

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VIII — Nr. 300

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 21 noiembrie 1996

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECRETE ȘI LEGI			
237.		Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării	2-86
— Decret privind supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și spre aderare a Acordului referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994			
	1	Acord referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, adoptată la 10 decembrie 1982	86-95
110.		492.	— Decret pentru promulgarea Legii privind ratificarea Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și aderarea la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994
— Lege privind ratificarea Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și aderarea la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994			
	2		96
★			
		Rectificare	96

DECRETE ȘI LEGI

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și spre aderare a Acordului referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994

În temeiul art. 91 alin. (1) și al art. 99 din Constituția României, precum și al art. 1 și 4 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se supune spre ratificare Parlamentului Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și spre aderare Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din Constituția României, contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

CAMERA DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

LEGE

**privind ratificarea Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării,
încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982,
și aderarea la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite
asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Se ratifică Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982.

Art. 2. — România aderă la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 10 decembrie 1982, încheiat la New York la 28 iulie 1994.

Art. 3. — România reiterează Declarația pe care a formulat-o o dată cu semnarea, la 10 decembrie 1982, a convenției. Declarația are următorul conținut:

„1. Ca țară geografic dezavantajată, riverană la o mare săracă în resurse piscicole, România reafirmă necesitatea dezvoltării cooperării internaționale în domeniul valorificării resurselor piscicole din zonele economice, pe baza unor acorduri juste și echitabile, care să asigure accesul țărilor din această categorie la resursele de pescuit din zonele economice ale altor regiuni sau subregiuni.

2. România reafirmă dreptul statelor riverane de a adopta măsuri pentru protecția intereselor de securitate, inclusiv dreptul de a adopta reglementări naționale cu privire la trecerea navelor de război străine prin marea teritorială.

Dreptul de a adopta asemenea măsuri este în deplină conformitate cu art. 19 și 25 ale convenției, așa cum se precizează și în declarația președintelui Conferinței O.N.U. cu privire la dreptul mării, în ședința plenară a conferinței din 26 aprilie 1982.

3. România declară că, în temeiul cerințelor de echitate — după cum rezultă din art. 74 și 83 ale Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării —, insulele nelocuite și fără viață economică nu pot afecta în nici un fel delimitarea spațiilor maritime ce aparțin țămurilor principale ale statelor riverane.“

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 27 iunie 1996, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI
VALER SUIAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 23 septembrie 1996, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

București, 10 octombrie 1996.
Nr. 110.

**CONVENȚIA NAȚIUNILOR UNITE
asupra dreptului mării*)**

Statele părți la convenție, animate de dorința de a reglementa, într-un spirit de înțelegere și cooperare reciprocă, toate problemele privind dreptul mării și conștiente de însemnătatea istorică a prezentei convenții, care constituie o contribuție importantă la menținerea păcii, justiției și progresului pentru toate popoarele lumii, constatând că faptele noi care s-au produs de la conferințele Națiunilor Unite asupra dreptului mării, care s-au ținut la Geneva în anii 1958 și 1960, au întărit necesitatea unei noi convenții general acceptabile asupra dreptului mării, conștiente că problemele spațiilor marine sunt strâns legate între ele și că ele trebuie să fie privite în ansamblu, recunoscând că este de dorit a se stabili prin această convenție, ținându-se seama, în modul cuvenit, de suveranitatea tuturor statelor, o ordine juridică pentru mări și oceane, care să faciliteze comunicațiile internaționale și să favorizeze folosirea pașnică a mărilor și oceanelor, folosirea echitabilă și eficace a resurselor lor, conservarea resurselor biologice și studierea, protejarea și păstrarea mediului marin,

considerând că realizarea acestor obiective va contribui la instaurarea unei ordini economice internaționale juste și echitabile, în care să se țină seama de interesele și nevoile întregii umanități și, în mod deosebit, de interesele și nevoile specifice ale țărilor în curs de dezvoltare, fie că sunt riverane sau fără litoral,

*) Traducere.

dorind să dezvolte, prin convenție, principiile conținute în Rezoluția nr. 2.749 (XXV) din 17 decembrie 1970, prin care Organizația Națiunilor Unite a declarat în mod solemn că zona fundului mărilor și oceanelor, precum și subsolul lor, dincolo de limitele jurisdicției naționale și resursele acestei zone, sunt patrimoniu comun al umanității și că explorarea și exploatarea zonei se vor face în interesul întregii umanități, independent de situația geografică a statelor,

convinse că codificarea și dezvoltarea progresivă a dreptului mării, realizate în prezenta convenție, vor contribui la întărirea păcii, securității, cooperării și relațiilor prietenești între toate națiunile, în conformitate cu principiile justiției și egalității în drepturi, și vor favoriza progresul economic și social al tuturor popoarelor lumii, potrivit scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite, astfel cum ele sunt enunțate în Carta Națiunilor Unite,

afirmând că chestiunile care nu sunt reglementate prin convenție vor continua să fie guvernate de regulile și principiile dreptului internațional general,

au convenit asupra celor ce urmează:

Partea I Introducere

ARTICOLUL 1

Folosirea termenilor și sfera de aplicare

1. În sensul prezentei convenții:

(1) prin *zonă* se înțelege fundurile mărilor și ale oceanelor și subsolul lor dincolo de limitele jurisdicției naționale;

(2) prin *autoritate* se înțelege autoritatea internațională pentru fundul mărilor și oceanelor;

(3) prin *activități desfășurate în zonă* se înțelege toate activitățile de explorare și de exploatare a resurselor zonei;

(4) prin *poluarea mediului marin* se înțelege introducerea de către om, direct sau indirect, de substanțe sau de energie în mediul marin, inclusiv în estuare, când aceasta are sau poate avea efecte vătămătoare, cum ar fi daune aduse resurselor biologice, faunei și florei marine, riscuri pentru sănătatea omului, piedici pentru activitățile maritime, inclusiv pescuitul și celelalte utilizări legitime ale mării, alterarea calității apei mării din punctul de vedere al întrebuințării acesteia și degradarea valorilor sale de agrement;

(5) a) prin *imersiune* se înțelege:

(i) orice evacuare deliberată de deșeuri sau de alte materii de pe nave, aeronave, platforme sau alte lucrări plasate pe mare;

(ii) orice sabordare pe mare a unor nave, aeronave, platforme sau alte lucrări.

b) Termenul *imersiune* nu vizează:

(i) evacuarea de deșeuri sau de alte materii provenind direct sau indirect din exploatarea normală a navelor, aeronavelor, platformelor sau a altor lucrări plasate pe mare, precum și de la echipamentul acestora, cu excepția deșeurilor sau a altor materii transportate de nave sau transbordate pe nave, aeronave, platforme sau alte lucrări plasate pe mare, care sunt folosite pentru eliminarea acestor materii sau derivate din tratarea unor asemenea deșeuri sau a altor materii la bordul acestor nave, aeronave, platforme sau lucrări;

(ii) depozitarea unor materii în alt scop decât simpla lor eliminare, sub rezerva ca această depozitare să nu contravină scopurilor prezentei convenții.

2. (1) Prin *state părți* se înțelege statele care au consimțit să fie legate prin prezenta convenție și în privința cărora convenția este în vigoare;

(2) prezenta convenție se aplică *mutatis mutandis* entităților menționate la art. 305 paragraful 1 lit. b), c), d), e) și f), care devin părți la convenție potrivit condițiilor care le privesc pe fiecare dintre ele; în această măsură, prin termenul *state părți* se înțelege aceste entități.

Partea a II-a Marea teritorială și zona contiguă

Secțiunea 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 2

Regimul juridic al mării teritoriale, al spațiului aerian de deasupra și al fundului acestei mări și subsolului ei

1. Suveranitatea statului riveran se întinde dincolo de teritoriul său și de apele sale interioare, iar în cazul unui stat-arhipelag, dincolo de apele sale arhipelagice, asupra unei zone a mării adiacente desemnate sub numele de mare teritorială.

2. Această suveranitate se întinde asupra spațiului aerian de deasupra mării teritoriale, precum și asupra fundului acestei mări și subsolului ei.

3. Suveranitatea asupra mării teritoriale se exercită în condițiile prevăzute de dispozițiile prezentei convenții și de celelalte reguli de drept internațional.

Secțiunea a 2-a

Limitele mării teritoriale

ARTICOLUL 3

Lățimea mării teritoriale

Orice stat are dreptul de a fixa lățimea mării sale teritoriale; această lățime nu depășește 12 mile marine, măsurate de la liniile de bază stabilite în conformitate cu prezenta convenție.

ARTICOLUL 4

Limita exterioară a mării teritoriale

Limita exterioară a mării teritoriale este constituită de o linie având fiecare punct la o distanță egală cu lățimea mării teritoriale, din punctul cel mai apropiat al liniei de bază.

ARTICOLUL 5

Linia de bază normală

Dacă în prezenta convenție nu se prevede altfel, linia de bază normală de la care se măsoară lățimea mării teritoriale este linia refluxului de-a lungul țărmului, astfel cum aceasta este indicată pe hărțile marine, la scară mare, recunoscute oficial de statul riveran.

ARTICOLUL 6

Recife

În cazul părților insulare ale unei formațiuni de atoli sau al unor insule mărginite de recife dantelate, linia de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale este linia refluxului înspre larg al recifului, așa cum este indicată pe hărțile marine recunoscute oficial de statul riveran.

ARTICOLUL 7

Linii de bază drepte

1. Acolo unde țărmul prezintă creștături și tăieturi adânci, sau dacă există un șir de insule de-a lungul țărmului în imediata apropiere a acestuia, poate fi folosită metoda liniilor de bază drepte care leagă puncte corespunzătoare, pentru trasarea liniei de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale.

2. Acolo unde țărmul este extrem de instabil datorită prezenței unei delte și a altor caracteristici naturale, punctele corespunzătoare pot fi alese de-a lungul liniei celei mai avansate a refluxului și, chiar în caz de retragere ulterioară a liniei refluxului, aceste linii de bază drepte rămân în vigoare atât timp cât ele nu au fost modificate de către statul riveran conform convenției.

3. Traseul liniilor de bază drepte nu trebuie să se îndeplinească într-un mod sensibil de la direcția generală a țărmului, iar întinderile de mare situate spre țărm trebuie să fie suficient legate de domeniul terestru pentru a fi supuse regimului apelor interioare.

4. Liniile de bază drepte nu trebuie să fie trase spre ridicăturile fundului mării ce rămân descoperite în timpul refluxului sau să pornească de la acestea, decât în cazul în care pe ele sunt amplasate faruri sau instalații similare, care se află în permanență deasupra nivelului mării sau în cazul în care traseul unor asemenea linii de bază drepte a făcut obiectul unei recunoașteri internaționale generale.

5. În cazurile în care metoda liniilor de bază drepte se aplică în virtutea paragrafului 1, se poate ține seama, pentru stabilirea anumitor linii de bază, de interesele economice proprii regiunii respective, a căror realitate și importanță sunt în mod clar atestate de o folosire îndelungată.

6. Metoda liniilor de bază drepte nu poate fi aplicată de către un stat în așa fel încât să taie legătura dintre marea teritorială a altui stat cu largul mării sau cu zona economică exclusivă.

ARTICOLUL 8

Apele interioare

1. Sub rezerva dispozițiilor părții a IV-a, apele situate între linia de bază a mării teritoriale și țărm fac parte din apele interioare ale statului.

2. În cazul în care traseul unei linii de bază drepte, stabilită conform metodei descrise la art. 7, are ca rezultat includerea în apele interioare a unor ape care nu erau mai înainte considerate ca atare, dreptul de trecere inofensivă prevăzut de convenție se va aplica acestor ape.

ARTICOLUL 9

Gurile fluviilor

Dacă un fluviu se varsă în mare fără a forma un estuar, linia de bază este o linie dreaptă trasată de-a curmezișul gurii fluviului între punctele limită ale refluxului pe țărmuri.

ARTICOLUL 10

Golfurile

1. Prezentul articol nu se referă decât la golfurile la care un singur stat este riveran.

2. În sensul prezentei convenții, prin *golf* se înțelege o creștătură bine marcată, a cărei pătrundere în uscat, în raport cu lărgimea gurii sale, este astfel încât apele pe care le include sunt înconjurate de țărm, constituind mai mult decât o simplă curbă a țărmului. Totuși o creștătură nu este considerată drept un golf decât dacă suprafața sa este cel puțin egală aceleia a unui semicerc, care are ca diametru linia dreaptă trasă de-a curmezișul intrării creștăturii.

3. Suprafața unei creștături se măsoară între linia refluxului de-a lungul țărmului creștăturii și linia dreaptă unind liniile refluxului punctelor sale de intrare naturale. Atunci când, din cauza prezenței unor insule, o creștătură are mai multe intrări, semicercul are drept diametru suma lungimilor liniilor care închid diferitele intrări. Suprafața insulelor situate în interiorul unei creștături este cuprinsă în suprafața totală a acesteia.

4. Dacă distanța dintre limitele refluxului la punctele de intrare naturale ale unui golf nu depășește 24 de mile marine, poate fi trasată o linie de delimitare între aceste două limite ale refluxului, iar apele astfel închise de această linie sunt considerate ca ape interioare.

5. În cazul în care distanța dintre limitele refluxului la punctele de intrare naturale ale unui golf depășește 24 de mile marine, o linie de bază dreaptă de 24 de mile marine se trasează în interiorul golfului în așa fel încât să închidă o suprafață de apă maximă.

6. Dispozițiile precedente nu se aplică golfurilor numite *istorice* și nici în cazurile în care se aplică metoda liniilor de bază drepte, prevăzută la art. 7.

ARTICOLUL 11

Porturile

În scopul delimitării mării teritoriale, instalațiile permanente care fac parte integrantă dintr-un sistem portuar și care înaintează cel mai mult spre larg sunt considerate că fac parte din țărm. Instalațiile din largul țărmurilor și insulelor artificiale nu sunt considerate ca instalații portuare permanente.

ARTICOLUL 12

Radele

Dacă servesc în mod obișnuit încărcării, descărcării și ancorării navelor, radele, care, în mod normal, s-ar afla în întregime sau parțial dincolo de limita exterioară a mării teritoriale, sunt considerate că fac parte din marea teritorială.

ARTICOLUL 13

Funduri marine care pot rămâne descoperite

1. Prin *funduri marine care pot rămâne descoperite* se înțelege ridicăturile naturale de teren care sunt înconjurate de mare, descoperite în timpul refluxului și acoperite în timpul fluxului. În cazurile în care fundurile marine care pot rămâne descoperite se găsesc, în întregime sau parțial, la o distanță de continent sau de o insulă care nu depășește lățimea mării teritoriale, linia refluxului la aceste funduri marine poate fi luată ca linie de bază pentru a se măsura lățimea mării teritoriale.

2. În cazurile în care fundurile marine care pot rămâne descoperite se află în întregime la o distanță de continent sau de o insulă, care depășește lățimea mării teritoriale, ele nu au o mare teritorială proprie.

ARTICOLUL 14

Combinarea metodelor utilizate pentru stabilirea liniilor de bază

Statul riveran poate, în funcție de diferitele situații, să stabilească liniile de bază după una sau mai multe dintre metodele prevăzute la articolele precedente.

ARTICOLUL 15

Delimitarea mării teritoriale dintre state ale căror țărmuri sunt adiacente sau situate față în față

În cazul în care țărmurile a două state sunt adiacente sau situate față în față, nici unul dintre aceste state nu are dreptul, în lipsa unui acord contrar între ele, să-și extindă marea sa teritorială dincolo de linia mediană ale cărei puncte sunt la distanțe egale de punctele cele mai apropiate ale liniilor de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale a fiecăruia dintre cele două state. Această dispoziție nu se aplică totuși în cazul în care, din cauza existenței unor titluri istorice sau a altor împrejurări speciale, este necesar ca marea teritorială a celor două state să fie delimitată în alt mod.

ARTICOLUL 16

Hărțile marine și listele coordonatelor geografice

1. Liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale, stabilite conform art. 7, 9 și 10, sau limitele care decurg din aceasta și liniile de delimitare trasate conform art. 12 și 15 sunt indicate pe hărți marine la o scară corespunzătoare pentru determinarea poziției lor. În lipsa unor asemenea hărți, poate fi folosită o listă a coordonatelor geografice ale punctelor, precizând sistemul geodezic folosit.

2. Statul riveran asigură publicitatea necesară acestor hărți sau liste de coordonate geografice și depune un exemplar la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Secțiunea a 3-a

Trecerea inofensivă în marea teritorială

Subsecțiunea A

Reguli aplicabile tuturor navelor

ARTICOLUL 17

Dreptul de trecere inofensivă

Sub rezerva convenției, navele tuturor statelor riverane sau fără litoral se bucură de dreptul de trecere inofensivă în marea teritorială.

ARTICOLUL 18

Semnificația termenului „trecere“

1. Prin *trecere* se înțelege faptul de a naviga în marea teritorială în scopul:

a) de a traversa fără a intra în apele interioare ori a face escală într-o radă sau o instalație portuară situată în afara apelor interioare; sau

b) de a intra în apele interioare sau de a le părăsi, sau de a face escală într-o asemenea radă sau instalație portuară, sau de a o părăsi.

2. Trecerea trebuie să fie continuă și rapidă. Cu toate acestea, trecerea include oprirea și ancorarea, dar numai dacă acestea constituie incidente obișnuite ale navigației sau se impun ca urmare a unui caz de forță majoră sau de avarie sau în scopul ajutorării persoanelor, navelor sau aeronavelor aflate în pericol sau avariate.

ARTICOLUL 19

Semnificația expresiei „trecere inofensivă“

1. Trecerea este inofensivă atât timp cât nu aduce atingere păcii, ordinii sau securității statului riveran. Ea trebuie să se efectueze în conformitate cu dispozițiile convenției și cu celelalte reguli de drept internațional.

2. Trecerea unei nave străine este considerată că aduce atingere păcii, ordinii sau securității statului riveran, dacă, în marea teritorială, o asemenea navă se angajează în una dintre activitățile următoare:

a) amenințarea sau folosirea forței împotriva suveranității, integrității teritoriale sau independenței politice a statului riveran sau în orice alt mod contrar principiilor dreptului internațional enunțate în Carta Națiunilor Unite;

b) exercițiul sau manevră cu arme de orice fel;

c) culegerea de informații în detrimentul apărării sau securității statului riveran;

d) propaganda vizând prejudicierea apărării sau securității statului riveran;

e) lansarea, aterizarea pe nave sau îmbarcarea de aeronave;

f) lansarea, debarcarea sau îmbarcarea de tehnică militară;

g) îmbarcarea sau debarcarea de mărfuri, fonduri bănești sau persoane contrar legilor și reglementărilor vamale, fiscale, sanitare sau de imigrare ale statului riveran;

h) poluarea deliberată și gravă, prin violarea prezentei convenții;

- i) pescuitul;
- j) cercetări sau ridicări hidrografice;
- k) perturbarea funcționării oricărui sistem de comunicare sau a oricărui alt echipament sau instalație a statului riveran;
- l) orice altă activitate care nu are o legătură directă cu trecerea.

ARTICOLUL 20

Submarine și alte vehicule submersibile

În marea teritorială, submarinele și celelalte vehicule submersibile sunt obligate să navigheze la suprafață și să arboreze pavilionul lor.

ARTICOLUL 21

Legi și reglementări ale statului riveran referitoare la trecerea inofensivă

1. Statul riveran poate adopta, în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții și cu celelalte reguli ale dreptului internațional, legi și reglementări referitoare la trecerea inofensivă în marea sa teritorială, care pot privi următoarele probleme:

- a) securitatea navigației și reglementarea traficului maritim;
- b) protecția echipamentelor și a sistemelor de asigurare a navigației și a altor echipamente sau instalații;
- c) protecția cablurilor și a conductelor;
- d) conservarea resurselor biologice ale mării;
- e) prevenirea infracțiunilor la legile și reglementările statului riveran privind pescuitul;
- f) păstrarea mediului înconjurător al statului riveran și prevenirea, reducerea și controlul poluării sale;
- g) cercetarea științifică marină și ridicările hidrografice;
- h) prevenirea infracțiunilor la legile și reglementările vamale, fiscale, de imigrare sau sanitare ale statului riveran.

2. Aceste legi și reglementări nu se aplică cu privire la concepția, construcția sau echiparea navelor străine, decât dacă sunt consecința aplicării unor reguli sau norme internaționale general acceptate.

3. Statul riveran asigură publicitatea necesară tuturor acestor legi și reglementări.

4. Navele străine care exercită dreptul de trecere inofensivă în marea teritorială se vor conforma acestor legi și reglementări, precum și tuturor reglementărilor internaționale general acceptate privind prevenirea abordajelor pe mare.

ARTICOLUL 22

Căi de navigație și dispozitive de separare a traficului în marea teritorială

1. Statul riveran poate, când securitatea navigației o impune, să pretindă navelor străine care-și exercită dreptul de trecere inofensivă în marea sa teritorială să utilizeze căile de navigație desemnate de el și să respecte dispozițiile de separare a traficului prescrise de el pentru reglementarea trecerii navelor.

2. Îndeosebi navelor-cisterne, navelor cu propulsie nucleară și navelor care transportă substanțe sau materiale radioactive sau orice alte substanțe care sunt prin ele

însele periculoase sau nocive li se poate cere să nu utilizeze decât aceste căi de navigație.

3. Atunci când desemnează căi de navigație și prescrie dispozitive de separare a traficului în virtutea prezentului articol, statul riveran ține seama de:

- a) recomandările organizațiilor internaționale competente;
- b) toate șenalele utilizate în mod obișnuit pentru navigația maritimă internațională;
- c) caracteristicile deosebite ale unor nave și șenale; și
- d) densitatea traficului.

4. Statul riveran indică în mod clar asemenea căi de navigație și dispozitive de separare a traficului pe hărți maritime, cărora le asigură publicitatea necesară.

ARTICOLUL 23

Nave străine cu propulsie nucleară și nave care transportă substanțe radioactive sau alte substanțe care sunt prin ele însele periculoase sau nocive

Navele străine cu propulsie nucleară, precum și cele care transportă substanțe radioactive sau alte substanțe care sunt prin ele însele periculoase sau nocive sunt obligate, atunci când își exercită dreptul de trecere inofensivă în marea teritorială, să aibă asupra lor documente și să ia măsurile speciale de precauție prevăzute de acordurile internaționale pentru aceste nave.

ARTICOLUL 24

Obligațiile statului riveran

1. Statul riveran nu trebuie să împiedice trecerea inofensivă a navelor străine în marea teritorială, în afară de cazurile prevăzute de prezenta convenție. Îndeosebi atunci când el aplică convenția sau orice legi ori reglementări adoptate în conformitate cu convenția, statul riveran nu trebuie:

- a) să impună navelor străine obligații care să aibă drept urmare împiedicarea sau restrângerea exercitării dreptului de trecere inofensivă a acestor nave;
- b) să exercite o discriminare de drept sau de fapt împotriva navelor unui anumit stat sau navelor care transportă mărfuri provenind dintr-un anumit stat sau cu destinația spre un anumit stat, sau în numele unui anumit stat.

2. Statul riveran semnalează printr-o publicitate adecvată orice pericol pentru navigație în marea sa teritorială, despre care are cunoștință.

ARTICOLUL 25

Drepturile de protecție ale statului riveran

1. Statul riveran poate lua, în marea sa teritorială, măsurile necesare pentru a împiedica orice trecere care nu este inofensivă.

2. În ceea ce privește navele care se îndreaptă spre apele interioare sau spre o instalație portuară în afara apelor interioare, statul riveran are, de asemenea, dreptul de a lua măsurile necesare pentru a preveni orice violare a condițiilor cărora le este subordonată admiterea acestor nave în apele sau în instalațiile portuare sus-amintite.

3. Statul riveran poate, fără a stabili vreo discriminare de drept sau de fapt între navele străine, să suspende temporar, în anumite zone ale mării sale teritoriale, exercitarea dreptului de trecere inofensivă a navelor străine, dacă această suspendare este indispensabilă pentru asigurarea

securității sale, între altele pentru a putea executa exerciții militare. Suspendarea nu va avea efect decât după publicarea ei în modul convenit.

ARTICOLUL 26

Taxe care pot fi percepute de la navele străine

1. Nu se pot percepe taxe de la navele străine pentru simpla lor trecere în marea teritorială.

2. Nu se pot percepe taxe de la o navă străină care trece în marea teritorială decât pentru remunerarea unor servicii determinate, prestate acestei nave. Aceste taxe sunt percepute fără discriminare.

Subsecțiunea B

Reguli aplicabile navelor comerciale și navelor de stat utilizate în scopuri comerciale

ARTICOLUL 27

Jurisdicția penală la bordul unei nave străine

1. Statul riveran nu va trebui să-și exercite jurisdicția penală la bordul unei nave străine care trece în marea teritorială pentru a proceda la arestarea unei persoane sau la efectuarea unor acte de cercetare penală, ca urmare a unei infracțiuni comise la bordul acestei nave în timpul trecerii, cu excepția următoarelor cazuri:

a) dacă consecințele infracțiunii se extind asupra statului riveran;

b) dacă infracțiunea este de natură să tulbure pacea țării sau ordinea în marea teritorială;

c) dacă asistența autorităților locale a fost cerută de căpitanul navei ori de un agent diplomatic sau un funcționar consular al statului pavilionului; sau

d) dacă aceste măsuri sunt necesare pentru reprimarea traficului ilicit de stupefiante sau de substanțe psihotrope.

2. Dispozițiile paragrafului 1 nu aduc atingere dreptului statului riveran de a lua toate măsurile prevăzute de dreptul său intern, în scopul de a proceda la arestări sau la acte de cercetare penală la bordul unei nave străine care trece în marea teritorială după ce a părăsit apele interioare.

3. În cazurile prevăzute la paragrafele 1 și 2, statul riveran trebuie, la cererea căpitanului, să notifice în prealabil orice măsură unui agent diplomatic sau funcționar consular al statului pavilionului și trebuie să faciliteze contactul între acest agent sau acest funcționar și echipajul navei. Totuși, în caz de urgență, această notificare poate fi făcută în timp ce măsurile sunt în curs de executare.

4. Atunci când examinează oportunitatea și modalitățile de arestare, autoritatea locală va trebui să țină seama în modul convenit de interesele navigației.

5. Cu excepția cazurilor de aplicare a părții a XII-a sau în caz de încălcare a legilor și reglementărilor adoptate în conformitate cu partea a V-a, statul riveran nu poate lua nici o măsură la bordul unei nave străine care trece în marea teritorială, în scopul de a proceda la o arestare sau la acte de cercetare penală pentru o infracțiune comisă înainte de intrarea navei în marea teritorială, dacă nava, venind dintr-un port străin, nu face decât să treacă în marea teritorială fără să intre în apele interioare.

ARTICOLUL 28

Jurisdicția civilă față de navele străine

1. Statul riveran nu va trebui să oprească sau să modifice ruta unei nave străine trecând în marea teritorială pentru a-și exercita jurisdicția civilă asupra unei persoane care se găsește la bordul navei.

2. Statul riveran nu va putea lua măsuri de executare sau măsuri de conservare în materie civilă cu privire la această navă decât pentru obligații contractate sau responsabilități asumate de nava respectivă în timpul sau în vederea trecerii prin apele statului riveran.

3. Dispozițiile paragrafului 2 nu aduc atingere dreptului statului riveran de a lua măsurile de executare sau măsurile conservatorii în materie civilă, prevăzute de dreptul său intern, față de o navă străină care staționează în marea teritorială sau care trece în marea teritorială după ce a părăsit apele interioare.

Subsecțiunea C

Reguli aplicabile navelor de război și altor nave de stat utilizate în scopuri necomerciale

ARTICOLUL 29

Definiția navei de război

În sensul convenției, prin *navă de război* se înțelege orice navă care face parte din forțele armate ale unui stat și poartă semnele exterioare distinctive ale navelor militare ale naționalității sale, care este plasată sub comanda unui ofițer de marină aflat în serviciul acestui stat și înscris pe lista ofițerilor sau pe un document echivalent și al cărei echipaj este supus regulilor disciplinei militare.

ARTICOLUL 30

Nerespectarea de către o navă de război a legilor și reglementărilor statului riveran

Dacă o navă de război nu respectă legile și reglementările statului riveran privind trecerea în marea teritorială și nu ține seama de invitația care i-a fost adresată de a se conforma lor, statul riveran poate cere ca nava respectivă să părăsească imediat marea teritorială.

ARTICOLUL 31

Responsabilitatea statului pavilionului pentru daune cauzate de o navă de război sau de o altă navă de stat

Statul pavilionului poartă răspunderea internațională pentru orice pierdere sau daună cauzată statului riveran ca urmare a nerespectării, de către o navă de război sau de orice altă navă de stat utilizată în scopuri necomerciale, a legilor și reglementărilor statului riveran privind trecerea în marea teritorială sau a dispozițiilor prezentei convenții, sau a altor reguli de drept internațional.

ARTICOLUL 32

Imunitatea navelor de război și a altor nave de stat utilizate în scopuri necomerciale

Sub rezerva excepțiilor prevăzute în subsecțiunea A și la art. 30 și 31, nici o dispoziție din prezenta convenție nu aduce atingere imunităților de care se bucură navele de război și celelalte nave de stat utilizate în scopuri necomerciale.

Secțiunea a 4-a

Zona contiguă

ARTICOLUL 33

Zona contiguă

1. Într-o zonă adiacentă mării sale teritoriale, desemnată sub numele de zonă contiguă, statul riveran poate exercita controlul necesar în scopul:

a) de a preveni încălcările legilor și reglementărilor sale vamale, fiscale, sanitare sau de imigrare pe teritoriul său sau în marea sa teritorială;

b) de a reprima încălcările acestor legi și reglementări comise pe teritoriul său sau în marea sa teritorială.

2. Zona contiguă nu poate să se extindă peste 24 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale.

Partea a III-a

Strâmtoari servind navigației internaționale

Secțiunea 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 34

Regimul juridic al apelor strâmtorilor care servesc navigației internaționale

1. Regimul trecerii prin strâmtorile care servesc navigației internaționale stabilit în prezenta parte nu afectează din nici un alt punct de vedere regimul juridic al apelor acestor strâmtoari, nici exercitarea, de către statele riverane, a suveranității sau jurisdicției lor asupra acestor ape, a fundurilor marine corespunzătoare și a subsolului lor, precum și a spațiului aerian de deasupra.

2. Statele riverane la strâmtoari își exercită suveranitatea sau jurisdicția în condițiile prevăzute de dispozițiile prezentei părți și de celelalte reguli ale dreptului internațional.

ARTICOLUL 35

Câmpul de aplicare a prezentei părți

Nici una dintre dispozițiile prezentei părți nu afectează:

a) apele interioare care fac parte dintr-o strâmtoare, cu excepția cazului în care traseul unei linii de bază drepte, stabilită conform metodei descrise la art. 7, include în apele interioare ape care nu erau considerate anterior ca atare;

b) regimul juridic al apelor situate dincolo de marea teritorială a statelor riverane la strâmtoari, fie că fac parte dintr-o zonă economică exclusivă sau din marea liberă;

c) regimul juridic al strâmtorilor în care trecerea este reglementată, în totalitate sau în parte, prin convenții internaționale existente de mult timp, încă în vigoare, și care le vizează anume.

ARTICOLUL 36

Rutele mării libere sau rutele care trec printr-o zonă economică exclusivă în strâmtorile care servesc navigației internaționale

Prezenta parte nu se aplică strâmtorilor care servesc navigației internaționale, dacă este posibil să fie traversate pe o rută de mare liberă sau pe o rută trecând printr-o zonă economică exclusivă, tot atât de comodă din punct de vedere al navigației și al caracteristicilor hidrografice; în ceea ce privește aceste rute, sunt aplicabile celelalte părți pertinente ale convenției, inclusiv dispozițiile referitoare la libertatea de navigație și de survol.

Secțiunea a 2-a

Trecerea în tranzit

ARTICOLUL 37

Câmpul de aplicare a prezentei secțiuni

Prezenta secțiune se aplică strâmtorilor care servesc navigației internaționale între o parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă și o altă parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă.

ARTICOLUL 38

Dreptul de trecere în tranzit

1. În strâmtorile vizate la art. 37, toate navele și aeronavele beneficiază de dreptul de trecere în tranzit fără piedici, cu restricția că acest drept nu se extinde asupra strâmtorilor formate de teritoriul continental al unui stat și o insulă aparținând acestui stat, dacă există în largul insulei o rută de mare liberă sau o rută care trece printr-o zonă economică exclusivă la fel de comodă din punct de vedere al navigației și al caracteristicilor hidrografice.

2. Prin *trecere în tranzit* se înțelege exercitarea, conform prezentei părți, a libertății de navigație și de survol numai în scopul unui tranzit continuu și rapid prin strâmtoare între o parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă și o altă parte a mării libere sau zonă economică exclusivă. Totuși cerința continuității și a rapidității tranzitului nu interzice trecerea prin strâmtoare pentru a ajunge la teritoriul unui stat riveran, a-l părăsi sau a ieși de acolo, sub rezerva condițiilor de intrare pe teritoriul acestui stat.

3. Orice activitate care nu ține de exercitarea dreptului de trecere în tranzit prin strâmtoari rămâne subordonată celorlalte dispoziții aplicabile ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 39

Obligațiile navelor și aeronavelor în timpul trecerii în tranzit

1. În exercitarea dreptului de trecere în tranzit, navele și aeronavele:

a) traversează sau survolează strâmtorile fără întârziere;

b) se abțin de a recurge la amenințarea sau la folosirea forței împotriva suveranității, integrității teritoriale sau independenței politice a statelor riverane la strâmtoare sau în orice alt mod contrar principiilor dreptului internațional, enunțate în Carta Națiunilor Unite;

c) se abțin de la orice alte activități decât cele pe care le implică un tranzit continuu și rapid, potrivit modului lor normal de navigație, în afara cazului de forță majoră sau de avarie;

d) se conformează celorlalte dispoziții pertinente ale prezentei părți.

2. În timpul trecerii în tranzit, navele se conformează:

a) reglementărilor, procedurilor și practicilor internaționale general acceptate în materie de securitate a navigației, inclusiv Regulamentului internațional pentru prevenirea abordajelor pe mare;

b) reglementărilor, procedurilor și practicilor internaționale general acceptate, vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave.

3. În timpul trecerii în tranzit, aeronavele:

a) respectă reglementările aeriene stabilite de Organizația Aviației Civile Internaționale, aplicabile aeronavelor civile; aeronavele de stat se conformează în mod normal măsurilor de securitate prevăzute de aceste reglementări și manevrează ținând seama în orice moment în mod convenit de securitatea navigației;

b) supraveghează în permanență frecvența radio pe care i-a atribuit-o autoritatea competentă desemnată pe plan internațional pentru controlul navigației aeriene sau frecvența internațională pentru avarie.

ARTICOLUL 40

Cercetarea și ridicările hidrografice

În timpul trecerii în tranzit, navele străine, inclusiv navele care sunt afectate cercetării științifice marine sau ridicărilor hidrografice, nu pot fi folosite pentru cercetări sau ridicări fără autorizația prealabilă a statelor riverane.

ARTICOLUL 41

Căile de navigație și dispozitivele de separare a traficului în strâmtorile care servesc navigației internaționale

1. Conform dispozițiilor prezentei părți, statele riverane la strâmtori pot, atunci când securitatea trecerii navelor în strâmtori o cere, să desemneze căi de navigație și să prescrie dispozitivele de separare a traficului.

2. Aceste state pot, când împrejurările o cer și după ce au asigurat publicitatea adecvată acestei măsuri, să desemneze noi căi de navigație sau să prescrie noi dispozitive de separare a traficului, înlocuind orice cale sau orice dispozitiv pe care l-a desemnat sau prescris anterior.

3. Căile de navigație și dispozitivele de separare a traficului trebuie să fie conforme reglementărilor internaționale general acceptate.

4. Înainte de a desemna sau de a înlocui căi de navigație ori de a prescrie sau de a înlocui dispozitive de separare a traficului, statele riverane la strâmtori vor supune propunerile lor, pentru adoptare, organizației internaționale competente. Această organizație nu poate adopta decât căile de navigație și dispozitivele de separare a traficului pe care le-a putut pune de acord cu statele riverane; acestea pot apoi să le desemneze, să le prescrie sau să le înlocuiască.

5. Când se propune să se stabilească într-o strâmtoare căi de navigație sau dispozitive de separare a traficului ce interesează apele mai multor state riverane, statele interesate vor coopera pentru formularea propunerilor, consultându-se cu organizația internațională competentă.

6. Statele riverane la strâmtori vor indica în mod clar, pe hărți maritime cărora le vor asigura publicitatea necesară, toate căile de navigație sau dispozitivele de separare a traficului pe care le-au stabilit.

7. În timpul trecerii în tranzit, navele vor respecta căile de navigație și dispozitivele de separare a traficului, stabilite conform dispozițiilor prezentului articol.

ARTICOLUL 42

Legi și reglementări ale statelor riverane la strâmtori privind trecerea în tranzit

1. Sub rezerva dispozițiilor prezentei secțiuni, statele riverane la o strâmtoare pot adopta legi și reglementări referitoare la trecerea prin strâmtoare, cu privire la:

a) securitatea navigației și reglementarea traficului maritim, așa cum este prevăzut la art. 41;

b) prevenirea, reducerea și controlul poluării, dând efect reglementărilor internaționale aplicabile referitoare la deversarea de hidrocarburi în strâmtori, reziduuri de hidrocarburi și de alte substanțe nocive;

c) navele de pescuit, interzicerea pescuitului, inclusiv reglementarea depozitării instrumentelor de pescuit;

d) îmbarcarea sau debarcarea de mărfuri, de fonduri bănești sau de persoane, cu încălcarea legilor și reglementărilor vamale, fiscale, sanitare sau de imigrare ale statelor riverane.

2. Aceste legi și reglementări nu trebuie să antreneze nici o discriminare de drept sau de fapt între navele străine, iar aplicarea lor nu trebuie să aibă drept efect împiedicarea, restrângerea sau stânjenirea exercitării dreptului de trecere în tranzit, așa cum este definit în prezenta secțiune.

3. Statele riverane vor asigura publicitatea necesară tuturor acestor legi și reglementări.

4. Navele străine care exercită dreptul de trecere în tranzit prin strâmtoare trebuie să se conformeze acestor legi și reglementări.

5. În caz de încălcare a acestor legi și reglementări sau a dispozițiilor prezentei părți de către o navă sau aeronavă care se bucură de imunitate suverană, statul sub pavilionul navei sau statul de înmatriculare a aeronavei poartă răspunderea internațională pentru orice pierdere sau pagubă care poate rezulta din aceasta pentru statele riverane.

ARTICOLUL 43

Instalații de securitate, de asigurare a navigației și alte echipamente; prevenirea, reducerea și controlul poluării

Statele care folosesc strâmtorile și statele riverane vor trebui, pe bază de acord, să coopereze pentru:

a) stabilirea și întreținerea în strâmtori a instalațiilor necesare de securitate și de asigurare a navigației, ca și a celorlalte echipamente destinate a facilita navigația internațională; și

b) prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave.

ARTICOLUL 44

Obligațiile statelor riverane la strâmtori

Statele riverane la strâmtori nu trebuie să stânjenească trecerea în tranzit și trebuie să semnaleze printr-o publicitate adecvată orice pericol pentru navigația în strâmtori sau pentru survolul în strâmtori, despre care au cunoștință. Exercițarea dreptului de trecere în tranzit nu poate fi suspendată.

Secțiunea a 3-a
Trecerea inofensivă

ARTICOLUL 45

Trecerea inofensivă

1. Regimul trecerii inofensive prevăzut în secțiunea a 3-a a părții a II-a se aplică strâmtorilor folosite pentru navigația internațională care:

a) sunt excluse de la aplicarea regimului de trecere în tranzit în virtutea art. 38 paragraful 1; sau

b) leagă marea teritorială a unui stat și o parte a mării libere sau o zonă economică exclusivă a unui alt stat.

2. Exercițarea dreptului de trecere inofensivă prin aceste strâmtori nu poate fi suspendată.

Partea a IV-a
State arhipelag

ARTICOLUL 46

Înțelesul termenilor

În sensul prezentei convenții, se înțelege prin:

a) *stat arhipelag*: un stat constituit în întregime din unul sau din mai multe arhipelaguri și, eventual, din alte insule;

b) *arhipelag*: un ansamblu de insule, inclusiv părți de insule, apele înconjurătoare și celelalte elemente naturale care au unele cu altele raporturi atât de strânse încât ele formează, în mod intrinsec, o entitate geografică, economică și politică sau care sunt considerate, din punct de vedere istoric, ca atare.

ARTICOLUL 47

Linii de bază arhipelagice

1. Un stat arhipelag poate trasa linii de bază arhipelagice drepte care leagă punctele extreme ale insulelor cele mai îndepărtate și ale recifelor descoperite ale arhipelagului, cu condiția ca traseul acestor linii de bază să înglobeze insulele principale și să definească o zonă în care raportul dintre suprafața apelor și cea de uscat, inclusiv atolurile, să fie între 1 la 1 și 9 la 1.

2. Lungimea acestor linii de bază nu trebuie să depășească 100 de mile marine; totuși, maximum 3% din numărul total al liniilor de bază ce înconjură un arhipelag oarecare pot avea o lungime superioară, fără a depăși 125 de mile marine.

3. Traseul acestor linii de bază nu trebuie să se îndepărteze în mod sensibil de conturul general al arhipelagului.

4. Aceste linii de bază nu pot fi trase spre sau de la ridicăturile fundului mării ce rămân descoperite, în afară de cazul în care au fost construite faruri sau instalații similare

care se află în permanență deasupra nivelului mării, sau dacă una dintre aceste ridicături de teren ce rămân descoperite nu este în întregime sau în parte situată la o distanță de insula cea mai apropiată care să nu depășească lățimea mării teritoriale.

5. Statul arhipelag nu poate aplica metoda de trasare a acestor linii de bază într-un asemenea mod încât să taie de marea liberă sau de zona economică exclusivă marea teritorială a unui alt stat.

6. Când o anumită parte a apelor arhipelagice ale unui stat arhipelag este situată între două porțiuni ale teritoriului unui stat limitrof, drepturile și orice alte interese legitime, pe care statul din urmă le-a exercitat în mod tradițional în aceste ape, precum și toate drepturile decurgând din acorduri încheiate între cele două state vor subzista și vor fi respectate.

7. În scopul calculării raportului dintre suprafața apelor și suprafața de uscat, prevăzut la paragraful 1, pot fi considerate ca făcând parte din suprafața de uscat apele situate între recifele dantelate ce mărginesc insulele și atolurile, ca și orice parte a unui platou oceanic cu flancuri abrupte, care s-ar afla în întregime sau aproape în întregime înglobată de un lanț de insule calcaroase și de recife descoperite.

8. Liniile de bază trasate conform prezentului articol trebuie să fie indicate pe hărți maritime la scări adecvate, pentru a li se determina amplasarea. În locul acestor hărți se pot folosi liste cu coordonatele geografice ale punctelor, cu precizarea sistemului geodezic folosit.

9. Statul arhipelag va asigura acestor hărți sau listelor cu coordonatele geografice publicitatea corespunzătoare și va depune un exemplar al acestora la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 48

Măsurarea lățimii mării teritoriale, a zonei contigue, a zonei economice exclusive și a platoului continental

Lățimea mării teritoriale, a zonei contigue, a zonei economice exclusive și a platoului continental se măsoară începând de la liniile de bază arhipelagice, conform dispozițiilor art. 47.

ARTICOLUL 49

Regimul juridic al apelor arhipelagice și al spațiului aerian de deasupra acestora, ca și al fundurilor marine respective și al subsolului lor

1. Suveranitatea statului arhipelag se întinde asupra apelor situate în interiorul liniilor de bază arhipelagice trasate conform art. 47, desemnate sub numele de ape arhipelagice, independent de adâncimea lor sau de distanța dintre ele și țărâm.

2. Această suveranitate se întinde asupra spațiului aerian de deasupra apelor arhipelagice, ca și fundului acestor ape și subsolului corespunzător, precum și asupra resurselor pe care le conțin.

3. Această suveranitate se exercită în condițiile prevăzute de dispozițiile prezentei părți.

4. Regimul trecerii prin arhipelag, stabilit în prezenta parte, nu afectează în nici o altă privință regimul juridic al apelor arhipelagice, inclusiv cel al căilor de navigație, nici exercitarea de către statul arhipelag a suveranității sale asupra acestor ape, spațiului aerian de deasupra, fundului acestor ape și subsolului lor, ca și asupra resurselor pe care le conțin.

ARTICOLUL 50

Delimitarea apelor interioare

În interiorul apelor sale arhipelagice statul arhipelag poate trasa linii de închidere pentru a delimita apele sale interioare, conform dispozițiilor art. 9, 10 și 11.

ARTICOLUL 51

Acorduri existente, drepturi de pescuit tradiționale și cabluri submarine existente

1. Fără a se aduce atingere art. 49, statele arhipelagice vor respecta acordurile existente încheiate cu alte state și vor recunoaște drepturile de pescuit tradiționale și activitățile legitime exercitate de statele limitrofe în anumite zone care fac parte din apele arhipelagice. Condițiile și modalitățile exercitării acestor drepturi și activități, inclusiv natura lor, întinderea lor și zonele în care ele se exercită vor fi, la cererea unuia dintre statele interesate, definite prin acorduri bilaterale încheiate între aceste state. Aceste drepturi nu pot face obiectul vreunui transfer sau partaj în beneficiul statelor terțe sau al cetățenilor lor.

2. Statul arhipelag va respecta cablurile submarine existente, care au fost puse de alte state și care trec prin apele sale fără să atingă țărâmul. El va autoriza întreținerea și înlocuirea acestor cabluri, după ce va fi fost informat asupra amplasării lor și a lucrărilor de reparație sau de înlocuire avute în vedere.

ARTICOLUL 52

Dreptul de trecere inofensivă

1. Sub rezerva art. 53 și fără a se aduce atingere art. 50, navele tuturor statelor se bucură, în apele arhipelagice, de dreptul de trecere inofensivă, definit la secțiunea a 3-a a părții a II-a.

2. Statul arhipelag poate, fără a stabili discriminări de drept sau de fapt între navele străine, să suspende temporar, în zone determinate din apele sale arhipelagice, exercitarea dreptului de trecere inofensivă a navelor străine, dacă această suspendare este indispensabilă pentru asigurarea securității sale. Suspendarea nu se aplică decât după ce a fost în mod corespunzător publicată.

ARTICOLUL 53

Dreptul de trecere prin apele arhipelagice

1. În apele sale arhipelagice și în marea sa teritorială adiacentă, statul arhipelag poate desemna căi de navigație și, în spațiul aerian de deasupra acestor căi, rute aeriene care să permită trecerea continuă și rapidă a navelor și aeronavelor străine.

2. Toate navele și aeronavele se bucură de dreptul de trecere prin apele arhipelagice, pe aceste căi de navigație și rute aeriene.

3. Prin *trecere prin apele arhipelagice* se înțelege exercitarea, conform convenției, de către nave și aeronave, potrivit modului lor normal de navigație și fără obstacole, a drepturilor de navigație și de survol, numai în scopul de a asigura un tranzit continuu și rapid între un punct din marea liberă sau dintr-o zonă economică exclusivă și un alt punct din marea liberă sau dintr-o zonă economică exclusivă.

4. Aceste căi de navigație și rute aeriene, care traversează apele arhipelagice și marea teritorială adiacentă sau spațiul aerian de deasupra, trebuie să cuprindă toate rutele care servesc în mod normal navigației internaționale în apele arhipelagice și spațiul aerian de deasupra; căile de navigație trebuie să urmeze toate șenalele care servesc în mod normal navigației, înțelegându-se că nu este necesar să se stabilească, între un punct de intrare și un punct de ieșire dat, mai multe căi de comodate comparabilă.

5. Aceste căi de navigație și rute aeriene vor fi definite printr-o serie de linii axiale continue, unind punctele lor de intrare și de ieșire. În timpul trecerii, navele și aeronavele nu se vor îndepărta cu mai mult de 25 de mile marine de aceste linii axiale, înțelegându-se că ele nu vor naviga la o distanță față de țărâ inferioră unei zecimi din distanța care separă punctele cele mai apropiate ale insulelor care mărginesc o cale de navigație.

6. Statul arhipelag care desemnează căi de navigație în virtutea prezentului articol poate, de asemenea, să prescrie dispozitive de separare a traficului pentru a asigura securitatea trecerii navelor care navighează pe șenale înguste în interiorul acestor căi.

7. Când împrejurările o impun, statul arhipelag poate, după ce a dat acestei măsuri publicitatea necesară, să desemneze noi căi de navigație sau să prescrie noi dispozitive de separare a traficului, înlocuind toate căile sau dispozitivele pe care le-a stabilit anterior.

8. Aceste căi de navigație sau dispozitive de separare a traficului trebuie să fie conforme cu reglementările internaționale general acceptate.

9. Atunci când desemnează sau înlocuiește căi de navigație sau prescrie ori înlocuiește dispozitive de separare a traficului, statul arhipelag va supune spre aprobare propunerile sale organizației internaționale competente. Această organizație nu poate adopta decât căile de navigație și dispozitivele de separare a traficului pe care le-a putut pune de acord cu statul arhipelag; acesta poate apoi să le desemneze, să le prescrie sau să le înlocuiască.

10. Statul arhipelag va indica în mod clar pe hărți maritime, cărora le asigură publicitatea corespunzătoare, liniile axiale ale căilor de navigație pe care le desemnează și dispozitivele de separare a traficului pe care le prescrie.

11. La trecerea prin apele arhipelagice, navele vor respecta căile de navigație și dispozitivele de separare a traficului, stabilite conform dispozițiilor prezentului articol.

12. Dacă statul arhipelag nu a stabilit căi de navigație maritime sau rute aeriene, dreptul de trecere prin apele arhipelagice se poate exercita folosindu-se căile și rutele care servesc în mod normal navigației internaționale.

ARTICOLUL 54

Obligațiile navelor și ale aeronavelor în timpul trecerii lor, activității de cercetare și de ridicări hidrografice, obligațiile statelor arhipelag și legile și reglementările statului arhipelag privind trecerea prin apele arhipelagice

Prevederile art. 39, 40, 42 și 44 se aplică *mutatis mutandis* la trecerea prin apele arhipelagice.

**Partea a V-a
Zona economică exclusivă**

ARTICOLUL 55

Regimul juridic special al zonei economice exclusive

Zona economică exclusivă este o zonă situată dincolo de marea teritorială și adiacentă acesteia, supusă regimului juridic special stabilit prin prezenta parte, în virtutea căruia drepturile și jurisdicția statului riveran și drepturile și libertățile celorlalte state sunt guvernate de dispozițiile pertinente ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 56

Drepturile, jurisdicția și obligațiile statului riveran în zona economică exclusivă

1. În zona economică exclusivă, statul riveran are:

a) drepturi suverane în scopul explorării și exploatării, conservării și gestiunii resurselor naturale, biologice sau nebiologice, ale fundului mării, ale subsolului acestuia și ale apelor de deasupra, ca și cu privire la celelalte activități de explorare și exploatare a zonei în scopuri economice, cum ar fi producerea de energie cu ajutorul apei, al curenților și al vântului;

b) (i) amplasarea și folosirea de insule artificiale, instalații și lucrări;

(ii) cercetarea științifică marină;

(iii) protecția și conservarea mediului marin;

c) celelalte drepturi și obligații prevăzute de convenție.

2. În exercitarea drepturilor și în îndeplinirea obligațiilor pe care le are, conform convenției, în zona economică exclusivă, statul riveran va ține seama în mod corespunzător de drepturile și de obligațiile celorlalte state și va acționa într-un mod compatibil cu convenția.

3. Drepturile cu privire la fundul mării și la subsolul acestuia, enunțate în prezentul articol, vor fi exercitate în conformitate cu partea a VI-a.

ARTICOLUL 57

Lățimea zonei economice exclusive

Zona economică exclusivă nu se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale.

ARTICOLUL 58

Drepturi și obligații ale celorlalte state în zona economică exclusivă

1. În zona economică exclusivă, toate statele, fie că sunt riverane sau fără litoral, se bucură, în condițiile prevăzute de dispozițiile pertinente ale convenției, de libertățile de navigație și de survol și de a pune cabluri și conducte

submarine, menționate la art. 87, ca și de libertatea de a folosi marea în alte scopuri licite pe plan internațional, legate de exercitarea acestor libertăți și compatibile cu celelalte prevederi ale convenției, îndeosebi în cadrul exploatării navelor, aeronavelor și cablurilor și conductelor submarine.

2. Prevederile art. 88–115, ca și celelalte reguli pertinente ale dreptului internațional se aplică zonei economice exclusive, în măsura în care nu sunt incompatibile cu prezenta parte.

3. În exercitarea drepturilor și în îndeplinirea obligațiilor ce le revin, potrivit convenției, în zona economică exclusivă, statele vor ține seama în mod corespunzător de drepturile și obligațiile statului riveran și vor respecta legile și reglementările adoptate de acesta în conformitate cu dispozițiile convenției și, în măsura în care ele nu sunt incompatibile cu prezenta parte, celelalte reguli de drept internațional.

ARTICOLUL 59

Baza soluționării conflictelor în cazul în care convenția nu atribuie drepturi și jurisdicție în interiorul zonei economice exclusive

În cazurile în care convenția nu atribuie drepturi sau jurisdicție nici statului riveran, nici altor state în interiorul zonei economice exclusive, și în care apare un conflict între interesele statului riveran și cele ale unuia sau ale mai multor state, acest conflict va trebui să fie rezolvat pe baza echității și ținând seama de toate circumstanțele pertinente, luând în considerare importanța pe care interesele în cauză le prezintă pentru părțile respective și pentru comunitatea internațională, în ansamblu.

ARTICOLUL 60

Insule artificiale, instalații și lucrări în zona economică exclusivă

1. În zona economică exclusivă, statul riveran are dreptul exclusiv de a proceda la construirea și de a autoriza și reglementa construirea, exploatarea și utilizarea de:

a) insule artificiale;

b) instalații și dispozitive utilizate în scopurile prevăzute de art. 56 sau în alte scopuri economice;

c) instalații și lucrări care pot împiedica exercitarea drepturilor statului riveran în zonă.

2. Statul riveran are jurisdicție exclusivă asupra acestor insule artificiale, instalații și lucrări, inclusiv în materie de legi și reglementări vamale, fiscale, sanitare, de securitate și de imigrare.

3. Construirea acestor insule artificiale, instalații și lucrări trebuie să fie notificată în mod corespunzător, iar mijloacele permanente care le semnalizează prezența trebuie să fie menținute în bună stare de funcționare. Toate instalațiile sau toate lucrările abandonate sau dezafectate trebuie să fie ridicate, în scopul de a se asigura securitatea navigației, ținând seama de normele internaționale general acceptate, stabilite în această materie de către organizația internațională competentă. Se va proceda la îndepărtarea lor, ținându-se seama, în mod convenit, și de pescuit, de protecția mediului marin și de drepturile și obligațiile celorlalte

state. Se va face o publicitate adecvată în ceea ce privește poziția, dimensiunile și adâncimea elementelor care vor rămâne dintr-o instalație sau lucrare ce nu a fost complet ridicată.

4. Statul riveran poate, dacă va fi necesar, să stabilească în jurul acestor insule artificiale, instalații sau lucrări, zone de securitate de dimensiuni rezonabile, în care el va putea lua măsurile corespunzătoare pentru a asigura securitatea atât a navigației, cât și a insulelor artificiale, instalațiilor și lucrărilor.

5. Lățimea zonelor de securitate este stabilită de statul riveran, ținând seama de normele internaționale aplicabile. Aceste zone de securitate sunt concepute astfel încât să răspundă în mod convenabil naturii și funcțiilor insulelor artificiale, instalațiilor și lucrărilor, și ele nu pot depăși o distanță de 500 m în jurul insulelor artificiale, instalațiilor și lucrărilor, măsurată pornind de la fiecare punct al marginii lor exterioare, cu excepția unei derogări autorizate de normele internaționale general acceptate sau recomandate de către organizația internațională competentă. Întinderea zonelor de securitate va fi notificată în mod corespunzător.

6. Toate navele trebuie să respecte aceste zone de securitate și să se conformeze normelor internaționale general acceptate privind navigația în vecinătatea insulelor artificiale, instalațiilor, lucrărilor și a zonelor de securitate.

7. Nu pot fi amplasate insule artificiale, instalații sau lucrări și nu pot fi stabilite zone de securitate în jurul lor, atunci când ar putea rezulta din aceasta o piedică în folosirea căilor de navigație recunoscute ca esențiale pentru navigația internațională.

8. Insulele artificiale, instalațiile și lucrările nu au statut de insule. Ele nu au mare teritorială care să le fie proprie, iar prezența lor nu are incidență asupra delimitării mării teritoriale, a zonei economice exclusive sau a platoului continental.

ARTICOLUL 61

Conservarea resurselor biologice

1. Statul riveran stabilește volumul autorizat al capturilor în ce privește resursele biologice în zona sa economică exclusivă.

2. Ținând seama de datele științifice cele mai sigure de care dispune, statul riveran va lua măsuri adecvate de conservare și de gestiune, astfel încât menținerea resurselor biologice ale zonei sale economice exclusive să nu fie periclitată de supraexploatare. Statul riveran și, după caz, organizațiile internaționale competente, subregionale, regionale sau mondiale vor coopera în acest scop.

3. Aceste măsuri vor urmări să asigure menținerea sau restabilirea stocurilor de specii exploatare la nivelurile care să asigure randamentul constant cel mai ridicat posibil, ținând seama de factorii ecologici și economici pertinenti, inclusiv nevoile economice ale colectivităților riverane care trăiesc din pescuit și nevoile speciale ale țărilor în curs de dezvoltare și ținând seama de metodele în materie de pescuit, de interdependența stocurilor și de orice norme minime internaționale general recomandate pe plan subregional, regional sau mondial.

4. Adoptând asemenea măsuri, statul riveran ia în considerare efectele lor asupra speciilor înrudite cu speciile

exploatare sau dependente de acestea, pentru a menține sau a restabili stocurile acestor specii înrudite sau dependente la nivelurile la care reproducerea lor să nu fie serios pusă în pericol.

5. Informațiile științifice disponibile, statisticile referitoare la capturi și la efortul de pescuit și celelalte date privind conservarea stocurilor de pește vor fi difuzate și schimbate la intervale regulate, prin intermediul organizațiilor internaționale competente, subregionale, regionale sau mondiale, după caz, cu participarea tuturor statelor interesate, în special a celor ai căror cetățeni sunt autorizați să pescuiască în zona economică exclusivă.

ARTICOLUL 62

Exploatarea resurselor biologice

1. Statul riveran va promova obiectivul exploatarei optime a resurselor biologice din zona economică exclusivă, fără a se aduce atingere art. 61.

2. Statul riveran va determina capacitatea sa de a exploata resursele biologice din zona economică exclusivă. Dacă această capacitate de exploatare este inferioară volumului total autorizat al capturilor, el va permite altor state, prin acorduri sau prin alte aranjamente și potrivit modalităților, condițiilor, legilor și reglementărilor menționate la paragraful 4, să exploateze excedentul volumului autorizat. Procedând astfel, el va ține seama, îndeosebi, de dispozițiile art. 69 și 70, mai ales în ceea ce privește statele în curs de dezvoltare menționate de acestea.

3. Atunci când acordă altor state accesul la zona sa economică exclusivă, în virtutea prezentului articol, statul riveran va ține seama de toți factorii pertinenti, între altele: importanța pe care o prezintă resursele biologice ale zonei pentru economia sa și pentru celelalte interese naționale ale sale, dispozițiile art. 69 și 70, nevoile statelor în curs de dezvoltare din regiune sau din subregiune în ceea ce privește exploatarea unei părți a excedentului și de necesitatea de a reduce la minimum perturbațiile economice în statele ai căror cetățeni practică în mod obișnuit pescuitul în zonă sau care au contribuit în mod deosebit la cercetarea și identificarea stocurilor.

4. Cetățenii altor state, care pescuiesc în zona economică exclusivă, se vor conforma măsurilor de conservare și celorlalte modalități și condiții stabilite prin legile și reglementările statului riveran. Aceste legi și reglementări trebuie să fie compatibile cu convenția și pot să se refere, îndeosebi, la următoarele probleme:

a) eliberarea de permise pescarilor sau pentru vasele și uneltele de pescuit, inclusiv plata de taxe și orice alte compensații care, în cazul statelor riverane în curs de dezvoltare, pot consta într-o contribuție adecvată la finanțarea, echiparea și dezvoltarea tehnică a industriei pescuitului;

b) determinarea speciilor al căror pescuit este autorizat și stabilirea de cote, fie pentru stocurile sau grupurile de stocuri deosebite sau pentru capturile pe fiecare navă pentru o anumită perioadă de timp, fie pentru capturile cetățenilor unui stat în timpul unei perioade date;

c) reglementarea campaniilor și zonelor de pescuit, a tipului, mărimii și numărului instrumentelor, ca și a tipului, mărimii și numărului navelor de pescuit care pot fi utilizate;

d) stabilirea vârstei și mărimii peștilor și a altor specii care pot fi pescuite;

e) informațiile cerute de la navele de pescuit, îndeosebi statisticile privitoare la capturi și la efortul de pescuit și comunicarea poziției navelor;

f) obligația de a executa, cu autorizarea și controlul statului riveran, programe de cercetare determinate în domeniul pescuitului și reglementarea efectuării acestor cercetări, inclusiv luarea de eșantioane din capturi, destinația eșantioanelor și comunicarea datelor științifice conexe;

g) plasarea, de către statul riveran, de observatori sau stagiari la bordul vaselor respective;

h) descărcarea tuturor capturilor sau a unei părți din capturile acestor nave în porturile statului riveran;

i) modalități și condiții aplicabile întreprinderilor mixte sau alte aranjamente de cooperare;

j) condiții cerute în materie de formare a personalului și transferul de tehnici în domeniul pescuitului, inclusiv întărirea capacității de cercetare în domeniul pescuitului a statului riveran;

k) măsuri de executare.

5. Statele riverane vor notifica în mod corespunzător legile și regulamentele pe care le adoptă în materie de conservare și de gestiune.

ARTICOLUL 63

Stocuri de pește aflate în zonele economice exclusive ale mai multor state riverane sau atât în zona economică exclusivă, cât și într-un sector adiacent zonei

1. În cazul în care același stoc de pește sau stocuri de specii înrudite se află în zonele economice exclusive ale mai multor state riverane, aceste state se vor strădui, direct sau prin intermediul organizațiilor subregionale sau regionale corespunzătoare, să se înțeleagă asupra măsurilor necesare în vederea coordonării și asigurării conservării și dezvoltării acestor stocuri, fără a se aduce atingere celorlalte dispoziții ale prezentei părți.

2. În cazul în care același stoc de pește sau stocuri de specii înrudite se află atât în zona economică exclusivă, cât și într-un sector adiacent zonei, statul riveran și statele care exploatează aceste stocuri în sectorul adiacent se vor strădui, direct sau prin intermediul organizațiilor subregionale sau regionale corespunzătoare, să se înțeleagă asupra măsurilor necesare pentru conservarea acestor stocuri în sectorul adiacent.

ARTICOLUL 64

Mari migratori

1. Statul riveran și celelalte state ai căror cetățeni practică în regiune pescuitul marilor migratori, care figurează pe lista anexei nr. I, vor coopera direct sau prin intermediul organizațiilor internaționale corespunzătoare în scopul asigurării conservării speciilor în cauză și promovării exploatarii optime a acestor specii în ansamblul regiunii, atât în zona economică exclusivă, cât și dincolo de aceasta. În regiunile pentru care nu există o organizație internațională corespunzătoare, statul riveran și celelalte state, ai căror cetățeni exploatează aceste specii în regiune, vor coopera

pentru a crea o asemenea organizație și a participa la lucrările sale.

2. Dispozițiile paragrafului 1 se aplică în legătură cu celelalte dispoziții ale prezentei părți.

ARTICOLUL 65

Mamifere marine

Nici o prevedere a prezentei părți nu restrânge dreptul unui stat riveran de a interzice, de a limita sau de a reglementa exploatarea mamiferelor marine mai riguros decât o prevede respectiva parte, nici, eventual, competența unei organizații internaționale de a face aceasta. Statele vor coopera în vederea asigurării protecției mamiferelor marine și vor acționa, în special prin intermediul organizațiilor internaționale corespunzătoare, pentru protejarea, controlul și studierea cetaceelor.

ARTICOLUL 66

Stocuri de pești anadromi

1. Statele în ale căror cursuri de apă se reproduc stocuri de pești anadromi au un interes primordial și răspunderea principală față de acestea.

2. Statul de unde sunt originare stocurile de pești anadromi va veghea la conservarea lor prin adoptarea de măsuri adecvate de reglementare a pescuitului în toate apele situate în interiorul limitelor exterioare ale zonei sale economice exclusive, precum și a pescuitului vizat la paragraful 3 lit. b). Statul de origine poate, după ce a consultat celelalte state vizate la paragrafele 3 și 4, care exploatează aceste stocuri de pești, să fixeze volumul total autorizat al capturilor de pești originari din cursurile sale de apă.

3. a) Stocurile de pești anadromi nu pot fi pescuite decât în apele situate în interiorul limitelor exterioare ale zonelor economice exclusive, în afara cazurilor în care aplicarea acestor dispoziții ar antrena perturbări economice pentru un stat, altul decât statul de origine. În ceea ce privește pescuitul dincolo de limitele exterioare ale zonelor economice exclusive, statele interesate se vor consulta pentru a se înțelege asupra modalităților și condițiilor acestui pescuit, ținând seama, în mod corespunzător, de cerințele de conservare și de necesitățile statului de origine în ce privește stocurile în cauză.

b) Statul de origine va contribui la reducerea la minimum a perturbațiilor economice din celelalte state care exploatează aceste specii, ținând seama de capturile normale ale acestor state și de modul în care ele exploatează aceste stocuri, precum și de toate sectoarele în care acestea sunt exploatate.

c) Statele vizate la lit. b), care participă, prin acord cu statul de origine, la măsuri care urmăresc reînnoirea stocurilor de pești anadromi, îndeosebi prin contribuții la finanțarea acestor măsuri, vor fi luate în considerare cu prioritate de statul de origine pentru exploatarea stocurilor originare din cursurile sale de apă.

d) Respectarea reglementărilor privind stocurile de pești anadromi dincolo de zona economică exclusivă va fi asigurată prin acord între statul de origine și celelalte state interesate.

4. Când stocurile de pești anadromi migrează spre ape sau traversează ape situate în interiorul limitelor exterioare ale zonei economice exclusive a unui alt stat decât statul de origine, acest stat va coopera cu statul de origine în vederea conservării și gestiunii acestor stocuri.

5. Statul de unde sunt originare stocurile de pești anadromi și celelalte state care practică pescuitul acestor pești vor încheia aranjamente în vederea aplicării prevederilor prezentului articol, dacă este cazul prin intermediul unor organizații regionale.

ARTICOLUL 67

Specii catadrome

1. Un stat riveran în apele căruia specii catadrome își petrec cea mai mare parte a existenței lor poartă răspunderea pentru gestiunea acestor specii și asigură intrarea și ieșirea peștilor migratori.

2. Exploatarea speciilor catadrome nu poate avea loc decât în apele situate în interiorul limitei exterioare a zonelor economice exclusive. În zonele economice exclusive, exploatarea va fi supusă prevederilor prezentului articol și celorlalte prevederi ale convenției, referitoare la pescuitul în aceste zone.

3. În cazurile în care peștii catadromi, fie că au ajuns sau nu la maturizare, migrează prin zona economică exclusivă a unui alt stat, gestiunea acestor pești, inclusiv exploatarea lor, va fi reglementată prin acord între statul vizat la paragraful 1 și celălalt stat interesat. Un asemenea acord trebuie să asigure gestionarea rațională a speciei în cauză și să țină seama de responsabilitățile statului vizat la paragraful 1, în ceea ce privește conservarea acestor specii.

ARTICOLUL 68

Specii sedentare

Prezenta parte nu se aplică speciilor sedentare, așa cum sunt ele definite la art. 77 paragraful 4.

ARTICOLUL 69

Dreptul statelor fără litoral

1. Statul fără litoral are dreptul de a participa, pe baze echitabile, la exploatarea unei părți corespunzătoare din excedentul resurselor biologice ale zonelor economice ale statelor riverane din regiune sau subregiune, ținând seama de factorii economici și geografici pertinenti ai statelor interesate și în conformitate cu prezentul articol și cu art. 61 și 62.

2. Condițiile și modalitățile acestei participări vor fi stabilite de statele interesate prin acorduri bilaterale, subregionale sau regionale, ținând seama, îndeosebi, de:

a) necesitatea evitării oricăror efecte care ar aduce prejudicii comunităților de pescari sau industriei de pescuit a statelor riverane;

b) măsura în care statul fără litoral, conform prezentului articol, participă sau are dreptul de a participa, în virtutea acordurilor bilaterale, subregionale sau regionale existente, la exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale altor state riverane;

c) măsura în care alte state fără litoral sau state dezavantajate din punct de vedere geografic participă deja la

exploatarea resurselor biologice ale zonei economice exclusive a statului riveran și necesitatea evitării de a impune acelui stat riveran sau unei regiuni din acel stat o povară deosebit de grea;

d) nevoile alimentare ale populației din statele respective.

3. Atunci când capacitatea de pescuit a unui stat riveran se apropie de nivelul care i-ar permite să exploateze întregul volum al capturilor autorizate ale resurselor biologice din zona sa economică exclusivă, acest stat și celelalte state interesate vor coopera în vederea încheierii de aranjamente echitabile, bilaterale, subregionale sau regionale, care să permită statelor în curs de dezvoltare fără litoral din aceeași regiune sau subregiune să participe la exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale statelor riverane din subregiune sau regiune, după cum va fi cazul, ținând seama de împrejurări și în condiții satisfăcătoare pentru toate părțile. În aplicarea prezentei dispoziții se va ține seama, de asemenea, de factorii menționați la paragraful 2.

4. Statele dezvoltate fără litoral nu au dreptul să participe la exploatarea resurselor biologice, în virtutea prezentului articol, decât în zonele economice exclusive ale statelor riverane dezvoltate din aceeași regiune sau subregiune și ținând seama de măsura în care statul riveran, permițând altor state accesul la resursele biologice din zona sa economică exclusivă, a luat în considerare necesitatea de a reduce la minimum efectele care ar aduce prejudicii comunităților de pescari, ca și perturbările economice în statele ai căror cetățeni practică în mod obișnuit pescuitul în zonă.

5. Prevederile de mai sus se aplică fără a se aduce atingere eventualelor aranjamente încheiate în subregiunile și regiunile în care statele riverane pot acorda statelor fără litoral din aceeași subregiune sau regiune drepturi egale sau preferențiale pentru exploatarea resurselor biologice din zona lor economică exclusivă.

ARTICOLUL 70

Drepturile statelor dezavantajate din punct de vedere geografic

1. Statele dezavantajate din punct de vedere geografic au dreptul să participe, pe baze echitabile, la exploatarea unei părți corespunzătoare din excedentul resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale statelor riverane din aceeași regiune sau subregiune, ținând seama de caracteristicile economice și geografice pertinente ale tuturor statelor interesate și în conformitate cu prezentul articol și cu art. 61 și 62.

2. Pentru scopurile acestei părți a convenției, prin expresia *state dezavantajate din punct de vedere geografic* se înțelege statele riverane, inclusiv statele riverane la o mare închisă sau semiînchisă, pe care situația lor geografică le face să depindă de exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale altor state din regiune sau subregiune, pentru o aprovizionare suficientă cu pește destinată nevoilor alimentare ale populației lor sau ale unei părți din populație, precum și statele riverane care nu pot pretinde o zonă economică exclusivă proprie.

3. Condițiile și modalitățile acestei participări vor fi stabilite, de către statele interesate, prin acorduri bilaterale, subregionale sau regionale, ținând seama, îndeosebi, de:

a) necesitatea evitării oricăror efecte care ar aduce prejudicii comunităților de pescari sau industriei de pescuit a statelor riverane;

b) măsura în care statul dezavantajat din punct de vedere geografic, conform prezentului articol, participă sau are dreptul de a participa, în virtutea acordurilor bilaterale subregionale sau regionale existente, la exploatarea resurselor biologice ale zonelor economice exclusive ale altor state riverane;

c) măsura în care alte state dezavantajate din punct de vedere geografic și state fără litoral participă deja la exploatarea resurselor biologice ale zonei economice exclusive a statului riveran și necesitatea de a evita să se impună aceluși stat riveran sau unei regiuni din acel stat o povară deosebit de grea;

d) nevoile alimentare ale populației statelor respective.

4. Atunci când capacitatea de pescuit a unui stat riveran se apropie de nivelul care i-ar permite să exploateze întregul volum al capturilor autorizate ale resurselor biologice din zona sa economică exclusivă, acest stat și celelalte state interesate vor coopera în vederea încheierii de aranjamente echitabile, bilaterale, subregionale sau regionale, care să permită statelor în curs de dezvoltare dezavantajate din punct de vedere geografic din aceeași regiune sau subregiune să participe la exploatarea resurselor biologice din zonele economice exclusive ale statelor riverane din subregiune sau regiune, după cum va fi cazul, ținând seama de împrejurări și în condiții satisfăcătoare pentru toate părțile. În aplicarea prezentei dispoziții, se va ține seama, de asemenea, de factorii menționați la paragraful 3.

5. Statele dezvoltate dezavantajate din punct de vedere geografic nu au dreptul să participe la exploatarea resurselor biologice, în virtutea prezentului articol, decât în zonele economice exclusive ale statelor riverane dezvoltate din aceeași regiune sau subregiune, ținând seama de măsura în care statul riveran, permițând altor state accesul la resursele biologice din zona sa economică exclusivă, a luat în considerare necesitatea de a reduce la minimum efectele care ar aduce prejudicii comunităților de pescari, ca și perturbările economice în statele ai căror cetățeni practică în mod obișnuit pescuitul în zonă.

6. Prevederile de mai sus se aplică fără a se aduce atingere eventualelor aranjamente încheiate în regiunile sau subregiunile în care statele riverane pot acorda statelor dezavantajate din punct de vedere geografic din aceeași regiune sau subregiune drepturi egale sau preferențiale pentru exploatarea resurselor biologice din zona lor economică exclusivă.

ARTICOLUL 71

Cazuri în care prevederile art. 69 și 70 nu sunt aplicabile

Prevederile art. 69 și 70 nu se aplică statelor riverane a căror economie este în mod covârșitor dependentă de exploatarea resurselor biologice din zona lor economică exclusivă.

ARTICOLUL 72

Restricții la transferul de drepturi

1. Drepturile de exploatare a resurselor biologice, prevăzute la art. 69 și 70, nu pot fi transferate în mod direct sau indirect unor terțe state sau cetățenilor acestora, nici prin arendare sau concesiune, nici prin crearea de întreprinderi mixte, nici printr-un alt aranjament care ar avea ca efect un asemenea transfer, cu excepția cazului în care statele interesate convin altfel.

2. Prevederea de mai sus nu interzice statelor interesate să obțină de la statele terțe sau de la organizații internaționale o asistență tehnică sau financiară destinată să le faciliteze exercitarea drepturilor, conform art. 69 și 70, cu condiția ca aceasta să nu producă efectul vizat la paragraful 1.

ARTICOLUL 73

Asigurarea respectării legilor și a reglementărilor statului riveran

1. În exercitarea drepturilor sale suverane de explorare, exploatare, conservare și gestionare a resurselor biologice din zona economică exclusivă, statul riveran poate lua orice măsuri, inclusiv abordarea, inspectarea, sechestrarea și urmărirea judiciară, după cum va fi necesar pentru asigurarea respectării legilor și a regulamentelor pe care le-a adoptat potrivit prezentei convenții.

2. Nava reținută și echipajul său vor fi eliberate imediat după depunerea unei cauțiuni sau a unei alte garanții corespunzătoare.

3. Sancțiunile prevăzute de statul riveran pentru încălcarea legilor și a regulamentelor în materie de pescuit în zona economică exclusivă nu pot cuprinde pedepse cu închisoarea, în afară doar de cazul în care statele interesate convin altfel, și nici o altă pedeapsă corporală.

4. În caz de reținere sau de imobilizare a unei nave străine, statul riveran va notifica fără întârziere statului pavilionului, pe căi adecvate, măsurile luate, precum și sancțiunile pronunțate în consecință.

ARTICOLUL 74

Delimitarea zonei economice exclusive între state ale căror țărături sunt limitrofe sau situate față în față

1. Delimitarea zonei economice exclusive între state ale căror țărături sunt limitrofe sau sunt situate față în față se face pe bază de acord, potrivit dreptului internațional, așa cum se indică în art. 38 din Statutul Curții Internaționale de Justiție, astfel încât să se ajungă la o soluție echitabilă.

2. Dacă nu se ajunge la un acord într-un termen rezonabil, statele interesate pot recurge la procedurile prevăzute în partea a XV-a.

3. Până la încheierea acordului vizat de paragraful 1, statele interesate, într-un spirit de înțelegere și cooperare, vor face tot posibilul pentru a încheia aranjamente provizorii cu caracter practic și pentru a nu compromite sau împiedica, în timpul acestei perioade de tranziție, încheierea acordului definitiv. Aranjamentele provizorii nu prejudiciază delimitarea finală.

4. Dacă există un acord în vigoare între statele interesate, problemele referitoare la delimitarea zonei economice exclusive vor fi soluționate potrivit prevederilor aceluiași acord.

ARTICOLUL 75

Hărți maritime și liste de coordonate geografice

1. Sub rezerva prezentei părți, limitele exterioare ale zonei economice exclusive și liniile de delimitare trasate conform art. 74 vor fi indicate pe hărți maritime la o scară corespunzătoare, pentru a li se determina amplasarea. Dacă va fi cazul, trasarea limitelor exterioare sau a liniilor de delimitare poate fi înlocuită cu liste de coordonate geografice a unor puncte, cu precizarea sistemului geodezic utilizat.

2. Statul riveran va asigura publicitatea adecvată hărților sau listelor de coordonate geografice și va depune un exemplar al acestora la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Partea a VI-a Platoul continental

ARTICOLUL 76

Definiția platoului continental

1. Platoul continental al unui stat riveran cuprinde fundul mării și subsolul regiunilor submarine situate dincolo de marea sa teritorială, pe toată întinderea prelungirii naturale a teritoriului terestru al acestui stat, până la limita externă a marginii continentale sau până la o distanță de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale, atunci când limita exterioară a marginii continentale se află la o distanță inferioară.

2. Platoul continental al unui stat riveran nu se întinde dincolo de limitele prevăzute la paragrafele 4–6.

3. Marginea continentală este prelungirea sub apă a masei terestre a statului riveran; ea este constituită din fundul mării corespunzător platoului, pantei și povârnișului, ca și din subsolul acestora. Ea nu cuprinde nici marile funduri oceanice, cu dorsalele lor, nici subsolul lor.

4. a) În scopurile prezentei convenții, statul riveran definește limita exterioară a marginii continentale, atunci când aceasta se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale, prin:

- (i) o linie trasată potrivit paragrafului 7, cu referire la punctele fixe extreme în care grosimea rocilor sedimentare este egală cu cel puțin o sutime din distanța cea mai scurtă între punctul respectiv și piciorul pantei continentale; sau
- (ii) o linie trasată potrivit paragrafului 7, cu referire la punctele fixe situate la maximum 60 de mile marine față de piciorul pantei continentale.

b) În lipsa unei dovezi contrare, piciorul pantei continentale coincide cu ruptura de versant maximă la baza pantei.

5. Punctele fixe, care definesc linia care marchează, pe fundul mării, limita exterioară a platoului continental, trasată potrivit paragrafului 4 lit. a) pct. (i) și (ii), sunt situate fie la o distanță care nu va depăși 350 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale,

fie la o distanță care nu va depăși 100 de mile marine de la izobata de 2.500 m, care este linia ce leagă punctele de 2.500 m adâncime.

6. În pofida prevederilor paragrafului 5, pe o dorsală submarină, limita exterioară a platoului continental nu va depăși o linie trasată la 350 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale. Prezentul paragraf nu se aplică ridicăturilor de teren submarine care constituie elemente naturale ale marginii continentale, cum sunt platourile, pragurile, crestele, bancurile sau pintenii, pe care le are aceasta.

7. Statul riveran va trasa limita exterioară a platoului său continental, când acest platou se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale, folosindu-se de linii drepte cu o lungime care să nu depășească 60 de mile marine între punctele fixe definite prin coordonate de longitudine și latitudine.

8. Statul riveran va comunica Comisiei pentru limitele platoului continental, constituită în virtutea anexei nr. II, pe baza unei reprezentări geografice echitabile, informații asupra limitelor platoului său continental, atunci când acesta se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale. Comisia va adresa statelor riverane recomandări asupra problemelor referitoare la fixarea limitelor exterioare ale platourilor lor continentale. Limitele fixate de către un stat riveran, pe baza acestor recomandări, vor fi definitive și cu caracter obligatoriu.

9. Statul riveran va transmite secretarului general al Organizației Națiunilor Unite hărțile și informațiile pertinente, inclusiv datele geodezice, care indică în mod permanent limitele exterioare ale platoului său continental. Secretarul general va asigura acestor documente o publicitate corespunzătoare.

10. Prevederile prezentului articol nu aduc atingere problemei delimitării platoului continental între statele ale căror țărături sunt limitrofe sau se află față în față.

ARTICOLUL 77

Drepturile statului riveran asupra platoului continental

1. Statul riveran exercită drepturi suverane asupra platoului continental în scopul explorării lui și exploatării resurselor sale naturale.

2. Drepturile vizate la paragraful 1 sunt exclusive, în sensul că dacă statul riveran nu explorează platoul continental sau nu-i exploatează resursele naturale, nimeni nu poate să întreprindă astfel de activități fără consimțământul său expres.

3. Drepturile statului riveran asupra platoului continental nu depind de ocupația acestuia, efectivă sau fictivă, și nici de vreo declarație expresă.

4. Resursele naturale vizate de prezenta parte cuprind resursele minerale și alte resurse nebiologice ale fundului mării și subsolului acesteia, ca și organismele vii care aparțin speciilor sedentare, adică organismele care, în stadiul în care pot fi pescuite, sunt fie imobile pe fundul mării sau sub acest fund, fie incapabile de a se deplasa altfel decât dacă rămân în mod constant în contact cu fundul mării sau cu subsolul acesteia.

ARTICOLUL 78

Regimul juridic al apelor și al spațiului aerian de deasupra, drepturile și libertățile celorlalte state

1. Drepturile statului riveran asupra platoului continental nu aduc atingere regimului juridic al apelor de deasupra sau al spațiului aerian situat deasupra acestor ape.

2. Exercițarea de către statul riveran a drepturilor sale asupra platoului continental nu trebuie să aducă atingere navigației sau altor drepturi și libertăți recunoscute altor state de către convenție și nici să limiteze în mod nejustificat exercițarea acestora.

ARTICOLUL 79

Cabluri și conducte submarine pe platoul continental

1. Toate statele au dreptul de a pune cabluri și conducte submarine pe platoul continental conform dispozițiilor prezentului articol.

2. Sub rezerva dreptului său de a lua măsuri raționale pentru explorarea platoului continental, pentru exploatarea resurselor sale naturale și pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării de către conducte, statul riveran nu poate împiedica punerea sau întreținerea unor asemenea cabluri sau conducte.

3. Traseul conductelor puse pe platoul continental este supus consimțământului statului riveran.

4. Nici o dispoziție din prezenta parte nu afectează dreptul statului riveran de a impune condiții aplicabile cablurilor sau conductelor care intră pe teritoriul său sau în marea sa teritorială și nici jurisdicția sa asupra cablurilor și conductelor construite sau utilizate în legătură cu explorarea platoului său continental sau cu exploatarea resurselor sale, sau cu exploatarea insulelor artificiale, a instalațiilor și lucrărilor aflate sub jurisdicția sa.

5. Atunci când pun cabluri sau conducte submarine, statele vor ține seama, în mod corespunzător, de cablurile și conductele deja instalate. Ele vor veghea, îndeosebi, să nu fie afectată posibilitatea de a le repara.

ARTICOLUL 80

Insule artificiale, instalații și lucrări pe platoul continental

Prevederile art. 60 se aplică, *mutatis mutandis*, insulelor artificiale, instalațiilor și lucrărilor situate pe platoul continental.

ARTICOLUL 81

Foraje pe platoul continental

Statul riveran are dreptul exclusiv de a autoriza și de a reglementa forajele pe platoul continental, oricare ar fi scopurile acestora.

ARTICOLUL 82

Contribuții în bani sau în natură pentru exploatarea platoului continental dincolo de 200 de mile marine

1. Statul riveran va plăti contribuții în bani sau în natură pentru exploatarea resurselor nebiologice ale platoului continental dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale.

2. Contribuțiile se vor plăti anual, pentru totalitatea producției dintr-un loc de exploatare dat, după primii 5 ani de exploatare din acel loc. În cel de-al șaselea an, procentul contribuției va fi de 1% din valoarea sau din volumul producției din locul de exploatare. Acest procent se va mări apoi cu 1% în fiecare an, până la cel de-al doisprezecelea an, rămânând la 7% după această dată. Producția nu cuprinde resursele utilizate în legătură cu exploatarea.

3. Orice stat în curs de dezvoltare, care este importator net al unei resurse minerale extrase din platoul continental, este scutit de asemenea contribuții în ceea ce privește această resursă minerală.

4. Contribuțiile se vor efectua prin intermediul autorității, care le va repartiza între statele părți pe baza unor criterii de împărțire echitabilă, ținând seama de interesele și de nevoile statelor în curs de dezvoltare, îndeosebi ale celor mai puțin avansate sau fără litoral.

ARTICOLUL 83

Delimitarea platoului continental între state ale căror țărături sunt limitrofe sau situate față în față

1. Delimitarea platoului continental între state ale căror țărături sunt limitrofe sau situate față în față se efectuează prin acord între ele, potrivit dreptului internațional, așa cum este indicat în art. 38 al Statutului Curții Internaționale de Justiție, astfel încât să se ajungă la o soluție echitabilă.

2. Dacă nu se ajunge la un acord într-un termen rezonabil, statele interesate vor recurge la procedurile prevăzute în partea a XV-a.

3. Până la încheierea acordului menționat la paragraful 1, statele interesate, într-un spirit de înțelegere și colaborare, vor face tot posibilul pentru a încheia aranjamente practice provizorii și pentru a nu compromite sau împiedica, în timpul acestei perioade de tranziție, încheierea acordului definitiv. Aranjamentele provizorii nu prejudiciază delimitarea finală.

4. Dacă există un acord în vigoare între statele interesate, problemele referitoare la delimitarea platoului continental vor fi soluționate potrivit dispozițiilor aceluia acord.

ARTICOLUL 84

Hărți maritime și liste de coordonate geografice

1. Sub rezerva prezentei părți, limitele exterioare ale platoului continental și liniile de delimitare trasate conform art. 83 vor fi indicate pe hărți maritime la o scară corespunzătoare, pentru a le determina amplasarea. La nevoie, trasarea limitelor exterioare sau a liniilor de delimitare poate fi înlocuită cu liste de coordonate geografice a unor puncte, cu precizarea sistemului geodezic utilizat.

2. Statul riveran va asigura publicitatea corespunzătoare hărților sau listelor de coordonate geografice și va depune un exemplar din acestea la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, iar în cazul celor care indică amplasarea limitei exterioare a platoului continental, la secretarul general al autorității.

ARTICOLUL 85

Săparea de galerii

Prezenta parte nu afectează dreptul statului riveran de a exploata subsolul recurgând la săparea unor galerii, oricare ar fi adâncimea apei în locul respectiv.

Partea a VII-a Marea liberă

Secțiunea 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 86

Câmpul de aplicare a prezentei părți

Dispozițiile acestei părți se aplică tuturor părților mării care nu sunt cuprinse nici în zona economică exclusivă, în marea teritorială sau în apele interioare ale unui stat, nici în apele arhipelagice ale unui stat arhipelag. Prezentul articol nu restrânge în nici un fel libertățile de care se bucură toate statele în zona economică exclusivă în virtutea art. 58.

ARTICOLUL 87

Libertatea mării libere

1. Marea liberă este deschisă tuturor statelor, fie ele riverane, fie fără litoral. Libertatea mării libere se exercită în condițiile prevăzute de dispozițiile convenției și de celelalte reguli de drept internațional. Ea cuprinde în special pentru state, fie că sunt riverane sau fără litoral:

- a) libertatea de navigație;
- b) libertatea de survol;
- c) libertatea de a pune cabluri și conducte submarine, sub rezerva părții a VI-a;
- d) libertatea de a construi insule artificiale și alte instalații autorizate de drept internațional, sub rezerva părții a VI-a;
- e) libertatea pescuitului, sub rezerva condițiilor enunțate la secțiunea a 2-a;
- f) libertatea cercetării științifice, sub rezerva părților a VI-a și a XIII-a.

2. Fiecare stat exercită aceste libertăți ținând seama, în mod corespunzător, de interesul pe care exercitarea libertății mării libere îl prezintă pentru celelalte state, ca și de drepturile recunoscute de convenție în ceea ce privește activitățile desfășurate în zonă.

ARTICOLUL 88

Utilizarea mării libere în scopuri pașnice

Marea liberă va fi folosită în scopuri pașnice.

ARTICOLUL 89

Inadmisibilitatea revendicărilor de suveranitate asupra mării libere

Nici un stat nu poate pretinde în mod legitim să supună o parte oarecare a mării libere suveranității sale.

ARTICOLUL 90

Dreptul de navigație

Orice stat, fie că este riveran, fie fără litoral, are dreptul ca navele sub pavilionul său să navigheze în marea liberă.

ARTICOLUL 91

Naționalitatea navelor

1. Fiecare stat stabilește condițiile potrivit cărora el acordă navelor naționalitatea sa, condițiile de înmatriculare a navelor pe teritoriul său și condițiile cerute pentru ca acestea să aibă dreptul de a purta pavilionul său. Navele au naționalitatea statului care le-a autorizat să poarte pavilionul său. Trebuie să existe o legătură substanțială între stat și navă.

2. Fiecare stat eliberează documente corespunzătoare navelor cărora le-a acordat dreptul de a purta pavilionul său.

ARTICOLUL 92

Condiția juridică a navelor

1. Navele navighează sub pavilionul unui singur stat și sunt puse, în afara cazurilor excepționale prevăzute în mod expres de tratatele internaționale sau de prezenta convenție, jurisdicției exclusive a acestuia în marea liberă. Nici o schimbare de pavilion nu poate interveni în cursul unei călătorii sau al unei escale, în afară de cazul de transfer real al proprietății sau de schimbare a înmatriculării.

2. O navă care navighează sub pavilioanele mai multor state, de care se folosește după cum dorește, nu se poate prevala, față de orice stat terț, de nici una dintre aceste naționalități și poate să fie asimilată unei nave fără naționalitate.

ARTICOLUL 93

Navele care poartă pavilionul Organizației Națiunilor Unite, al instituțiilor specializate ale Națiunilor Unite sau al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică

Prevederile articolelor precedente nu prejudiciază cu nimic problema navelor afectate serviciului oficial al Organizației Națiunilor Unite, al instituțiilor sale specializate sau al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, care poartă pavilionul organizației.

ARTICOLUL 94

Obligații ale statului pavilionului

1. Orice stat trebuie să exercite în mod efectiv jurisdicția și controlul său în domeniile administrativ, tehnic și social asupra navelor care poartă pavilionul său.

2. În mod deosebit, orice stat:

- a) va ține un registru naval în care să figureze numele și caracteristicile navelor purtând pavilionul său, cu excepția acelor care, din cauza dimensiunilor lor mici, nu sunt vizate de reglementările internaționale general acceptate;
- b) își va exercita jurisdicția conform dreptului său intern asupra oricărei nave care poartă pavilionul său, ca și asupra căpitanului, ofițerilor și echipajului, pentru problemele de ordin administrativ, tehnic și social, referitoare la navă.

3. Orice stat va lua măsurile necesare cu privire la navele care poartă pavilionul său pentru a asigura securitatea pe mare, îndeosebi în ce privește:

a) construcția și echiparea navei și navigabilitatea acesteia;

b) componența, condițiile de muncă și pregătirea echipajelor, ținând seama de instrumentele internaționale aplicabile;

c) folosirea semnalelor, buna funcționare a comunicațiilor și prevenirea abordajelor.

4. Aceste măsuri conțin cele necesare pentru a se asigura că:

a) orice navă este inspectată, înaintea înscrierii sale în registru și, ulterior, la intervale corespunzătoare, de către un inspector maritim calificat și că are la bordul său hărți maritime, publicații de navigație, precum și instrumente și echipament de navigație, impuse de securitatea navigației;

b) orice navă este încredințată unui căpitan și unor ofițeri care posedă calificările necesare, îndeosebi în ce privește manevra, navigația, comunicațiile și conducerea mașinilor și că echipajul posedă calificarea necesară și este suficient de numeros în raport cu tipul, dimensiunea, mașinile și echipamentul navei;

c) căpitanul, ofițerii și, în măsura necesară, echipajul cunosc perfect și sunt obligați să respecte regulile internaționale aplicabile privind salvarea vieții omenești pe mare, prevenirea abordajelor, prevenirea, reducerea și controlul poluării mării și menținerea legăturilor prin radio.

5. Luând măsurile vizate la paragrafele 3 și 4, fiecare stat este obligat să se conformeze regulilor, procedurilor și practicilor internaționale general acceptate și să ia toate măsurile pentru a le asigura respectarea.

6. Orice stat, care are motive serioase să creadă că jurisdicția și controlul corespunzător asupra unei nave n-au fost exercitate, poate informa statul pavilionului despre aceste fapte. De îndată ce a fost sesizat, acesta va proceda la o anchetă și va lua, dacă este cazul, măsurile necesare pentru a remedia situația.

7. Fiecare stat va ordona deschiderea unei anchete, care să fie efectuată de către sau în fața uneia sau a mai multor persoane calificate în mod corespunzător, asupra oricărui accident pe mare sau incident de navigație survenit în marea liberă, în care este implicată o navă purtând pavilionul său și care a cauzat pierderea de vieți omenești sau a produs răniri grave cărora le-au căzut victimă cetățenii unui alt stat, sau pagube serioase unor nave sau instalații ale altui stat sau mediului marin. Statul pavilionului și celălalt stat vor coopera la efectuarea oricărei anchete conduse de acesta din urmă, cu privire la orice accident pe mare sau incident de navigație de acest fel.

ARTICOLUL 95

Imunitatea navelor de război în marea liberă

Navele de război se bucură în marea liberă de imunitate completă de jurisdicție față de orice alt stat decât statul pavilionului.

ARTICOLUL 96

Imunitatea navelor afectate în mod exclusiv unui serviciu public necomercial

Navele aparținând unui stat sau exploatare de acesta și afectate exclusiv unui serviciu public necomercial se bucură, în marea liberă, de imunitate completă de jurisdicție față de oricare alt stat decât statul pavilionului.

ARTICOLUL 97

Jurisdicția penală în materie de abordaj sau în ce privește orice alt incident de navigație maritimă

1. În caz de abordaj sau de orice alt incident de navigație maritimă în marea liberă, de natură să angajeze responsabilitatea penală sau disciplinară a căpitanului sau a oricărei alte persoane în serviciul navei, nici o urmărire penală sau disciplinară nu poate fi intentată decât înaintea autorităților judiciare sau administrative, fie ale statului pavilionului, fie ale statului a cărui cetățenie o au cei în cauză.

2. În materie disciplinară, statul care a eliberat un brevet de comandant, un certificat de capacitate sau permis este singurul competent să pronunțe, cu respectarea căilor legale, retragerea acestor certificate, chiar dacă titularul nu are cetățenia acestui stat.

3. Nu se poate ordona reținerea sau imobilizarea navei, chiar în executarea actelor de anchetă, de către alte autorități decât acelea ale statului pavilionului.

ARTICOLUL 98

Obligația de a acorda asistență

1. Orice stat trebuie să ceară căpitanului navei care navighează sub pavilionul său, în măsura în care este posibil, fără a se pune în primejdie serioasă nava, echipajul sau pasagerii:

a) să acorde asistență oricărei persoane aflate în pericol pe mare;

b) să se îndrepte cu toată viteza posibilă în ajutorul persoanelor în primejdie, dacă este informat că ele au nevoie de ajutor, în măsura în care se poate conta în mod rezonabil pe această acțiune din partea sa;

c) în caz de abordaj, să acorde asistență celeilalte nave, echipajului sau pasagerilor săi și, în măsura posibilului, să indice celeilalte nave numele propriei sale nave, portul de înregistrare al propriei nave și portul cel mai apropiat la care va ajunge.

2. Toate statele riverane vor favoriza crearea și funcționarea unui serviciu permanent de căutare și salvare, adecvat și eficace, pentru asigurarea securității maritime și aeriene și, dacă este cazul, vor colabora în acest scop cu vecinii lor în cadrul unor aranjamente regionale.

ARTICOLUL 99

Interdicția transportului de sclavi

Fiecare stat va lua măsuri eficace pentru a preveni și reprima transportul de sclavi pe vasele autorizate să arborizeze pavilionul său și pentru a împiedica uzurparea pavilionului său în acest scop. Orice sclav care se refugiază pe o navă, oricare ar fi pavilionul acesteia, este liber *ipso facto*.

ARTICOLUL 100

Obligația de a coopera la reprimarea pirateriei

Toate statele vor coopera, în măsura posibilului, la reprimarea pirateriei pe marea liberă sau în orice alt loc care nu se află sub jurisdicția vreunui stat.

ARTICOLUL 101

Definiția pirateriei

Prin piraterie se înțelege oricare dintre actele următoare:

a) orice act ilicit de violență sau de detențiune, sau orice jefuire, comise de echipajul sau de pasagerii unei nave particulare sau ai unei aeronave particulare, acționând în scopuri personale, și îndreptate:

- (i) împotriva unei alte nave sau aeronave, sau împotriva persoanelor sau bunurilor de la bordul acestora, în marea liberă;
- (ii) împotriva unei nave sau aeronave, a persoanelor sau bunurilor, într-un loc care nu se află sub jurisdicția vreunui stat;

b) orice act de participare voluntară la folosirea unei nave sau aeronave, când autorul are cunoștință despre fapte din care decurge că această navă sau aeronavă este o navă sau aeronavă pirat;

c) orice act care are ca scop să incite la comiterea actelor definite la lit. a) sau b) sau care este comis cu intenția de a le facilita.

ARTICOLUL 102

Pirateria comisă de o navă de război, o navă de stat sau de o aeronavă de stat al cărei echipaj s-a răzvrătit

Actele de piraterie, astfel cum sunt definite la art. 101, săvârșite de o navă de război, o navă de stat sau o aeronavă de stat al cărei echipaj răzvrătit a preluat controlul sunt asimilate actelor comise de o navă sau o aeronavă particulară.

ARTICOLUL 103

Definiția unei nave sau aeronave pirat

Sunt considerate ca nave sau aeronave pirat navele sau aeronavele de care persoanele sub controlul cărora se găsesc efectiv intenționează să se servească pentru a comite unul dintre actele vizate la art. 101. În aceeași situație se află și navele sau aeronavele care au servit la comiterea unor astfel de acte, atât timp cât ele rămân sub controlul persoanelor vinovate de aceste acte.

ARTICOLUL 104

Menținerea sau pierderea naționalității unei nave sau aeronave pirat

O navă sau o aeronavă devenită pirat își poate menține naționalitatea. Menținerea sau pierderea naționalității sunt determinate de dreptul intern al statului care i-a conferit-o.

ARTICOLUL 105

Reținerea unei nave sau a unei aeronave pirat

Orice stat poate, în marea liberă sau în orice alt loc care nu se află sub jurisdicția vreunui stat, să rețină o

navă sau o aeronavă pirat, sau o navă ori o aeronavă capturată în urma unui act de piraterie și care este în mâinile piratilor, să aresteze persoanele și să sechestreze bunurile care se găsesc la bord. Tribunalele statului care a efectuat reținerea pot să se pronunțe asupra pedepselor de aplicat, precum și asupra măsurilor de luat în ceea ce privește nava, aeronava sau bunurile, sub rezerva drepturilor persoanelor terțe de bună-credință.

ARTICOLUL 106

Responsabilitatea în caz de reținere arbitrară

Când reținerea unei nave sau aeronave suspecte de piraterie a fost efectuată fără un motiv întemeiat, statul care a procedat astfel este răspunzător, față de statul a cărui naționalitate o are nava sau aeronava, de orice pierdere sau pagubă cauzată prin aceasta.

ARTICOLUL 107

Nave și aeronave care au dreptul de a efectua o reținere pentru motive de piraterie

O reținere pentru motive de piraterie nu poate fi executată decât de navele de război sau aeronavele militare, sau de alte nave sau aeronave purtând semnele distinctive exterioare, indicând clar că sunt afectate unui serviciu public, și care sunt autorizate în acest scop.

ARTICOLUL 108

Trafic ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope

1. Toate statele vor coopera la reprimarea traficului ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope practicat de nave, în marea liberă, cu încălcarea convențiilor internaționale.

2. Orice stat care are motive serioase de a crede că o navă care-i poartă pavilionul practică traficul ilicit de stupefiante sau de substanțe psihotrope poate solicita cooperarea altor state pentru a pune capăt acestui trafic.

ARTICOLUL 109

Emisiuni neautorizate difuzate din marea liberă

1. Toate statele vor coopera la reprimarea emisiunilor neautorizate difuzate din marea liberă.

2. În sensul prezentei convenții, prin *emisiuni neautorizate* se înțelege emisiunile de radio sau de televiziune destinate a fi recepționate de marele public, difuzate de pe o navă sau o instalație din marea liberă, cu încălcarea reglementărilor internaționale, cu excepția transmiterii apelurilor de salvare.

3. Oricare persoană care difuzează emisiuni neautorizate poate fi urmărită în justiție de:

- a) statul sub pavilionul căruia se află nava emițătoare;
- b) statul de înmatriculare a instalației;
- c) statul al cărui cetățean este persoana în cauză;
- d) orice stat în care pot fi captate emisiunile;
- e) orice stat ale cărui comunicații radio autorizate sunt bruiate de aceste emisiuni.

4. În marea liberă, un stat având drept de jurisdicție, conform paragrafului 3, poate, în conformitate cu art. 110, să aresteze orice persoană sau să imobilizeze orice navă care difuzează emisiuni neautorizate și să sechestreze aparaturajul de emisie.

ARTICOLUL 110

Dreptul de vizită

1. În afara cazurilor în care intervenția este bazată pe puteri acordate prin tratat, o navă de război care întâlnește în marea liberă o navă străină, alta decât o navă care se bucură de imunitatea prevăzută la art. 95 și 96, nu o poate supune controlului decât dacă are motive serioase de a bănuși că această navă:

- a) practică pirateria;
- b) practică transportul de sclavi;
- c) servește unor emisiuni neautorizate, iar statul pavilionului navei de război are drept de jurisdicție conform art. 109;
- d) este fără naționalitate; sau
- e) este în realitate o navă de aceeași naționalitate cu nava de război, deși poartă un pavilion străin sau refuză să arboreze pavilionul său.

2. În cazurile vizate de paragraful 1, nava de război poate proceda la verificarea documentelor, autorizând purtarea pavilionului. În acest scop, ea poate trimite la nava suspectă o ambarcațiune sub comanda unui ofițer. Dacă, după verificarea documentelor, bănușelile persistă, ea poate să continue controlul la bordul navei, acționând cu toată considerația posibilă.

3. Dacă bănușelile se dovedesc neîntemeiate, nava supusă controlului este despăgubită pentru orice eventuală pierdere sau pagubă, cu condiția ca ea să nu fi comis nici un act care să o facă suspectă.

4. Prezentele dispoziții se aplică *mutatis mutandis* aeronavelor militare.

5. Prezentele dispoziții se aplică, de asemenea, oricăror alte nave sau aeronave autorizate în mod corespunzător, care poartă semne distinctive exterioare, indicând clar că sunt afectate unui serviciu public.

ARTICOLUL 111

Dreptul de urmărire

1. Urmărirea unei nave străine poate fi întreprinsă dacă autoritățile competente ale statului riveran au motive întemeiate să creadă că această navă a contravenit legilor și reglementărilor acestui stat. Această urmărire trebuie să înceapă când nava străină sau una dintre ambarcațiunile sale se află în apele interioare, în apele arhipelagice, în marea teritorială sau în zona contiguă a statului care întreprinde urmărirea și nu poate să fie continuată dincolo de limitele mării teritoriale sau ale zonei contigue decât cu condiția să nu fi fost întreruptă. Nu este necesar ca nava care ordonă oprirea unei nave străine ce navighează în marea teritorială sau în zona contiguă să se găsească, de asemenea, acolo în momentul în care nava vizată primește ordinul de oprire. Dacă nava străină se găsește în zona contiguă, astfel cum este definită la art. 33, urmărirea nu poate fi începută decât dacă ea a încălcat drepturile care sunt protejate prin instituirea acestei zone.

2. Dreptul de urmărire se aplică *mutatis mutandis* încălcărilor legilor și reglementărilor statului riveran, aplicabile, conform convenției, zonei economice exclusive sau platoului continental, inclusiv zonelor de securitate care înconjoară

instalațiile situate pe platoul continental, dacă aceste încălcări au fost comise în zonele menționate.

3. Dreptul de urmărire încetează de îndată ce nava urmărită intră în marea teritorială a propriului stat sau a unui alt stat.

4. Urmărirea nu se consideră începută decât dacă nava care urmărește s-a asigurat, prin toate mijloacele utilizabile de care dispune, că nava urmărită sau una dintre ambarcațiunile sale, sau alte ambarcațiuni care acționează împreună și folosesc nava urmărită ca navă-bază se găsesc în interiorul limitelor mării teritoriale sau, după caz, în zona contiguă, în zona economică exclusivă sau deasupra platoului continental. Urmărirea nu poate fi începută decât după emiterea unui semnal de oprire, vizual sau sonor, dat la o distanță care să permită navei în cauză să-l perceapă.

5. Dreptul de urmărire nu poate fi exercitat decât de navele de război sau de aeronavele militare, sau de alte nave sau aeronave purtând semne exterioare care să indice clar că sunt afectate unui serviciu public și că sunt autorizate în acest scop.

6. În cazul în care nava este urmărită de o aeronavă:

a) dispozițiile paragrafelor 1–4 se aplică *mutatis mutandis*;

b) aeronava care dă ordinul de oprire trebuie ea însăși să urmărească nava până ce o navă sau o altă aeronavă a statului riveran, avertizată de prima aeronavă, sosește la fața locului pentru a continua urmărirea, în afară de cazul în care aeronava nu poate ea însăși să rețină nava. Pentru a justifica oprirea unei nave în afara mării teritoriale nu este suficient ca aceasta să fi fost doar reperată de aeronavă că ar fi comis o încălcare sau ca fiind suspectă de încălcare; mai este necesar ca ea să fi fost, totodată, avertizată să oprească și urmărită de aeronava care a reperat-o sau de alte aeronave ori nave, fără ca urmărirea să fi fost întreruptă.

7. Eliberarea unei nave, reținută în cadrul jurisdicției unui stat și escortată către un port al acestui stat în vederea anchetării de către autoritățile competente, nu poate să fie cerută numai pentru motivul că nava, în cursul călătoriei sale, a fost escortată în timp ce traversa o parte a zonei economice exclusive sau a mării libere, dacă acest fapt a fost impus de împrejurări.

8. O navă care a fost oprită sau reținută în afara mării teritoriale, în împrejurări care nu justifică exercitarea dreptului de urmărire, trebuie să fie despăgubită pentru orice eventuală pierdere sau pagubă.

ARTICOLUL 112

Dreptul de a pune cabluri sau conducte submarine

1. Orice stat are dreptul de a pune cabluri sau conducte submarine pe fundul mării libere, dincolo de platoul continental.

2. Dispozițiile art. 79 paragraful 5 se aplică acestor cabluri și conducte.

ARTICOLUL 113

Ruperea sau deteriorarea unui cablu sau a unei conducte submarine

Fiecare stat va adopta legile și reglementările necesare pentru ca ruperea sau deteriorarea de către o navă

purtând pavilionul său sau de către o persoană supusă jurisdicției sale, făcută în mod intenționat sau prin neglijență culpabilă, a unui cablu de înaltă tensiune sau a unei conducte submarine în marea liberă, ca și a unui cablu telefonic sau telegrafic submarin, care ar putea avea drept rezultat perturbarea sau întreruperea comunicațiilor telegrafice sau telefonice, să constituie încălcări pasibile de sancționare. Această dispoziție se aplică, de asemenea, oricărui comportament susceptibil de a provoca ruperea sau deteriorarea unor asemenea cabluri sau conducte sau urmărind aceasta în mod deliberat. Totuși ele nu se aplică dacă rup-tura sau deteriorarea unor asemenea cabluri sau conducte s-a făcut de către persoane care, după ce au luat toate măsurile de precauție necesare pentru a le evita, nu au acționat decât în scopul legitim de a-și salva viața sau nava.

ARTICOLUL 114

Ruperea sau deteriorarea unui cablu sau a unei conducte submarine de către proprietarul unui alt cablu sau conducte submarine

Fiecare stat va adopta legile și reglementările necesare pentru ca, în caz de rupere sau de deteriorare în marea liberă a unui cablu sau a unei conducte submarine, cauzată prin punerea unui alt cablu sau a unei alte conducte aparținând unei persoane aflate sub jurisdicția sa, persoana respectivă să suporte cheltuielile de reparare a daunelor pe care le-a provocat.

ARTICOLUL 115

Despăgubirea pentru pierderile provocate de evitarea deteriorării unui cablu sau a unei conducte submarine

Fiecare stat va adopta legile și reglementările necesare pentru ca proprietarul unei nave care face dovada că a sacrificat o ancoră, o plasă sau o altă unealtă de pescuit pentru a nu aduce pagube unui cablu sau unei conducte submarine să fie despăgubit de proprietarul cablului sau al conductei, cu condiția ca proprietarul navei să fi luat în prealabil toate măsurile de precauție rezonabile.

Secțiunea a 2-a

Conservarea și gestionarea resurselor biologice ale mării libere

ARTICOLUL 116

Dreptul de pescuit în marea liberă

Toate statele au dreptul ca cetățenii lor să exercite pescuitul în marea liberă, sub rezerva:

- a) obligațiilor lor convenționale;
- b) drepturilor și obligațiilor, precum și intereselor statelor riverane, așa cum sunt prevăzute, între altele, la art. 63 paragraful 2 și la art. 64–67; și
- c) dispozițiilor prezentei secțiuni.

ARTICOLUL 117

Obligația statelor de a lua față de cetățenii lor măsuri de conservare a resurselor biologice ale mării libere

Toate statele sunt obligate să adopte măsuri aplicabile cetățenilor lor, care pot să fie necesare pentru conservarea

resurselor biologice ale mării libere, sau să coopereze cu alte state pentru adoptarea unor asemenea măsuri.

ARTICOLUL 118

Cooperarea statelor în conservarea și gestionarea resurselor biologice

Statele vor coopera pentru conservarea și gestionarea resurselor biologice în marea liberă. Statele ai căror cetățeni exploatează resurse biologice diferite situate în aceeași zonă sau resurse biologice identice vor negocia în vederea adoptării măsurilor necesare conservării resurselor respective. În acest scop, ele vor coopera, dacă este nevoie, pentru a crea organizații de pescuit subregionale sau regionale.

ARTICOLUL 119

Conservarea resurselor biologice ale mării libere

1. Atunci când fixează volumul autorizat al capturilor și iau alte măsuri în vederea conservării resurselor biologice ale mării libere, statele:

a) urmăresc, pe baza datelor științifice disponibile cele mai sigure, să mențină sau să restabilească stocurile de specii exploatate la niveluri care să asigure randamentul constant maxim, având în vedere factorii ecologici și economici pertinenti, inclusiv nevoile speciale ale statelor în curs de dezvoltare, și ținând seama de metodele în materie de pescuit, de interdependența stocurilor și de toate normele minime internaționale, general recomandate pe plan subregional, regional sau mondial;

b) iau în considerare efectele acestor măsuri asupra speciilor asociate speciilor exploatate sau dependente de acestea, în vederea menținerii sau restabilirii stocurilor acestor specii asociate sau dependente la un asemenea nivel încât reproducerea lor să nu poată fi pusă în mod serios în pericol.

2. Informațiile științifice disponibile, statisticile referitoare la capturi și la efortul de pescuit și celelalte date privind conservarea stocurilor de pește vor fi difuzate și schimbate cu regularitate prin intermediul organizațiilor internaționale competente subregionale, regionale sau mondiale, după cum este cazul, și cu participarea tuturor statelor interesate.

3. Statele interesate vor veghea ca măsurile de conservare și aplicarea lor să nu antreneze nici o discriminare de drept sau de fapt împotriva vreunui pescar, oricare ar fi statul al cărui cetățean este.

ARTICOLUL 120

Mamifere marine

Prevederile art. 65 se aplică, de asemenea, la conservarea și gestionarea mamiferelor marine în marea liberă.

**Partea a VIII-a
Regimul insulelor**

ARTICOLUL 121

Regimul insulelor

1. O insulă este o întindere naturală de pământ înconjurată de apă, care rămâne descoperită în timpul fluxului.

2. Sub rezerva paragrafului 3, marea teritorială, zona contiguă, zona economică exclusivă și platoul continental al unei insule sunt delimitate conform dispozițiilor prezentei convenții, aplicabile altor întinderi terestre.

3. Stâncile care nu sunt propice locuirii umane sau unei vieți economice proprii nu au zonă economică exclusivă și nici platou continental.

Partea a IX-a Mări închise sau semiînchise

ARTICOLUL 122

Definiție

În sensul prezentei convenții, prin expresia *mare închisă sau semiînchisă* se înțelege un golf, un bazin sau o mare, înconjurată de mai multe state și legate de o altă mare sau de ocean printr-un pasaj îngust sau format, în întregime sau în principal, de mările teritoriale și zonele economice exclusive ale mai multor state.

ARTICOLUL 123

Cooperarea între statele riverane la mări închise sau semiînchise

Statele riverane la o mare închisă sau semiînchisă ar trebui să coopereze între ele în exercitarea drepturilor și executarea obligațiilor care le revin conform prezentei convenții. În acest scop, ele se vor strădui, direct sau prin intermediul unei organizații regionale corespunzătoare:

a) să coordoneze gestionarea, conservarea, explorarea și exploatarea resurselor biologice ale mării;

b) să-și coordoneze exercitarea drepturilor și executarea obligațiilor ce le revin în ce privește protecția și apărarea mediului marin;

c) să-și coordoneze politica în materie de cercetare științifică și să efectueze, dacă este cazul, programe comune de cercetare științifică în zona respectivă;

d) să invite, dacă va fi cazul, alte state sau organizații internaționale interesate să coopereze cu ele în aplicarea prezentului articol.

Partea a X-a Dreptul de acces al statelor fără litoral la mare și de la mare și libertatea de tranzit

ARTICOLUL 124

Sensul termenilor

1. În sensul prezentei convenții, se înțelege prin:

a) *stat fără litoral*, orice stat care nu posedă țărmuri maritime;

b) *stat de tranzit*, orice stat, cu sau fără țărmuri maritime, situat între un stat fără litoral și mare, prin teritoriul căruia trece traficul în tranzit;

c) *trafic în tranzit*, tranzitul de persoane, de bagaje, de bunuri și de mijloace de transport prin teritoriul unuia sau al mai multor state de tranzit, când trecerea prin acest teritoriu, cu sau fără transbordare, depozitare, întrerupere de încărcătură sau schimbarea modului de transport, nu reprezintă decât o fracțiune dintr-o călătorie completă care începe sau se termină pe teritoriul statului fără litoral;

d) *mijloace de transport*.

(i) orice material feroviar rulant, navele care servesc navigației maritime, pe lacuri sau fluviale și vehiculele rutiere;

(ii) acolo unde condițiile locale o impun, hamalii și animalele de povară.

2. Statele fără litoral și statele de tranzit pot conveni includerea în mijloacele de transport a conductelor petroliere și a celor de gaze și a mijloacelor de transport, altele decât cele menționate la paragraful 1.

ARTICOLUL 125

Dreptul de acces la mare și de la mare și libertatea de tranzit

1. Statele fără litoral au dreptul de acces la mare și de la mare pentru a exercita drepturile prevăzute în convenție, inclusiv cele relative la libertatea mării libere și la patrimoniul comun al umanității. În acest scop, ele se bucură de libertatea de tranzit prin teritoriul statelor de tranzit cu orice mijloace de transport.

2. Condițiile și modalitățile exercitării libertății de tranzit vor fi convenite între statele fără litoral și statele de tranzit interesate, pe cale de acorduri bilaterale, subregionale sau regionale.

3. În exercitarea deplinei suveranități pe teritoriul lor, statele de tranzit au dreptul de a lua toate măsurile pentru a se asigura că drepturile și facilitățile stipulate în prezenta parte, în favoarea statelor fără litoral, nu aduc în nici un fel atingere intereselor lor legitime.

ARTICOLUL 126

Excluderea de la aplicare a clauzei națiunii celei mai favorizate

Dispozițiile prezentei convenții, precum și acordurile speciale referitoare la exercitarea dreptului de acces la și de la mare, care prevăd drepturi și facilități în favoarea statelor fără litoral datorită situației lor geografice deosebite, sunt excluse de la aplicarea clauzei națiunii celei mai favorizate.

ARTICOLUL 127

Taxe vamale, taxe și alte redevențe

1. Traficul în tranzit nu este supus nici unui fel de taxe vamale, taxe sau alte redevențe, cu excepția drepturilor percepute pentru servicii particulare în legătură cu acest trafic.

2. Mijloacele de transport în tranzit și celelalte facilități de tranzit prevăzute pentru statul fără litoral și folosite de către acesta nu vor fi supuse unor taxe sau redevențe mai mari decât cele percepute pentru folosirea mijloacelor de transport ale statului de tranzit.

ARTICOLUL 128

Zonele libere și alte facilități vamale

Pentru a facilita traficul în tranzit, pot fi prevăzute zone libere sau alte facilități vamale în porturile de intrare și de ieșire ale statelor de tranzit, prin acorduri între aceste state și statele fără litoral.

ARTICOLUL 129

Cooperarea în construirea și ameliorarea mijloacelor de transport

Dacă în statul de tranzit nu există mijloace de transport care să permită exercitarea efectivă a libertății de tranzit sau dacă mijloacele existente, inclusiv instalațiile și echipamentele portuare, sunt neadecvate într-o privință oarecare, statul de tranzit și statul fără litoral interesat pot coopera pentru construirea acestora sau ameliorarea celor existente.

ARTICOLUL 130

Măsuri pentru evitarea întârzierilor sau a dificultăților cu caracter tehnic la efectuarea traficului în tranzit sau pentru eliminarea cauzelor acestora

1. Statul de tranzit va lua toate măsurile corespunzătoare pentru evitarea întârzierilor sau a altor dificultăți cu caracter tehnic în efectuarea traficului în tranzit.

2. Dacă survin întârzieri sau dificultăți, autoritățile competente ale statului de tranzit și cele ale statului fără litoral vor coopera pentru eliminarea rapidă a cauzelor acestora.

ARTICOLUL 131

Egalitatea de tratament în porturile maritime

Navele care poartă pavilionul unui stat fără litoral se bucură de un tratament egal cu cel care este acordat celorlalte nave străine în porturile maritime.

ARTICOLUL 132

Acordarea de facilități de tranzit mai largi

Prezenta convenție nu implică în nici un fel retragerea facilităților de tranzit, care sunt mai extinse decât acelea care sunt prevăzute de prezenta convenție, care sunt convenite între statele părți la prezenta convenție sau acordate de un stat parte. De asemenea, prezenta convenție nu interzice în nici un fel statelor părți de a acorda în viitor facilități mai extinse.

**Partea a XI-a
Zona**

Secțiunea 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 133

Sensul termenilor

În sensul prezentei părți:

a) prin *resurse* se înțelege toate resursele minerale solide, lichide sau gazoase *in situ* care, în zonă, se găsesc pe fundul mărilor sau în subsolul acestora, inclusiv nodulii polimetalici;

b) resursele, o dată ce au fost extrase din zonă, sunt denumite *minerale*.

ARTICOLUL 134

Câmpul de aplicare a prezentei părți

1. Această parte a prezentei convenții se aplică zonei.

2. Activitățile desfășurate în zonă sunt guvernate de prevederile prezentei părți.

3. Depunerea hărților sau a listelor de coordonate geografice care indică amplasarea limitelor vizate la primul articol paragraful 1, ca și asigurarea publicității acestor hărți și liste, sunt guvernate de prevederile părții a VI-a.

4. Nici o dispoziție a prezentului articol nu afectează definirea limitei exterioare a platoului continental, conform părții a VI-a, sau validitatea acordurilor referitoare la delimitarea între statele ale căror țărmuri sunt limitrofe sau se află față în față.

ARTICOLUL 135

Regimul juridic al apelor și al spațiului aerian de deasupra lor

Prevederile acestei părți a prezentei convenții și drepturile care sunt acordate sau sunt exercitate în conformitate cu aceasta nu afectează regimul juridic al apelor de deasupra zonei sau al spațiului aerian situat deasupra acestor ape.

Secțiunea a 2-a

Principiile care reglementează zona

ARTICOLUL 136

Patrimoniul comun al umanității

Zona și resursele sale sunt patrimoniu comun al umanității.

ARTICOLUL 137

Regimul juridic al zonei și al resurselor sale

1. Nici un stat nu poate să revendice sau să exercite suveranitate sau drepturi suverane asupra unei părți oarecare a zonei sau asupra resurselor sale; nici un stat și nici o persoană fizică sau juridică nu poate să-și însușească vreo parte oarecare a zonei sau a resurselor sale. Nici o asemenea revendicare, nici o exercitare a suveranității sau a unor drepturi suverane și nici un act de apropiere nu vor fi recunoscute.

2. Toate drepturile asupra resurselor zonei aparțin întregii umanități în numele căreia va acționa autoritatea. Aceste resurse sunt inalienabile. Mineralele extrase din zonă pot fi totuși înstrăinate, însă numai în conformitate cu această parte și cu regulile, reglementările și procedurile adoptate de către autoritate.

3. Nici un stat și nici o persoană fizică sau juridică nu poate să revendice, să dobândească sau să exercite drepturi asupra mineralelor extrase din zonă, decât în conformitate cu prevederile prezentei părți. Drepturile revendicate, dobândite sau exercitate în alt mod nu vor fi recunoscute.

ARTICOLUL 138

Conduita generală a statelor cu privire la zonă

În conduita lor generală cu privire la zonă, statele se vor conforma prezentei părți, principiilor enunțate în Carta Națiunilor Unite și celorlalte reguli de drept internațional, manifestând preocupare pentru menținerea păcii și securității, pentru promovarea cooperării internaționale și a înțelegerii reciproce.

ARTICOLUL 139

Obligația de a veghea la respectarea dispozițiilor convenției și responsabilitatea în caz de daune

1. Statelor părți le revine obligația de a veghea ca activitățile desfășurate în zonă, fie de către ele însele, fie de către întreprinderile lor de stat sau de către persoane fizice sau juridice care posedă naționalitatea lor ori sunt controlate în mod efectiv de către ele sau de către cetățenii lor, să fie conforme cu dispozițiile prezentei părți. Aceeași obligație revine și organizațiilor internaționale pentru activitățile pe care acestea le desfășoară în zonă.

2. Fără a contraveni principiilor de drept internațional și prevederilor art. 22 din anexa nr. III, un stat parte sau o organizație internațională va răspunde pentru daunele rezultate în urma nerespectării obligațiilor care le revin în conformitate cu prezenta parte; statele părți sau organizațiile internaționale care acționează împreună își asumă această răspundere împreună și solidar. Totuși, statul parte nu este răspunzător de daunele rezultate din încălcarea obligației de către o persoană garantată de el conform art. 153 paragraful 2 lit. b), dacă a luat toate măsurile necesare și corespunzătoare pentru a asigura respectarea efectivă a prevederilor prezentei părți și ale anexelor pertinente, așa cum prevăd art. 153 paragraful 4 și art. 4 paragraful 3 din anexa nr. III.

3. Statele părți care sunt membre ale organizațiilor internaționale vor lua măsuri corespunzătoare pentru a asigura aplicarea prezentului articol în ceea ce privește aceste organizații.

ARTICOLUL 140

Interesul umanității

1. Activitățile din zonă vor fi desfășurate, așa cum este prevăzut în mod expres în prezenta parte, în interesul întregii umanități, independent de situația geografică a statelor, fie că este vorba de state riverane sau de țări fără litoral, și ținând seama în mod deosebit de interesele și nevoile statelor în curs de dezvoltare și ale popoarelor care nu au dobândit deplina independență sau un regim de autonomie recunoscut de Națiunile Unite, conform Rezoluției nr. 1.514/XV și altor rezoluții pertinente ale adunării generale.

2. Autoritatea va asigura împărțirea echitabilă, pe baze nediscriminatorii, a avantajelor financiare și a altor avantaje economice rezultate din activitățile desfășurate în zonă, printr-un mecanism corespunzător, conform art. 160 paragraful 2 lit. f) pct. (i).

ARTICOLUL 141

Utilizarea zonei în scopuri exclusiv pašnice

Zona este deschisă utilizării în scopuri exclusiv pašnice de către toate statele, fie că este vorba de state riverane sau de state fără litoral, fără discriminări și fără a se aduce atingere celorlalte dispoziții ale prezentei părți.

ARTICOLUL 142

Drepturile și interesele legitime ale statelor riverane

1. În cazul zăcămintelor de resurse ale zonei, ce se extind dincolo de limitele acesteia, activitățile din zonă se vor desfășura ținând seama în modul convenit de drepturile și de interesele legitime ale statului riveran sub jurisdicția cărui se întind aceste zăcăminte.

2. Se va institui un sistem de consultări cu statul interesat, inclusiv de notificare prealabilă, pentru a se evita orice încălcare a acestor drepturi și interese. În cazul în care activitățile desfășurate în zonă pot antrena exploatarea unor resurse ce se găsesc în limitele jurisdicției naționale a unui stat riveran, este necesar consimțământul prealabil al acestuia.

3. Prevederile prezentei părți și drepturile acordate sau exercitate în virtutea acestora nu vor afecta dreptul statelor riverane de a lua măsurile compatibile cu dispozițiile pertinente ale părții a XII-a, care pot să fie necesare pentru a preveni, a atenua sau elimina un pericol grav și iminent pentru litoralul lor sau pentru interese conexe care s-ar datora unei poluări sau amenințări de poluare rezultând din activitățile duse în zonă sau din orice alte accidente cauzate prin asemenea activități.

ARTICOLUL 143

Cercetarea științifică marină

1. Cercetarea științifică marină în zonă se va efectua în scopuri exclusiv pašnice și în interesul întregii umanități în conformitate cu partea a XIII-a.

2. Autoritatea poate efectua cercetări științifice marine asupra zonei și resurselor sale și poate încheia contracte în acest scop. Ea va favoriza și încuraja cercetări științifice marine în zonă și va coordona și difuza rezultatele acestor cercetări și analize, atunci când sunt disponibile.

3. Statele părți pot să efectueze cercetări științifice marine în zonă. Ele vor favoriza cooperarea internațională în domeniul cercetării științifice marine în zonă:

a) participând la programe internaționale și încurajând cooperarea în domeniul cercetării științifice marine efectuate de personalul diferitelor țări și de cel al autorității;

b) veghind ca programele să fie elaborate prin intermediul autorității sau al altor organizații internaționale, după caz, în folosul statelor în curs de dezvoltare și al statelor mai puțin avansate din punct de vedere tehnologic, în vederea:

- (i) întăririi potențialului lor de cercetări;
- (ii) formării personalului lor și al autorității în domeniul tehnicilor și al aplicațiilor cercetării;
- (iii) favorizării antrenării personalului lor calificat la activitățile de cercetare desfășurate în zonă;

c) difuzând în mod efectiv rezultatele cercetărilor și analizelor, atunci când sunt disponibile, prin intermediul autorității sau al altor mecanisme internaționale, după caz.

ARTICOLUL 144

Transferul de tehnologie

1. Conform convenției, autoritatea ia măsuri:

a) pentru a obține tehnologiile și cunoștințele științifice referitoare la activitățile desfășurate în zonă; și

b) pentru a favoriza și a încuraja transferul, către statele în curs de dezvoltare, a acestor tehnologii și cunoștințe științifice, în așa fel încât toate statele părți să poată beneficia de ele.

2. În acest scop, autoritatea și statele părți vor coopera pentru promovarea transferului de tehnologie și de cunoștințe științifice referitoare la activitățile desfășurate în zonă, astfel ca întreprinderea și toate statele părți să poată beneficia de ele. Îndeosebi, ele vor iniția și încuraja:

a) programe pentru transferul către întreprindere și către țările în curs de dezvoltare de tehnologii referitoare la activitățile desfășurate în zonă, inclusiv, între altele, facilitarea accesului întreprinderii și al statelor în curs de dezvoltare la tehnologiile pertinente, potrivit unor modalități și în condiții juste și rezonabile;

b) măsuri pentru a asigura dezvoltarea tehnologiilor întreprinderii și a tehnologiilor indigene ale statelor în curs de dezvoltare și în mod deosebit pentru a oferi personalului întreprinderii și din aceste state posibilități de a se pregăti în domeniul științei și tehnologiei marine și de a participa pe deplin la activitățile desfășurate în zonă.

ARTICOLUL 145

Protecția mediului marin

În ce privește activitățile desfășurate în zonă, vor fi luate, potrivit convenției, măsurile necesare pentru a asigura o protecție eficace a mediului marin împotriva efectelor dăunătoare care pot rezulta din aceste activități. În acest scop, autoritatea adoptă regulile, reglementările și procedurile corespunzătoare, îndeosebi pentru:

a) prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin, inclusiv a litoralului, și pentru a face față altor riscuri care îl amenință, precum și oricărei perturbări a echilibrului ecologic al mediului marin, acordând o atenție deosebită necesității de a-l proteja împotriva efectelor nocive ale unor activități, cum ar fi: forările, dragajele, excavațiile, deversările de deșeuri, construirea și exploatarea sau întreținerea instalațiilor, conductelor și altor dispozitive utilizate pentru aceste activități;

b) protejarea și conservarea resurselor naturale ale zonei și prevenirea cauzării de pagube pentru flora și fauna mediului marin.

ARTICOLUL 146

Protecția vieții omenești

În ceea ce privește activitățile desfășurate în zonă, se vor lua măsurile necesare pentru a se asigura o protecție eficace a vieții omenești. În acest scop, autoritatea va adopta reguli, reglementări și proceduri corespunzătoare pentru a completa dreptul internațional existent cuprins în tratatele în materie.

ARTICOLUL 147

Compatibilitatea dintre activitățile desfășurate în zonă și celelalte activități întreprinse în mediul marin

1. Activitățile în zonă se vor desfășura ținând seama în mod rezonabil de celelalte activități întreprinse în mediul marin.

2. Instalațiile utilizate pentru activitățile desfășurate în zonă vor îndeplini următoarele condiții:

a) vor fi montate, amplasate și îndepărtate numai în conformitate cu dispozițiile prezentei părți și în condițiile fixate de regulile și de reglementările adoptate de către autoritate. Montarea, amplasarea și îndepărtarea lor vor fi notificate în mod corespunzător, iar mijloacele permanente pentru semnalarea prezenței lor vor fi întreținute;

b) nu vor fi amplasate în locuri în care ar putea să stânjenească folosirea căilor recunoscute de navigație de importanță vitală pentru navigația internațională sau în zonele de pescuit intensiv;

c) vor fi înconjurate de zone de securitate marcate în mod corespunzător prin balize, pentru a asigura securitatea instalațiilor înseși și a navigației. Configurația și amplasamentul acestor zone de siguranță se vor stabili astfel încât ele să nu formeze o centură care să împiedice accesul licit al navelor la anumite zone marine sau navigația în culoarele care servesc navigației internaționale;

d) vor fi utilizate în scopuri exclusiv pașnice;

e) aceste instalații nu au statut de insule. Ele nu au o mare teritorială proprie, iar prezența lor nu influențează delimitarea mării teritoriale a zonei economice exclusive sau a platoului continental.

3. Celelalte activități întreprinse în mediul marin vor fi efectuate ținând seama, în mod rezonabil, de activitățile din zonă.

ARTICOLUL 148

Participarea statelor în curs de dezvoltare la activitățile desfășurate în zonă

Participarea efectivă a statelor în curs de dezvoltare la activitățile desfășurate în zonă este încurajată, așa cum se stipulează în mod specific în prezenta parte, ținând seama, în mod convenit, de nevoile și de interesele deosebite ale acestor state și, mai ales, ale acelorora dintre ele care sunt fără litoral sau sunt dezavantajate din punct de vedere geografic, pentru a le permite să depășească obstacolele pe care le întâmpină datorită situației lor defavorabile, mai ales datorită depărtării lor de zonă și dificultăților de acces în zonă și din aceasta.

ARTICOLUL 149

Obiecte arheologice și istorice

Toate obiectele cu caracter arheologic sau istoric găsite în zonă sunt păstrate sau cedate în interesul întregii umanități, ținându-se seama în mod deosebit de drepturile preferențiale ale statului sau ale țării de origine, sau ale statului de origine culturală ori ale statului de origine istorică sau arheologică.

Secțiunea a 3-a

Punerea în valoare a resurselor zonei

ARTICOLUL 150

Principii generale referitoare la activitatea în zonă

Activitățile din zonă vor fi desfășurate, așa cum se prevede în mod expres în prezenta parte, astfel încât să favorizeze dezvoltarea armonioasă a economiei mondiale și

creșterea echilibrată a comerțului internațional, să promoveze cooperarea internațională, pentru dezvoltarea generală a tuturor țărilor, și mai ales a statelor în curs de dezvoltare, și, îndeosebi, în scopul de a asigura:

- a) punerea în valoare a resurselor zonei;
- b) gestionarea sistematică, sigură și rațională a resurselor zonei, veghind, îndeosebi, ca activitățile desfășurate să fie eficiente și în conformitate cu principiile judicioase de conservare, evitând orice risipă inutilă;
- c) creșterea posibilității de participare la aceste activități, îndeosebi într-un mod compatibil cu art. 144 și 148;
- d) participarea autorității la veniturile și la transferul de tehnologie către întreprindere și către statele în curs de dezvoltare, conform convenției;
- e) sporirea, în funcție de necesități, a disponibilităților de minerale, produse pe baza resurselor zonei, concomitent cu mineralele provenind din alte resurse, pentru a asigura aprovizionarea consumatorilor cu asemenea minerale;
- f) favorizarea, în ceea ce privește mineralele produse atât pe baza resurselor zonei, cât și a altor resurse, unor prețuri juste și stabile, remuneratorii pentru producători și juste pentru consumatori, și asigurarea pe termen lung a echilibrului dintre ofertă și cerere;
- g) acordarea de posibilități tot mai mari pentru toate statele părți, indiferent de sistemul lor social și economic sau de situarea lor geografică, de a participa la punerea în valoare a resurselor zonei și prevenirea monopolizării activităților desfășurate în zonă;
- h) protejarea statelor în curs de dezvoltare împotriva efectelor defavorabile pe care le-ar putea avea asupra economiilor lor sau asupra câștigurilor lor din export, scăderea prețului unui mineral figurând printre cele extrase din zonă sau reducerea volumului exportului lor de asemenea minerale, în măsura în care aceste scăderi sau reduceri sunt datorate activităților desfășurate în zonă, conform art. 151;
- i) punerea în valoare a patrimoniului comun în interesul întregii umanități;
- j) condiții de acces pe piețe pentru importul mineralelor produse pe baza resurselor zonei și pentru importul de produse extrase din aceste minerale, care să nu fie mai favorabile decât condițiile cele mai favorabile aplicabile importurilor provenite din alte resurse.

ARTICOLUL 151

Principii referitoare la producție

1. a) Fără a contraveni obiectivelor enunțate la art. 150 și în vederea aplicării art. 150 lit. g), autoritatea, acționând prin intermediul forurilor existente sau, dacă este nevoie, în cadrul unor noi aranjamente sau acorduri cu participarea tuturor părților interesate, inclusiv cu producătorii și cu consumatorii, va lua măsurile necesare pentru a favoriza creșterea, eficacitatea și stabilitatea piețelor pentru produsele de bază rezultate din mineralele provenind din zonă, la prețuri remuneratorii pentru producători și juste pentru consumatori. Toate statele părți vor coopera în acest scop.

b) Autoritatea va avea dreptul să participe la orice conferință asupra produselor, ale cărei lucrări se referă la aceste produse de bază și la care iau parte toate părțile

interesate, inclusiv producătorii și consumatorii. Ea are dreptul să devină parte la orice aranjament sau acord încheiat în cadrul unor asemenea conferințe. Ea va participa, pentru tot ceea ce privește producția din zonă, la orice organ creat în baza unor asemenea aranjamente sau acorduri, în conformitate cu regulamentul interior al organului în cauză.

c) Autoritatea se va achita de obligațiile care îi revin în conformitate cu aranjamentele sau cu acordurile menționate mai sus, pentru a asigura aplicarea lor uniformă și nediscriminatorie față de întreaga producție de minerale în cauză, din zonă. Făcând aceasta, ea va acționa într-un mod compatibil cu clauzele contractelor în vigoare și cu dispozițiile planurilor de lucrări aprobate de întreprindere.

2. a) În timpul perioadei interimare specificate în paragraful 3, producția comercială nu va începe pe baza unui plan de lucrări aprobat, decât dacă exploatantul a solicitat și obținut de la autoritate o autorizație de producție; această autorizație nu poate fi cerută cu mai mult de 5 ani înainte de data planificată pentru începerea producției comerciale pe baza planului de lucrări, în afară de cazul în care autoritatea ar prescrie alt termen prin regulile, regulamentele și procedurile sale, având în vedere natura și calendarul de executare a proiectelor.

b) În cererea sa de autorizare, exploatantul va specifica cantitatea anuală de nichel pe care prevede că o va extrage în baza planului de lucrări aprobat. Cererea cuprinde un tabel de cheltuieli care, după primirea autorizației, vor fi făcute de către exploatant și care au fost calculate rezonabil, în așa fel încât să-i permită să înceapă producția comercială la data prevăzută.

c) În scopul aplicării prevederilor de la lit. a) și b), autoritatea va adopta norme de eficacitate potrivit art. 17 din anexa nr. III.

d) Autoritatea va elibera o autorizație de producție pentru cantitatea specificată în cerere, cu condiția ca suma dintre această cantitate și cantitățile autorizate mai înainte să nu depășească, pentru un an oarecare de producție din perioada interimară, plafonul producției de nichel, calculat conform paragrafului h), pentru anul în cursul căruia este eliberată autorizația.

e) O dată eliberată, autorizația de producție și cererea aprobată devin parte integrantă a planului de lucrări aprobat.

f) Dacă cererea de autorizare prezentată de către exploatant este respinsă în baza prevederilor de la lit. d), solicitantul va putea, oricând, să prezinte autorității o nouă cerere.

3. Perioada interimară începe cu 5 ani înainte de data de 1 ianuarie a anului prevăzut pentru începerea producției comerciale în baza planului de lucrări aprobat. În cazul în care începerea producției comerciale se amână cu un an față de cel prevăzut inițial, începutul perioadei interimare și plafonul producției inițial calculat vor fi modificate în consecință. Perioada interimară se va încheia după 25 de ani sau la sfârșitul conferinței de revizuire, menționată la art. 155, sau în ziua în care vor intra în vigoare noile acorduri și aranjamente menționate la paragraful 1, după cum

unul dintre aceste evenimente va surveni mai curând. Dacă aceste aranjamente sau acorduri devin caduce sau încetează să mai fie valabile din alte motive, autoritatea redobândește, pentru restul perioadei interimare, puterile prevăzute în prezentul articol.

4. a) Plafonul producției, valabil pentru un an oarecare din perioada interimară, este dat de suma celor două elemente (i) și (ii) de mai jos:

- (i) diferența dintre valorile curbei de tendință a consumului anual de nichel pentru anul care precede anul de începere a primei producții comerciale și valoarea acestei curbe pentru anul care precede începutul perioadei interimare, aceste valori fiind calculate în conformitate cu prevederile lit. b); și
- (ii) 60% din diferența dintre valoarea curbei de tendință a consumului de nichel pentru anul pentru care a fost solicitată autorizația de producție și valoarea acestei curbe pentru anul care precede anul de începere a primei producții comerciale, aceste valori fiind calculate în conformitate cu prevederile de la lit. b).

b) În scopul subparagrafelor de la lit. a):

- (i) valorile curbei de tendință folosite pentru calculul plafonului producției de nichel vor fi valorile anuale ale consumului de nichel, indicate de o curbă de tendință stabilită în cursul anului în care a fost eliberată autorizația de producție. Curba de tendință se obține prin regresia lineară a logaritmilor datelor referitoare la consumul anual efectiv de nichel, corespunzător perioadei de 15 ani, cea mai recentă, pentru care se dispune de date, timpul fiind luat drept o variabilă independentă. Această curbă de tendință se va numi curbă de tendință inițială;
- (ii) dacă rata anuală de creștere indicată de curba de tendință este mai mică de 3%, se va înlocui această curbă pentru determinarea cantităților vizate la lit. a) cu o curbă de tendință construită în așa fel încât să taie curba de tendință inițială în punctul care reprezintă valoarea consumului pentru primul an al perioadei de 15 ani luate în considerare, iar panta sa să corespundă unei creșteri anuale de 3%. Totuși plafonul de producție fixat pentru un an oarecare al perioadei interimare nu poate, în nici un caz, să depășească diferența dintre valoarea curbei de tendință inițială pentru anul luat în considerare și valoarea acestei curbe pentru anul care precede începerea perioadei interimare.

5. Autoritatea va rezerva întreprinderii, pentru producția sa inițială, o cantitate de 38.000 tone metrice de nichel din cantitatea fixată ca plafon de producție, conform lit. b).

6. a) Exploatantul poate, în cursul unui an oarecare, să nu atingă volumul producției anuale de minerale provenite din noduli polimetaliți, care este specificată în autorizația sa de producție, sau să depășească această producție cu maximum 8%, cu condiția ca producția totală să nu depășească volumul specificat în autorizație. Orice depășire cuprinsă între 8% și 20% pentru un an oarecare sau orice

depășire pentru un an care urmează unei perioade de 2 ani consecutivi, în cursul cărora volumul fixat a fost deja depășit, va face obiectul negocierilor cu autoritatea care poate cere exploatantului să solicite o autorizație de producție suplimentară.

b) Cererile referitoare la această producție suplimentară nu vor fi examinate de autoritate decât după ce ea s-a pronunțat asupra tuturor cererilor de autorizație nerezolvate și după ce ea va fi luat în considerare, în mod convenit, eventualitatea unor alte cereri prezentate de alți solicitanți. Autoritatea se va ghida în această privință după principiul că, în cursul unui an oarecare din perioada interimară, producția totală autorizată în virtutea formulei de limitare a producției nu trebuie să fie depășită. Ea nu va autoriza, pentru nici un plan de lucrări, producția unei cantități de nichel mai mare de 46.500 tone metrice pe an.

7. Producția altor metale, cum ar fi cuprul, cobaltul și manganul, care sunt obținute din nodulii polimetaliți extrași pe baza unei autorizații de producție, nu trebuie să depășească nivelul pe care l-ar fi atins dacă exploatantul ar fi produs din acești noduli cantitatea maximă de nichel calculată conform prezentului paragraf. Autoritatea va stabili, potrivit art. 17 din anexa nr. III, reguli, reglementări și proceduri pentru punerea în aplicare a prezentului paragraf.

8. Drepturile și obligațiile referitoare la practicile economice incorecte, care sunt prevăzute în cadrul acordurilor comerciale multilaterale pertinente, se vor aplica la explorarea și la exploatarea mineralelor din zonă. Pentru soluționarea diferendelor care vor apărea din aplicarea prezentei prevederi, statele părți care participă la aceste acorduri comerciale multilaterale vor recurge la procedurile de soluționare a diferendelor prevăzute de acestea.

9. Autoritatea are puterea să limiteze nivelul producției de minerale în zonă, altele decât mineralele extrase din nodulii polimetaliți, în condițiile și după metodele pe care le va considera corespunzătoare, adoptând reglementări în conformitate cu art. 161 paragraful 8.

10. La recomandarea consiliului, bazată pe avizul Comisiei de planificare economică, adunarea va institui un sistem de compensație sau va lua alte măsuri de asistență, de natură să faciliteze adaptarea economică, inclusiv cooperarea cu instituțiile specializate și cu alte organizații internaționale, în scopul de a veni în ajutorul statelor în curs de dezvoltare ale căror economii naționale și venituri provenite din export vor fi în mod grav afectate datorită efectelor negative pe care le-ar putea avea scăderea prețului unui mineral care figurează printre cele extrase din zonă sau datorită reducerii volumului exportului lor de asemenea minerale, în măsura în care această scădere sau reducere este datorată activităților desfășurate în zonă. La cerere, autoritatea va întreprinde studii asupra problemelor pe care le-ar avea statele care riscă să fie cel mai grav afectate, în vederea reducerii la minimum a dificultăților lor și pentru a le ajuta să-și adapteze economia.

ARTICOLUL 152

Exercitarea atribuțiilor și funcțiilor autorității

1. În exercitarea atribuțiilor și funcțiilor sale, autoritatea va evita orice discriminare, îndeosebi când acordă posibilitatea de a desfășura activități în zonă.

2. Totuși ea va acorda, în virtutea dispozițiilor exprese ale prezentei părți, o atenție deosebită statelor în curs de dezvoltare și, între acestea, mai ales statelor fără litoral sau dezavantajate din punct de vedere geografic.

ARTICOLUL 153

Sistemul de explorare și exploatare

1. Activitățile desfășurate în zonă vor fi organizate, realizate și controlate de către autoritate, în numele întregii umanități, conform prezentului articol și altor dispoziții pertinente ale prezentei părți și ale anexelor corespunzătoare, precum și regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității.

2. Activitățile din zonă se desfășoară conform paragrafului 3:

a) de către întreprindere; și

b) în asociere cu autoritatea, de către statele părți sau de către întreprinderi de stat, ori de către persoane fizice sau juridice care au naționalitatea unui stat parte ori sunt efectiv controlate de un stat sau de cetățenii unui asemenea stat, atunci când sunt patronate de către state sau de către orice grup dintre categoriile menționate, care îndeplinesc condițiile stipulate în prezenta parte și în anexa nr. III.

3. Activitățile din zonă se desfășoară conform unui plan de muncă oficial și scris, stabilit conform anexei nr. III și aprobat de consiliu, după examinarea lui de către comisia juridică și tehnică. În cazul activităților întreprinse în zonă, cu autorizația autorității, de către entitățile sau persoanele menționate la paragraful 2 lit. b), acest plan de muncă îmbracă forma unui contract, așa cum este prevăzut în art. 3 din anexa nr. III. Acest contract poate prevedea aranjamente de coparticipare conform art. 11 din anexa nr. III.

4. Autoritatea va exercita asupra activităților întreprinse în zonă controlul necesar pentru a asigura respectarea dispozițiilor pertinente ale prezentei părți și ale anexelor corespunzătoare, ca și a regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității, precum și a planurilor de muncă aprobate conform paragrafului 3. Statele părți vor ajuta autoritatea, luând toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea acestor texte, conform art. 139.

5. Autoritatea are dreptul să ia, în orice moment, orice măsură prevăzută în prezenta parte pentru a-i asigura respectarea și, în același timp, pentru a-și putea exercita funcțiile de control și de reglementare care îi incumbă în virtutea convenției sau a unui contract. Autoritatea poate inspecta toate instalațiile situate în zonă, care sunt utilizate pentru activitățile desfășurate în zonă.

6. Orice contract încheiat conform paragrafului 3 va prevedea garantarea titlului. El nu va putea, deci, să fie revizuit, suspendat sau reziliat decât în conformitate cu prevederile art. 18 și 19 din anexa nr. III.

ARTICOLUL 154

Examinarea periodică

La fiecare 5 ani de la intrarea în vigoare a convenției, adunarea va proceda la o examinare generală și sistematică a modului în care regimul internațional al zonei, stabilit prin convenție, a funcționat în practică. În lumina acestei

examinări, adunarea va putea adopta sau recomanda altor organe să adopte măsuri conforme cu dispozițiile și cu procedurile prevăzute în prezenta parte și în anexele corespunzătoare, care să ducă la îmbunătățirea funcționării regimului.

ARTICOLUL 155

Conferința de revizuire

1. 15 ani după data de 1 ianuarie a anului în care începe prima producție comercială în baza unui plan de muncă aprobat, adunarea va convoca o conferință pentru revizuirea dispozițiilor prezentei părți și ale anexelor corespunzătoare, care reglementează sistemul de explorare și de exploatare a resurselor zonei. Conferința de revizuire va examina, în detaliu, în lumina experienței acumulate în timpul perioadei care s-a scurs:

a) dacă dispozițiile prezentei părți, care reglementează sistemul de explorare și de exploatare a resurselor zonei, și-au atins obiectivele în toate privințele și, mai ales, dacă au fost profitabile întregii umanități;

b) dacă în acest interval de 15 ani sectoarele rezervate au fost exploatate în mod eficient și echilibrat în raport cu sectoarele nerezervate;

c) dacă valorificarea și utilizarea zonei și a resurselor sale au fost întreprinse într-un mod care să favorizeze dezvoltarea armonioasă a economiei mondiale și expansiunea echilibrată a comerțului internațional;

d) dacă s-a preîntâmpinat monopolizarea activităților duse în zonă;

e) dacă au fost respectate principiile enunțate în art. 150 și 151; și

f) dacă sistemul a permis o distribuire echitabilă a avantajelor de pe urma activităților din zonă, având în vedere, îndeosebi, interesele și nevoile statelor în curs de dezvoltare.

2. Conferința de revizuire va trebui să vegheze ca principiul patrimoniului comun al umanității, regimul internațional vizând exploatarea sa echitabilă în folosul tuturor țărilor, mai ales al statelor în curs de dezvoltare, și existența unei autorități însărcinate cu desfășurarea, organizarea și controlul activităților din zonă să fie menținute. Ea va veghea, de asemenea, pentru a fi menținute principiile enunțate în prezenta parte în ce privește excluderea oricărei revendicări și neexercitarea suveranității asupra vreunui sector al zonei, drepturile statelor și conduita lor generală referitoare la zonă, precum și participarea lor la activitățile întreprinse în zonă, conform convenției, prevenirea monopolizării activităților desfășurate în zonă, folosirea zonei exclusiv în scopuri pașnice, aspectele economice ale activităților desfășurate în zonă, cercetarea științifică marină, transferul de tehnologii, protejarea mediului marin și a vieții umane, drepturile statelor riverane, regimul juridic al apelor și al spațiului aerian de deasupra zonei și compatibilitatea dintre activitățile desfășurate în zonă și alte activități exercitate în mediul marin.

3. Conferința de revizuire va folosi procedura de adoptare a deciziilor, care a fost aplicată și în cadrul celei de-a treia Conferințe a Națiunilor Unite asupra dreptului mării. Conferința va depune toate eforturile pentru a se ajunge la

un acord prin consens asupra tuturor eventualelor amendamente și nu se va recurge la vot asupra acestor chestiuni decât după ce vor fi fost epuizate toate eforturile în vederea ajungerii la consens.

4. Dacă, după 5 ani de la deschiderea sa, Conferința de revizuire nu va fi ajuns la un acord asupra sistemului de explorare și exploatare a resurselor zonei, ea va putea, în următoarele 12 luni, să decidă, cu o majoritate de trei pătrimi din numărul statelor părți, adoptarea și impunerea spre ratificare sau aderare de către statele părți a amendamentelor pe care le va considera necesare și potrivite pentru revizuirea sau modificarea sistemului. Aceste amendamente vor intra în vigoare, pentru toate statele părți, la 12 luni de la data depunerii instrumentelor de ratificare sau de aderare de către trei pătrimi din numărul statelor părți.

5. Amendamentele adoptate de conferința de revizuire în aplicarea prezentului articol nu vor aduce atingere drepturilor câștigate în virtutea contractelor existente.

Secțiunea a 4-a **Autoritatea**

Subsecțiunea A *Dispoziții generale*

ARTICOLUL 156 **Crearea autorității**

1. Prin prezenta convenție se creează o autoritate internațională a teritoriilor submarine, care va funcționa conform dispozițiilor prezentei părți.

2. Toate statele părți sunt *ipso facto* membre ale autorității.

3. Observatorii pe lângă cea de-a treia Conferința a Națiunilor Unite asupra dreptului mării, care au semnat Actul final și care nu sunt vizați la art. 305 paragraful 1 lit. c), d), e) sau f), au dreptul de a participa la lucrările autorității în calitate de observatori, potrivit regulilor, regulamentelor și procedurilor acesteia.

4. Autoritatea își are sediul în Jamaica.

5. Autoritatea poate să înființeze centrele sau birourile regionale pe care le consideră necesare pentru exercitarea funcțiunilor sale.

ARTICOLUL 157

Natura autorității și principiile fundamentale care guvernează funcționarea sa

1. Autoritatea este organizația prin intermediul căreia statele părți organizează și controlează activitățile desfășurate în zonă, în special în vederea administrării resurselor acesteia, conform dispozițiilor prezentei părți.

2. Autoritatea deține atribuțiile și funcțiile care îi sunt conferite în mod expres prin convenție. Autoritatea posedă atribuții subsidiare, compatibile cu convenția, pe care le implică cu necesitate exercitarea prerogativelor și funcțiilor sale în privința activităților desfășurate în zonă.

3. Autoritatea este fondată pe principiul egalității suverane a tuturor membrilor săi.

4. Pentru a asigura fiecăruia dintre ei drepturile și avantajele ce decurg din calitatea de membru, toți membrii

autorității se vor achita cu bună-credință de obligațiile pe care și le-au asumat în conformitate cu prezenta parte.

ARTICOLUL 158

Organele autorității

1. Prin prezenta convenție se creează, ca organe principale ale autorității, o adunare, un consiliu și un secretariat.

2. Prin prezenta convenție se creează o întreprindere care este organul prin intermediul căruia autoritatea exercită funcțiile vizate la art. 170 paragraful 1.

3. Organele subsidiare considerate ca necesare pot fi create în conformitate cu prezenta parte.

4. Organele principale și întreprinderea sunt, fiecare în parte, însărcinate să exercite atribuțiile și funcțiile care le-au fost conferite. În exercitarea acestor atribuții și funcții, fiecare organ va evita să acționeze într-un mod care ar putea aduce atingere sau să dăuneze exercitării puterilor și funcțiilor speciale conferite unui alt organ.

Subsecțiunea B *Adunarea*

ARTICOLUL 159

Componență, procedură și vot

1. Adunarea se compune din toți membrii autorității.

Fiecare membru are un reprezentant în adunare, care poate fi însoțit de supleanți și de consilieri.

2. Adunarea se întrunește în sesiune ordinară în fiecare an și în sesiune extraordinară atunci când decide ea sau când este convocată de către secretarul general, la cererea consiliului sau a majorității membrilor autorității.

3. Sesiunile adunării, dacă aceasta nu decide altfel, au loc la sediul autorității.

4. Adunarea adoptă propriul său regulament interior. La deschiderea fiecărei sesiuni ordinare, ea își alege președintele și alți membri ai biroului, atâți câți vor fi necesari. Ei rămân în funcție până la alegerea unui nou președinte și a unui nou birou la sesiunea ordinară următoare.

5. Cvorumul este constituit de majoritatea membrilor.

6. Fiecare membru al adunării dispune de un vot.

7. Deciziile asupra problemelor de procedură, inclusiv convocarea unei sesiuni speciale a adunării, vor fi luate cu majoritatea membrilor prezenți și votanți.

8. Deciziile asupra problemelor de fond vor fi luate cu majoritatea a două treimi a membrilor prezenți și cu drept de vot, cu condiția ca această majoritate să includă majoritatea membrilor participanți la sesiune. În cazul în care se va pune problema stabilirii dacă o problemă este sau nu de fond, problema dezbătută va fi tratată ca fiind de fond, în afară de cazul în care adunarea va hotărî altfel, cu majoritatea cerută pentru luarea deciziilor în problemele de fond.

9. Atunci când o problemă de fond urmează a fi supusă la vot pentru prima oară, președintele va putea sau va trebui, dacă cel puțin o cincime din numărul membrilor adunării cere acest lucru, să amâne supunerea la vot a acestei probleme pentru un termen ce nu depășește 5 zile calendaristice. Această regulă nu poate fi aplicată decât o singură dată în legătură cu aceeași problemă, iar aplicarea

ei nu poate să ducă la amânarea problemei după data închiderii sesiunii.

10. Atunci când președintele este sesizat de către cel puțin un sfert din numărul membrilor autorității cu o cerere scrisă pentru obținerea unui aviz consultativ asupra conformității cu convenția a unei măsuri propuse de ea în legătură cu orice problemă, adunarea va cere un aviz consultativ Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării. Votul va fi amânat până când Camera își dă avizul. Dacă acest aviz nu este comunicat înainte de ultima săptămână a sesiunii în cursul căreia a fost cerut, adunarea va hotărî asupra momentului în care se va întruni pentru a vota asupra problemei amânate.

ARTICOLUL 160

Atribuții și funcții

1. Adunarea, singurul organ al autorității care este compus din toți membrii acesteia, este considerată ca organ suprem al autorității, față de care celelalte organe principale sunt răspunzătoare, așa cum este prevăzut în mod expres în convenție. Adunarea este abilitată să stabilească, în conformitate cu dispozițiile pertinente ale convenției, politica generală a autorității cu privire la orice problemă sau subiecte ținând de competența acesteia.

2. Adunarea mai are următoarele atribuții și funcții:

a) să aleagă membrii consiliului, în conformitate cu art. 161;

b) să aleagă secretarul general dintre candidații propuși de către consiliu;

c) să aleagă, la recomandarea consiliului, membrii consiliului de administrație al întreprinderii și directorul general al acesteia;

d) să creeze organele subsidiare pe care le va considera necesare pentru a se achita de funcțiile sale, conform dispozițiilor prezentei părți. La determinarea componenței unor asemenea organe, se va ține seama în mod convenit de principiul repartiției geografice echitabile a locurilor, de interesele deosebite și de necesitatea de a se asigura acestor organe concursul unor membri calificați și competenți în domeniile tehnice de care aceștia se ocupă;

e) să fixeze contribuția membrilor la bugetul de administrație al autorității, conform unui barem convenit, bazat pe baremul utilizat pentru bugetul ordinar al Organizației Națiunilor Unite, până când autoritatea își va asigura din alte surse încasări suficiente pentru a face față cheltuielilor sale de administrare;

f) (i) să examineze și să aprobe, la recomandarea consiliului, regulile, reglementările și procedurile referitoare la repartizarea echitabilă a avantajelor financiare și a altor avantaje economice care decurg din activitățile întreprinse în zonă, precum și a contribuțiilor prevăzute la art. 82, ținând seama, îndeosebi, de interesele și de nevoile statelor în curs de dezvoltare și ale popoarelor care nu și-au cucerit deplina independență sau un alt regim de autonomie. Dacă adunarea nu aprobă recomandările consiliului, le restituie pentru ca acesta să le reexamineze în lumina opiniilor pe care ea le-a formulat;

(ii) să examineze și să aprobe regulile, reglementările și procedurile autorității, precum și orice amendamente la aceste texte, pe care consiliul le-a adoptat provizoriu în aplicarea prevederilor art. 162 paragraful 2 lit. o) (ii). Aceste reguli, reglementări și proceduri se vor referi la prospectarea, explorarea și exploatarea în zonă, la gestiunea financiară și la administrația internă a autorității și, la recomandarea consiliului de administrație al întreprinderii, la virările de fonduri de la întreprindere către autoritate;

g) să decidă, conform convenției, regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității, asupra împărțirii echitabile a avantajelor financiare și a celorlalte avantaje economice obținute din activitățile desfășurate în zonă;

h) să examineze și să aprobe proiectul de buget anual al autorității, prezentat de către consiliu;

i) să examineze rapoartele periodice ale consiliului și ale întreprinderii, precum și rapoartele speciale cerute consiliului și oricărui alt organ al autorității;

j) să dispună efectuarea de studii și să formuleze recomandări în scopul promovării cooperării internaționale cu privire la activitățile desfășurate în zonă și să încurajeze dezvoltarea progresivă și codificarea dreptului internațional în acest domeniu;

k) să examineze problemele cu caracter general ce se pun în legătură cu activitățile desfășurate în zonă, în special pentru statele în curs de dezvoltare, precum și problemele ce se pun în legătură cu aceleași activități anumitor state, datorită situației lor geografice, îndeosebi statelor fără litoral și statelor dezavantajate din punct de vedere geografic;

l) să instituie, la recomandarea consiliului, pe baza avizului Comisiei de planificare economică, un sistem de compensații sau să ia alte măsuri de asistență care să faciliteze adaptarea economică, așa cum se prevede la art. 151 paragraful 4;

m) să suspende exercitarea drepturilor și privilegiilor inerente calității de membru, în aplicarea prevederilor art. 185;

n) să dezbată orice problemă sau subiect ce ține de competența autorității și să decidă, într-un mod compatibil cu repartizarea atribuțiilor și funcțiilor între organele autorității, care dintre aceste organe se va ocupa de o anumită problemă sau de un anumit subiect a cărui examinare nu a fost în mod expres încredințată unuia dintre ele.

Subsecțiunea C

Consiliul

ARTICOLUL 161

Componența, procedura și votul

1. Consiliul se compune din 36 de membri ai autorității, aleși de către adunare în următoarea ordine:

a) 4 (patru) membri aleși dintre statele părți ale căror consumuri sau importuri nete de produse de bază din categoria mineralelor ce urmează să fie extrase din zonă au depășit, în cursul ultimilor 5 ani pentru care există statistici, 2% din totalul mondial al consumului sau al importurilor acestor produse de bază, dintre care cel puțin un stat va fi din regiunea Europei de Est (țară socialistă);

b) 4 (patru) membri aleși dintre cele 8 (opt) state părți care au făcut, fie direct, fie prin intermediul cetățenilor lor, investițiile cele mai importante pentru pregătirea și realizarea activităților desfășurate în zonă, dintre care cel puțin o țară va fi din regiunea Europei răsăritene (țări socialiste);

c) 4 (patru) membri aleși dintre statele părți care, după cifrele de producție din zonele supuse jurisdicției lor, se numără printre principalii exportatori ai categoriilor de minerale ce urmează să fie extrase din zonă, dintre care cel puțin 2 (două) state în curs de dezvoltare, a căror economie este serios dependentă de exporturile lor de asemenea minerale;

d) 6 (șase) membri aleși dintre statele părți în curs de dezvoltare, care reprezintă interese deosebite. Interesele deosebite reprezentate includ interesele statelor cu populație numeroasă, ale statelor care sunt fără litoral sau dezavantajate din punct de vedere geografic, ale statelor care figurează printre principalii importatori ai categoriilor de minerale ce urmează să fie extrase din zonă, ale statelor potențial producătoare de astfel de minerale și ale statelor cel mai puțin dezvoltate;

e) 18 (optsprezece) membri aleși în conformitate cu principiul asigurării unei repartizări geografice echitabile a ansamblului locurilor din consiliu, cu înțelegerea ca cel puțin un stat din fiecare regiune geografică să fie ales membru în aplicarea acestei prevederi. În sensul prezentei prevederi, regiunile geografice sunt: Africa, America Latină, Asia, Europa răsăriteană (țări socialiste), Europa occidentală și alte state.

2. În alegerea membrilor consiliului conform paragrafului 1, adunarea va urmări ca:

a) reprezentarea statelor fără litoral și a statelor dezavantajate din punct de vedere geografic să fie aproximativ proporțională cu reprezentarea lor în adunare;

b) reprezentarea statelor riverane, în special a statelor în curs de dezvoltare care nu îndeplinesc condițiile enunțate la paragraful 1 lit. a)—c) sau d) să fie aproximativ proporțională cu reprezentarea lor în adunare;

c) fiecare grup de state părți care trebuie să fie reprezentate în consiliu să fie eventual reprezentate de către membrii desemnați de către grup.

3. Alegerile vor avea loc în cadrul sesiunilor ordinare ale adunării și fiecare membru va fi ales pentru un mandat de 4 ani. Totuși, la prima alegere, jumătate din numărul membrilor reprezentând fiecare dintre grupurile vizate la paragraful 1 va fi aleasă pentru un mandat de 2 ani.

4. Membrii consiliului sunt reeligibili, dar, ca regulă generală, va trebui să se țină seama în modul convenit de faptul că este de dorit să se asigure o rotație a locurilor.

5. Consiliul își exercită funcțiile la sediul autorității; el se reunește ori de câte ori o cer activitățile autorității și, în orice caz, cel puțin de trei ori pe an.

6. Cvorumul este constituit din majoritatea membrilor consiliului.

7. Fiecare membru al consiliului dispune de un vot.

8. a) Deciziile asupra problemelor de procedură se iau cu majoritatea membrilor prezenți și votanți.

b) Deciziile asupra problemelor de fond care se pun în legătură cu art. 162 paragraful 2 lit. f), g), h), i, n), p), v)

și cu art. 191 vor fi luate cu majoritatea de două treimi din numărul membrilor prezenți și votanți, cu condiția ca această majoritate să includă majoritatea membrilor consiliului.

c) Deciziile asupra problemelor de fond care se pun în legătură cu dispozițiile enumerate mai jos vor fi luate cu majoritatea de trei pătrimi din numărul membrilor prezenți și votanți, sub rezerva ca această majoritate să includă majoritatea membrilor consiliului: art. 162 paragraful 1; art. 162 paragraful 2 lit. a), b), c), d), e), l), q), r), s), t); art. 162 paragraful 2 lit. u), în caz de nerespectare de către un contractant sau un stat care-l patronează; art. 162 paragraful 2 lit. w), înțelegându-se că ordinele emise în virtutea acestei prevederi nu pot fi obligatorii mai mult de 30 de zile, dacă nu sunt confirmate de o hotărâre luată conform lit. d); art. 162 paragraful 2 lit. x), y) și z); art. 163 paragraful 2; art. 174 paragraful 3; art. 11 din anexa nr. IV.

d) Deciziile asupra problemelor de fond care se pun în legătură cu dispozițiile art. 162 paragraful 2 lit. m) și o), precum și în legătură cu adoptarea amendamentelor de la partea a XI-a sunt adoptate prin consens.

e) În sensul prevederilor lit. d), f) și g), prin *consens* se înțelege absența oricărei obiecții explicite. În următoarele 14 zile după prezentarea unei propuneri consiliului, președintele va stabili dacă există o obiecție la adoptarea acesteia. Dacă președintele consiliului constată că o asemenea obiecție a fost formulată, el va constitui și va convoca în următoarele 3 zile o comisie de conciliere, compusă din cel mult 9 (nouă) membri ai consiliului și prezidată de el însuși, în vederea eliminării divergențelor de opinii și elaborării unei propuneri susceptibile de a fi adoptată prin consens. Comisia de conciliere se va achita prompt de sarcina sa și va raporta consiliului în termen de 14 zile de la constituirea sa. Dacă comisia nu va fi în măsură să recomande o propunere susceptibilă de a fi adoptată prin consens, ea va expune în raportul său motivele opoziției față de propunere.

f) Deciziile asupra problemelor nemenționate mai sus, pe care consiliul este abilitat să le ia în virtutea regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității sau în baza oricărui alt titlu, vor fi adoptate în conformitate cu prevederile prezentului articol, specificate în reguli, reglementări și proceduri sau, în lipsa unei asemenea dispoziții, în conformitate cu prevederea pe care o va stabili consiliul prin consens.

g) În cazul în care se va pune problema stabilirii dacă o problemă intră în categoria celor de la lit. a), b), c) sau d), problema va fi considerată ca decurgând din prevederile care cer majoritatea cea mai mare sau consensul, după caz, afară de cazul în care consiliul ar decide altfel, cu această majoritate sau prin consens.

9. Consiliul va stabili o procedură prin care să se permită unui membru al autorității, care nu este reprezentat în consiliu, să trimită un reprezentant la o ședință a consiliului, dacă acest membru prezintă o cerere în acest scop sau dacă consiliul discută o problemă care-l interesează în mod special. Reprezentantul acestui membru poate participa la dezbateri fără drept de vot.

ARTICOLUL 162

Atribuții și funcții

1. Consiliul este organul executiv al autorității. El are atribuția de a stabili, în conformitate cu prevederile convenției și cu politica generală stabilită de către adunare, obiectivele specifice pe care trebuie să le promoveze autoritatea în orice problemă sau subiect de competența sa.

2. În plus, consiliul:

a) supraveghează și coordonează aplicarea dispozițiilor prezentei părți în orice problemă sau subiect de competența autorității și atrage atenția adunării asupra cazurilor de nerespectare;

b) supune adunării o listă de candidați pentru postul de secretar general;

c) recomandă adunării candidați pentru funcția de membru al consiliului de administrație al întreprinderii și pentru postul de director general al întreprinderii;

d) creează, după cum este cazul și ținând seama în modul convenit de rațiunile de economie și de eficiență, organele subsidiare pe care le va considera necesare pentru exercitarea funcțiilor sale în conformitate cu dispozițiile prezentei părți. În ceea ce privește componența acestor organe, se va pune accentul pe necesitatea ca membrii lor să fie calificați și competenți în domeniile tehnice de care se ocupă, ținând totuși seama, în modul convenit, de principiul repartiției geografice echitabile și de interesele speciale;

e) adoptă regulamentul său interior, în care fixează și modul de desemnare a președintelui său;

f) încheie, în numele autorității, acorduri cu Organizația Națiunilor Unite și cu alte organizații internaționale, în limita competenței sale și sub rezerva aprobării adunării;

g) examinează rapoartele întreprinderii și le transmite adunării, însoțite de recomandările sale;

h) prezintă adunării rapoarte anuale și rapoartele speciale pe care aceasta i le va cere;

i) emite directive pentru întreprindere, conform art. 170;

j) aprobă planurile de muncă conform art. 6 din anexa nr. III. Consiliul se pronunță asupra fiecărui plan de muncă într-un termen de 60 de zile de la data supunerii acestuia unei sesiuni a consiliului de către comisia juridică și tehnică, conform procedurilor care urmează:

(i) dacă comisia recomandă aprobarea unui plan de muncă, acesta este considerat ca fiind acceptat de către consiliu, dacă nici un membru al acestuia nu prezintă președintelui, într-un interval de 14 zile, o obiecție scrisă expresă care să invoce nerespectarea condițiilor enunțate la art. 6 din anexa nr. III. Dacă se formulează o asemenea obiecție, se va aplica procedura de conciliere prevăzută de art. 161 paragraful 8 lit. e). Dacă, conform acestei proceduri, obiecția este menținută, planul de muncă va fi considerat ca fiind aprobat de către consiliu, afară de cazul în care consiliul l-ar respinge prin consens, cu excluderea statului sau a statelor care au făcut cererea sau care l-au patronat pe solicitant;

(ii) dacă comisia recomandă respingerea unui plan de muncă sau nu formulează recomandări, consiliul poate decide aprobarea planului de muncă cu

o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor prezenți și votanți, cu condiția ca această majoritate să includă pe majoritatea membrilor participanți la sesiune;

k) aprobă planurile de muncă prezentate de întreprindere conform art. 12 din anexa nr. IV, aplicând *mutatis mutandis* procedurile prevăzute la lit. j);

l) exercită controlul asupra activităților desfășurate în zonă, conform art. 153 paragraful 4 și regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității;

m) adoptă, la recomandarea comisiei de planificare economică, conform art. 150 lit. h), măsurile necesare și corespunzătoare pentru protejarea statelor în curs de dezvoltare împotriva efectelor economice defavorabile specificate de această prevedere;

n) face recomandări adunării, pe baza avizului comisiei de planificare economică, referitoare la instituirea unui sistem de compensație și la alte măsuri de asistență de natură să faciliteze adaptarea economică, așa cum se prevede la art. 151 paragraful 10;

o) (i) recomandă adunării regulile, reglementările și procedurile referitoare la împărțirea echitabilă a avantajelor financiare și a altor avantaje economice rezultate din activitățile duse în zonă, precum și cu privire la contribuțiile prevăzute la art. 82, ținând, îndeosebi, seama de interesele și de nevoile statelor în curs de dezvoltare și ale popoarelor care nu și-au cucerit independența completă sau un alt regim de autonomie;

(ii) adoptă și aplică provizoriu, până la aprobarea lor de către adunare, regulile, reglementările și procedurile autorității și orice amendamente la aceste texte, ținând seama de recomandările comisiei juridice și tehnice sau ale oricărui alt organ subordonat interesat. Aceste reguli, reglementări și proceduri se vor referi la prospectarea, explorarea și exploatarea în zonă, precum și la gestiunea financiară a autorității și la administrația sa internă. Se va acorda prioritate adoptării de reguli, reglementări și proceduri cu privire la explorarea și exploatarea nodurilor polimetali. Regulile, reglementările și procedurile referitoare la explorarea și exploatarea altor resurse decât nodului polimetali vor fi adoptate într-un termen de 3 ani de la data la care autoritatea a fost sesizată cu o cerere în acest sens din partea unuia dintre membrii săi.

Aceste reguli, reglementări și proceduri rămân în vigoare, cu titlu provizoriu, până la aprobarea lor de către adunare sau până la modificarea lor de către consiliu, ținând seama de opiniile exprimate de adunare;

p) veghează la plata tuturor sumelor datorate de autoritate sau autorității în legătură cu operațiunile efectuate în conformitate cu prezenta parte;

q) efectuează opțiunea între solicitanții de autorizații de producție, în aplicarea prevederilor art. 7 din anexa nr. III, în cazul prevăzut de acest articol;

r) supune adunării, pentru aprobare, proiectul de buget anual al autorității;

s) face recomandări adunării privind principiile de urmat pentru rezolvarea oricăror probleme sau subiect care ține de competența autorității;

t) face recomandări adunării privind suspendarea exercitării drepturilor și privilegiilor care sunt inerente calității de membru în aplicarea art. 185;

u) sesizează, în numele autorității, Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, în caz de nerespectare;

v) notifică adunării deciziile date de Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, sesizată conform lit. u) și îi face recomandările pe care le consideră necesare cu privire la măsurile de luat;

w) emite ordine în caz de urgență, inclusiv ordinul de suspendare sau de modificare a operațiunilor, pentru a preveni orice daune grave care ar putea fi cauzate mediului marin de pe urma unei activități desfășurate în zonă;

x) decide excluderea de la punerea în exploatare a unor sectoare de către contractanți sau de către întreprindere, atunci când există motive serioase să se creadă că din aceasta ar rezulta riscul de a se produce daune grave mediului marin;

y) creează un organ subsidiar însărcinat cu elaborarea de proiecte, de reguli, reglementări și proceduri financiare referitoare la:

(i) gestiunea financiară conform art. 171—175;

(ii) aranjamentele financiare prevăzute la art. 13 și art. 17 paragraful 1 lit. c) din anexa nr. III;

z) înființează mecanisme corespunzătoare pentru a conduce și supraveghea un corp de inspectori care să urmărească activitățile duse în zonă pentru a determina dacă prezenta parte, regulile, reglementările și procedurile autorității și clauzele și condițiile din contractele încheiate cu autoritatea sunt respectate.

ARTICOLUL 163

Organele consiliului

1. Prin prezenta convenție se creează, ca organe ale consiliului:

- a) o comisie de planificare economică;
- b) o comisie juridică și tehnică.

2. Fiecare comisie este compusă din 15 membri aleși de către consiliu dintre candidații prezentați de statele părți. Cu toate acestea, dacă este necesar, consiliul poate să decidă lărgirea compunerii oricărei comisii, ținând seama în mod convenit de rațiunile de economie și de eficacitate.

3. Membrii unei comisii trebuie să aibă calificarea necesară în domeniile de competență ale acesteia. Pentru a se asigura funcționarea eficace a comisiilor, statele părți vor prezenta candidați având o înaltă competență și o integritate ireproșabilă, precum și calificarea cerută în domeniile pertinente.

4. La alegerea membrilor comisiilor se va ține seama, în mod convenit, de necesitatea unei repartizări geografice echitabile a locurilor și a reprezentării intereselor speciale.

5. Nici un stat parte nu poate prezenta mai mult de un candidat pentru aceeași comisie. Nimeni nu poate fi ales în mai multe comisii.

6. Membrii unei comisii sunt aleși pentru 5 ani. Ei sunt reeligibili pentru un nou mandat.

7. În caz de deces, de incapacitate sau de demisie a unui membru al unei comisii înainte de expirarea mandatului său, consiliul va alege, pentru restul mandatului respectiv, un membru din aceeași regiune geografică sau reprezentând aceeași categorie de interese.

8. Membrii comisiilor nu trebuie să aibă interese financiare în nici una dintre activitățile de explorare și exploatare din zonă. Sub rezerva obligațiilor lor față de comisia din care fac parte, ei nu trebuie să divulge, nici după încetarea funcțiilor lor, secrete industriale sau date care sunt proprietate industrială și care a fost transferată autorității în aplicarea prevederilor art. 14 din anexa nr. III, și nici alte informații confidențiale de care au luat cunoștință datorită funcțiilor lor.

9. Fiecare comisie se achită de funcțiile sale conform principiilor și directivelor stabilite de consiliu.

10. Fiecare comisie elaborează și prezintă consiliului, pentru aprobare, regulile și reglementările bunei sale funcționări.

11. Procedurile de luare a deciziilor de către comisii sunt stabilite prin reguli, reglementări și proceduri ale autorității. Dacă este cazul, recomandările adresate consiliului vor fi însoțite de un rezumat al divergențelor de opinii care au apărut în cadrul comisiei.

12. Comisiile își exercită în mod normal funcțiile la sediul autorității și se reunesc ori de câte ori este necesar pentru a se achita în mod eficace de sarcina lor.

13. În exercitarea funcțiilor sale, fiecare comisie consultă, dacă este cazul, o altă comisie sau orice organ competent al Organizației Națiunilor Unite și al instituțiilor sale specializate, sau orice altă organizație internațională competentă în domeniul respectiv.

ARTICOLUL 164

Comisia de planificare economică

1. Membrii comisiei de planificare economică trebuie să aibă calificarea necesară în materie de extracție minieră, de gestiune a resurselor minerale, de comerț și de economie internațională. Consiliul se va strădui să-i asigure comisiei o componentă, astfel încât aceasta să dispună de evantaiul complet al competențelor necesare. Comisia va include cel puțin 2 (doi) membri din statele în curs de dezvoltare a căror economie este dependentă în mare măsură de exporturile unor categorii de minerale care urmează să fie extrase din zonă.

2. Comisia:

a) propune, la cererea consiliului, măsuri pentru punerea în aplicare a hotărârilor luate conform convenției în ceea ce privește activitățile desfășurate în zonă;

b) studiază tendințele ofertei și ale cererii de materii prime ce pot fi extrase în zonă, precum și ale prețurilor acestora, ca și factorii care afectează aceste elemente, ținând seama de interesele importatorilor, ca și de ale exportatorilor, în special de ale acelor dintre ei care sunt state în curs de dezvoltare;

c) examinează orice situație susceptibilă de a antrena efectele defavorabile vizate la art. 150 lit. h), care îi vor fi aduse la cunoștință de către statul parte sau statele părți interesate și face recomandările corespunzătoare consiliului;

d) propune consiliului, spre a fi supus adunării, așa cum se prevede la art. 151 paragraful 10, un sistem de compensații în favoarea statelor în curs de dezvoltare care au de suferit efecte defavorabile datorită activităților desfășurate în zonă, sau alte măsuri de asistență pentru a facilita adaptarea lor economică, și face consiliului recomandările necesare în vederea punerii în aplicare, în cazuri concrete, a acestui sistem și a măsurilor adoptate de adunare.

ARTICOLUL 165

Comisia juridică și tehnică

1. Membrii comisiei juridice și tehnice trebuie să aibă calificarea necesară în materie de prospectare, exploatare și de tratare a resurselor minerale ca și de oceanologie și de protecție a mediului marin, sau în ceea ce privește problemele economice sau juridice referitoare la extracția minieră din mare sau în alte domenii conexe. Consiliul se va strădui să-i asigure comisiei o componentă, astfel încât aceasta să dispună de evantaiul complet al competențelor necesare.

2. Comisia:

a) prezintă consiliului, la cererea acestuia, recomandările privind exercitarea funcțiilor autorității;

b) examinează planurile de muncă scrise privind activitățile ce urmează a fi desfășurate în zonă, în conformitate cu art. 153 paragraful 3, și prezintă recomandările corespunzătoare consiliului. Comisia își fundamentează recomandările numai pe prevederile enunțate în anexa nr. III și prezintă consiliului un raport complet asupra subiectului;

c) supraveghează, la cererea consiliului, activitățile desfășurate în zonă, dacă este cazul, consultându-se și colaborând cu orice entitate sau persoană care desfășoară aceste activități sau cu statul ori statele interesate și întocmește raport consiliului;

d) face evaluările ecologice ale activităților desfășurate în zonă;

e) face recomandări consiliului asupra protejării mediului marin, ținând seama de opiniile experților recunoscuți în materie;

f) elaborează și supune consiliului regulile, reglementările și procedurile vizate la art. 162 paragraful 2 lit. o), ținând seama de toți factorii relevanți, inclusiv de evaluarea incidențelor ecologice ale activităților desfășurate în zonă;

g) reexaminează din când în când aceste reguli, reglementări și proceduri și recomandă consiliului amendamentele pe care le consideră necesare sau de dorit;

h) face recomandări consiliului privind înființarea unui program de supraveghere constând în observarea, măsurarea, evaluarea și analiza periodică, prin metode științifice recunoscute, a riscurilor și efectelor activităților desfășurate în zonă, în ceea ce privește poluarea mediului marin; se asigură că reglementările existente sunt adecvate și respectate și coordonează aplicarea programului de supraveghere aprobat de consiliu;

i) recomandă consiliului să intenteze acțiuni, în numele autorității, în fața Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, în conformitate cu prezenta parte și cu anexele pertinente, ținând seama, îndeosebi, de art. 187;

j) după ce Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, sesizată conform lit. i), a dat decizia, face recomandări consiliului privind măsurile de luat;

k) face recomandări consiliului pentru ca acesta să emită ordine în caz de urgență, eventual ordinul de suspendare sau de modificare a operațiunilor, pentru a preveni orice daune grave ce ar putea fi cauzate mediului marin datorită activităților desfășurate în zonă; consiliul examinează aceste recomandări cu prioritate;

l) recomandă consiliului să excludă punerea în exploatare a unor sectoare de către contractanți sau de către întreprindere, dacă există motive serioase de a crede că vor rezulta daune grave pentru mediul marin;

m) face recomandări consiliului pentru conducerea și îndrumarea unui corp de inspectori care să supravegheze activitățile desfășurate în zonă și să determine dacă prezenta parte, regulile, reglementările și procedurile stabilite de autoritate, precum și clauzele și condițiile oricărui contract încheiat cu autoritatea sunt respectate;

n) calculează plafonul de producție și eliberează autorizații de producție în numele autorității, în aplicarea prevederilor art. 151 paragrafele 2—7, după ce consiliul a efectuat, după caz, opțiunea necesară între cei care solicită autorizații de producție, conform art. 7 din anexa nr. III.

3. La cererea oricărui stat parte sau a oricărei părți interesate, membrii comisiei vor fi însoțiți de un reprezentant al acestui stat sau al acestei părți interesate, atunci când își îndeplinesc funcțiile de supraveghere și inspecție.

Subsecțiunea D *Secretariatul*

ARTICOLUL 166

Secretariatul

1. Secretariatul autorității cuprinde un secretar general și personalul de care autoritatea are nevoie.

2. Secretarul general este ales de adunare dintre candidații propuși de consiliu, pentru o durată de 4 ani și poate fi reales.

3. El este cel mai înalt funcționar al autorității și acționează în această calitate la toate reuniunile adunării, ale consiliului și ale oricărui organ subsidiar; el îndeplinește orice alte funcții administrative cu care este însărcinat de unul dintre aceste organe.

4. Secretarul general prezintă adunării un raport anual asupra activității autorității.

ARTICOLUL 167

Personalul autorității

1. Personalul autorității cuprinde persoanele calificate în domeniile științific și tehnic și în alte domenii de care aceasta are nevoie pentru a-și exercita funcțiile administrative.

2. Considerentul dominant în recrutarea și în stabilirea condițiilor de folosire a personalului este de a asigura autorității serviciilor unor persoane posedând cele mai înalte calități în muncă, competență și integritate. Sub rezerva

acestui considerent, se va ține seama, în modul convenit, de importanța unei recrutări efectuate pe o bază geografică cât se poate de largă.

3. Personalul este numit de către secretarul general. Condițiile și modalitățile de numire, de remunerare și de desfacere a contractului personalului trebuie să fie în concordanță cu regulile, reglementările și cu procedurile autorității.

ARTICOLUL 168

Caracterul internațional al secretariatului

1. În exercitarea funcțiilor lor, secretarul general și personalul nu vor solicita și nu vor accepta instrucțiuni de la nici un guvern și de la nici o altă sursă exterioară autorității. Ei se vor abține de la orice act incompatibil cu calitatea lor de funcționari internaționali care nu sunt răspunzători decât față de autoritate. Fiecare stat parte se angajează să respecte caracterul exclusiv internațional al funcțiilor secretarului general și ale personalului și să nu caute să-i influențeze în executarea sarcinii lor. Orice încălcare a obligațiilor din partea unui funcționar va fi supusă unui tribunal administrativ, desemnat după regulile, reglementările și procedurile autorității.

2. Secretarul general și personalul nu trebuie să dețină vreun interes financiar în nici una dintre activitățile de explorare și exploatare desfășurate în zonă. Sub rezerva răspunderii lor față de autoritate, ei nu trebuie să divulge, chiar după încetarea activităților lor, nici un secret industrial, nici o informație care constituie proprietate industrială și care a fost transferată autorității în aplicarea prevederilor art. 14 din anexa nr. III și nici vreo altă informație confidențială de care au putut avea cunoștință datorită funcțiilor lor.

3. În cazul încălcării de către un funcționar al autorității a obligațiilor enunțate în paragraful 2, autoritatea va intenta, la cererea unui stat parte lezat printr-o astfel de încălcare sau a unei persoane fizice sau juridice patronate de un stat parte, conform art. 153 paragraful 2 lit. b), și lezate de o asemenea încălcare, o acțiune împotriva funcționarului în cauză, în fața unui tribunal desemnat după regulile, reglementările și procedurile autorității. Partea lezată are dreptul să participe la procedură. Dacă tribunalul o recomandă, secretarul general îl va concedia pe funcționarul în cauză.

4. Modalitățile de aplicare a prezentului articol vor fi precizate în regulile, reglementările și procedurile autorității.

ARTICOLUL 169

Consultări și cooperarea cu organizațiile internaționale și organizațiile neguvernamentale

1. Pentru problemele care sunt de resortul autorității, secretarul general, cu aprobarea consiliului, va încheia înțelegeri pentru a avea consultări și a coopera cu organizațiile internaționale și cu organizațiile neguvernamentale recunoscute de Consiliul economic și social al Organizației Națiunilor Unite.

2. Orice organizație cu care secretarul general a încheiat o înțelegere, în virtutea paragrafului 1, poate să desemneze reprezentanți pentru a asista, în calitate de observatori, la reuniunile organelor autorității, conform regu-

lamentului interior al acestor organe. Se vor stabili proceduri care să permită acestor organizații să-și facă cunoscute părerile în cazurile corespunzătoare.

3. Secretarul general poate distribui statelor părți rapoarte scrise, prezentate de organizațiile neguvernamentale vizate la paragraful 1, cu privire la subiecte care țin de competența lor specială și se referă la lucrările autorității.

Subsecțiunea E *Întreprinderea*

ARTICOLUL 170

Întreprinderea

1. Întreprinderea este organul autorității care desfășoară în mod direct activități în zonă, în aplicarea art. 153 paragraful 2 lit. a), ca și activități de transport, de prelucrare și de comercializare a mineralelor extrase din zonă.

2. În cadrul autorității, persoana juridică internațională, întreprinderea are capacitatea juridică prevăzută în anexa nr. IV. Întreprinderea acționează în conformitate cu convenția și cu regulile, reglementările și cu procedurile autorității, precum și cu politica generală stabilită de adunare, respectă directivele consiliului și este supusă controlului său.

3. Întreprinderea își are oficiul principal la sediul autorității.

4. Întreprinderea va fi dotată, în conformitate cu art. 173 paragraful 2 și cu art. 11 din anexa nr. IV, cu resursele financiare de care are nevoie pentru exercitarea funcțiilor sale și va dispune de mijloacele tehnice care îi vor fi transferate în aplicarea art. 144 și a altor dispoziții pertinente ale convenției.

Subsecțiunea F *Organizarea financiară a autorității*

ARTICOLUL 171

Resursele financiare ale autorității

Resursele financiare ale autorității cuprind:

- a) contribuțiile statelor părți fixate conform art. 160 paragraful 2 lit. e);
- b) încasările făcute de autoritate în aplicarea art. 13 din anexa nr. IV, în legătură cu activitățile desfășurate în zonă;
- c) sumele virate de întreprindere conform art. 10 din anexa nr. IV;
- d) fondurile împrumutate conform art. 174;
- e) contribuțiile voluntare făcute de statele părți sau provenind din alte surse; și
- f) plățile efectuate la fondul de compensație, în conformitate cu art. 151 paragraful 10, ale cărui surse urmează să le recomande comisia de planificare economică.

ARTICOLUL 172

Bugetul anual al autorității

Secretarul general stabilește și prezintă consiliului proiectul de buget anual al autorității. Consiliul examinează acest proiect și-l supune adunării, cu recomandările sale. Adunarea examinează și aprobă proiectul de buget conform art. 160 paragraful 2 lit. h).

ARTICOLUL 173

Cheltuielile autorității

1. Contribuțiile vizate la art. 171 lit. a) vor fi vărsate într-un cont special și vor servi la acoperirea cheltuielilor de administrație ale autorității, până în momentul în care aceasta va dispune, în acest scop, de încasări suficiente provenind din alte surse.

2. Resursele financiare ale autorității servesc mai întâi pentru reglarea cheltuielilor de administrație. Cu excepția contribuțiilor vizate la art. 171 lit. a), fondurile care rămân după plata cheltuielilor de administrație pot, între altele:

- a) să fie împărțite conform art. 140 și art. 160 paragraful 2 lit. g);
- b) să servească pentru dotarea întreprinderii cu resursele financiare vizate la art. 170 paragraful 4;
- c) să servească la despăgubirea statelor în curs de dezvoltare, conform art. 151 paragraful 10 și art. 160 paragraful 2 lit. l).

ARTICOLUL 174

Capacitatea autorității de a contracta împrumuturi

1. Autoritatea are capacitatea de a contracta împrumuturi.

2. Adunarea va stabili limitele acestei capacități în regulamentul financiar adoptat conform art. 160 paragraful 2 lit. f).

3. Consiliul va exercita această capacitate.

4. Statele părți nu răspund de datoriile autorității.

ARTICOLUL 175

Verificarea anuală a conturilor

Rapoartele, registrele și conturile autorității, inclusiv statele sale financiare anuale, vor fi verificate în fiecare an de către un controlor independent numit de adunare.

Subsecțiunea G

Statutul juridic, privilegiu și imunități

ARTICOLUL 176

Statutul juridic

Autoritatea posedă personalitate juridică pe plan internațional și are capacitatea juridică ce îi este necesară pentru a-și exercita funcțiile și pentru a-și atinge scopurile.

ARTICOLUL 177

Privilegiu și imunități

Pentru a-și putea exercita funcțiile, autoritatea se bucură, pe teritoriul fiecărui stat parte, de privilegiile și imunitățile enunțate în prezenta subsecțiune. Privilegiile și imunitățile referitoare la întreprindere sunt prevăzute la art. 13 din anexa nr. IV.

ARTICOLUL 178

Imunitatea de jurisdicție și de executare

Autoritatea, precum și bunurile și proprietățile sale se bucură de imunitate de jurisdicție și executare, în afară de

cazurile și în măsura în care ea a renunțat în mod expres la aceste imunități într-un caz special.

ARTICOLUL 179

Scutirea de la percheziție și orice altă formă de constrângere

Bunurile și proprietățile autorității, oriunde se găsesc și oricare ar fi deținătorul lor, sunt scutite de la percheziție, rechiziție, confiscare, expropriere și de la orice altă formă de constrângere în baza unei decizii a autorităților executive sau legislative.

ARTICOLUL 180

Scutirea de la orice control, restricție, reglementare sau moratoriu

Bunurile și proprietățile autorității sunt scutite de la orice control, restricție, reglementare sau moratoriu.

ARTICOLUL 181

Arhivele și comunicațiile oficiale ale autorității

1. Arhivele autorității sunt inviolabile, oriunde se găsesc ele.

2. Datele care sunt proprietate industrială, informațiile care constituie un secret industrial și informațiile anologice, ca și dosarele personalului nu trebuie păstrate în arhivele la care are acces publicul.

3. Fiecare stat parte va acorda autorității, în ceea ce privește comunicațiile sale oficiale, un tratament cel puțin tot atât de favorabil ca cel acordat celorlalte organizații internaționale.

ARTICOLUL 182

Privilegiile și imunitățile de care se bucură persoanele care acționează în cadrul autorității

Reprezentanții statelor părți care iau parte la reuniunile adunării, ale consiliului sau ale organelor adunării sau consiliului, ca și secretarul general și personalul autorității, se bucură, pe teritoriul fiecărui stat membru de:

a) imunitate de jurisdicție și execuție pentru actele săvârșite de ei în exercițiul funcțiilor lor, în afară de cazurile speciale când statul pe care îl reprezintă sau autoritatea, după caz, a renunțat în mod expres la această imunitate;

b) aceleași scutiri pe care statul pe teritoriul căruia se găsesc le acordă reprezentanților, persoanelor oficiale și funcționarilor de rang comparabil ai celorlalte state părți în ceea ce privește condițiile de imigrare, formalitățile de înregistrare a străinilor și obligațiile de serviciu național, precum și aceleași facilități referitoare la reglementarea schimbului valutar și același tratament în ceea ce privește deplasările, în afară de cazul în care aceștia sunt cetățeni ai statului gazdă.

ARTICOLUL 183

Scutiri de impozite sau taxe, inclusiv taxe vamale

1. Autoritatea, în exercitarea funcțiilor sale, precum și bunurile, proprietățile și veniturile sale, ca și activitățile și tranzacțiile sale autorizate de convenție vor fi scutite de orice impozit direct, iar bunurile pe care ea le importă sau

le exportă pentru folosința sa oficială vor fi scutite de orice taxe vamale. Autoritatea nu poate cere nici o scutire în ceea ce privește taxele percepute drept remunerare a serviciilor prestate.

2. Când sunt efectuate, de către autoritate sau în numele său, achiziții de bunuri sau contractări de servicii de o valoare substanțială, care sunt necesare exercitării funcțiilor autorității, iar prețurile acestor bunuri sau servicii includ și impozite sau taxe, statele părți vor lua, pe cât posibil, măsurile corespunzătoare pentru a acorda scutire pentru aceste impozite sau taxe sau pentru a asigura restituirile lor. Bunurile importate sau cumpărate sub regimul de scutire prevăzut de prezentul articol nu trebuie să fie vândute sau înstrăinate în vreun fel pe teritoriul statului parte care a acordat scutirea, în afara cazului în care s-a convenit altfel cu acest stat.

3. Statele părți nu vor percepe nici un fel de impozit direct sau indirect asupra retribuțiilor și indemnizațiilor sau oricăror alte sume plătite de autoritate secretarului său general și membrilor personalului autorității, precum și experților care execută misiuni pentru autoritate, în afara cazului în care aceștia sunt cetățenii lor.

Subsecțiunea H

Suspendarea exercitării drepturilor și privilegiilor membrilor

ARTICOLUL 184

Suspendarea dreptului de vot

Un stat parte care este în întârziere cu plata contribuțiilor sale către autoritate nu poate participa la vot, dacă suma totală a restanțelor sale este egală sau superioară sumei totale a contribuțiilor sale datorate pentru cei 2 ani precedenți compleți. Cu toate acestea, adunarea poate autoriza pe acest membru să participe la vot dacă ea constată că neplata se datorează unor circumstanțe independente de voința sa.

ARTICOLUL 185

Suspendarea exercitării drepturilor și privilegiilor inerente calității de membru

1. Un stat parte care a încălcat grav și în mod repetat dispozițiile prezentei părți poate fi suspendat din exercițiul drepturilor și privilegiilor inerente calității de membru de către adunare, la recomandarea consiliului.

2. Nici o decizie nu poate fi luată în virtutea paragrafului 1 atât timp cât Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine nu a constatat că statul parte în cauză a încălcat grav și în mod repetat dispozițiile prezentei părți.

Secțiunea a 5-a

Soluționarea diferendelor și avizele consultative

ARTICOLUL 186

Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului internațional al dreptului mării

Prezenta secțiune, partea a XV-a și anexa nr. VI reglementează constituirea Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine și modul în care aceasta își exercită competența.

ARTICOLUL 187

Competența Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine

Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine are competența, în virtutea prevederilor prezentei părți și ale anexelor care se referă la aceasta, să soluționeze următoarele categorii de diferende rezultate din activitățile desfășurate în zonă:

a) diferendele dintre statele părți referitoare la interpretarea sau aplicarea prezentei părți și a anexelor care se referă la aceasta;

b) diferendele dintre un stat parte și autoritate referitoare la:

(i) actele sau omisiunile imputabile autorității sau unui stat parte, despre care se susține că ar contraveni dispozițiilor prezentei părți sau ale anexelor care se referă la aceasta, sau regulilor, reglementărilor sau procedurilor adoptate de autoritate conform acestor dispoziții; sau

(ii) actele autorității, despre care se susține că depășesc competența sa sau că ele constituie o încălcare a atribuțiilor;

c) diferendele dintre părțile la un contract, fie că este vorba de state părți, de autoritate sau de întreprindere, ori de întreprinderi de stat sau de persoanele fizice sau juridice vizate la art. 153 paragraful 2 lit. b), referitoare la:

(i) interpretarea sau executarea unui contract sau a unui plan de muncă; sau

(ii) actele sau omisiunile imputabile unei părți la contract, referitoare la activitățile desfășurate în zonă, și care afectează cealaltă parte sau aduc direct atingere intereselor sale legitime;

d) diferendele dintre autoritate și un solicitant care este patronat de un stat conform art. 153 paragraful 2 lit. b) și care a îndeplinit condițiile cerute de art. 4 paragraful 6 și de art. 13 paragraful 2 din anexa nr. III, referitoare la un refuz de a contracta sau la o problemă juridică survenită în timpul negocierii contractului;

e) diferendele dintre autoritate și un stat parte, o întreprindere de stat sau o persoană fizică sau juridică patronată de un stat parte conform art. 153 paragraful 2 lit. b), dacă se susține că răspunderea autorității este angajată în virtutea art. 22 din anexa nr. III;

f) orice alt diferend pentru care competența Camerei este expres prevăzută de convenție.

ARTICOLUL 188

Supunerea diferendelor unei camere speciale a Tribunalului internațional al dreptului mării sau unei camere ad-hoc a Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine sau unui arbitraj comercial obligatoriu

1. Diferendele dintre statele părți vizate la art. 187 lit. a) pot fi supuse:

a) unei camere speciale a Tribunalului internațional al dreptului mării, constituită conform art. 15 și 17 din anexa nr. VI, la cererea părților în diferend; sau

b) unei camere ad-hoc a Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, constituită conform art. 36 din anexa nr. VI, la cererea oricărei părți în diferend.

2. a) Diferențele referitoare la interpretarea sau la aplicarea unui contract vizat la art. 287 lit. c) pct. (i) sunt supuse, la cererea oricărei părți în diferend, unui arbitraj comercial obligatoriu, în afara cazului când părțile în diferend au convenit altfel. Tribunalul arbitral comercial sesizat cu un astfel de diferend nu are competența să se pronunțe asupra unei cereri privind interpretarea convenției. Dacă diferendul comportă un aspect privind interpretarea părții a XI-a și a anexelor care se referă la aceasta, în legătură cu activitățile desfășurate în zonă, acest aspect este trimis, spre a decide, Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine.

b) Dacă, la începutul sau în cursul unei astfel de proceduri de arbitraj, tribunalul arbitral comercial, acționând la cererea uneia dintre părțile în diferend sau din oficiu, constată că hotărârea sa este subordonată unei hotărâri a Camerei pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, el aduce la cunoștință acest aspect Camerei, pentru a decide. Tribunalul arbitral dă apoi sentința sa în conformitate cu hotărârea Camerei.

c) În absența, în contract, a unei dispoziții referitoare la procedura arbitrală aplicabilă diferendului, arbitrajul se va desfășura, dacă părțile n-au convenit altfel, pe baza Regulamentului de arbitraj al Comisiei Națiunilor Unite pentru Dreptul Comercial Internațional sau a oricărui regulament de arbitraj care ar putea fi prevăzut în regulile, reglementările și procedurile autorității.

ARTICOLUL 189

Limitarea competenței în ceea ce privește hotărârile autorității

Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine nu are competența de a se pronunța asupra exercitării de către autoritate, conform prezentei părți, a atribuțiilor sale discreționare; în nici un caz ea nu se poate substitui autorității în exercitarea atribuțiilor discreționare ale acesteia. Fără a contraveni dispozițiilor art. 191, atunci când își exercită competența care îi este recunoscută în virtutea art. 187, Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine nu se pronunță asupra conformității cu convenția a unei reguli, a unei reglementări sau proceduri a autorității și nu poate declara nule aceste reguli, reglementări sau proceduri. Competența sa se limitează la a stabili dacă aplicarea regulilor, reglementărilor sau procedurilor autorității, în cazuri particulare, ar fi în conflict cu obligațiile contractuale ale părților în diferend sau cu obligațiile care le incumbă în virtutea convenției, și de a soluționa recursurile pentru incompetență sau privind depășirea atribuțiilor, ca și cererile pentru daune-interese și alte cereri pentru repararea prejudiciilor, introduse de către una dintre părți împotriva alteia, în legătură cu nerespectarea de către aceasta a obligațiilor contractuale sau a obligațiilor care îi incumbă în virtutea prevederilor convenției.

ARTICOLUL 190

Participarea la procedură și introducerea în proces a statelor părți care au acordat patronajul

1. Statul parte care patronează o persoană fizică sau juridică, parte într-un diferend vizat la art. 187, va primi o

notificare cu privire la diferend și va avea dreptul de a participa la procedură, prezentând observații scrise sau orale.

2. Atunci când se intentează o acțiune împotriva unui stat parte de către o persoană fizică sau juridică patronată de un alt stat parte, pentru un diferend vizat la art. 187 lit. c), statul pârât poate cere statului care patronează această persoană să compare în numele acesteia. Dacă statul care patronează refuză să compare, statul pârât poate însărcina pe o persoană juridică având naționalitatea sa să-l reprezinte în acest proces.

ARTICOLUL 191

Avize consultative

Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine dă avize consultative, la cererea adunării sau a consiliului, asupra problemelor juridice care se pun în cadrul activității lor. Aceste avize se dau în cel mai scurt timp posibil.

Partea a XII-a Protejarea și conservarea mediului marin

Secțiunea 1 Dispoziții generale

ARTICOLUL 192

Obligații de ordin general

Statele au obligația de a proteja și conserva mediul marin.

ARTICOLUL 193

Dreptul suveran al statelor de a exploata resursele lor naturale

Statele au dreptul suveran de a exploata resursele lor naturale, potrivit politicii lor în materie de mediu înconjurător și în conformitate cu obligația lor de a proteja și de a conserva mediul marin.

ARTICOLUL 194

Măsuri pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin

1. Statele vor lua, separat sau împreună, după caz, toate măsurile compatibile cu prezenta convenție, care sunt necesare pentru a preveni, reduce și controla poluarea mediului marin, oricare ar fi sursa acesteia; ele vor recurge, în acest scop, la mijloacele cele mai bine adaptate de care dispun, în funcție de posibilitățile lor, și se vor strădui să-și armonizeze politicile în această privință.

2. Statele vor lua toate măsurile necesare pentru ca activitățile de sub jurisdicția sau de sub controlul lor să fie conduse într-un asemenea mod, încât să nu cauzeze, prin poluare, prejudicii altor state și mediului lor înconjurător, astfel încât poluarea datorată unor incidente sau unor activități de sub jurisdicția sau de sub controlul lor să nu se întindă dincolo de zonele în care ele exercită drepturi suverane în conformitate cu prevederile convenției.

3. Măsurile luate în aplicarea prezentei părți vizează toate sursele de poluare a mediului marin. Ele includ, în special, măsurile ce tind a limita, pe cât posibil:

a) evacuarea de substanțe toxice, dăunătoare sau nocive, mai ales de substanțe nedegradabile, provenind din surse terestre, din atmosferă ori prin atmosferă sau prin imersiune;

b) poluarea de către nave, îndeosebi măsurile pentru prevenirea accidentelor și pentru a se face față cazurilor de urgență, a se asigura securitatea operațiunilor pe mare, a se preveni deversările, fie că sunt intenționate sau nu, și a se reglementa proiectarea, construcția, echiparea și exploatarea navelor și componența personalului afectat acestora;

c) poluarea provenind de la instalațiile sau aparatura utilizate pentru explorarea sau exploatarea resurselor naturale de pe fundul mărilor și din subsolul lor, în mod deosebit măsurile pentru prevenirea accidentelor și pentru a se face față cazurilor de urgență, a se asigura securitatea operațiunilor pe mare și a se reglementa proiectarea, construcția, echiparea și exploatarea acestor instalații și aparaturi și componența personalului afectat acestora;

d) poluarea provenind de la celelalte instalații sau aparaturi care funcționează în mediul marin, în special măsurile de prevenire a accidentelor și pentru a se face față cazurilor de urgență, a se asigura securitatea operațiunilor pe mare și a se reglementa proiectarea, construcția, echiparea și exploatarea acestor instalații și aparaturi, precum și componența personalului afectat acestora.

4. Atunci când iau măsuri pentru prevenirea, reducerea sau controlul poluării mediului marin, statele se vor abține de la orice amestec nejustificat în activitățile întreprinse de alte state în exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor lor, în conformitate cu prevederile convenției.

5. Măsurile luate potrivit prezentei părți cuprind măsurile necesare pentru protejerea și conservarea ecosistemelor rare sau delicate, ca și a mediului de viață al speciilor și organismelor marine în scădere, amenințate sau pe cale de dispariție.

ARTICOLUL 195

Obligația de a nu deplasa prejudiciul sau riscurile și de a nu înlocui un tip de poluare cu altul

Atunci când iau măsuri pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin, statele vor acționa în așa fel, încât să nu deplaseze, direct sau indirect, prejudiciul sau riscurile dintr-o zonă în alta și să nu înlocuiască un tip de poluare cu altul.

ARTICOLUL 196

Utilizarea de tehnici sau introducerea de specii străine sau noi

1. Statele vor lua toate măsurile necesare pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin rezultată din utilizarea de tehnici, în cadrul jurisdicției lor sau sub controlul lor, ori din introducerea, cu intenție sau în mod accidental, într-o zonă a mediului marin, de specii străine sau noi care pot provoca acestuia schimbări importante și dăunătoare.

2. Prezentul articol nu afectează aplicarea dispozițiilor convenției referitoare la măsurile vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin.

Secțiunea a 2-a

Cooperarea mondială și regională

ARTICOLUL 197

Cooperarea pe plan mondial sau regional

Statele vor coopera pe plan mondial și, când este cazul, pe plan regional, direct sau prin intermediul unor organizații internaționale competente, la formularea și la elaborarea de reguli și de norme, ca și de practici și proceduri recomandate, cu caracter internațional, compatibile cu convenția, pentru protecția și conservarea mediului marin, ținând seama de particularitățile regionale.

ARTICOLUL 198

Notificarea unui risc iminent de daune sau a unei daune efective

Orice stat care are cunoștință despre cazuri în care mediul marin este în pericol iminent de a suferi daune din cauza poluării va informa imediat despre aceasta pe celelalte state pe care le consideră expuse unor astfel de daune, precum și organizațiile internaționale competente.

ARTICOLUL 199

Planuri de urgență împotriva poluării

În cazurile vizate la art. 198, statele situate în zona afectată, după posibilitățile lor, și organizațiile internaționale competente, vor coopera, în măsura posibilului, pentru a elimina efectele poluării și a preveni sau reduce la minimum daunele. În acest scop, statele trebuie să elaboreze și să promoveze de comun acord planuri de urgență pentru a face față incidentelor care produc poluarea mediului marin.

ARTICOLUL 200

Studii, programe de cercetare și schimb de informații și de date

Statele vor coopera, direct sau prin intermediul organizațiilor internaționale competente, pentru a promova studii, a întreprinde programe de cercetare științifică și a încuraja schimbul de informații și de date obținute asupra poluării mediului marin. Ele se vor strădui să participe activ la programe regionale și mondiale vizând dobândirea de cunoștințe necesare pentru a determina natura și amploarea poluării, efectele expunerii la poluare, căile pe care ea le urmează, riscurile pe care le comportă și remediile posibile.

ARTICOLUL 201

Criterii științifice pentru elaborarea reglementărilor

Ținând seama de informațiile și datele culese în aplicarea dispozițiilor art. 200, statele vor coopera, direct sau prin intermediul organizațiilor internaționale competente, în vederea stabilirii unor criterii științifice corespunzătoare pentru formularea și elaborarea de reguli și de norme, ca și de practici și de proceduri recomandate, vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin.

Secțiunea a 3-a
Asistența tehnică

ARTICOLUL 202

**Asistența pentru statele în curs de dezvoltare
în domeniile științei și tehnicii**

Statele trebuie, direct sau prin intermediul organizațiilor internaționale competente:

a) să promoveze programe de asistență, pentru statele în curs de dezvoltare, în domeniul științei, educației, tehnicii și în alte domenii, în vederea protejării și conservării mediului marin și pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării marine. Această asistență constă, în special, în:

- (i) pregătirea personalului științific și tehnic al acestor state;
- (ii) facilitarea participării lor la programele internaționale pertinente;
- (iii) furnizarea către aceste state a materialului și facilităților necesare;
- (iv) creșterea capacității lor de a fabrica ele însele acest material;
- (v) furnizarea serviciilor consultative și dezvoltarea mijloacelor materiale privind programele de cercetare, de supraveghere continuă, de educație și alte programe;

b) să furnizeze asistența corespunzătoare, mai ales pentru statele în curs de dezvoltare, pentru a le ajuta să reducă la minimum efectele accidentelor majore care pot cauza o poluare importantă a mediului marin;

c) să furnizeze asistența corespunzătoare, mai ales pentru statele în curs de dezvoltare, pentru pregătirea de evaluări ecologice.

ARTICOLUL 203

**Tratament preferențial în favoarea statelor
în curs de dezvoltare**

În vederea prevenirii, reducerii și controlului poluării mediului marin sau a reducerii la minimum a efectelor sale, organizațiile internaționale vor acorda statelor în curs de dezvoltare un tratament preferențial în ceea ce privește:

- a) alocarea fondurilor și a mijloacelor de asistență tehnică adecvate; și
- b) utilizarea serviciilor lor specializate.

Secțiunea a 4-a

Supravegherea continuă și evaluarea ecologică

ARTICOLUL 204

Supravegherea continuă a riscurilor de poluare și a efectelor poluării

1. Statele se vor strădui, în măsura posibilului și într-un mod compatibil cu drepturile celorlalte state, fie direct, fie prin intermediul organizațiilor internaționale competente, să observe, să măsoare, să evalueze și să analizeze, prin metode științifice recunoscute, riscurile de poluare a mediului marin sau efectele acestei poluări.

2. În mod deosebit, ele vor supraveghea în mod constant efectele tuturor activităților pe care le autorizează sau

le execută, pentru a determina dacă aceste activități riscă să polueze mediul marin.

ARTICOLUL 205

Publicarea de rapoarte

Statele vor publica rapoarte asupra rezultatelor obținute în aplicarea prevederilor art. 204 sau vor furniza, la intervale corespunzătoare, asemenea rapoarte organizațiilor internaționale competente care vor trebui să le pună la dispoziția tuturor celorlalte state.

ARTICOLUL 206

Evaluarea efectelor potențiale ale activităților

În cazul în care statele au rațiuni serioase de a considera că activitățile pe care și le propun să le întreprindă, ținând de jurisdicția lor sau sub controlul lor, riscă să producă o poluare importantă sau modificări considerabile și dăunătoare mediului marin, ele vor evalua, în măsura posibilului, efectele potențiale ale acestor activități asupra acestui mediu și vor prezenta rezultatele acestor evaluări în modul prevăzut la art. 205.

Secțiunea a 5-a

Reglementarea internațională și legislația internă vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin

ARTICOLUL 207

Poluarea de origine terestră

1. Statele vor adopta legi și regulamente pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin de origine terestră, inclusiv poluarea provenind de la fluvii, râuri, estuare, conducte și instalații de deversare, ținând seama de regulile și normele, ca și de practicile și procedurile recomandate, convenite pe plan internațional.

2. Statele vor lua orice alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării terestre a mediului marin.

3. Statele se vor strădui să-și armonizeze politicile lor naționale în această privință, la nivelul regional corespunzător.

4. Statele, acționând îndeosebi prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, se vor strădui să adopte, pe plan mondial și regional, reguli și norme ca și practici și proceduri recomandate în vederea prevenirii, reducerii și controlului poluării terestre a mediului marin, ținând seama de particularitățile regionale, de capacitatea economică a statelor în curs de dezvoltare și de cerințele dezvoltării lor economice. Aceste reguli și norme, ca și aceste practici și proceduri recomandate vor fi reexaminat din când în când, după necesități.

5. Legile, reglementările și măsurile, ca și regulile, normele, practicile și procedurile recomandate, vizate la paragrafele 1, 2 și 4, vor cuprinde măsuri destinate a limita, pe cât posibil, evacuarea în mediul marin a substanțelor toxice, dăunătoare sau nocive, mai ales a substanțelor nedegradabile.

ARTICOLUL 208

Poluarea rezultând din activități referitoare la teritoriile submarine supuse jurisdicției naționale

1. Statele riverane vor adopta legi și reglementări pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin, care rezultă, direct sau indirect, din activitățile referitoare la fundul mărilor, care țin de jurisdicția lor sau care provin din insule artificiale, de la instalații și lucrări ținând de jurisdicția lor, în virtutea prevederilor art. 60 și 80.

2. Statele vor lua orice alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea și controlul acestei poluări.

3. Legile, reglementările și măsurile nu trebuie să fie mai puțin eficiente decât regulile și normele internaționale sau practicile și procedurile recomandate, cu caracter internațional.

4. Statele se vor strădui să-și armonizeze politicile lor naționale în această privință, la nivelul regional corespunzător.

5. Statele, acționând mai ales prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, vor adopta, pe plan mondial și regional, reguli și norme, ca și practici și proceduri recomandate, pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin, care rezultă, direct sau indirect, din activitățile referitoare la fundul mărilor, care țin de jurisdicția lor, sau care provin din insulele artificiale, de la instalațiile și lucrările ținând de jurisdicția lor, care sunt vizate la paragraful 1. Aceste reguli și norme, ca și aceste practici și proceduri recomandate vor fi reexamineate din când în când, după necesități.

ARTICOLUL 209

Poluarea rezultată din activități desfășurate în zonă

1. Vor fi adoptate reguli, reglementări și proceduri internaționale, conform părții a XI-a, pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin, rezultate din activitățile desfășurate în zonă. Aceste reguli, reglementări și proceduri vor fi reexamineate din când în când, după necesități.

2. Sub rezerva dispozițiilor pertinente ale prezentei secțiuni, statele vor adopta legi și regulamente pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin, rezultate din activitățile desfășurate în zonă de către nave sau provenind de la instalații, lucrări și de la alte aparaturi arborând pavilionul lor, înmatriculate pe teritoriul lor sau aflate sub autoritatea lor, după caz. Aceste legi și reglementări nu trebuie să fie mai puțin eficiente decât regulile, reglementările și procedurile recomandate, cu caracter internațional, vizate la paragraful 1.

ARTICOLUL 210

Poluarea prin imersiune

1. Statele vor adopta legi și reglementări pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin care rezultă din imersiune.

2. Statele vor lua, de asemenea, orice alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea și controlul acestei poluări.

3. Aceste legi, reglementări și măsuri trebuie să garanteze că nici o imersiune nu poate să se facă fără autorizația autorităților competente ale statelor.

4. Statele, acționând mai ales prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, se vor strădui să adopte, pe plan mondial și regional, reguli și norme, ca și practici și proceduri recomandate, pentru prevenirea, reducerea și controlul acestei poluări. Aceste reguli și norme, ca și practicile și procedurile recomandate vor fi reexamineate din când în când, după necesități.

5. Imersiunea de deșuri în marea teritorială și în zona economică exclusivă sau pe platoul continental nu poate avea loc fără acordul prealabil expres al statului riveran; acesta are dreptul să autorizeze, să reglementeze și să controleze această imersiune, după ce a examinat în modul convenit problema împreună cu celelalte state pentru care această imersiune poate avea efecte prejudiciabile datorită situației lor geografice.

6. Legile și reglementările naționale, precum și măsurile naționale nu trebuie să fie mai puțin eficiente, pentru prevenirea, reducerea și controlul acestei poluări prin imersiune, decât regulile și normele cu caracter mondial.

ARTICOLUL 211

Poluarea de către nave

1. Statele, acționând prin intermediul organizației internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice generale, vor adopta reguli și norme internaționale vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin de către nave și se angajează să favorizeze adoptarea, dacă se poate în același mod, a unor dispozitive de circulație a navelor vizând reducerea la minimum a riscului de accidente susceptibile de a polua mediul marin, inclusiv litoralul, și de a aduce atingere, prin aceasta, intereselor conexe ale statelor riverane. Aceste reguli și norme vor fi, în același mod, reexamineate din când în când, după necesități.

2. Statele vor adopta legi și reglementări pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin de către navele arborând pavilionul lor sau înmatriculate de ele. Aceste legi și reglementări nu trebuie să fie mai puțin eficiente decât regulile și normele internaționale general recunoscute, stabilite prin intermediul organizației internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice generale.

3. Statele care, în scopul prevenirii, reducerii și controlului poluării mediului marin, impun navelor străine condiții speciale pentru intrarea în porturile lor sau în apele lor interioare, sau pentru utilizarea instalațiilor terminale în larg vor face publicitatea corespunzătoare acestor condiții și le vor comunica organizației internaționale competente. Dacă, în vederea armonizării politicii urmate în materie, două sau mai multe state riverane impun asemenea condiții sub o formă identică, se va indica, în comunicare, care sunt statele care participă la asemenea aranjamente. Fiecare stat va impune căpitanului navei arborând pavilionul său sau înmatriculată de el ca, atunci când nava se găsește în marea teritorială a unui stat participant la aceste aranjamente comune, să furnizeze, la cererea acestui stat, informații care să indice dacă el se îndreaptă spre un stat din

aceeași regiune care participă la aceste aranjamente și, în caz afirmativ, să precizeze dacă nava corespunde condițiilor impuse de acest stat privind intrarea în porturile sale. Prezentul articol se aplică fără să aducă atingere continuării exercitării de către o navă a dreptului său de trecere inofensivă sau aplicării prevederilor art. 25 paragraful 2.

4. Statele riverane pot, în exercitarea suveranității lor asupra mării teritoriale, să adopte legi și reglementări pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin de către navele străine, inclusiv de către navele care-și exercită dreptul de trecere inofensivă. Aceste legi și reglementări, conform secțiunii a 3-a a părții a II-a, nu trebuie să împiedice trecerea inofensivă a navelor străine.

5. În scopul asigurării respectării, la care se referă secțiunea a 6-a, statele riverane pot să adopte, pentru zona lor economică exclusivă, legi și reglementări vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave, care să fie conforme și să pună în aplicare regulile și normele internaționale general acceptate, stabilite prin intermediul organizației internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice generale.

6. a) Dacă regulile și normele internaționale vizate de paragraful 1 nu permit a se face față într-un mod adecvat unor situații speciale și dacă un stat riveran are motive serioase de a considera că o anumită zonă, clar definită, din zona sa economică exclusivă necesită adoptarea unor măsuri obligatorii, speciale, pentru prevenirea poluării de către nave, pentru rațiuni tehnice recunoscute, legate de caracteristicile oceanografice și ecologice, de utilizarea sau protejarea resurselor sale și de caracterul special al traficului, acest stat poate, în urma unor consultări corespunzătoare, prin intermediul organizației internaționale competente, cu orice alte state interesate, să adreseze acestei organizații o comunicare privind zona în cauză, furnizând, în sprijin, justificări științifice și tehnice, ca și informații asupra instalațiilor de recepție necesare. În termen de 12 luni de la primirea comunicării, organizația va stabili dacă situația din zona în cauză îndeplinește condițiile menționate. Dacă organizația decide astfel, statul riveran poate adopta, pentru această zonă, legi și reglementări vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave, care vor pune în aplicare regulile și normele sau practicile de navigație internaționale care au fost prevăzute de către organizația internațională competentă pentru zonele speciale;

b) statul riveran va publica limitele acestor zone speciale, clar definite;

c) atunci când face comunicarea menționată, statul riveran va indica, în paralel, organizației dacă are intenția să adopte, pentru zona care face obiectul acesteia, legi și reglementări suplimentare vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave. Aceste legi și reglementări suplimentare pot să se refere la deversări sau la practici de navigație, dar nu vor obliga navele străine să accepte alte norme în materie de proiectare, de construire și de echipare decât regulile și normele internaționale general acceptate; ele vor deveni aplicabile navelor străine la expirarea unui termen de 15 luni de la data comunicării către organizație, sub rezerva ca aceasta să le aprobe în termen de 12 luni socotite de la această dată.

7. Regulile și normele internaționale vizate în prezentul articol trebuie să prevadă, între altele, obligația de a notifica fără întârziere statelor riverane, al căror litoral sau interese conexe riscă să fie afectate, accidentele marine, în special cele care antrenează sau riscă să antreneze deversări.

ARTICOLUL 212

Poluarea de origine atmosferică sau transatmosferică

1. În scopul prevenirii, reducerii și controlului poluării mediului marin de origine atmosferică sau transatmosferică, statele vor adopta legi și reglementări aplicabile spațiului aerian asupra căruia ele își exercită suveranitatea și navelor care arborează pavilionul lor sau navelor și aeronavelor înmatriculate de ele, ținând seama de regulile și normele, ca și de practicile și procedurile recomandate, convenite pe plan internațional, și de securitatea navigației aeriene.

2. Statele vor lua și alte măsuri care pot fi necesare pentru prevenirea, reducerea și controlul acestei poluări.

3. Statele, acționând, îndeosebi, prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, se vor strădui să stabilească, pe plan mondial și regional, reguli și norme, ca și practici și proceduri recomandate pentru prevenirea, reducerea și controlul acestei poluări.

Secțiunea a 6-a

Asigurarea respectării

ARTICOLUL 213

Asigurarea respectării reglementărilor în privința poluării de origine terestră

Statele vor asigura respectarea legilor și reglementărilor adoptate în concordanță cu art. 207; ele vor adopta legi și reglementări și vor lua alte măsuri necesare pentru a pune în aplicare regulile și normele internaționale aplicabile, stabilite prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin de către surse terestre.

ARTICOLUL 214

Asigurarea respectării reglementărilor în privința poluării rezultate din activități referitoare la fundul mării

Statele vor asigura respectarea legilor și reglementărilor adoptate în conformitate cu art. 208, vor adopta legile și reglementările și vor lua celelalte măsuri necesare pentru îndeplinirea regulilor și normelor internaționale aplicabile, stabilite prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin, care rezultă direct sau indirect din activitățile referitoare la fundul mării și care țin de jurisdicția lor sau care provin de la insulele artificiale, instalațiile și de la lucrările supuse jurisdicției lor, în virtutea prevederilor art. 60 și 80.

ARTICOLUL 215

Asigurarea respectării reglementărilor în privința poluării rezultate din activități desfășurate în zonă

Asigurarea respectării regulilor, reglementărilor și procedurilor internaționale stabilite conform părții a XI-a pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin ce rezultă din activitățile desfășurate în zonă va fi guvernată de această parte.

ARTICOLUL 216

Asigurarea respectării reglementărilor referitoare la poluarea prin imersiune

1. Respectarea legilor și reglementărilor adoptate în conformitate cu această convenție și a regulilor și normelor internaționale aplicabile, stabilite prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin prin imersiune, va fi asigurată de:

a) statul riveran, în ceea ce privește imersiunea în limitele mării sale teritoriale sau ale zonei sale economice exclusive sau pe platoul său continental;

b) statul pavilionului, în ceea ce privește navele care arborează pavilionul său sau navele și aeronavele înmatriculate de el;

c) orice stat, în ceea ce privește încărcarea de deșeuri sau alte materii pe teritoriul sau la instalațiile sale terminale din larg.

2. Nici un stat nu este obligat, în virtutea prezentului articol, să întreprindă o acțiune, în cazul în care o asemenea acțiune a fost deja pornită de către un alt stat conform dispozițiilor aceluiași articol.

ARTICOLUL 217

Atribuțiile statului pavilionului

1. Statele vor veghea ca navele care arborează pavilionul lor sau care sunt înmatriculate de ele să respecte regulile și normele internaționale aplicabile, stabilite prin intermediul organizației internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice generale, ca și legile și reglementările pe care ele le-au adoptat conform convenției, în scopul prevenirii, reducerii și controlului poluării mediului marin de către nave și vor adopta legile și reglementările și vor lua măsurile necesare pentru a le pune în aplicare. Statul pavilionului va veghea ca aceste reguli, norme, legi și reglementări să fie în mod efectiv aplicate, indiferent de locul unde s-a comis încălcarea.

2. Statele vor lua, îndeosebi, măsurile corespunzătoare pentru a interzice navelor care arborează pavilionul lor sau sunt înmatriculate de ele să pornească în cursă atâta timp cât ele nu corespund regulilor și normelor internaționale vizate la paragraful 1, inclusiv dispozițiilor privind proiectarea, construcția și echiparea navelor.

3. Statele vor veghea ca navele care arborează pavilionul lor sau sunt înmatriculate de ele să dispună de certificatele cerute și eliberate în aplicarea regulilor și normelor internaționale vizate la paragraful 1. Statele vor veghea ca navele care arborează pavilionul lor să fie inspectate periodic în scopul de a se asigura că mențiunile făcute pe cer-

tificatele respective sunt conforme stării efective a navei. Celelalte state vor accepta aceste certificate ca o dovadă a stării navei și le vor recunoaște aceeași forță ca și certificatele pe care le eliberează ele, afară de cazul în care ar exista motive serioase de a crede că starea navei nu corespunde, într-o măsură importantă, mențiunilor făcute pe certificate.

4. Dacă o navă comite o încălcare a regulilor și normelor stabilite prin intermediul organizației internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice generale, statul pavilionului, fără a aduce atingere dispozițiilor art. 218, 220 și 228 va proceda imediat la o anchetă și, când este cazul, va intenta o acțiune cu privire la presupusa încălcare, oricare ar fi locul unde a fost comisă această încălcare sau locul în care poluarea rezultând din aceasta s-a produs sau a fost constatată.

5. Făcând ancheta asupra infracțiunii, statul pavilionului poate cere asistență de la oricare alt stat a cărui cooperare ar putea fi utilă pentru elucidarea circumstanțelor cazului. Statele se vor strădui să răspundă cererilor corespunzătoare ale statului pavilionului.

6. Statele, la cererea scrisă a unui stat, vor ancheta asupra oricărei încălcări care ar fi fost comisă de navele care arborează pavilionul lor. Dacă este convins că dispune de probe suficiente în acest sens, statul pavilionului va porni fără întârziere o acțiune în justiție în privința presupusei încălcări conform dreptului său intern.

7. Statele de pavilion vor informa imediat statul solicitant și organizația internațională competentă despre acțiunea pornită și despre rezultatele ei. Toate statele vor avea acces la informațiile astfel comunicate.

8. Sancțiunile prevăzute de legile și reglementările statelor față de navele care arborează pavilionul lor trebuie să fie suficient de riguroase pentru a preveni încălcările în orice loc.

ARTICOLUL 218

Atribuțiile statului portului

1. Atunci când o navă se află de bunăvoie într-un port sau la o instalație terminală în larg, statul portului poate să deschidă o anchetă, iar când probele o justifică, să întreprindă o acțiune pentru orice deversare făcută de acest vas, dincolo de apele sale interioare, de marea sa teritorială sau de zona sa economică exclusivă, prin încălcarea regulilor și normelor internaționale aplicabile stabilite prin intermediul organizației internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice generale.

2. Statul portului nu va intenta nici o acțiune în virtutea paragrafului 1, pentru încălcări prin deversări efectuate în apele interioare, marea teritorială sau zona economică exclusivă a unui alt stat, decât dacă aceste deversări au cauzat sau riscă să cauzeze poluarea apelor sale interioare, a propriei sale mări teritoriale sau a propriei sale zone economice exclusive, sau dacă o cere celălalt stat, statul pavilionului ori un stat care a suferit sau riscă să sufere pagube datorită deversărilor.

3. Atunci când o navă se găsește de bunăvoie într-un port sau la o instalație terminală în larg, statul portului se va strădui să dea curs cererilor oricărui alt stat privind o anchetă asupra deversărilor susceptibile de a constitui o

încălcare vizată de paragraful 1, care ar fi fost efectuate în apele interioare, în marea teritorială sau în zona economică exclusivă a statului solicitant și care va fi poluat sau ar fi creat riscuri de poluare a acestor zone. Statul portului se va strădui, de asemenea, să dea curs cererilor statului pavilionului privind o anchetă asupra unor asemenea încălcări, oricare ar fi locul în care acestea s-ar fi putut comite.

4. Dosarul anchetei efectuate de către statul portului în aplicarea prevederilor prezentului articol va fi transmis statului pavilionului sau statului riveran, la cererea acestora. Orice acțiune intentată de către statul portului pe baza acestei anchete poate, sub rezerva prevederilor secțiunii a 7-a, să fie suspendată la cererea statului riveran, când încălcarea a fost comisă în apele interioare, în marea teritorială sau în zona economică exclusivă a acestuia din urmă. Într-un astfel de caz, probele, dosarul cauzei, precum și orice cauțiune sau altă garanție financiară depusă la autoritățile statului portului vor fi transmise statului riveran. Această transmitere va exclude continuarea acțiunii în statul portului.

ARTICOLUL 219

Măsuri de control asupra navigabilității vizând evitarea poluării

Sub rezerva prevederilor secțiunii a 7-a, statele care au constatat, la cerere sau din proprie inițiativă, că o navă, aflată într-unul dintre porturile lor sau la una dintre instalațiile terminale în larg, a încălcat regulile și normele internaționale aplicabile privind navigabilitatea navelor și prin aceasta amenință să cauzeze daune mediului marin, vor lua, pe cât le stă în putință, măsuri administrative pentru a împiedica această navă să plece în cursă. Ele nu o vor autoriza decât să se îndrepte spre cel mai apropiat șantier corespunzător de reparații și, după eliminarea cauzelor încălcării, îi vor permite să-și continue drumul fără întârziere.

ARTICOLUL 220

Atribuțiile statului riveran

1. Atunci când o navă se găsește de bunăvoie într-un port sau la o instalație terminală în larg, statul portului poate să intenteze, sub rezerva dispozițiilor secțiunii a 7-a, o acțiune cu privire la orice încălcare a legilor și reglementărilor pe care le-a adoptat în conformitate cu convenția sau cu regulile și cu normele internaționale aplicabile vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave, dacă încălcarea a fost comisă în marea sa teritorială sau în zona sa economică exclusivă.

2. Atunci când un stat are motive serioase să creadă că o navă care navighează în marea sa teritorială a încălcat, în timpul trecerii sale, legile și reglementările pe care le-a adoptat în conformitate cu convenția sau cu regulile și cu normele internaționale aplicabile vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave, el poate, fără a aduce atingere dispozițiilor pertinente ale secțiunii a 3-a a părții a II-a, să procedeze la o inspectare fizică a navei pentru constatarea încălcării și, atunci când elementele de probă o justifică, să intenteze o acțiune judiciară și, între altele, să ordone imobilizarea navei potrivit dreptului său intern, sub rezerva prevederilor secțiunii a 7-a.

3. Atunci când un stat are motive serioase să creadă că o navă care navighează în zona sa economică exclusivă sau în marea sa teritorială a comis în zona economică exclusivă o încălcare a regulilor și normelor internaționale aplicabile vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave, sau a legilor și reglementărilor pe care le-a adoptat în conformitate cu aceste reguli și cu norme internaționale și în aplicarea acestora, statul respectiv poate cere navei să furnizeze informații privind identitatea sa și portul său de înmatriculare, ultimul și următorul său port de escală și alte informații pertinente necesare pentru a stabili dacă a fost comisă o încălcare.

4. Statele vor adopta legi și reglementări și vor lua măsurile necesare pentru ca navele arborând pavilionul lor să dea curs cererilor de informații vizate la paragraful 3.

5. Atunci când un stat are motive serioase să creadă că o navă care navighează în zona sa economică exclusivă sau în marea sa teritorială a comis în zona economică exclusivă o încălcare vizată la paragraful 3, care a dus la deversări importante care au produs sau riscă să producă o poluare importantă, poate proceda la inspectarea fizică a navei pentru a constata dacă a avut loc o încălcare, în situația când nava a refuzat să dea informații sau dacă informațiile furnizate sunt în contradicție flagrantă cu situația de fapt sau dacă circumstanțele cazului justifică această inspecție.

6. Atunci când există dovezi evidente că o navă care navighează în zona economică exclusivă sau în marea teritorială a unui stat a comis o încălcare vizată la paragraful 3, care a dus la deversări care au produs sau riscă să producă daune importante litoralului sau intereselor conexe ale statului riveran, sau oricăror resurse din marea sa teritorială sau din zona sa economică exclusivă, acest stat poate, sub rezerva prevederilor secțiunii a 7-a și dacă elementele de probă o justifică, să intenteze o acțiune judiciară și, mai ales, să ordone imobilizarea navei potrivit dreptului său intern.

7. În ciuda dispozițiilor paragrafului 6, în toate cazurile în care, prin intermediul organizației internaționale competente, au fost stabilite sau au fost convenite în vreun alt mod proceduri corespunzătoare pentru garantarea respectării obligațiilor privind depunerea unei cauțiuni sau a unei alte garanții financiare corespunzătoare, statul riveran, dacă este legat prin aceste proceduri, va autoriza nava să-și continue cursa.

8. Paragrafele 3—7 se vor aplica, de asemenea, legilor și reglementărilor naționale adoptate în virtutea dispozițiilor art. 211 paragraful 6.

ARTICOLUL 221

Măsuri destinate să împiedice poluarea ca urmare a unui accident maritim

1. Nici o dispoziție din prezenta parte nu aduce atingere dreptului pe care îl au statele, în virtutea dreptului internațional atât cutumiar, cât și convențional, de a lua măsuri proporționale cu daunele pe care le-au suferit efectiv sau de care sunt amenințate, pentru a-și proteja litoralul sau interesele conexe, inclusiv pescuitul, împotriva poluării sau unei amenințări de poluare care rezultă dintr-un accident maritim sau din actele legate de un asemenea accident de

la care sunt de așteptat consecințe prejudiciabile importante și de a asigura respectarea acestor măsuri dincolo de limitele mării teritoriale.

2. În sensul prezentului articol, prin *accident maritim* se înțelege un abordaj, o eșuare sau alt incident de navigație ori eveniment survenit la bordul sau în exteriorul unei nave și care antrenează pagube materiale sau o amenințare iminentă de pagube materiale pentru o navă sau pentru încărcătura sa.

ARTICOLUL 222

Asigurarea respectării reglementării referitoare la poluarea de origine atmosferică sau transatmosferică

Statele vor asigura respectarea, în limitele spațiului aerian asupra căruia ele își exercită suveranitatea sau cu privire la navele care arborează pavilionul lor sau la aeronavele înmatriculate de el, a legilor și reglementărilor pe care le-au adoptat conform dispozițiilor art. 212 paragraful 1 și altor dispoziții ale convenției, vor adopta legi și reglementări și vor lua alte măsuri pentru a aplica regulile și normele internaționale aplicabile stabilite prin intermediul organizațiilor internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, în vederea prevenirii, reducerii și controlului poluării de origine atmosferică sau transatmosferică, a mediului marin, conform tuturor regulilor și normelor internaționale pertinente referitoare la securitatea navigației aeriene.

Secțiunea a 7-a **Garanții**

ARTICOLUL 223

Măsuri vizând facilitarea desfășurării unei acțiuni

Atunci când este intentată o acțiune în aplicarea prezentei părți, statele vor lua măsuri pentru a facilita audierea de martori și admiterea de probe prezentate de către autoritățile unui alt stat sau de către organizația internațională competentă și vor facilita participarea la dezbateri a reprezentanților oficiali ai acestei organizații, ai statului pavilionului sau ai oricărui stat afectat de poluarea rezultată din orice încălcare. Reprezentanții oficiali care participă la aceste dezbateri au drepturile și obligațiile prevăzute de dreptul intern sau de dreptul internațional.

ARTICOLUL 224

Exercitarea atribuțiilor de constrângere

Numai agenții special împuterniciți, precum și navele de război sau aeronavele militare sau celelalte nave sau aeronave, care poartă semne exterioare indicând clar că sunt afectate unui serviciu public și care sunt autorizate în acest scop, pot să exercite acțiuni de constrângere față de navele străine în aplicarea prezentei părți.

ARTICOLUL 225

Obligația statelor de a evita consecințele nefaste pe care le pot avea acțiunile lor de constrângere

Atunci când exercită, în virtutea prevederilor convenției, acțiunea de constrângere față de navele străine, statele nu

trebuie să pună în pericol securitatea navigației sau să expună o navă vreunui risc, să o conducă într-un port ori într-un loc de ancorare periculos și nici să expună mediul marin vreunui risc excesiv.

ARTICOLUL 226

Anchetarea navelor străine

1. a) Statele nu vor reține o navă străină mai mult decât este indispensabil scopurilor anchetei prevăzute la art. 216, 218 și 220. Inspectarea fizică a unei nave străine trebuie să fie limitată la examinarea certificatelor, a registrelor sau a altor documente pe care nava este obligată să le dețină, în virtutea regulilor și normelor internaționale general acceptate, sau a oricăror documente similare; nu se poate întreprinde o inspecție fizică mai aprofundată a navei decât după această examinare și numai dacă:

- (i) există motive serioase de a crede că starea navei și a echipamentului său nu corespunde în mod esențial mențiunilor din documente;
- (ii) deținerea acestor documente nu este suficientă pentru a confirma sau a verifica încălcarea presupusă;
- (iii) nava nu dispune de certificate și documente valabile.

b) Dacă din anchetă reiese că s-a produs o încălcare a legilor și reglementărilor aplicabile sau a regulilor și normelor internaționale privind protejerea și conservarea mediului marin, se va proceda fără întârziere la eliberarea navei, după îndeplinirea formalităților rezonabile, cum este depunerea unei cauțiuni sau a unei alte garanții financiare;

c) Fără a se aduce atingere regulilor și normelor internaționale aplicabile în materie de navigabilitate a navelor, dacă eliberarea unei nave ar urma să antreneze un risc de daune inadmisibile pentru mediul marin, se poate refuza eliberarea navei sau i se poate permite acesteia să-și continue cursa, dar cu condiția de a fi dusă pe șantierul de reparație cel mai apropiat. În cazul în care eliberarea navei a fost refuzată sau când eliberarea navei a fost supusă unor condiții, statul pavilionului trebuie să fie informat despre aceasta, fără întârziere, și poate cere această eliberare conform părții a XV-a.

2. Statele vor coopera la elaborarea de proceduri vizând evitarea oricărei inspectări fizice inutile a navelor pe mare.

ARTICOLUL 227

Nediscriminarea față de navele străine

În exercitarea drepturilor și în îndeplinirea obligațiilor lor în virtutea prevederilor prezentei convenții, statele nu trebuie să supună navele nici unui stat vreunei discriminări de drept sau de fapt.

ARTICOLUL 228

Suspendarea acțiunii de urmărire și restricții la inițierea urmăririi

1. Atunci când un stat pornește acțiunea de urmărire în vederea reprimării unei încălcări a legilor și reglementărilor aplicabile sau a regulilor și normelor internaționale pentru prevenirea, reducerea și controlul poluării de către nave, comisă dincolo de marea sa teritorială de o navă străină,

această urmărire este suspendată de îndată ce statul pavilionului a pornit el însuși urmărirea pentru aceeași încălcare în decurs de 6 luni de la introducerea primei acțiuni, cu excepția cazului în care aceasta se referă la un caz de daune grave cauzate statului riveran sau când statul pavilionului în cauză nu și-a respectat în mod repetat obligația de a asigura aplicarea efectivă a regulilor și normelor internaționale în vigoare față de încălcările comise de navele sale. Statul de pavilion care a cerut suspendarea urmăririi conform dispozițiilor prezentului articol va remite în termen adecvat primului stat un dosar complet al cauzei și minutele procesului. Atunci când tribunalele statului pavilionului s-au pronunțat asupra cauzei, se va dispune încetarea urmăririi. După acoperirea cheltuielilor de procedură, orice cauțiune sau orice garanție financiară depusă cu ocazia acestei urmăririi va fi restituită de către statul riveran.

2. Nu se mai poate porni o acțiune de urmărire împotriva unor nave străine, după expirarea unui termen de 3 ani, socotit de la data comiterii încălcării, și nici un stat nu poate porni o asemenea urmărire, în cazul în care aceasta a fost deja pornită de un alt stat, sub rezerva prevederilor paragrafului 1.

3. Prezentul articol nu afectează dreptul statului pavilionului de a lua orice măsuri, inclusiv dreptul de a porni urmărirea, conform dreptului său intern, independent de urmărirea pornită anterior de un alt stat.

ARTICOLUL 229

Acțiunea în răspundere civilă

Nici o dispoziție a prezentei convenții nu aduce atingere dreptului de a introduce o acțiune în răspundere civilă în caz de pierderi sau daune rezultând din poluarea mediului marin.

ARTICOLUL 230

Sanțiuni pecuniare și respectarea drepturilor recunoscute ale acuzatului

1. Numai sancțiuni pecuniare pot fi aplicate pentru încălcarea legilor și reglementărilor naționale sau a regulilor și normelor internaționale aplicabile vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin de către nave străine, dincolo de marea teritorială.

2. Numai sancțiuni pecuniare pot fi aplicate pentru încălcarea legilor și reglementărilor naționale sau a regulilor și normelor internaționale aplicabile vizând prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului marin de către nave străine în marea teritorială, dacă nu este vorba de un act deliberat și grav de poluare.

3. În desfășurarea urmăririi pornite în vederea reprimării încălcărilor de acest tip comise de o navă străină, pentru care se pot aplica sancțiuni, drepturile recunoscute ale acuzatului trebuie să fie respectate.

ARTICOLUL 231

Notificarea statului pavilionului și celorlalte state interesate

Statele vor notifica, fără întârziere, statului pavilionului și oricărui alt stat interesat orice măsuri luate față de navele străine, în aplicarea dispozițiilor secțiunii a 6-a, și vor transmite statului pavilionului toate rapoartele oficiale privind

aceste măsuri. Totuși, în cazul încălcărilor comise în marea teritorială, obligațiile de mai sus ale statului riveran se aplică doar pentru măsurile luate în cadrul urmăririi. Agenții diplomatici sau funcționarii consulari și, în măsura posibilului, autoritățile maritime ale statului pavilionului vor fi informate imediat despre orice măsuri de acest fel.

ARTICOLUL 232

Răspunderea statelor pentru măsurile de asigurare a respectării

Statele sunt răspunzătoare de pierderile sau de pagubele care le sunt imputabile în urma unor măsuri luate cu privire la aplicarea dispozițiilor secțiunii a 6-a, atunci când aceste măsuri sunt ilicite sau depășesc ceea ce, în mod rațional, ar fi fost necesar în lumina informațiilor disponibile. Statele trebuie să prevadă căi de recurs în fața tribunalelor lor pentru acțiunile în reparație privind aceste pierderi sau pagube.

ARTICOLUL 233

Garanții privind strâmtorile folosite pentru navigația internațională

Nici o dispoziție a secțiunilor 5, 6 și 7 nu va aduce atingere regimului juridic al strâmtorilor care servesc navigației internaționale. Totuși, dacă o navă străină, alta decât cele vizate la secțiunea a 10-a, a încălcat legile și reglementările vizate la art. 42 paragraful 1 lit. a) și b), cauzând sau amenințând să cauzeze pagube importante mediului marin al strâmtorilor, statele riverane la strâmtori pot lua măsuri de constrângere corespunzătoare, cu respectarea *mutatis mutandis* a prezentei secțiuni.

Secțiunea a 8-a

Zone acoperite de ghețuri

ARTICOLUL 234

Zone acoperite de ghețuri

Statele riverane au dreptul să adopte legi și reglementări nediscriminatorii și să impună respectarea lor în vederea prevenirii, reducerii și controlului poluării mediului marin de către nave în zonele acoperite de ghețuri și cuprinse în limitele zonei lor economice exclusive, atunci când condițiile climaterice deosebit de aspre și faptul că aceste zone sunt acoperite de ghețuri în cea mai mare parte a anului constituie obstacole în calea navigației sau o fac deosebit de periculoasă și când poluarea mediului marin riscă să afecțeze în mod grav echilibrul ecologic sau să-l perturbe în mod ireversibil. Aceste legi și reglementări vor ține seama, în mod cuvenit, de navigație, ca și de protecția și conservarea mediului marin pe baza datelor științifice cele mai sigure de care se poate dispune.

Secțiunea a 9-a

Răspundere

ARTICOLUL 235

Răspundere

1. Statele sunt ținute să îndeplinească obligațiile internaționale în ce privește protecția și conservarea mediului marin. Ele își angajează răspunderea potrivit dreptului internațional.

2. Statele vor asigura ca dreptul lor intern să ofere căi de recurs care să permită obținerea unei despăgubiri rapide și adecvate sau a oricărei alte reparații pentru daunele care rezultă din poluarea mediului marin de către persoane fizice sau juridice aflate sub jurisdicția lor.

3. În vederea asigurării unei despăgubiri rapide și adecvate pentru orice daune rezultând din poluarea mediului marin, statele vor coopera pentru asigurarea aplicării și dezvoltării dreptului internațional al răspunderii în ce privește evaluarea și despăgubirea pentru daune și reglementarea diferendelor în materie, precum și, dacă este cazul, elaborarea de criterii și proceduri pentru plata unor despăgubiri adecvate, instituind, de exemplu, un sistem de asigurări obligatorii sau fonduri de despăgubiri.

Secțiunea a 10-a Imunitate suverană

ARTICOLUL 236

Imunitate suverană

Dispozițiile Convenției asupra protecției și conservării mediului marin nu se aplică nici navelor de război sau navelor auxiliare, nici altor nave sau aeronave care aparțin unui stat sau sunt folosite de el, dacă acesta le utilizează în momentul respectiv exclusiv în scopuri publice necomerciale. Totuși fiecare stat va lua măsurile corespunzătoare care să nu afecteze operațiunile sau capacitatea operațională a navelor sau a aeronavelor care îi aparțin sau pe care le folosește, astfel încât aceste nave și aeronave să acționeze, pe cât posibil, într-un mod compatibil cu convenția.

Secțiunea a 11-a Obligațiile care decurg din alte convenții asupra protecției și conservării mediului marin

ARTICOLUL 237

Obligațiile care decurg din alte convenții asupra protecției și conservării mediului marin

1. Prezenta parte nu afectează obligațiile speciale asumate de state în virtutea unor convenții și acorduri specifice încheiate anterior în materie de protecție și de conservare a mediului marin și nici acordurile care pot fi încheiate în aplicarea principiilor generale enunțate în convenție.

2. Statele se vor achita de obligațiile specifice asumate în ce privește protecția și conservarea mediului marin, în virtutea unor convenții speciale, într-un mod compatibil cu principiile și obiectivele generale ale convenției.

Partea a XIII-a Cercetarea științifică marină

Secțiunea 1 Dispoziții generale

ARTICOLUL 238

Dreptul de a efectua cercetări științifice marine

Toate statele, oricare ar fi situația lor geografică, precum și organizațiile internaționale competente au dreptul de a

efectua cercetări științifice marine sub rezerva drepturilor și obligațiilor altor state, așa cum sunt ele definite în convenție.

ARTICOLUL 239

Obligația de a favoriza cercetarea științifică marină

Statele și organizațiile internaționale competente vor încuraja și facilita dezvoltarea și desfășurarea cercetării științifice marine potrivit convenției.

ARTICOLUL 240

Principii generale care guvernează desfășurarea cercetării științifice marine

Cercetarea științifică marină se va conforma următoarelor principii:

- a) va fi efectuată exclusiv în scopuri pașnice;
- b) va fi efectuată utilizându-se metode și mijloace științifice corespunzătoare compatibile cu convenția;
- c) ea nu va stânjeni în mod nejustificat celelalte utilizări legitime ale mării, compatibile cu convenția, și va fi, în modul cuvenit, luată în considerare în cursul acestor utilizări;
- d) va fi efectuată conform tuturor reglementărilor pertinente adoptate în aplicarea convenției, inclusiv celor care vizează protecția și conservarea mediului marin.

ARTICOLUL 241

Nerecunoașterea cercetării științifice marine ca fundament juridic al vreunei revendicări

Cercetarea științifică marină nu va constitui temei juridic pentru nici o revendicare asupra vreunei părți oarecare a mediului marin sau a resurselor sale.

Secțiunea a 2-a Cooperare internațională

ARTICOLUL 242

Obligația de a favoriza cooperarea internațională

1. Conformându-se principiului respectării suveranității și a jurisdicției și pe baza reciprocității avantajelor, statele și organizațiile internaționale competente vor favoriza cooperarea internațională în materie de cercetare științifică marină în scopuri pașnice.

2. În acest context și fără a aduce prejudicii drepturilor și obligațiilor statelor în virtutea convenției, un stat, acționând în aplicarea prezentei părți, va oferi altor state, după cum va fi cazul, posibilități rezonabile de a obține de la acesta sau cu cooperarea acestuia informațiile necesare pentru prevenirea și controlul efectelor dăunătoare sănătății și securității persoanelor și mediului înconjurător.

ARTICOLUL 243

Crearea de condiții favorabile

Statele și organizațiile internaționale competente vor coopera, prin încheierea de acorduri bilaterale și multilaterale, pentru a crea condiții favorabile desfășurării cercetării științifice asupra mediului marin și pentru conjugarea eforturilor cercetătorilor care studiază natura fenomenelor și

proceselor care se manifestă în acest mediu marin și interacțiunea lor.

ARTICOLUL 244

Publicarea și difuzarea de informații și cunoștințe

1. Statele și organizațiile internaționale competente vor publica și difuza, pe căi corespunzătoare și conform convenției, informații asupra principalelor programe elaborate și obiectivelor acestora, precum și cunoștințele rezultate din cercetarea științifică marină.

2. În acest scop, statele, atât individual cât și în cooperare cu alte state și cu organizațiile internaționale competente, vor favoriza activ transmiterea datelor și informațiilor științifice și transferul, în special către statele în curs de dezvoltare, al cunoștințelor rezultate din cercetarea științifică marină, precum și întărirea capacității proprii a acestor state de a efectua cercetări științifice marine, în special prin programe destinate să asigure un învățământ și o pregătire adecvată personalului lor tehnic și științific.

Secțiunea a 3-a

Desfășurarea și promovarea cercetării științifice

ARTICOLUL 245

Cercetarea științifică marină în marea teritorială

Statele riverane, în exercitarea suveranității lor, au dreptul exclusiv de a reglementa, autoriza și efectua cercetări științifice marine în marea lor teritorială. Cercetarea științifică marină în marea teritorială nu poate fi efectuată decât cu consimțământul expres al statului riveran și în condițiile stabilite de către acesta.

ARTICOLUL 246

Cercetarea științifică marină în zona economică exclusivă și pe platoul continental

1. Statele riverane, în exercitarea jurisdicției lor, au dreptul de a reglementa, autoriza și efectua cercetări științifice marine în zona lor economică exclusivă și pe platoul lor continental, în conformitate cu dispozițiile pertinente ale convenției.

2. Cercetarea științifică marină în zona economică exclusivă și pe platoul continental se va efectua cu consimțământul statului riveran.

3. În împrejurări normale, statele riverane își vor da consimțământul pentru realizarea proiectelor de cercetare științifică marină pe care statele sau organizațiile internaționale competente intenționează să le întreprindă în zona lor exclusivă sau pe platoul lor continental conform convenției, în scopuri exclusiv pașnice și în vederea sporirii cunoștințelor științifice asupra mediului marin în interesul întregii umanității. În acest scop, statele riverane vor adopta reguli și proceduri care să asigure că acest consimțământ va fi acordat în termen rezonabil și nu va fi refuzat în mod abuziv.

4. În scopul aplicării paragrafului 3, împrejurările vor fi considerate normale chiar în absența relațiilor diplomatice dintre statele riverane și statul care își propune să efectueze cercetări.

5. Statele riverane pot totuși, în mod discreționar, să refuze consimțământul lor pentru executarea unui proiect de cercetare științifică marină de către un alt stat sau de către o organizație internațională competentă în zona economică exclusivă sau pe platoul lor continental, în cazurile următoare:

a) dacă proiectul are o incidență directă asupra explorării și exploatării resurselor naturale, biologice sau nebiologice;

b) dacă proiectul prevede forări în platoul continental, utilizarea de explozivi sau introducerea de substanțe nocive în mediul marin;

c) dacă proiectul prevede construirea, exploatarea sau utilizarea insulelor artificiale, a instalațiilor și a lucrărilor vizate de art. 60 și 80;

d) dacă informațiile referitoare la natura și obiectivele proiectului, comunicate în virtutea art. 248, sunt inexacte sau dacă statul sau organizația internațională competentă, autoare a proiectului, nu s-a achitat de obligațiile contractate față de statul riveran interesat dintr-un proiect de cercetare anterior.

6. În pofida dispozițiilor paragrafului 5, statele riverane nu-și pot exercita puterea lor discreționară de a refuza consimțământul în virtutea lit. a) a acestui paragraf, în ce privește proiectele de cercetare științifică marină ce urmează să fie întreprinse, conform prezentei părți, pe platoul continental, dincolo de limita celor 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale, în afară de zonele specifice pe care ele pot, în orice moment, să le desemneze oficial ca făcând obiectul sau urmând să facă obiectul, într-un interval de timp rezonabil, unor lucrări intense de exploatare sau de explorare profundă. Statele riverane vor notifica în termen rezonabil zonele pe care le desemnează astfel, ca și modificările ce li se aduc, dar nu vor fi obligate să furnizeze detalii asupra lucrărilor al căror obiect îl constituie.

7. Paragraful 6 se aplică fără să se aducă atingere drepturilor asupra platoului continental, recunoscute statelor riverane la art. 77.

8. Cercetările științifice marine, vizate în prezentul articol, nu vor stânjeni în mod nejustificat activitățile întreprinse de statele riverane în exercitarea drepturilor suverane și a jurisdicției prevăzute în convenție.

ARTICOLUL 247

Proiecte de cercetare realizate de către organizații internaționale sau sub auspiciile lor

Un stat riveran, care este membru al unei organizații internaționale sau este legat de o asemenea organizație printr-un acord bilateral și în a cărui zonă economică exclusivă sau pe al cărui platou continental organizația vrea să execute direct sau să dispună executarea, sub auspiciile sale, a unui proiect de cercetare științifică marină, va fi considerat că a autorizat executarea proiectului conform specificațiilor convenite, dacă a aprobat proiectul detaliat, când organizația a luat hotărârea de a-l întreprinde, sau dacă acest stat este dispus să participe la acesta și nu a emis nici o obiecție la expirarea unui termen de 4 luni din momentul în care organizația i-a notificat proiectul.

ARTICOLUL 248

Obligația de a furniza informații statului riveran

Statele și organizațiile internaționale competente care intenționează să întreprindă cercetări științifice marine în zona economică exclusivă sau pe platoul continental al unui stat riveran vor furniza acestuia din urmă, cu cel puțin 6 luni înainte de data propusă pentru începerea proiectului de cercetare științifică marină, o descriere completă cu privire la:

- a) natura și obiectivele proiectului;
- b) metoda și mijloacele care vor fi utilizate, precizând denumirea, tonajul, tipul și categoria navelor și o descriere a materialului științific;
- c) zonele geografice exacte în care va fi executat proiectul;
- d) datele prevăzute ale primei sosiri și ale ultimei plecări a navelor de cercetare sau cele ale instalării și retragerii materialului de cercetare, după caz;
- e) numele instituției care patronează proiectul de cercetare, al directorului acestei instituții și al persoanei care conduce proiectul;
- f) măsura în care se apreciază că statul riveran ar trebui să participe la proiect sau să fie reprezentat la acesta.

ARTICOLUL 249

Obligația de a îndeplini anumite condiții

1. Statele și organizațiile internaționale competente care efectuează cercetări științifice marine în zona economică exclusivă sau pe platoul continental al unui stat riveran trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să garanteze statului riveran, dacă acesta dorește, dreptul de a participa la proiectul de cercetare științifică marină sau de a fi reprezentat, în special atunci când acest lucru este posibil, la bordul navelor și al altor ambarcațiuni de cercetare sau la instalațiile de cercetare științifică, dar fără ca cercetătorilor acestui stat să li se plătească vreo remunerație și fără ca acesta din urmă să fie obligat să participe la finanțarea proiectului;
- b) să furnizeze statului riveran, la cererea sa, rapoarte preliminare, îndată ce acest lucru este posibil, precum și rezultatele și concluziile finale, atunci când cercetările s-au încheiat;
- c) să se angajeze să permită statului riveran, la cererea sa, accesul la toate eșantioanele și datele obținute în cadrul proiectului de cercetare științifică marină și să-i furnizeze date care pot fi reproduse și eșantioane care pot fi fracționate fără ca aceasta să dăuneze valorii lor științifice;
- d) să furnizeze statului riveran, la cerere, o evaluare a acestor date, eșantioane și rezultate ale cercetării sau să-l ajute la evaluarea și interpretarea lor;
- e) să facă în așa fel, sub rezerva paragrafului 2, încât rezultatele cercetărilor să devină disponibile cât mai repede cu putință pe plan internațional, pe căi naționale sau internaționale corespunzătoare;
- f) să informeze imediat statul riveran asupra oricărei modificări majore aduse proiectului de cercetare;
- g) să ridice instalațiile și materialul de cercetare științifică, atunci când cercetarea s-a încheiat, dacă nu s-a convenit altfel.

2. Prezentul articol se aplică fără a se aduce atingere condițiilor stabilite prin legile și reglementările statului riveran, în ce privește exercitarea dreptului său discreționar de a acorda sau de a refuza consimțământul potrivit art. 246 paragraful 5, inclusiv obligația de a obține acordul său prealabil pentru difuzarea pe plan internațional a rezultatelor cercetărilor obținute în cadrul unui proiect legat direct de explorarea și exploatarea resurselor naturale.

ARTICOLUL 250

Comunicări privind proiectele de cercetare științifică marină

Comunicările privind proiectele de cercetare științifică marină se vor face pe căile oficiale obișnuite, afară de cazul când s-ar fi convenit altfel.

ARTICOLUL 251

Criterii generale și principii directoare

Statele se vor strădui să promoveze, prin intermediul organizațiilor internaționale competente, stabilirea de criterii generale și de principii directoare menite să le ajute să determine natura și implicațiile lucrărilor de cercetare științifică marină.

ARTICOLUL 252

Consimțământul tacit

Statele sau organizațiile internaționale competente pot pune în executare un proiect de cercetare științifică marină, la expirarea unui termen de 6 luni, socotit de la data la care informațiile cerute în virtutea art. 248 au fost comunicate statului riveran, în afara cazului când, în termen de 4 luni de la primirea acestor informații, acesta a înștiințat statul sau organizația care își propune să efectueze cercetările că:

- a) refuză consimțământul său în virtutea art. 246; sau că
- b) informațiile furnizate de către acel stat sau de către acea organizație internațională competentă, referitoare la natura sau obiectivele proiectului, nu corespund faptelor evidente; sau că
- c) are nevoie de date suplimentare referitoare la informațiile sau condițiile vizate de art. 248 și 249; sau că
- d) obligațiile decurgând din condițiile stabilite de art. 249, referitoare la un proiect precedent de cercetare marină executat de acel stat sau de acea organizație nu au fost îndeplinite.

ARTICOLUL 253

Suspendarea sau încetarea lucrărilor de cercetare științifică marină

1. Statul riveran are dreptul să ceară suspendarea lucrărilor de cercetare științifică marină în curs de desfășurare în zona sa economică sau pe platoul continental, dacă:

- a) aceste lucrări nu sunt efectuate în conformitate cu informațiile comunicate potrivit art. 248, pe baza cărora statul riveran și-a dat consimțământul;
- sau

b) statul sau organizația internațională competentă care le desfășoară nu respectă dispozițiile art. 249 referitoare la drepturile statului riveran în ceea ce privește proiectul de cercetare științifică marină.

2. Statul riveran are dreptul de a cere încetarea tuturor lucrărilor de cercetare științifică marină, în toate cazurile în care nerespectarea art. 248 echivalează cu o modificare importantă a proiectului sau a lucrărilor de cercetare.

3. Statul riveran poate, de asemenea, să ceară încetarea lucrărilor de cercetare științifică marină, dacă nu se înlătură într-un termen rezonabil oricare dintre situațiile vizate la paragraful 1.

4. După primirea notificării din partea statului riveran despre hotărârea de a dispune suspendarea sau încetarea lucrărilor de cercetare științifică marină, statele sau organizațiile internaționale competente, autorizate să efectueze aceste lucrări, vor pune capăt acelor lucrări care fac obiectul notificării.

5. Ordinul de suspendare dat în virtutea paragrafului 1 va fi revocat de statul riveran, iar proiectul de cercetare științifică marină va putea continua, de îndată ce statul sau organizația internațională competentă care efectuează aceste lucrări de cercetare științifică marină s-a conformat condițiilor prevăzute la art. 248 și 249.

ARTICOLUL 254

Drepturile statelor vecine fără litoral și ale statelor vecine dezavantajate geografic

1. Statele și organizațiile internaționale competente care au prezentat unui stat riveran un proiect de cercetare științifică marină vizat la art. 246 paragraful 3 vor înștiința despre aceasta statele vecine fără litoral și statele vecine dezavantajate geografic și vor notifica statului riveran trimiterea acestei înștiințări.

2. O dată ce statul riveran în cauză și-a dat consimțământul la proiect, conform art. 246 și altor dispoziții pertinente ale convenției, statele și organizațiile internaționale competente care întreprind proiectul vor furniza statelor vecine fără litoral și statelor vecine dezavantajate geografic, la cerere și după cum va fi cazul, informațiile specificate la art. 248 și la art. 249 paragraful 1 lit. f).

3. Statelor fără litoral și statelor dezavantajate geografic, vizate mai sus, li se va acorda, la cerere, posibilitatea de a participa, în măsura în care se poate face aceasta, la proiectul de cercetare științifică marină prevăzut, prin intermediul unor experți calificați desemnați de ele și nerefuzați de statul riveran, potrivit condițiilor asupra cărora statul riveran și statul sau organizațiile internaționale competente care efectuează lucrări de cercetare științifică marină au convenit pentru executarea proiectului în conformitate cu convenția.

4. Statele și organizațiile internaționale competente vizate la paragraful 1 vor furniza, la cerere, statelor fără litoral și statelor dezavantajate geografic, vizate mai sus, informațiile și asistența specificată la art. 249 paragraful 1 lit. d), sub rezerva paragrafului 2 al aceluiași articol.

ARTICOLUL 255

Măsuri vizând facilitarea cercetării științifice marine și asistența pentru navele de cercetare

Statele se vor strădui să adopte reguli, reglementări și proceduri rezonabile pentru încurajarea și facilitarea cercetărilor științifice marine efectuate, conform convenției, dincolo de marea lor teritorială și, la nevoie, să faciliteze navelor de cercetare științifică marină care se conformează dispozițiilor pertinente ale prezentei părți accesul în porturile lor, sub rezerva legilor și reglementărilor lor, și să încurajeze acordarea de asistență acestor nave.

ARTICOLUL 256

Cercetarea științifică marină în zonă

Toate statele, oricare ar fi situarea lor geografică, precum și organizațiile internaționale competente au dreptul să efectueze cercetări științifice marine în zonă, conform părții a XI-a.

ARTICOLUL 257

Cercetarea științifică marină în coloana de apă de dincolo de limitele zonei economice exclusive

Toate statele, oricare ar fi situarea lor geografică, precum și organizațiile internaționale competente au dreptul, conform prezentei convenții, să efectueze cercetări științifice marine în coloana de apă de dincolo de limitele zonei economice exclusive.

Secțiunea a 4-a

Instalații și material de cercetare științifică în mediul marin

ARTICOLUL 258

Amplasare și utilizare

Amplasarea și utilizarea de instalații sau de material de cercetare științifică de orice tip, în oricare zonă a mediului marin, vor fi subordonate aceluiași condiții ca și cele prevăzute de prezenta convenție pentru desfășurarea cercetării științifice marine în zona respectivă.

ARTICOLUL 259

Regim juridic

Instalațiile sau materialul vizat în prezenta secțiune nu au regim de insule. Ele nu au mare teritorială proprie, iar prezența lor nu influențează asupra delimitării mării teritoriale, zonei economice exclusive sau platoului continental.

ARTICOLUL 260

Zone de securitate

Zone de securitate cu o lățime rezonabilă care să nu depășească 500 de metri pot fi stabilite în jurul instalațiilor de cercetare științifică conform dispozițiilor pertinente ale convenției. Toate statele vor veghea ca navele lor să respecte aceste zone de securitate.

ARTICOLUL 261

Obligația de a nu crea obstacole navigației internaționale

Amplasarea și utilizarea de instalații sau de material de cercetare științifică de orice tip nu trebuie să împiedice navigația pe rutele utilizate pentru navigația internațională.

ARTICOLUL 262

Semne de identificare și mijloace de semnalizare

Instalațiile sau materialul vizate în prezenta secțiune trebuie să fie prevăzute cu semne de identificare indicând statul de înmatriculare sau organizația internațională căreia îi aparțin, precum și cu mijloacele corespunzătoare de semnalizare convenite pe plan internațional pentru a asigura securitatea navigației maritime și aeriene, ținând seama de regulile și normele stabilite de către organizațiile internaționale competente.

Secțiunea a 5-a

Răspundere

ARTICOLUL 263

Răspundere

1. Statele și organizațiile internaționale competente sunt ținute să vegheze ca cercetările științifice marine, fie că sunt întreprinse de ele însele sau în contul lor, să fie efectuate conform convenției.

2. Statele și organizațiile internaționale competente își angajează răspunderea pentru măsurile pe care le iau încălcând convenția, în ceea ce privește lucrările de cercetare științifică marină efectuate de către alte state, de către persoane fizice sau juridice având naționalitatea acestor state, sau de către organizațiile internaționale competente, și trebuie să repare daunele cauzate prin asemenea măsuri.

3. Statele și organizațiile internaționale competente sunt răspunzătoare în virtutea art. 235 de daunele produse prin poluarea mediului marin rezultată din cercetările științifice marine efectuate de către ele însele sau în contul lor.

Secțiunea a 6-a

Rezolvarea diferendelor și măsuri conservatoare

ARTICOLUL 264

Rezolvarea diferendelor

Diferendele referitoare la interpretarea sau aplicarea dispozițiilor convenției cu privire la cercetarea științifică marină vor fi rezolvate în conformitate cu secțiunile a 2-a și a 3-a ale părții a XV-a.

ARTICOLUL 265

Măsuri conservatoare

Până la rezolvarea diferendelor, conform secțiunilor a 2-a și a 3-a ale părții a XV-a, statul sau organizația internațională competentă, autorizată să execute un proiect de cercetare științifică marină, nu va permite să se întreprindă sau să se continue cercetările fără consimțământul expres al statului riveran interesat.

Partea a XIV-a
Dezvoltarea și transferul de tehnologii marine

Secțiunea 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 266

Promovarea dezvoltării și transferului de tehnologii marine

1. Statele, acționând fie direct, fie prin intermediul organizațiilor internaționale competente, vor coopera, în măsura posibilităților lor, în scopul de a favoriza în mod activ dezvoltarea și transferul de cunoștințe științifice și de tehnologii marine, potrivit unor modalități și condiții juste și rezonabile.

2. Statele vor favoriza dezvoltarea capacității în domeniul științelor și tehnologiilor marine a acelorora dintre ele care au nevoie și cer să beneficieze de asistență tehnică în acest domeniu, în special a statelor în curs de dezvoltare, inclusiv a statelor fără litoral sau geografic dezavantajate, în ceea ce privește explorarea, exploatarea, conservarea și gestiunea resurselor mării, protecția și conservarea mediului marin, cercetarea științifică marină și alte activități executate în mediul marin, care sunt compatibile cu convenția, în scopul accelerării progresului social și economic al statelor în curs de dezvoltare.

3. Statele se vor strădui să favorizeze instaurarea unor condiții economice și juridice favorabile transferului tehnologiilor marine pe o bază echitabilă, spre binele tuturor părților interesate.

ARTICOLUL 267

Protecția intereselor legitime

Statele, favorizând cooperarea potrivit art. 266, vor ține seama în mod convenit de toate interesele legitime, ca și de drepturile și obligațiile deținătorilor, furnizorilor și dobânditorilor de tehnologie marină.

ARTICOLUL 268

Obiective fundamentale

Statele, acționând fie direct, fie prin intermediul organizațiilor internaționale competente, vor promova:

- dobândirea, evaluarea și difuzarea de cunoștințe în domeniul tehnologiilor marine; ele vor facilita accesul la informațiile și datele pertinente;
- dezvoltarea de tehnologii marine corespunzătoare;
- dezvoltarea infrastructurii tehnice necesare pentru facilitarea transferului de tehnologii marine;
- punerea în valoare a resurselor umane prin pregătirea și instruirea unor cetățeni ai statelor în curs de dezvoltare, în special ai acelor state care sunt cel mai puțin avansate; și
- cooperarea internațională la toate nivelurile, îndeosebi cooperarea regională, subregională și bilaterală.

ARTICOLUL 269

Măsuri (de luat) pentru atingerea obiectivelor fundamentale

În scopul atingerii obiectivelor vizate de art. 268, statele vor acționa, fie direct, fie prin intermediul organizațiilor internaționale competente, între altele, pentru:

a) stabilirea de programe de cooperare tehnică în scopul transferului efectiv al tehnologiilor marine de orice fel către statele care au nevoie și solicită să beneficieze de asistență tehnică în acest domeniu, îndeosebi către statele în curs de dezvoltare, fără litoral sau dezavantajate geografic, precum și către alte state în curs de dezvoltare care nu au fost în măsură fie să creeze, fie să dezvolte propria lor capacitate tehnologică în domeniul științelor marine și în cel al explorării și exploatării resurselor marine și nici să dezvolte infrastructura pe care o implică aceste tehnologii;

b) favorizarea instaurării unor condiții favorabile încheierii de acorduri, de contracte sau de alte aranjamente similare, în condiții echitabile și rezonabile;

c) ținerea de conferințe, de seminarii și colocvii pe teme științifice și tehnologice și anume asupra politicilor și metodelor de adoptat pentru transferul tehnologiilor marine;

d) favorizarea schimbului de oameni de știință, de tehnicieni și alți experți;

e) elaborarea de proiecte și promovarea întreprinderilor mixte și a altor forme de cooperare bilaterală și multilaterală.

Secțiunea a 2-a Cooperarea internațională

ARTICOLUL 270

Cadrul cooperării internaționale

Cooperarea internațională în scopul dezvoltării și al transferului de tehnologii marine se va exercita, atunci când acest lucru va fi posibil și adecvat, atât în cadrul programelor bilaterale regionale și multilaterale existente, cât și în cadrul unor programe largite și al unor noi programe vizând facilitarea cercetării științifice marine și a transferului de tehnologii marine, în special în domenii noi, precum și o finanțare internațională corespunzătoare a cercetării oceanice și a punerii în valoare a oceanelor.

ARTICOLUL 271

Principii directoare, criterii și norme

Statele, direct sau prin intermediul organizațiilor internaționale competente, vor acționa pentru elaborarea de principii directoare, criterii și norme general acceptate pentru transferul tehnologiilor marine în cadrul unor aranjamente bilaterale sau în cadrul organizațiilor internaționale și al altor organisme, ținând seama în special de interesele și nevoile statelor în curs de dezvoltare.

ARTICOLUL 272

Coordonarea programelor internaționale

În domeniul transferului de tehnologii marine, statele se vor strădui să facă în așa fel încât organizațiile internaționale competente să-și coordoneze activitățile, inclusiv toate programele regionale sau mondiale, ținând seama de interesele și de nevoile statelor în curs de dezvoltare, în special ale statelor fără litoral sau dezavantajate din punct de vedere geografic.

ARTICOLUL 273

Cooperarea cu organizațiile internaționale și cu autoritatea

Statele vor coopera, în mod activ, cu organizațiile internaționale competente și cu autoritatea pentru a se încuraja și facilita transferul către statele în curs de dezvoltare, către cetățenii acestora și către întreprindere, de cunoștințe practice și de tehnologii marine referitoare la activitățile desfășurate în zonă.

ARTICOLUL 274

Obiectivele autorității

Ținând seama de toate interesele legitime, precum și de drepturile și de obligațiile deținătorilor, ale furnizorilor și ale dobânditorilor de tehnologii, autoritatea va face în așa fel, în ce privește activitățile desfășurate în zonă, încât:

a) conform principiului repartizării geografice echitabile, cetățenii ai statelor în curs de dezvoltare, fie că este vorba de state riverane, fără litoral sau dezavantajate geografic, să fie angajați ca stagiați printre membrii personalului tehnic, de gestiune și de cercetare recrutat pentru nevoile activității sale;

b) documentația tehnică asupra materialului, mașinilor, dispozitivelor și procedeele folosite să fie pusă la dispoziția tuturor statelor, îndeosebi a statelor în curs de dezvoltare care au nevoie și solicită să beneficieze de asistență tehnică în acest domeniu;

c) să se adopte, în cadrul său, dispoziții corespunzătoare pentru a facilita dobândirea de către statele care au nevoie și solicită să beneficieze de asistență tehnică în domeniul tehnologiilor marine, îndeosebi statele în curs de dezvoltare, și de către cetățenii acestora, a cunoștințelor și deprinderilor necesare, inclusiv dobândirea unei pregătiri profesionale;

d) statele care au nevoie și solicită să beneficieze de asistență tehnică în acest domeniu, îndeosebi statele în curs de dezvoltare, să primească asistență pentru dobândirea echipamentului, procedeele, materialele și a cunoștințelor tehnice necesare în cadrul aranjamentelor financiare prevăzute în convenție.

Secțiunea a 3-a

Centre naționale și regionale de cercetare științifică și tehnică marină

ARTICOLUL 275

Crearea de centre naționale

1. Statele, direct sau prin intermediul organizațiilor internaționale competente și al autorității, vor favoriza crearea, îndeosebi în statele riverane în curs de dezvoltare, de centre naționale de cercetare științifică și tehnică marină, și consolidarea centrelor naționale existente, pentru a stimula și a face să progreseze cercetarea științifică marină în aceste state și a spori capacitățile lor respective de a utiliza și a conserva resursele lor marine în scopuri economice.

2. Statele, prin intermediul organizațiilor internaționale competente și al autorității, vor acorda un sprijin adecvat pentru facilitarea creării și consolidării de centre naționale,

cu scopul de a pune mijloacele de pregătire superioară, echipamentul, cunoștințele practice și deprinderile necesare, precum și experți tehnici, la dispoziția statelor care au nevoie și solicită să beneficieze de o asemenea asistență.

ARTICOLUL 276

Crearea de centre regionale

1. Statele vor facilita, în coordonare cu organizațiile internaționale competente, cu autoritatea și institutelor naționale de cercetare științifică și tehnică marină, crearea, îndeosebi în statele în curs de dezvoltare, de centre regionale de cercetare științifică și tehnică marină, cu scopul de a stimula și de a face să progreseze cercetarea științifică marină în aceste state și de a favoriza transferul de tehnologii marine.

2. Toate statele din aceste regiuni vor coopera cu centrele regionale pentru a asigura realizarea mai eficientă a obiectivelor lor.

ARTICOLUL 277

Funcțiile centrelor regionale

Centrele regionale, printre alte funcții, sunt însărcinate să asigure:

a) programe de pregătire și de instrucție, la toate nivelurile, în diverse domenii ale cercetării științifice și tehnice marine, în special biologia marină, inclusiv conservarea și gestiunea resurselor biologice, oceanografia, hidrografia, ingineria, explorarea geologică a teritoriilor submarine, extracția minieră și tehnologiile de desalinizare a apei;

b) studii de gestiune;

c) programe de studii în legătură cu protecția și conservarea mediului marin și prevenirea, reducerea și controlul poluării;

d) organizarea de conferințe, seminarii și colocvii regionale;

e) culegerea și prelucrarea de date și informații în domeniul științelor și tehnologiilor marine;

f) difuzarea rapidă a rezultatelor cercetării științifice și tehnice marine în publicații ușor accesibile;

g) difuzarea de informații asupra politicilor naționale privind transferul de tehnologie marină și studiul comparativ sistematic al acestor politici;

h) compilarea și sistematizarea informațiilor referitoare la comercializarea tehnologiilor, precum și la contracte și alte aranjamente referitoare la brevete;

i) cooperarea tehnică cu alte state din regiune.

Secțiunea a 4-a

Cooperarea dintre organizații internaționale

ARTICOLUL 278

Cooperarea dintre organizații internaționale

Organizațiile internaționale competente vizate în prezenta parte și în partea a XIII-a vor lua toate măsurile necesare pentru a se achita, direct sau în strânsă cooperare, de funcțiile și responsabilitățile ce le revin în virtutea prezentei părți.

**Partea a XV-a
Rezolvarea diferendelor**Secțiunea 1
Dispoziții generale

ARTICOLUL 279

Obligația de a rezolva diferendele prin mijloace pașnice

Statele părți vor rezolva orice diferend care ar putea să apară între ele în legătură cu interpretarea sau aplicarea convenției, prin mijloace pașnice, conform art. 2 paragraful 3 al Cartei Națiunilor Unite, și, în acest scop, vor căuta soluționarea lor prin mijloacele indicate la art. 33 paragraful 1 al Cartei.

ARTICOLUL 280

Rezolvarea diferendelor prin orice mijloc pașnic ales de părți

Nici o dispoziție a prezentei părți nu afectează dreptul statelor părți de a conveni în orice moment să rezolve, prin orice mijloc pașnic la alegerea lor, un diferend care ar putea să apară între ele în legătură cu interpretarea sau cu aplicarea convenției.

ARTICOLUL 281

Procedura de urmat dacă părțile nu au ajuns la o soluție

1. Atunci când statele părți, care sunt părți la un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea convenției, au convenit să caute rezolvarea lui printr-un mijloc pașnic la alegerea lor, procedurile prevăzute în prezenta parte nu se vor aplica decât dacă nu s-a ajuns la o rezolvare prin acest mijloc și dacă acordul dintre părți nu exclude posibilitatea angajării unei alte proceduri.

2. Dacă părțile au convenit asupra unui termen, paragraful 1 nu se aplică decât după expirarea aceluia termen.

ARTICOLUL 282

Obligații rezultând din acorduri generale, regionale sau bilaterale

Atunci când statele părți, care sunt părți la un diferend referitor la interpretarea sau la aplicarea convenției, au convenit, în cadrul unui acord general, regional sau bilateral, ori în orice alt mod, ca un asemenea diferend să fie supus, la cererea uneia dintre părți, unei proceduri implicând o decizie obligatorie, această procedură se va aplica în locul celei prevăzute în prezenta parte, în afară de cazul când părțile în litigiu au convenit altfel.

ARTICOLUL 283

Obligația de a proceda la schimburi de păreri

1. Atunci când apare un diferend între statele părți în legătură cu interpretarea sau aplicarea convenției, părțile în litigiu vor proceda imediat la un schimb de păreri privind rezolvarea diferendului prin negocieri sau prin alte mijloace pașnice.

2. De asemenea, părțile vor proceda imediat la un schimb de păreri de fiecare dată când s-a încheiat o procedură de rezolvare a unui asemenea diferend, fără ca acesta să fi fost rezolvat, sau când s-a ajuns la o rezolvare, iar împrejurările impun consultări privind modalitățile de a o pune în aplicare.

ARTICOLUL 284

Conciliere

1. Orice stat parte, care este parte la un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea convenției, poate invita cealaltă sau celelalte părți să supună diferendul unei concilieri după procedura prevăzută în secțiunea 1 a anexei nr. V sau după o altă procedură de conciliere.

2. Atunci când invitația este acceptată, iar părțile se înțeleg asupra procedurii de conciliere care va fi aplicată, orice parte poate să supună diferendul unei concilieri după această procedură.

3. Atunci când invitația nu este acceptată sau când părțile nu se înțeleg asupra procedurii de conciliere, se va considera că procedura de conciliere s-a încheiat.

4. Atunci când un diferend a fost supus concilierii, nu se poate pune capăt acesteia decât conform procedurii de conciliere convenite, sub rezerva unui acord contrar între părți.

ARTICOLUL 285

Aplicarea prezentei secțiuni diferendelor supuse în virtutea părții a XI-a

Prezenta secțiune se aplică oricărui diferend care, în virtutea secțiunii a 5-a a părții a XI-a, trebuie să fie rezolvat conform procedurilor prevăzute în prezenta parte. Dacă o entitate, alta decât un stat parte, este parte la un astfel de diferend, prezenta secțiune se va aplica *mutatis mutandis*.

Secțiunea a 2-a

Proceduri obligatorii ce duc la decizii obligatorii

ARTICOLUL 286

Domeniul de aplicare a prezentei secțiuni

Sub rezerva secțiunii a 3-a, orice diferend referitor la interpretarea sau la aplicarea convenției, care nu a fost rezolvat prin aplicarea secțiunii 1, va fi supus, la cererea uneia dintre părțile la diferend, curții sau tribunalului care are competență în virtutea dispozițiilor prezentei secțiuni.

ARTICOLUL 287

Alegerea procedurii

1. Atunci când semnează sau ratifică convenția, ori aderă la aceasta, sau în orice moment după aceea, un stat va fi liber să aleagă, printr-o declarație scrisă, unul sau mai multe dintre următoarele mijloace de rezolvare a diferendelor referitoare la interpretarea sau aplicarea convenției:

- a) Tribunalul Internațional pentru Dreptul Mării, constituit în conformitate cu anexa nr. VI;
- b) Curtea Internațională de Justiție;
- c) un tribunal arbitral constituit conform anexei nr. VII;
- d) un tribunal arbitral special, constituit conform anexei nr. VIII, pentru una sau mai multe dintre categoriile de diferend specificate în această anexă.

2. Nici o declarație făcută în virtutea paragrafului 1 nu va afecta obligația unui stat parte de a accepta, în măsura și după modalitățile prevăzute la secțiunea a 5-a a părții a XI-a, competența Camerei pentru reglementarea diferende-

lor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării, și nu va fi afectată de această obligație.

3. Un stat parte care este parte la un diferend neacoperit de o declarație în vigoare este considerat că a acceptat procedura de arbitraj prevăzută de anexa nr. VII.

4. Dacă părțile în litigiu au acceptat aceeași procedură pentru rezolvarea diferendului, acesta nu poate fi supus decât procedurii respective, cu condiția ca părțile să nu convină altfel.

5. Dacă părțile în litigiu nu au acceptat aceeași procedură pentru rezolvarea diferendului, acesta nu poate fi supus decât procedurii de arbitraj prevăzute de anexa nr. VII, cu condiția ca părțile să nu convină altfel.

6. Orice declarație făcută conform paragrafului 1 va rămâne în vigoare încă 3 luni după ce notificarea scrisă a revocării a fost depusă la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

7. O nouă declarație, o notificare de revocare sau expirarea unei declarații nu va afecta în nici un fel procedura în curs în fața unei curți sau a unui tribunal competent în virtutea prezentului articol, cu condiția ca părțile să nu convină altfel.

8. Declarațiile și notificările vizate de prezentul articol vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, care va transmite copii de pe acestea statelor părți.

ARTICOLUL 288

Competență

1. Orice curte sau tribunal vizat de art. 287 va avea competența să soluționeze orice diferend referitor la interpretarea sau aplicarea convenției, care îi este supus conform prezentei părți.

2. Orice curte sau tribunal vizat la art. 287 va avea, de asemenea, competența să soluționeze orice diferend referitor la interpretarea sau aplicarea unui acord internațional legat de scopurile convenției, care îi este supus conform prevederilor respectivului acord.

3. Camera pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine a Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării, constituită conform anexei nr. VI, și orice alt tribunal arbitral vizat de secțiunea a 5-a a părții a XI-a au competența să soluționeze orice problemă care le este supusă conform acestei părți.

4. În caz de contestație asupra competenței unei curți sau a unui tribunal, hotărăște curtea sau tribunalul.

ARTICOLUL 289

Experți

În orice diferend asupra unor probleme științifice sau tehnice, curtea sau tribunalul care își exercită competența în virtutea prezentei secțiuni poate, la cererea unei părți sau din oficiu și cu consultarea părților, să aleagă, de preferință de pe lista corespunzătoare stabilită conform art. 2 al anexei nr. VIII, cel puțin doi experți științifici sau tehnici pentru a lua parte la dezbaterile curții sau ale tribunalului, fără drept de vot.

ARTICOLUL 290

Măsuri conservatoare

1. Dacă o curte sau un tribunal, sesizat în modul convenit cu un diferend, consideră, *prima facie*, că are competență în virtutea prezentei părți sau a secțiunii a 5-a a părții a XI-a, respectiva curte sau respectivul tribunal poate să hotărască orice măsuri conservatoare pe care le consideră corespunzătoare în raport cu circumstanțele, pentru a apăra drepturile părților în litigiu sau pentru a preveni daunele grave pe care le-ar putea suferi mediul marin până la pronunțarea deciziei finale.

2. Măsurile conservatoare pot să fie modificate sau revocate atunci când împrejurările care le-au justificat s-au schimbat sau au încetat să mai existe.

3. Măsurile conservatoare nu pot fi luate, modificate sau revocate în virtutea prezentului articol, decât la cererea unei părți la diferend și după ce s-a dat părților posibilitatea de a fi ascultate.

4. Curtea sau tribunalul va notifica imediat părților la diferend și, dacă se consideră necesar, celorlalte state părți orice măsură conservatoare sau orice hotărâre de modificare ori de revocare a acesteia.

5. Până la constituirea unui tribunal arbitral, care a fost sesizat cu un diferend în virtutea prezentei secțiunii, orice curte sau orice tribunal desemnat de comun acord de către părți sau, dacă un asemenea acord nu a fost realizat în termen de două săptămâni de la data cererii pentru luarea măsurilor conservatoare, Tribunalul Internațional pentru Dreptul Mării sau, în cazul activităților desfășurate în zonă, Camera pentru reglementarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine poate să hotărască, să modifice sau să revoce măsurile conservatoare în conformitate cu prezentul articol, dacă consideră, *prima facie*, că tribunalul care urmează să fie constituit ar fi competent să ia o asemenea decizie și dacă apreciază că urgența situației impune aceasta. O dată constituit, tribunalul sesizat cu diferendul, acționând în conformitate cu paragrafele 1—4, poate modifica, revoca sau confirma aceste măsuri conservatorii.

6. Părțile la diferend se vor conforma fără întârziere tuturor măsurilor conservatoare instituite în virtutea prezentului articol.

ARTICOLUL 291

Acces la procedurile de rezolvare a diferendelor

1. Statele părți vor avea acces la toate procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute în prezenta parte.

2. Procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute în prezenta parte pot fi folosite de către alte entități decât statele părți, numai în măsura în care convenția o prevede în mod expres.

ARTICOLUL 292

Eliberarea promptă a navei sau eliberarea promptă a echipajului

1. Atunci când autoritățile unui stat parte au imobilizat o navă ce arborează pavilionul unui alt stat parte și când se susține că statul care a imobilizat nava nu a respectat dispozițiile convenției privitoare la eliberarea promptă a navei

sau la punerea în libertate a echipajului de îndată ce a fost depusă o cauțiune rezonabilă sau o altă garanție financiară, problema eliberării sau a punerii în libertate poate fi adusă în fața unei curți sau a unui tribunal desemnat de comun acord de către părți; dacă un asemenea acord nu a fost realizat în termen de 10 zile de la imobilizarea navei sau de la arestarea echipajului, această problemă poate fi adusă în fața unei curți sau a unui tribunal acceptat, conform art. 287, de către statul care a procedat la imobilizare sau la arestare, sau în fața Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării, cu condiția ca părțile să nu convină altfel.

2. Cererea pentru eliberarea sau pentru punerea în libertate nu poate să fie făcută decât de către statul pavilionului sau în numele său.

3. Curtea sau tribunalul va examina de îndată această cerere și nu va trebui să se pronunțe decât asupra eliberării sau punerii în libertate, fără să se aducă atingere fondului oricărei acțiuni, căreia i-ar putea face obiectul nava, proprietarul sau echipajul în fața organelor naționale de jurisdicție corespunzătoare. Autoritățile statului, care au procedat la imobilizare sau la arestare, vor rămâne competente să elibereze în orice moment nava sau să pună în libertate echipajul acesteia.

4. După depunerea cauțiunii sau a altei garanții financiare, stabilite de către curte sau de către tribunal, autoritățile statului care au imobilizat nava se vor conforma hotărârii curții sau a tribunalului, privind eliberarea navei sau punerea în libertate a echipajului său.

ARTICOLUL 293

Dreptul aplicabil

1. Curtea sau tribunalul care are competență în virtutea prezentei secțiunii va aplica dispozițiile convenției și celelalte reguli de drept internațional care nu sunt incompatibile cu aceasta.

2. Prevederile paragrafului 1 nu aduc atingere facultății pe care o are curtea sau tribunalul, competente, în virtutea prezentei secțiunii de a statua *ex aequo et bono* dacă părțile sunt de acord.

ARTICOLUL 294

Proceduri preliminare

1. Curtea sau tribunalul, prevăzute la art. 287 și sesizate cu o acțiune referitoare la un diferend vizat la art. 297, va hotărî, la cererea uneia dintre părți sau din oficiu, dacă această acțiune constituie un abuz de drept sau dacă este, *prima facie*, întemeiată. Dacă constată că cererea constituie un abuz de drept sau că este, *prima facie*, neîntemeiată, curtea sau tribunalul va înceta examinarea cererii.

2. La primirea cererii, curtea sau tribunalul o va notifica imediat celeilalte sau celorlalte părți și va fixa un termen rezonabil în care ele pot să-i ceară să se pronunțe asupra chestiunilor vizate la paragraful 1.

3. Prezentul articol nu aduce cu nimic atingere dreptului oricăreia dintre părțile la un diferend de a ridica excepții preliminare conform regulilor de procedură aplicabile.

ARTICOLUL 295

Epuizarea resursurilor interne

Un diferend între statele părți, referitor la interpretarea sau la aplicarea convenției, poate fi supus procedurilor prevăzute de prezenta secțiune numai după ce au fost epuizate recursurile interne potrivit cerințelor dreptului internațional.

ARTICOLUL 296

Caracterul definitiv și forța obligatorie a hotărârilor

1. Hotărârile pronunțate de o curte sau de un tribunal, competente în baza prezentei secțiuni, sunt definitive și toate părțile la diferend trebuie să li se conformeze.

2. Aceste hotărâri nu au forță obligatorie decât pentru părțile la diferend și în cazul în speță respectiv.

Secțiunea a 3-a

Limitări și excepții în aplicarea secțiunii a 2-a

ARTICOLUL 297

Limitări în aplicarea secțiunii a 2-a

1. Diferențele referitoare la interpretarea sau la aplicarea convenției în ce privește exercitarea de către un stat riveran a drepturilor sale suverane sau de jurisdicție, așa cum sunt prevăzute în convenție, vor fi supuse procedurilor de rezolvare prevăzute în secțiunea a 2-a, în cazurile în care:

a) se susține că statul riveran a acționat cu încălcarea prevederilor convenției referitoare la libertatea și dreptul de navigație sau de survol, sau la libertatea și dreptul de a pune cabluri și conducte submarine, sau cele privind folosirea mării în alte scopuri licite din punct de vedere internațional, vizate de art. 28;

b) se susține că, în exercitarea acestor libertăți și drepturi sau în cadrul acestor folosiri, un stat a acționat cu încălcarea convenției sau a legilor și reglementărilor adoptate de statul riveran în conformitate cu convenția și cu alte reguli de drept internațional care nu sunt incompatibile cu aceasta; sau

c) se susține că statul riveran a contravenit anumitor reguli sau norme internaționale vizând protecția și conservarea mediului marin, care îi sunt aplicabile și care au fost stabilite prin convenție sau prin intermediul unei organizații internaționale competente sau al unei conferințe diplomatice, în conformitate cu convenția.

2. a) Diferențele referitoare la interpretarea sau la aplicarea dispozițiilor prezentei convenții privind cercetarea științifică marină vor fi rezolvate conform secțiunii a 2-a, cu excepția faptului că statul riveran nu este ținut să accepte să supună unei asemenea rezolvări un diferend care decurge:

(i) din exercitarea de către acest stat a unui drept sau a unei puteri discreționare conform art. 246; sau

(ii) din hotărârea acestui stat de a ordona suspendarea sau încetarea unui proiect de cercetare conform art. 253;

b) diferențele care decurg dintr-o susținere de către statul care execută cercetarea, că statul riveran nu-și exercită,

în cazul unui anumit proiect, drepturile conferite de art. 246 și 253 într-un mod compatibil cu convenția, vor fi supuse, la cererea oricăreia dintre părți, concilierii potrivit procedurii prevăzute la secțiunea a 2-a din anexa nr. V, înțelegându-se că comisia de conciliere nu va pune în cauză nici exercitarea de către statul riveran a puterii sale discreționare de a desemna zone specifice, așa cum se prevede la art. 246 paragraful 6, nici exercitarea puterii sale discreționare de a refuza consimțământul conform paragrafului 5 al aceluiași articol.

3. a) Diferențele referitoare la interpretarea sau la aplicarea dispozițiilor convenției privind pescuitul vor fi rezolvate conform secțiunii a 2-a, cu excepția faptului că statul riveran nu este ținut să accepte să supună unei asemenea rezolvări un diferend referitor la drepturile sale suverane asupra resurselor biologice din zona sa economică exclusivă sau la exercitarea acestor drepturi, inclusiv puterea sa discreționară de a stabili volumul autorizat al capturilor și capacitatea sa de pescuit, repartizarea surplusului între alte state, precum și modalitățile și condițiile stabilite în legile și reglementările sale în materie de conservare și gestiune;

b) dacă recurgerea la secțiunea 1 nu a permis să se ajungă la o soluție, diferendul va fi supus, la cererea uneia dintre părțile aflate în litigiu, unei concilieri conform procedurii prevăzute la secțiunea a 2-a din anexa nr. V, atunci când se afirmă că statul riveran:

(i) și-a încălcat în mod evident obligația de a asigura, prin măsuri corespunzătoare de conservare și de gestiune, ca menținerea resurselor biologice ale zonei economice exclusive să nu fie serios compromisă;

(ii) a refuzat în mod arbitrar să fixeze, la cererea altui stat, volumul autorizat de capturi și capacitatea sa de exploatare a resurselor biologice în ce privește stocurile a căror exploatare interesează acest stat; sau

(iii) a refuzat în mod arbitrar să atribuie unui stat oarecare, așa cum prevăd art. 62, 69 și 70 și după modalitățile și condițiile pe care el însuși le-a fixat și care sunt compatibile cu convenția, în totalitate sau în parte, surplusul pe care el l-a declarat ca existent;

c) în nici un caz comisia de conciliere nu va substitui puterea sa discreționară celei a statului riveran;

d) raportul comisiei de conciliere va fi comunicat organizațiilor internaționale corespunzătoare;

e) atunci când negociază acordurile prevăzute la art. 69 și 70, dacă nu convin altfel, statele părți vor include în acestea o clauză privind măsurile pe care le vor lua pentru a reduce la minimum posibilitățile de divergență asupra interpretării sau aplicării acordului, precum și procedura de urmat în cazul în care ar apărea totuși divergențe.

ARTICOLUL 298

Excepții facultative în aplicarea secțiunii a 2-a

1. Fără a aduce atingere obligațiilor ce decurg din secțiunea 1, un stat poate să declare în scris, atunci când semnează sau ratifică convenția, aderă la aceasta sau ori-când după aceea, că nu acceptă una sau mai multe dintre procedurile de rezolvare a diferendelor, prevăzute în

secțiunea a 2-a, în ce privește una sau mai multe dintre următoarele categorii de diferențe:

a) (i) diferențele privind interpretarea sau aplicarea art. 15, 74 și 83, referitoare la delimitarea zonelor maritime, sau diferențele asupra golfurilor sau titlurilor istorice, cu condiția ca, atunci când un asemenea diferend a apărut după intrarea în vigoare a convenției, iar părțile nu ajung la un acord pe cale de negocieri într-un termen rezonabil, statul care a făcut declarația să accepte să-l supună, la cererea oricăreia dintre părțile în litigiu, concilierii potrivit procedurii prevăzute la secțiunea a 2-a din anexa nr. V, înțelegându-se că nu va fi supus acestei proceduri nici un diferend care implică în mod necesar examinarea simultană a unui diferend nerezolvat, referitor la suveranitate sau la alte drepturi asupra unui teritoriu continental sau insular;

(ii) după ce comisia de conciliere și-a prezentat raportul, care trebuie să fie motivat, părțile vor negocia un acord pe baza acestui raport; dacă aceste negocieri nu vor duce la un acord, părțile vor supune problema, prin consimțământ mutual, uneia dintre procedurile prevăzute de secțiunea a 2-a, cu condiția ca părțile să nu fi convenit altfel;

(iii) prezentul alineat nu se aplică nici diferendelor referitoare la delimitarea zonelor maritime care au fost definitiv reglementate printr-un aranjament între părți și nici diferendelor care urmează să fie reglementate conform unui acord bilateral sau multilateral existent între părți;

b) diferențele referitoare la activități militare, inclusiv activitățile militare ale navelor și aeronavelor de stat afectate unui serviciu necomercial, și diferențele care privesc actele de constrângere îndeplinite în exercitarea unor drepturi suverane sau a jurisdicției și care, în conformitate cu art. 297 paragraful 2 sau 3, au fost excluse de la competența unei curți sau a unui tribunal;

c) diferențele cu privire la care Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite își exercită funcțiile conferite prin Carta Națiunilor Unite, în afara cazului în care Consiliul de Securitate ar hotărî să scoată problema respectivă de pe ordinea sa de zi sau ar invita părțile să-și rezolve diferendul prin mijloacele prevăzute de convenție.

2. Un stat parte, care a făcut o declarație în virtutea paragrafului 1, poate oricând să o retragă sau să accepte să supună un diferend, exceptat prin respectiva declarație, oricărei proceduri de rezolvare prevăzută în convenție.

3. Oricare stat parte, care a făcut o declarație în virtutea paragrafului 1, nu poate să supună un diferend făcând parte dintr-o categorie de diferențe exceptate la nici una dintre procedurile prevăzute de convenție, fără consimțământul statului parte cu care se află în litigiu.

4. Dacă un stat parte a făcut o declarație în virtutea paragrafului 1 lit. a), oricare alt stat parte poate supune procedurii specificate în acea declarație orice diferend care îl opune statului autor al declarației și care intră într-una dintre categoriile de diferențe exceptate.

5. O nouă declarație sau retragerea unei declarații nu afectează cu nimic procedura în curs în fața unei curți sau

a unui tribunal sesizat conform prezentului articol, cu condiția ca părțile să nu fi convenit altfel.

6. Declarațiile și notificările privind retragerea lor, făcute în baza prezentului articol, vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, care va transmite statelor părți copii de pe acestea.

ARTICOLUL 299

Dreptul părților de a conveni asupra procedurii

1. Orice diferend care, în virtutea art. 297 sau printr-o declarație făcută conform art. 298, a fost exceptat de la procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute la secțiunea a 2-a, nu poate fi supus acestor proceduri decât cu acordul părților la diferend.

2. Nici o dispoziție a prezentei secțiuni nu aduce atingere dreptului părților la un diferend de a conveni asupra unei alte proceduri de rezolvare a acestui diferend sau de a-l rezolva pe cale amiabilă.

Partea a XVI-a **Dispoziții generale**

ARTICOLUL 300

Bună-credință și abuzul de drept

Statele părți se angajează să se achite cu bună-credință de obligațiile asumate conform convenției și să-și exercite drepturile, competențele și libertățile care le sunt recunoscute în convenție, într-un asemenea mod care să nu constituie un abuz de drept.

ARTICOLUL 301

Utilizarea mărilor în scopuri pașnice

În exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor lor conform convenției, statele părți se vor abține de la recurgerea la amenințarea cu forța sau la folosirea forței împotriva integrității teritoriale sau independenței politice a oricărui stat, sau în orice alt mod incompatibil cu principiile de drept internațional enunțate în Carta Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 302

Divulgarea informațiilor

Fără a se aduce atingere dreptului oricărui stat parte de a recurge la procedurile de rezolvare a diferendelor prevăzute în convenție, nici o dispoziție a convenției nu poate fi interpretată ca obligând un stat parte, în executarea obligațiilor care îi incumbă în virtutea dispozițiilor pertinente ale convenției, să furnizeze informații a căror divulgare este contrară intereselor esențiale ale securității sale.

ARTICOLUL 303

Obiecte arheologice sau de valoare istorică descoperite în mare

1. Statele au datoria de a proteja obiectele arheologice sau de valoare istorică descoperite în mare și vor coopera în acest scop.

2. Pentru a controla comercializarea acestor obiecte, statul riveran poate, în aplicarea art. 33, să considere că

ridicarea lor de pe fundul mării în zona vizată de acest articol, fără aprobarea statului riveran, ar constitui un act de încălcare, pe teritoriul său sau în marea sa teritorială, a legilor și reglementărilor vizate de același articol.

3. Nici o dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere drepturilor proprietarilor identificabili, dreptului privind recuperarea epavelor și nici altor reguli de drept maritim, ori legilor și practicilor în materie de schimburi culturale.

4. Prezentul articol nu aduce atingere altor acorduri internaționale și reguli de drept internațional privind protecția obiectelor arheologice și a obiectelor de valoare istorică.

ARTICOLUL 304

Responsabilitatea în caz de daune

Dispozițiile convenției cu privire la răspundere și la obligația de reparație în caz de daune nu aduc atingere aplicării regulilor existente și stabilirii de noi reguli privind răspunderea și obligația de reparație în virtutea dreptului internațional.

Partea a XVII-a Clauze finale

ARTICOLUL 305

Semnarea

1. Prezenta convenție va fi deschisă spre semnare de către:

a) toate statele;

b) Namibia, reprezentată de către Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia;

c) toate statele autonome asociate care și-au ales acest statut printr-un act de autodeterminare supravegheat și aprobat de către Organizația Națiunilor Unite, în conformitate cu Rezoluția nr. 1.514 (XV) a Adunării generale, și care au competența pentru chestiunile reglementate prin această convenție, inclusiv competența de a încheia tratate în privința acestor chestiuni;

d) toate statele autonome asociate care, în conformitate cu instrumentele lor respective de asociere, au competență pentru chestiunile reglementate prin această convenție, inclusiv competența de a încheia tratate în privința acestor chestiuni;

e) toate teritoriile care se bucură de o autonomie internă deplină, recunoscută ca atare de către Organizația Națiunilor Unite, dar care nu au obținut independența deplină în conformitate cu Rezoluția nr. 1.514 (XV) a Adunării generale, și care au competență pentru chestiunile reglementate prin această convenție, inclusiv competența de a încheia tratate în privința acestor chestiuni;

f) organizațiile internaționale, în conformitate cu anexa nr. IX.

2. Convenția va rămâne deschisă semnării până la data de 9 decembrie 1984 la Ministerul Afacerilor Externe al Jamaicai, iar de la 1 iulie 1983 până la 9 decembrie 1984, la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York.

ARTICOLUL 306

Ratificarea și confirmarea oficială

Prezenta convenție este supusă ratificării de către state și de alte entități vizate la art. 305 paragraful 1 lit. b), c), d) și e) și confirmării oficiale, în conformitate cu anexa nr. IX, de către entitățile vizate la art. 305 paragraful 1 f). Instrumentele de ratificare și de confirmare oficială vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 307

Aderarea

Prezenta convenție va rămâne deschisă aderării statelor și celorlalte entități vizate la art. 305. Aderarea entităților vizate la art. 305 paragraful 1 lit. f) se va face în conformitate cu anexa nr. IX. Instrumentele de aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 308

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va intra în vigoare la 12 luni de la data depunerii celui de-al șazecilea instrument de ratificare sau de aderare.

2. Pentru fiecare dintre statele care vor ratifica convenția sau vor adera la aceasta după depunerea celui de-al șazecilea instrument de ratificare sau de aderare, convenția va intra în vigoare în a treizecea zi de la depunerea de către statul respectiv a instrumentului său de ratificare sau de aderare, sub rezerva paragrafului 1.

3. Adunarea autorității se va întruni la data intrării în vigoare a convenției și va alege consiliul autorității. În cazul în care prevederile art. 161 nu vor putea fi aplicate în mod strict, primul consiliu va fi constituit într-un mod compatibil cu scopurile urmărite de acest articol.

4. Regulile, reglementările și procedurile elaborate de comisia pregătitoare se vor aplica provizoriu până la adoptarea lor oficială de către autoritate, conform părții a XI-a.

ARTICOLUL 309

Rezerve și excepții

Convenția nu admite nici rezerve, nici excepții, în afară de cele care sunt în mod expres autorizate prin alte articole ale sale.

ARTICOLUL 310

Declarații

Articolul 309 nu interzice unui stat, în momentul în care semnează sau ratifică convenția, ori aderă la aceasta, să facă declarații, oricare ar fi formularea sau denumirea acestora, îndeosebi în vederea armonizării legilor și reglementărilor naționale cu convenția, sub rezerva ca aceste declarații să nu urmărească înlăturarea sau modificarea efectului juridic al clauzelor convenției, în aplicarea lor față de acest stat.

ARTICOLUL 311

Legătura cu alte convenții și acorduri internaționale

1. În raporturile dintre statele părți, dispozițiile convenției vor prevala asupra convențiilor de la Geneva din 29 aprilie 1958 privind dreptul mării.

2. Prezenta convenție nu va modifica cu nimic drepturile și obligațiile statelor părți, care decurg din alte tratate compatibile cu acest instrument și care nu aduc atingere nici exercitării drepturilor pe care alte state părți le au în baza convenției și nici executării obligațiilor lor care decurg din aceasta.

3. Două sau mai multe state părți la convenție pot încheia acorduri care să modifice sau să suspende dispozițiile convenției și care se vor aplica numai în relațiile lor reciproce, cu condiția ca aceste acorduri să nu se refere la una dintre dispozițiile convenției a căror nerespectare ar fi incompatibilă cu realizarea obiectului și scopului său și cu condiția ca aceste acorduri să nu aducă atingere aplicării principiilor fundamentale enunțate în convenție și nici exercitării de către celelalte state părți a drepturilor pe care le au în baza convenției sau îndeplinirii obligațiilor lor care decurg din aceasta.

4. Statele părți care își propun să încheie un acord vizat la paragraful 3 vor notifica celorlalte părți, prin intermediul depozitarului convenției, intenția lor de a încheia acordul, precum și modificările sau suspendarea aplicării dispozițiilor convenției pe care acesta le va prevedea.

5. Prezentul articol nu aduce atingere acordurilor internaționale autorizate în mod expres sau menținute în virtutea altor articole ale convenției.

6. Statele părți convin că nu se poate aduce nici o modificare principiului fundamental privind patrimoniul comun al umanității, enunțat la art. 136, și că nu vor deveni parte la nici un acord care ar deroga de la acest principiu.

ARTICOLUL 312

Amendamente

1. La expirarea unei perioade de 10 ani, socotită de la data intrării în vigoare a convenției, orice stat parte poate să propună, printr-o comunicare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, amendamentele la convenție, asupra unor aspecte precise, cu excepția unor amendamente privind activitățile desfășurate în zonă, și să ceară convocarea unei conferințe care să examineze amendamentele astfel propuse. Secretarul general va transmite această comunicare tuturor statelor părți. Dacă, într-un termen de 12 luni socotit de la data la care secretarul general a transmis această comunicare tuturor statelor părți, cel puțin jumătate dintre statele părți răspund favorabil acestei cereri, secretarul general va convoca conferința.

2. Procedura de luare a hotărârii care se aplică la conferința de amendament este aceeași cu cea care a fost aplicată de cea de-a treia Conferință a Națiunilor Unite asupra dreptului mării, în afara cazului când conferința ar hotărî altfel.

Conferința trebuie să depună toate eforturile pentru a se ajunge la un acord asupra amendamentelor, prin consens, și nu se va recurge la vot asupra amendamentelor decât după ce vor fi fost epuizate toate eforturile pentru a se ajunge la un consens.

ARTICOLUL 313

Amendamente prin procedură simplificată

1. Orice stat parte poate să propună, printr-o comunicare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, un amendament la convenție, altul decât un amendament asupra activităților desfășurate în zonă, și să ceară ca acesta să fie adoptat conform unei proceduri simplificate prevăzute în prezentul articol, fără convocarea unei conferințe. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va transmite comunicarea tuturor statelor părți.

2. Dacă în următoarele 12 luni de la transmiterea comunicării, un stat parte formulează o obiecție la amendamentul propus sau la propunerea ca acesta să fie adoptat după procedura simplificată, amendamentul propus va fi considerat respins. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va adresa imediat o notificare în consecință tuturor statelor părți.

3. Dacă în perioada de 12 luni de la data transmiterii comunicării nici un stat parte nu a formulat obiecții la amendamentul propus sau la propunerea ca acesta să fie adoptat conform procedurii simplificate, amendamentul propus va fi considerat adoptat. Secretarul general va notifica tuturor statelor părți adoptarea amendamentului propus.

ARTICOLUL 314

Amendamente la dispozițiile convenției privind exclusiv activitățile desfășurate în zonă

1. Oricare stat parte poate prezenta, printr-o comunicare scrisă adresată secretarului general al autorității, o propunere de amendament la dispozițiile convenției, privind în mod exclusiv activitățile desfășurate în zonă, inclusiv la cele din secțiunea a 4-a din anexa nr. VI. Secretarul general va transmite această comunicare tuturor statelor părți. După ce va fi aprobat de consiliu, amendamentul propus va fi supus adunării, spre aprobare. Reprezentanții statelor părți în aceste organe vor avea puteri depline pentru a examina și aproba amendamentul propus. Propunerea de amendament, așa cum a fost aprobată de consiliu și de adunare, va fi considerată ca adoptată.

2. Înainte de a aproba un amendament conform paragrafului 1, consiliul și adunarea se vor asigura că amendamentul nu aduce atingere sistemului de explorare și de exploatare a resurselor zonei, până la conferința de revizuire, conform art. 155.

ARTICOLUL 315

Amendamentele: semnarea, ratificarea, aderarea și textele autentice

1. Amendamentele la convenție, după adoptare, vor fi deschise spre semnare de către statele părți, timp de

12 luni începând de la data adoptării lor, la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York, dacă nu se hotărăște altfel în amendamentele înseși.

2. Prevederile art. 306, 307 și 320 se vor aplica tuturor amendamentelor la convenție.

ARTICOLUL 316

Intrarea în vigoare a amendamentelor

1. Pentru statele părți care le vor ratifica sau vor adera la ele, amendamentele la convenție, altele decât cele vizate la paragraful 5, vor intra în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii instrumentelor de ratificare sau de aderare de către două treimi din numărul statelor părți sau de către 60 de state părți, după cum unul dintre aceste două numere va fi mai ridicat. Asemenea amendamente nu vor afecta exercitarea de către alte state părți a drepturilor lor sau îndeplinirea obligațiilor care le revin în baza convenției.

2. Un amendament va putea prevedea, pentru intrarea sa în vigoare, necesitatea unui număr de ratificări sau de aderări mai ridicat decât cel cerut de prezentul articol.

3. Pentru fiecare stat parte care ratifică un amendament vizat la paragraful 1 sau aderă la acesta după depunerea numărului cerut de instrumente de ratificare sau de aderare, acest amendament va intra în vigoare în a treizecea zi de la data depunerii de către statul parte a instrumentului său de ratificare sau de aderare.

4. Orice stat care devine parte la convenție după intrarea în vigoare a unui amendament conform paragrafului 1 va fi considerat, dacă nu a exprimat o intenție diferită, ca fiind:

a) parte la convenție, așa cum aceasta a fost amendată; și

b) parte la convenția neamendată, față de orice stat parte la convenție care nu este legat prin acest amendament.

5. Amendamentele referitoare în mod exclusiv la activitățile desfășurate în zonă și amendamentele la anexa nr. VI vor intra în vigoare, pentru toate statele părți, la un an de la data depunerii instrumentelor de ratificare sau de aderare de către trei pătrimi din numărul statelor părți.

6. Orice stat care devine parte la convenție, după intrarea în vigoare a amendamentelor vizate la paragraful 5, va fi considerat ca fiind parte la convenție, așa cum aceasta a fost amendată.

ARTICOLUL 317

Denunțarea

1. Un stat parte poate, printr-o notificare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, să denunțe convenția și să indice motivele denunțării. Faptul de a nu indica motivele nu afectează validitatea denunțării. Denunțarea produce efecte la un an de la data primirii notificării, în afara cazului în care denunțarea specifică o dată ulterioară.

2. Un stat nu este exonerat, prin denunțare, de obligațiile financiare și contractuale asumate în perioada cât a fost parte la convenție, iar denunțarea nu afectează drepturile,

obligațiile sau situațiile juridice care decurg pentru acest stat din aplicarea convenției, înainte ca aceasta să iasă din vigoare pentru acest stat.

3. Denunțarea nu va afecta cu nimic datoria fiecărui stat parte de a îndeplini orice obligație enunțată în convenție, la care ar fi supus în virtutea dreptului internațional, independent de convenție.

ARTICOLUL 318

Statutul anexelor

Anexele fac parte integrantă din convenție și, în lipsa unor dispoziții exprese contrare, o referire la o parte a prezentei convenții constituie, totodată, o trimitere la anexele pertinente.

ARTICOLUL 319

Depozitarul

1. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va îndeplini funcțiile de depozitar în ce privește convenția și amendamentele la aceasta.

2. În afara funcțiilor sale de depozitar, secretarul general:

a) prezintă rapoarte statelor părți, autorității și organizațiilor competente asupra problemelor cu caracter general care se pun în legătură cu convenția;

b) notifică autorității ratificările, confirmările oficiale și aderările al căror obiect îl constituie convenția și amendamentele care se referă la aceasta, precum și denunțările convenției;

c) notifică statelor părți acordurile încheiate conform art. 311 paragraful 4;

d) transmite statelor părți, pentru ratificare sau aderare, amendamentele adoptate conform convenției;

e) convoacă reuniunile necesare ale statelor părți, conform convenției.

3. a) Secretarul general va transmite, de asemenea, observatorilor vizați la art. 156:

(i) rapoartele vizate la paragraful 2 lit. a);

(ii) notificările vizate la paragraful 2 lit. b) și c);

(iii) cu titlu de informare, textul amendamentelor vizate la paragraful 2 lit. d).

b) Secretarul general va invita, de asemenea, pe acești observatori să participe, în calitate de observatori, la reuniunile statelor părți vizate în paragraful 2 lit. e).

ARTICOLUL 320

Texte autentice

Originalul convenției, ale cărei texte în limbile engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză și rusă sunt în egală măsură autentice, va fi depus, ținându-se seama de art. 305 paragraful 2, la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Drept pentru care, subsemnații plenipotențari, autorizați în modul convenit în acest scop, au semnat convenția.

Făcută la Montego Bay, la 10 decembrie 1982.

MARI MIGRATORI

1. Ton alb germon: *Thunnus alalunga*
2. Ton roșu: *Thunnus thynnus*
3. Ton obez cu ochi mari: *Thunnus obesus*
4. Bonită cu burtă reiată: *Katsuwonus pelamis*
5. Ton cu înotătoare galbene: *Thunnus albacares*
6. Ton negru: *Thunnus atlanticus*
7. Ton mic: *Euthynnus alletteratus*; *Euthynnus affinis*
8. Ton cu înotătoare bleu: *Thunnus Maccoyii*
9. Auxide: *Auxis Thazard*; *Auxis rochei*
10. Bremă de mare: *Bramidae*
11. Martin: *Tetrapturus angustirostris*; *Tetrapturus belone*; *Tetrapturus pfluegeri*; *Tetrapturus albidus*; *Tetrapturus audax*; *Tetrapturus georgei*; *Makaira mazara*; *Makaira indica*; *Makaira nigricans*
12. Voilier: *Istiophorus paltipterus*; *Istiophorus albicans*
13. Espadon: *Xiphias gladius*
14. Scrumbie sau balau: *Scomberesox scaurus*; *Cololabis saira*; *Cololabis adocetus*; *Scomberesox saurus scombroides*
15. Corifenă sau doradă tropicală: *Coryphaena hippurus*; *Coryphaena equiselis*
16. Rechin: *Hexanchus griseus*; *Cetorhinus maximus*; *Alopiidae*; *Rhincodon typus*; *Carchahinidae*; *Sphyrnidae*; *Isuridae*;
17. Cetacee (balene și marsuini): *Physeteridae*; *Balaenopteridae*; *Eschrichtiidae*; *Monodontidae*; *Ziphiidae*; *Delphinidae*; *Balaenidae*.

COMISIA LIMITELOR PLATOULUI CONTINENTAL

ARTICOLUL 1

În aplicarea art. 76, se creează conform articolelor următoare, o comisie a limitelor platoului continental dincolo de 200 mile marine.

ARTICOLUL 2

1. Comisia cuprinde 21 de membri, care vor fi experți în domeniul geologiei, geofizicii sau hidrografiei, aleși de către statele părți la convenție, dintre cetățenii lor, ținându-se seama în mod convenit de necesitatea asigurării unei reprezentări geografice echitabile, acești membri exercitându-și funcțiile cu titlu personal.

2. Prima alegere va avea loc imediat ce va fi posibil și, în orice caz, într-un termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a convenției. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va adresa, cu cel puțin trei luni înainte de data fiecărei alegeri, o scrisoare statelor părți pentru a le invita să prezinte candidați, după consultările regionale corespunzătoare, în termen de trei luni. Secretarul general stabilește, în ordine alfabetică, o listă a tuturor candidaților astfel desemnați și prezintă această listă tuturor statelor părți.

3. Alegerea membrilor comisiei va avea loc în cadrul unei reuniuni convocate de secretarul general la sediul Organizației Națiunilor Unite. Cvorumul este constituit din două treimi din numărul statelor părți. Sunt aleși ca membri ai comisiei candidații care vor primi voturile a două treimi din numărul membrilor prezenți și votanți. Vor fi aleși cel puțin 3 membri din fiecare regiune geografică.

4. Membrii comisiei sunt aleși pentru un mandat de 5 ani. Ei sunt reeligibili.

5. Statul parte care a prezentat candidatura unui membru al comisiei va suporta cheltuielile care îl privesc pe acesta în perioada în care se achită de funcțiile sale în cadrul comisiei. Statul riveran interesat va suporta cheltuielile privitoare la avizele vizate de art. 3 paragraful 1 lit. b) al prezentei anexe. Secretariatul comisiei este asigurat prin grija secretarului general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 3

1. Funcțiile comisiei sunt următoarele:
 - a) să examineze datele și celelalte informații prezentate de statele riverane în ce privește limita exterioară a platoului continental, atunci când acest platou se întinde dincolo de 200 mile marine și să prezinte recomandări în conformitate cu art. 76 și cu Memorandumul de acord adoptat la 29 august 1980 de cea de-a treia conferință a Națiunilor Unite asupra dreptului mării;
 - b) să emită, la cererea statului riveran interesat, avize științifice și tehnice în vederea stabilirii datelor vizate la litera precedentă.
2. Comisia poate coopera, în măsura în care se consideră necesar și util, cu comisia oceanografică interguvernamentală a UNESCO, cu Organizația hidrografică internațională și cu alte organizații internaționale competente, în vederea procurării datelor științifice și tehnice susceptibile să o ajute să se achite de răspunderile sale.

ARTICOLUL 4

Statul riveran care își propune să stabilească, în aplicarea art. 76, limita exterioară a platoului său continental dincolo de 200 mile marine, va prezenta comisiei caracteristicile acestei limite împreună cu datele științifice și tehnice ajutătoare, imediat ce este posibil și în orice caz într-un termen de 10 ani de la intrarea în vigoare a convenției pentru acest stat. Statul riveran va comunica în același timp numele tuturor membrilor comisiei care i-au acordat avize științifice și tehnice.

ARTICOLUL 5

Dacă nu se decide altfel, comisia va funcționa prin intermediul a două subcomisii compuse din șapte membri, desemnați în mod echilibrat și ținând seama de elementele specifice ale fiecărei cereri prezentate de un stat riveran. Membrii comisiei, care sunt cetățeni ai statului riveran care a prezentat o cerere, ca și membrii comisiei, care au ajutat statul riveran furnizându-i avize științifice și tehnice referitoare la traseu, nu pot face parte din subcomisia însărcinată cu examinarea cererii, dar au dreptul să participe, ca

membri, la lucrările comisiei privind aceasta. Statul riveran care a prezentat o cerere către comisie poate trimite reprezentanți care să participe la lucrările respective fără drept de vot.

ARTICOLUL 6

1. Subcomisia va prezenta recomandările sale comisiei.
2. Comisia va aproba recomandările subcomisiei cu majoritatea de două treimi din numărul membrilor prezenți și votanți.

3. Recomandările comisiei vor fi prezentate în scris statului riveran care a prezentat cererea, precum și secretarului general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 7

Statele riverane vor stabili limitele exterioare ale platoului lor continental conform art. 76 paragraful 8 și pe baza procedurilor naționale corespunzătoare.

ARTICOLUL 8

Dacă nu este de acord cu recomandările comisiei, statul riveran va prezenta comisiei, într-un termen rezonabil, o cerere revizuită sau o nouă cerere.

ARTICOLUL 9

Actele comisiei nu vor prejudeca asupra problemelor referitoare la stabilirea limitelor între state ale căror țărmuri sunt limitrofe sau se află față în față.

ANEXA Nr. III

DISPOZIȚII

fundamentale care reglementează explorarea și exploatarea

ARTICOLUL 1

Drepturi asupra mineralelor

Transferul drepturilor de proprietate asupra mineralelor va interveni în momentul în care mineralele sunt extrase conform convenției.

ARTICOLUL 2

Prospectarea

1. a) Autoritatea va încuraja prospectarea în zonă.
b) Prospectarea nu va putea începe decât atunci când autoritatea a primit de la viitorul prospector un angajament scris satisfăcător, care să indice că acesta va respecta convenția și regulile și reglementările autorității privind cooperarea la programele de formare a cadrelor conform art. 143 și 144, și protecția mediului marin și că acceptă ca autoritatea să verifice respectarea acestora. O dată cu luarea acestui angajament, viitorul prospector va notifica autorității limitele generale ale sectorului sau sectoarelor ce urmează să fie prospectate.

c) Prospectarea poate fi efectuată simultan de mai mulți prospectori în același sector sau în aceleași sectoare.

2. Prospectarea nu conferă prospectorului nici un drept asupra resurselor. Prospectorul poate totuși să extragă o cantitate rezonabilă din minerale, care să fie folosită pentru testări.

ARTICOLUL 3

Explorarea și exploatarea

1. Întreprinderea, statele părți și celelalte entități sau persoane vizate de art. 153 paragraful 2 lit. b) pot cere autorității să aprobe planurile de muncă privind activitățile desfășurate în zonă.

2. Întreprinderea poate face o cerere privind oricare sector al zonei, dar cererile prezentate de celelalte entități sau persoane pentru sectoare rezervate trebuie să satisfacă, între altele, condițiile enunțate la art. 9 al prezentei anexe.

3. Explorarea și exploatarea nu se vor desfășura decât în sectoarele specificate în planurile de muncă vizate de art. 153 paragraful 3 și aprobate de către autoritate conform convenției și regulilor, reglementărilor și procedurilor pertinente ale autorității.

4. Orice plan de muncă aprobat trebuie:

a) să fie în conformitate cu convenția și cu regulile și reglementările și procedurile autorității;

b) să prevadă controlul autorității asupra activităților desfășurate în zonă conform art. 153 paragraful 4;

c) să confere celui care exploatează drepturi exclusive pentru explorarea și exploatarea categoriilor specificate de resurse din sectorul menționat în planul de muncă, conform regulilor și reglementărilor și procedurilor autorității. Dacă un solicitant prezintă un plan de muncă numai pentru faza de explorare sau pentru faza de exploatare, planul de muncă aprobat va conferi drepturi exclusive numai pentru faza respectivă.

5. Cu excepția planurilor de muncă propuse de întreprindere, orice plan de muncă îmbracă forma unui contract încheiat între autoritate și unul sau mai mulți solicitanți.

ARTICOLUL 4

Condiții pentru acceptarea solicitanților

1. Sunt acceptabili solicitanții, alții decât întreprinderea, care îndeplinesc condițiile cerute de art. 153 paragraful 2 lit. b) în materie de naționalitate sau de control și de patronaj și care urmează procedurile și corespund criteriilor de acceptabilitate fixate de autoritate în regulile, reglementările și procedurile sale.

2. Sub rezerva paragrafului 6, criteriile de acceptabilitate sus-menționate se referă la capacitatea financiară și la competența tehnică a solicitantului, precum și la modul în care acesta a executat contractele pe care le-a încheiat anterior cu autoritatea.

3. Orice solicitare este patronată de statul parte al cărui cetățean este, în afara cazului când solicitantul are și o altă naționalitate, cum este cazul unei asociații sau al unui consorțiu compus din entități sau persoane ținând de diferite state, caz în care toate statele părți în cauză trebuie să patroneze cererea, sau când solicitantul este efectiv controlat de un alt stat parte sau de cetățenii acestui stat, caz în care cele două state părți trebuie să patroneze cererea. Criteriile și procedurile de aplicare a condițiilor de patronaj sunt enunțate în regulile, reglementările și procedurile autorității.

4. Statul sau statele care patronează o cerere vor veghea în aplicarea art. 139 al părții a IX-a a convenției, și ținând seama de sistemele lor juridice, ca activitățile

desfășurate în zonă de contractantul pe care acest stat sau aceste state îl patronază să fie conforme obligațiilor care îi incumbă în virtutea convenției și a prevederilor contractului. Totuși un stat parte nu este răspunzător pentru daunele rezultate din nerespectarea de către un contractant pe care îl patronază a obligațiilor sale, dacă a promulgat legi și reglementări și a prevăzut măsuri administrative care, în cadrul sistemului său juridic, sunt în mod rezonabil corespunzătoare pentru asigurarea respectării efective a acestor obligații de către persoanele supuse jurisdicției sale.

5. Procedurile urmate pentru aprecierea cererilor prezentate de statele părți trebuie să țină seama de calitatea lor de stat.

6. Criteriile de acceptabilitate vor impune ca orice solicitant, fără excepție, în cererea sa, să se angajeze:

a) să accepte ca fiind executorii și să respecte obligațiile ce îi incumbă în virtutea părții a XI-a, a regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității, a hotărârilor organelor sale și a clauzelor contractelor pe care le-a încheiat cu autoritatea;

b) să accepte controlul pe care autoritatea îl exercită asupra activităților desfășurate în zonă, potrivit autorizării primite prin convenție;

c) să prezinte în scris autorității asigurarea că își va îndeplini cu bună-credință obligațiile care îi incumbă în virtutea contractului;

d) să respecte dispozițiile referitoare la transferul de tehnologie prevăzute la art. 5 al prezentei anexe.

ARTICOLUL 5

Transferul de tehnologie

1. Orice solicitant, atunci când prezintă un proiect de plan de muncă, va furniza autorității o descriere generală a echipamentului și a metodelor care vor fi utilizate pentru activitățile desfășurate în zonă și alte informații pertinente care nu sunt proprietate industrială, referitoare la caracteristicile tehnologiei preconizate, precum și informații indicând unde sunt disponibile aceste tehnologii.

2. Orice contractant va comunica autorității orice modificare adusă descrierii, datelor și informațiilor puse la dispoziție autorității în virtutea paragrafului 1, ori de câte ori este efectuată o modificare sau o inovație tehnică importantă.

3. Orice contract referitor la activități care vor fi întreprinse în zonă va conține clauze prin care contractantul se angajează:

a) să pună la dispoziția întreprinderii, la cererea autorității și potrivit unor modalități și în condiții comerciale juste și rezonabile, tehnologiile pe care le utilizează pentru desfășurarea activităților în zonă în cadrul contractului și pe care este în drept să le transfere. Acest transfer se va face pe cale de acorduri de licență sau alte aranjamente corespunzătoare pe care contractantul le negociază cu întreprinderea și care vor fi consemnate într-un acord special care completează contractul. Acest angajament nu poate fi invocat, decât dacă întreprinderea consideră că nu este în măsură să obțină pe piața liberă aceleași tehnologii sau tehnologii la fel de eficiente și corespunzătoare, potrivit unor modalități și în condiții juste și rezonabile;

b) să obțină de la proprietarul oricărei tehnologii utilizate pentru desfășurarea activităților în zonă în cadrul contractului și care nu este vizată la lit. a) și nici în general disponibilă pe piața liberă, angajamentul scris că, la solicitarea autorității, el va autoriza întreprinderea, printr-un acord de licență sau alt aranjament corespunzător, să utilizeze tehnologiile respective în aceeași măsură ca și contractantul și potrivit unor modalități și în condiții comerciale

juste și rezonabile. În absența unui asemenea angajament, tehnologiile în cauză nu pot fi utilizate de către contractant pentru desfășurarea unor activități în zonă;

c) să dobândească, printr-un contract executoriu, dacă întreprinderea i-o cere și de fiecare dată când o poate face, fără ca din aceasta să rezulte cheltuieli substanțiale pentru contractant, dreptul de a transfera întreprinderii orice tehnologie utilizată de el pentru desfășurarea activităților din zonă în cadrul contractului, pe care el nu este în drept să o transfere și care nu este în general disponibilă pe piața liberă. Dacă, în cadrul unei societăți, există strânse legături între contractant și proprietarul tehnologiilor, caracterul strâns al acestor legături și gradul de control sau de influență vor fi luate în considerare atunci când se determină că au fost luate toate măsurile posibile pentru dobândirea aceluși drept. Dacă contractantul exercită un control efectiv asupra proprietarului și nu dobândește de la acesta drepturile respective, se va ține cont de aceasta atunci când se stabilește dacă contractantul este acceptabil atunci când acesta prezintă o nouă cerere de aprobare sau un nou plan de muncă;

d) să-i faciliteze întreprinderii, la cerere, achiziționarea, pe calea unor acorduri de licență sau în cadrul altor aranjamente corespunzătoare și conform unor modalități și condiții comerciale juste și rezonabile, a oricărei tehnologii vizate de lit. b), în cazul în care întreprinderea ar decide să negocieze direct cu proprietarul respectivelor tehnologii;

e) să ia aceleași măsuri care sunt prevăzute la lit. a), b), c) și d), față de un stat în curs de dezvoltare sau un grup de state în curs de dezvoltare care dorește să încheie un contract în virtutea art. 9 al prezentei anexe, cu condiția ca aceste măsuri să fie limitate la exploatarea părții sectorului propus de contractant, care a fost rezervată conform art. 8 al prezentei anexe și că activitățile prevăzute prin contractul solicitat de un stat sau grup de state în curs de dezvoltare să nu implice un transfer de tehnologii în folosul unui stat terț sau al cetățenilor unui stat terț. Obligațiile prevăzute de prezenta dispoziție nu sunt valabile decât pentru contractanții ale căror tehnologii nu au făcut obiectul unei cereri de transfer către întreprindere sau nu au fost încă transferate acesteia.

4. Diferențele privind angajamentele cerute potrivit paragrafului 3, ca și cele privind celelalte clauze ale contractelor vor fi supuse procedurii de reglementare obligatorie a diferendelor, prevăzută în partea a XI-a, iar nerespectarea acestor angajamente poate fi sancționată cu amenzi sau cu suspendarea ori rezilierea contractului conform art. 18 al prezentei anexe. Diferențele apărute în legătură cu chestiunea de a ști dacă ofertele prezentate de contractant prevăd modalități și condiții comerciale juste și rezonabile pot fi supuse, de către oricare dintre părți, procedurii de arbitraj comercial obligatoriu prevăzute de Regulamentul de arbitraj al Comisiei Națiunilor Unite pentru Dreptul Comercial Internațional sau oricărei alte proceduri de arbitraj, prevăzută în regulile, reglementările și procedurile autorității. În cazul în care arbitrajul se încheie cu o decizie negativă, contractantul are la dispoziție 45 de zile pentru a-și modifica oferta, astfel încât aceasta să cuprindă modalități și condiții juste și rezonabile înainte ca autoritatea să ia o decizie în aplicarea art. 18 al prezentei anexe.

5. Dacă întreprinderea nu este în măsură să obțină, potrivit unor modalități și condiții comerciale juste și rezonabile, tehnologii corespunzătoare care să-i permită să întreprindă în timp oportun extragerea și tratarea mineralelor din zonă, consiliul sau adunarea pot convoca un grup de state părți, compus din statele care desfășoară activități în zonă, statele care patronază entități sau persoane care

exercită asemenea activități și alte state care au acces la aceste tehnologii. Acest grup va proceda la consultări și va lua măsuri eficiente, astfel încât aceste tehnologii să fie puse la dispoziția întreprinderii potrivit unor modalități și condiții comerciale juste și rezonabile. Fiecare dintre statele părți va lua în acest scop toate măsurile posibile în cadrul sistemului său juridic.

6. În cazul unor societăți mixte constituite împreună cu întreprinderea, transferul de tehnologii se va face conform acordului care reglementează societatea mixtă.

7. Angajamentele prevăzute la paragraful 3 vor fi incluse în fiecare contract referitor la activitățile ce urmează a fi desfășurate în zonă până la expirarea unui termen de 10 ani de la demararea producției comerciale de către întreprindere și pot fi invocate în acest interval de timp.

8. În sensul prezentului articol, termenul *tehnologie* înglobează echipamentul specializat și procedeele tehnice, inclusiv descrierile, manualele, notițele explicative, formarea cadrelor și sfaturile și asistența tehnică necesare pentru montajul, întreținerea și funcționarea unui sistem viabil, precum și dreptul de a utiliza aceste elemente în acest scop pe bază neexclusivă.

ARTICOLUL 6

Aprobarea planurilor de muncă

1. Autoritatea va proceda la examinarea planurilor de muncă propuse, după șase luni de la intrarea în vigoare a convenției și apoi din patru în patru luni.

2. La examinarea unei cereri de aprobare a unui plan de muncă care îmbracă forma unui contract, autoritatea va stabili mai întâi:

a) dacă solicitantul s-a conformat procedurilor de prezentare a cererilor conform art. 4 al prezentei anexe și dacă a dat autorității angajamentele și asigurările cerute de acest articol. Dacă aceste proceduri nu au fost respectate sau dacă lipsește unul dintre angajamentele și asigurările sus-menționate, solicitantul va dispune de un termen de 45 de zile pentru remedierea acestor carențe;

b) dacă solicitantul întrunește condițiile de acceptabilitate conform art. 4 al prezentei anexe.

3. Toate planurile de muncă propuse trebuie să fie conforme dispozițiilor pertinente ale convenției și vor fi supuse acestor dispoziții, precum și regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității, inclusiv condițiilor referitoare la operațiuni, contribuțiilor financiare și angajamentelor luate în materie de transferuri de tehnologii. Dacă planurile de muncă propuse sunt conforme acestor prevederi, autoritatea le va aproba, cu condiția ca ele să fie conforme și cu condițiile uniforme și nediscriminatorii stabilite prin regulile, reglementările și procedurile autorității, în afară de cazul când:

a) o parte sau totalitatea sectorului vizat de planul de muncă este cuprinsă într-un plan de muncă aprobat anterior sau într-un plan de muncă propus anterior, asupra căruia autoritatea nu a statuat încă definitiv;

b) punerea în exploatare a unei părți sau a totalității sectorului vizat de planul de muncă a fost exclusă de autoritate în aplicarea art. 162 paragraful 2 lit. x);

c) planul de muncă propus este prezentat sau patronat de un stat parte căruia deja i s-au aprobat:

(i) planuri de muncă referitoare la explorarea și exploatarea unor zăcăminte de noduli polimetalici în sectoare nerezervate a căror suprafață, adăugată suprafeței uneia dintre părțile sectorului vizat prin planul de muncă propus, ar depăși cu 30% suprafața unei zone circulare de 400.000 km²,

determinată pornind din centrul uneia dintre părțile sectorului vizat prin planul de muncă propus;

(ii) planuri de muncă referitoare la explorarea și exploatarea unor zăcăminte de noduli polimetalici în sectoare nerezervate care ar reprezenta împreună 2% din suprafața totală a zonei care n-a fost rezervată și a cărei punere în exploatare nu a fost exclusă prin aplicarea art. 162 paragraful 2 lit. x).

4. În scopul aplicării regulii enunțate la paragraful 3 lit. c), un plan de muncă propus de o asociație sau de un consorțiu va fi considerat ca aparținând, în mod proporțional, statelor părți care patronează societatea sau consorțiul, conform art. 4 paragraful 3 al prezentei anexe. Autoritatea poate aproba planuri de muncă reglementate de paragraful 3 lit. c), dacă ea constată că aprobarea respectivă nu va avea drept efect să permită unui stat parte sau entităților sau persoanelor patronate de un stat parte să monopolizeze activitățile desfășurate în zonă sau să împiedice alte state părți să desfășoare activități în aceasta.

5. Derogând de la prevederile paragrafului 3 lit. a) de mai sus, după terminarea perioadei interimare definite de art. 151 paragraful 3, autoritatea poate să adopte, prin intermediul unor reguli, reglementări și proceduri, alte proceduri și criterii compatibile cu convenția pentru a stabili, în caz de alegere între solicitanți pentru un sector dat, pe acei dintre solicitanți ale căror planuri de muncă vor fi aprobate. Aceste proceduri și criterii trebuie să asigure aprobarea planurilor de muncă pe o bază echitabilă și nediscriminatorie.

ARTICOLUL 7

Alegerea solicitanților de autorizării de producție

1. La șase luni după intrarea în vigoare a convenției și după aceea din patru în patru ani, autoritatea va examina cererile de autorizare a producției prezentate în perioada care s-a scurs. Dacă toate aceste cereri pot fi aprobate fără ca plafonul producției să fie depășit și fără ca autoritatea să contravină obligațiilor pe care și le-a asumat în baza unui acord sau aranjament privind produsele la care a devenit parte, așa cum se prevede la art. 151 autoritatea va elibera autorizațiile solicitate.

2. Când trebuie făcută o alegere între solicitanții de autorizării de producție datorită limitării producției prevăzute de art. 151 paragrafele 2 și 7 sau obligațiilor care incumbă autorității în virtutea unui acord sau aranjament de producție la care ea a devenit parte, așa cum o prevede art. 151 paragraful 1, autoritatea va proceda la această alegere pe baza unor criterii obiective și nediscriminatorii fixate prin regulile, reglementările și procedurile sale.

3. În aplicarea paragrafului 2, autoritatea va da prioritate solicitanților care:

a) oferă cele mai bune garanții de eficacitate ținând cont de capacitatea lor financiară și tehnică și de modul în care ei au executat, dacă a fost cazul, planurile de muncă aprobate anterior;

b) oferă autorității perspectiva unor câștiguri financiare mai rapide, ținând cont de data la care urmează să înceapă producția comercială;

c) au investit deja cele mai multe resurse și eforturi în prospectare sau explorare.

4. Solicitanții care nu au fost aleși în cursul unei perioade oarecare au prioritate în perioadele ulterioare, până când vor primi autorizație.

5. Alegerea se va face ținând seama de necesitatea de a se oferi tuturor statelor părți, independent de sistemul lor

economic și social sau de situarea lor geografică, o mai bună posibilitate de a participa la activitățile desfășurate în zonă, și de necesitatea de a împiedica monopolizarea acestor activități, astfel încât să se evite discriminările față de orice stat sau sistem.

6. Autorizațiile de producție privind sectorul rezervat au prioritate de fiecare dată când există în exploatare mai puține sectoare rezervate decât sectoare nerezervate.

7. Deciziile vizate de prezentul articol vor fi luate cât mai curând posibil, după expirarea fiecărei perioade.

ARTICOLUL 8

Rezervarea de sectoare

Fiecare cerere, alta decât cele prezentate de întreprindere sau de orice alte entități sau persoane, care se referă la sectoare rezervate, trebuie să se refere la un perimetru care nu trebuie, în mod necesar, să fie neîntrerupt și care să aibă o suprafață totală și o valoare comercială estimativă suficiente pentru a permite două operațiuni de extracție minieră. Solicitantul va da coordonatele care să permită divizarea perimetrului în două părți de valoare comercială estimativă egală și va comunica toate datele pe care le-a cules pentru cele două părți ale perimetrului. Fără a aduce atingere puterilor pe care le deține autoritatea în aplicarea art. 17 al prezentei anexe, datele care trebuie să-i fie comunicate în ce privește nodulii polimetali se vor referi la ridicări topografice, eșantioane, densitatea nodurilor și concentrația metalelor pe care le conțin. În termen de 45 de zile de la recepționarea datelor, autoritatea va desemna partea din perimetru care va fi rezervată exclusiv activităților pe care le va desfășura ea prin intermediul întreprinderii sau în asociere cu state în curs de dezvoltare. Această desemnare poate fi amânată cu încă 45 de zile, dacă autoritatea solicită unui expert independent să determine dacă toate datele primite în baza prezentului articol i-au fost comunicate corect. Sectorul desemnat devine sector rezervat de îndată ce planul de muncă privind sectorul nerezervat este aprobat și contractul semnat.

ARTICOLUL 9

Activități desfășurate în sectoarele rezervate

1. Întreprinderea are latitudinea de a decide dacă dorește să desfășoare ea însăși activitățile în fiecare sector rezervat. Această decizie poate fi luată în orice moment, în afară de cazul în care autoritatea primește o notificare conform paragrafului 4, în care caz întreprinderea va lua decizia într-un termen rezonabil. Întreprinderea poate hotărî să exploateze aceste sectoare cu titlu de societate mixtă împreună cu un stat sau cu o entitate sau persoană interesată.

2. Întreprinderea poate încheia contracte pentru executarea unei părți din activitățile sale conform art. 12 al anexe nr. IV. Ea poate, de asemenea, pentru a desfășura aceste activități, să se asocieze în cadrul unei societăți mixte cu orice entitate sau persoană care dorește și care este abilitată să desfășoare activități în zonă, în aplicarea art. 153 paragraful 2 lit. b). Atunci când are în vedere societăți mixte de acest gen, întreprinderea va oferi statelor părți, care sunt țări în curs de dezvoltare și cetățenilor acestora, posibilitatea unei participări efective.

3. Autoritatea poate prescrie, în regulile, reglementările și procedurile sale, condiții de fond și de procedură referitoare la asemenea contracte și societăți mixte.

4. Orice stat parte, care este țară în curs de dezvoltare, sau orice persoană fizică sau juridică patronată de acesta și efectiv controlată de el sau de un alt stat în curs de

dezvoltare, care este un solicitant acceptabil, sau orice grup din categoriile precedente, poate notifica autorității dorința sa de a prezenta, în aplicarea art. 6 al prezentei anexe, un plan de muncă pentru un sector rezervat. Planul de muncă va fi studiat, dacă întreprinderea hotărăște, conform paragrafului 1, să nu desfășoare activități proprii în acest sector.

ARTICOLUL 10

Preferințe și priorități acordate unor solicitanți

Dacă în aplicarea art. 3 paragraful 4 lit. c) al prezentei anexe un plan de muncă a fost aprobat numai pentru explorare, deținătorului său i se va acorda preferință și prioritate față de ceilalți solicitanți, dacă acesta va prezenta un plan de muncă privind exploatarea aceluiași sector și acelorași resurse. Totuși această preferință și acest rang de prioritate pot să-i fie retrase în cazul în care acesta nu și-a îndeplinit planul de muncă în mod satisfăcător.

ARTICOLUL 11

Acorduri de coantrepriză

1. Contractele pot prevedea aranjamente de asociere între contractant și autoritate, care va acționa prin intermediul întreprinderii, sub formă de societăți comune sau de împărțire a producției, ca și orice altă formă de aranjamente de coantrepriză, care se vor bucura de aceeași protecție în materie de revizuire, de suspendare sau de reziliere ca și contractele încheiate cu autoritatea.

2. Contractanții care încheie cu întreprinderea asemenea aranjamente de asociere pot beneficia de stimulente financiare prevăzute în aranjamentele financiare stabilite la art. 13 al prezentei anexe.

3. Partenerii întreprinderii la o societate mixtă sunt ținuti să efectueze plățile prevăzute la art. 13 al prezentei anexe în proporție cu cota lor de participare la societatea mixtă, sub rezerva stimulentele financiare prevăzute la același articol.

ARTICOLUL 12

Activități desfășurate de către întreprindere

1. Activitățile desfășurate în zonă de către întreprindere în aplicarea prevederilor art. 153 paragraful 2 lit. a) sunt reglementate de dispozițiile părții a XI-a, de regulile, reglementările și procedurile autorității și de deciziile sale pertinente.

2. Orice plan de muncă propus de întreprindere trebuie să fie însoțit de documente care să ateste capacitatea sa financiară și tehnică.

ARTICOLUL 13

Clauzele financiare ale contractelor

1. Atunci când adoptă regulile, reglementările și procedurile referitoare la clauzele financiare ale unui contract între autoritate și entitățile sau persoanele vizate la art. 153 paragraful 2 lit. b) și atunci când negociază clauzele financiare ale unui asemenea contract, în conformitate cu partea a XI-a a convenției și cu aceste reguli, reglementări și proceduri, autoritatea va fi călăuzită de următoarele obiective:

a) să-și asigure maximum de venituri provenite din produsul exploatarei comerciale;

b) să facă în așa fel, încât explorării și exploatarei resurselor zonei să le fie consacrate investiții și tehnologii corespunzătoare;

c) să facă în așa fel, încât contractanții să fie tratați egal din punct de vedere financiar și să aibă obligații financiare comparabile;

d) să furnizeze stimulente pe bază uniformă și nediscriminatorie pentru a încuraja contractanții să încheie acorduri de asociere cu întreprinderea ori cu țările în curs de dezvoltare sau cu cetățenii acestora, pentru a stimula transferul de tehnologie către întreprindere sau către țările în curs de dezvoltare ori cetățenii acestora, și pentru a pregăti personalul autorității și al țărilor în curs de dezvoltare;

e) să dea posibilitatea întreprinderii să procedeze la exploatarea zăcămintelor în același timp ca și entitățile sau persoanele vizate în art. 153 paragraful 2 lit. b); și

f) să evite ca, prin jocul stimulentei financiare furnizate contractanților în aplicarea paragrafului 14 sau a clauzelor contractelor revizuite conform art. 19 al prezentei anexe, sau prin aplicarea dispozițiilor art. 11 al aceleiași anexe, referitoare la societățile mixte, contractanții să nu fie subvenționați într-un asemenea mod care să le dea în mod artificial un avantaj în concurență cu cei care exploatează zăcămintele terestre.

2. Pentru cheltuielile administrative referitoare la studierea cererilor de aprobare a planurilor de muncă se va percepe o taxă al cărei quantum este fixat la 500.000 dolari S.U.A., pentru fiecare cerere.

Quantumul taxei va fi revizuit periodic de către consiliu, astfel încât acesta să acopere cheltuielile administrative efectuate. Dacă cheltuielile angajate de autoritate pentru studierea unei cereri sunt inferioare sumei fixate, autoritatea rambursează diferența autorului cererii.

3. Contractantul va achita o taxă anuală fixă de un milion de dolari S.U.A. începând cu data intrării în vigoare a contractului. Dacă data aprobată pentru demararea producției comerciale este amânată ca urmare a întârzierii în eliberarea autorizației de producție, conform art. 151, contractantul va fi scutit de fracțiunea din taxa anuală fixă corespunzătoare duratei întârzierii. Din momentul demarării producției comerciale, contractantul va achita fie taxa asupra producției, fie taxa anuală fixă, dacă aceasta este mai ridicată.

4. În termen de un an socotit de la demararea producției comerciale, conform paragrafului 3, contractantul va alege modalitatea de plată a contribuției sale financiare către autoritate:

a) fie achitând numai o taxă asupra producției;

b) fie achitând o taxă asupra producției și plătind o parte din încasările nete.

5. a) Dacă contractantul alege să plătească contribuția sa financiară către autoritate numai prin achitarea unei taxe asupra producției, quantumul acestei taxe va fi egal cu un anumit procentaj din valoarea comercială a metalelor tratate, provenite din nodulii polimetali extrași din sectorul vizat prin contract, procentaj care se va fixa după baremul următor:

(i) de la primul până la al zecelea an al producției comerciale 5%

(ii) de la al unsprezecelea an până la sfârșitul perioadei de producție comercială 12%.

b) Valoarea comercială sus-menționată se calculează prin multiplicarea cantității de metale tratate, provenite din nodulii polimetali extrași din sectorul vizat prin contract, cu prețul mediu al acestor metale, determinat conform paragrafelor 7 și 8, pe perioada exercițiului contabil respectiv.

6. Dacă contractantul alege să plătească contribuția sa financiară către autoritate achitând o taxă asupra producției

și plătind o parte din încasările nete, quantumul acestor plăți va fi determinat după cum urmează:

a) quantumul taxei asupra producției va fi egal cu un anumit procentaj din valoarea comercială, determinată potrivit lit. b), a metalelor tratate, provenite din nodulii polimetali extrași din sectorul vizat prin contract, procentaj care va fi fixat după baremul următor:

(i) pentru prima perioadă a producției comerciale — 2 %

(ii) pentru a doua perioadă a producției comerciale — 4 %.

Dacă în timpul celei de-a doua perioade de producție comercială, așa cum aceasta este definită la lit. d), randamentul investiției pentru un exercițiu contabil dat, potrivit definiției de la lit. m), este, ca urmare a plății taxei de 4% asupra producției, mai mic de 15%, quantumul taxei asupra producției va fi fixat la 2% în loc de 4% pentru acel exercițiu;

b) valoarea comercială a metalelor tratate se calculează prin multiplicarea cantității de metale tratate, provenite din nodulii polimetali extrași din sectorul vizat prin contract cu prețul mediu, determinat conform paragrafelor 7 și 8, al acestor metale pe perioada exercițiului contabil respectiv;

c) (i) partea din încasări, care revine autorității, va fi prelevată asupra părții din încasările nete ale contractantului care provin din activitățile de extracție a resurselor din sectorul vizat prin contract, denumite în continuare *încasări nete imputabile*;

(ii) partea din încasările nete imputabile, care revine autorității, va fi determinată conform următorului barem progresiv:

Partea din încasările nete imputabile care va reveni autorității

Încasările nete imputabile	Prima perioadă a producției comerciale	A doua perioadă a producției comerciale
Tranșa reprezentând un randament al investiției superior lui 0%, dar inferior lui 10%	35%	40%
Tranșa reprezentând un randament al investiției egal sau superior lui 10%, dar inferior lui 20%	42,5%	50%
Tranșa reprezentând un randament al investiției egal sau superior lui 20%	50%	70%

d) (i) prima perioadă a producției comerciale vizate la lit. a) și c) va începe cu primul exercițiu contabil al producției comerciale și se va încheia cu exercițiul contabil pentru care cheltuielile de punere în valoare a contractului, ajustate ținând cont de dobânda aferentă la partea încă neamortizată a acestor cheltuieli, sunt pe deplin amortizate, după cum se indică în continuare:

Pentru primul exercițiu contabil care ocazionaază cheltuieli de punere în valoare, cheltuielile de punere în valoare neamortizate cuprind cheltuielile de punere în valoare din care se deduce quantumul excedentelor reale pentru exercițiul contabil respectiv. Pentru fiecare dintre exercițiile următoare, cheltuielile de punere în valoare neamortizate sunt calculate adăugând la cheltuielile de

punere în valoare neamortizate la încheierea exercițiului precedent, majorate cu o dobândă anuală de 10%, cheltuielile de punere în valoare angajate în timpul exercițiului contabil în curs și deducând din acest total excedentele reale ale contractantului pentru exercițiul contabil respectiv. Exercițiul contabil pentru care cheltuielile de punere în valoare, majorate cu dobânda aferentă părții neamortizate din aceste cheltuieli, sunt complet amortizate, este primul exercițiu pentru care cheltuielile de punere în valoare sunt nule; excedentele reale ale contractantului pentru orice exercițiu contabil sunt constituite din încasările sale brute, din care se deduc cheltuielile de exploatare și plățile făcute către autoritate, conform lit. c);

(ii) a doua perioadă de producție comercială începe cu exercițiul contabil început la expirarea primei perioade și durează până la sfârșitul contractului.

e) Prin *încasări nete imputabile* se înțelege încasările nete ale contractantului, multiplicat prin raportul dintre cheltuielile de punere în valoare, aferente extracției, și totalul cheltuielilor de punere în valoare a contractantului. Dacă activitățile contractantului se referă la extracția și la transportul de noduli polimetali, precum și la producția comercială, în principal, a trei metale tratate și anume cobaltul, cuprul și nichelul, quantumul încasărilor nete imputabile ale contractantului nu poate fi mai mic de 25% din încasările sale nete. Sub rezerva modalităților vizate la lit. n), în toate celelalte cazuri, inclusiv în cazul în care activitățile contractantului privesc producția și transportul de noduli polimetali și producția comercială a patru metale tratate și anume, cobaltul, cuprul, manganul și nichelul, autoritatea poate, prin regulile, reglementările și procedurile sale, să prescrie quantumuri-plafon corespunzătoare aplicând aceeași formulă de proporționalitate ca pentru fixarea quantumului-plafon de 25% în cazul celor trei metale;

f) prin *încasări nete ale contractantului* se înțelege încasările brute ale contractantului din care se scad cheltuielile de exploatare și de amortizare a cheltuielilor sale de punere în valoare după modalitățile indicate la lit. j);

g) (i) dacă activitățile contractantului se referă la extracția, transportul nodulilor și la producția comercială de metale tratate, prin *încasări brute ale contractantului* se înțelege produsul brut al vânzării metalelor tratate și orice alte încasări considerate ca fiind în mod rațional imputabile operațiilor efectuate în baza contractului în conformitate cu regulile, reglementările și procedurile financiare ale autorității;

(ii) în toate cazurile, altele decât cele specificate la lit. g) (i) și n) (iii) prin *încasări brute ale contractantului* se înțelege produsul brut al vânzării metalelor semitratate care provin din nodulii polimetali extrași din sectorul vizat prin contract și orice alte încasări considerate ca fiind în mod rezonabil imputabile operațiilor efectuate în baza contractului conform regulilor, reglementărilor și procedurilor financiare ale autorității;

h) prin *cheltuieli de punere în valoare ale contractantului* se înțelege:

(i) toate cheltuielile angajate înainte de demararea producției comerciale, care sunt legate direct de dezvoltarea capacității de producție a sectorului vizat prin contract și de activitățile conexe cu titlu de operații prevăzute în contract, în toate cazurile, altele decât cele specificate la lit. n), conform principiilor contabile general admise, inclusiv, între altele, cheltuielile de echipare, cumpărările de

materiale, de nave, de instalații de tratare, cheltuielile referitoare la lucrările de construcții, cumpărările de clădiri, de terenuri, cheltuielile referitoare la construcția de drumuri, la prospectarea și la exploatarea sectorului vizat prin contract la cercetare-dezvoltare, la dobânzi, la eventuale închirieri, licențe, taxe; și

(ii) cheltuielile asemănătoare celor vizate la lit. n) (i), angajate după demararea producției comerciale, pentru punerea în executare a planului de muncă, cu excepția celor legate de cheltuielile de exploatare;

i) încasările provenite din înstrăinarea bunurilor de echipament și valoarea comercială a bunurilor de echipament, care nu mai sunt necesare, cu titlu de operații prevăzute de contract, și care nu sunt vândute, vor fi scăzute din cheltuielile de punere în valoare ale contractantului pentru exercițiul contabil respectiv. Atunci când quantumul acestor reduceri depășește pe cel al cheltuielilor de punere în valoare, excedentul se adaugă încasărilor brute;

j) cheltuielile de punere în valoare ale contractantului, efectuate înainte de începerea producției comerciale, care sunt vizate la lit. h) (i) și n) (iv), vor fi amortizate în zece tranșe anuale egale, socotite de la data demarării producției comerciale, cheltuielile de punere în valoare ale contractantului vizate la lit. h) (ii) și n) (iv), efectuate după demararea producției comerciale, vor fi amortizate în zece tranșe anuale egale sau într-un număr inferior de tranșe anuale în așa fel încât ele să fie complet amortizate la expirarea contractului;

k) prin *cheltuieli de exploatare ale contractantului* se înțelege toate cheltuielile efectuate după demararea producției comerciale pentru exploatarea capacității de producție a sectorului vizat prin contract și pentru activitățile conexe, cu titlu de operațiuni prevăzute în contract, conform principiilor contabile general admise, inclusiv, îndeosebi, taxa asupra producției sau taxa anuală fixă, dacă aceasta este mai ridicată, cheltuielile referitoare la retribuții, salarii și indemnizații conexe, la materiale, servicii, transporturi, la tratare și comercializare, la dobânzi, serviciile publice, la apărarea mediului marin, la cheltuieli generale și cheltuieli administrative legate direct de operațiunile prevăzute în contract, precum și orice deficit de exploatare reportat într-un sens sau altul, după cum se arată în continuare. Deficitul de exploatare poate fi reportat de două ori consecutiv, de la un exercițiu la altul, cu excepția ultimilor doi ani ai contractului, sau poate fi imputat retroactiv asupra celor două exerciții precedente;

l) dacă contractantul asigură, în principal, extracția, transportul de noduli polimetali și producția comercială de metale tratate și semitratate, prin expresia *cheltuieli de punere în valoare aferente extracției* se înțelege partea de cheltuieli de punere în valoare angajate de către contractant, care este direct legată de extracția resurselor sectorului vizat prin contract, conform principiilor contabile general admise și regulilor de gestiune financiară, precum și procedurilor și reglementărilor și procedurilor financiare ale autorității, inclusiv taxa percepută pentru studierea cererii de contract, taxa anuală fixă și, dacă este cazul, cheltuielile efectuate pentru prospectarea și explorarea sectorului vizat prin contract și o fracțiune din cheltuielile de cercetare și dezvoltare;

m) prin *randament al investițiilor* se înțelege, pentru un exercițiu contabil dat, raportul dintre încasările nete imputabile ale acestui exercițiu și cheltuielile de punere în valoare aferente extracției. În scopul calculării acestui raport, cheltuielile de punere în valoare, aferente extracției, cuprind

cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de material nou sau pentru înlocuirea materialului a cărui utilizare este legată de activitățile de extracție, din care se scade costul inițial al materialului înlocuit;

n) dacă contractantul asigură numai extracția:

- (i) prin *încasări nete imputabile* se înțelege totalitatea încasărilor nete ale contractantului;
- (ii) expresia *încasări nete ale contractantului* este cea definită la lit. f);
- (iii) prin *încasări brute ale contractantului* se înțelege produsul brut al vânzării nodurilor polimetaliți și orice alte încasări considerate ca fiind, în mod rezonabil, imputabile operațiunilor efectuate în baza contractului conform regulilor, reglementărilor și procedurilor financiare ale autorității;
- (iv) prin *cheltuieli de punere în valoare ale contractantului* se înțelege toate cheltuielile efectuate înainte de demararea producției comerciale, așa cum se arată la lit. h) (i), și toate cheltuielile efectuate după demararea producției comerciale, așa cum se arată la lit. h) (ii), care sunt direct legate de extracția resurselor sectorului vizat prin contract, calculate conform principiilor contabile general admise;
- (v) prin *cheltuieli de exploatare ale contractantului* se înțelege acele cheltuieli de exploatare ale contractantului, vizate la lit. k), care sunt direct legate de extracția resurselor din sectorul vizat prin contract, calculate conform principiilor contabile general admise;
- (vi) prin *randament al investiției* se înțelege, pentru un exercițiu contabil dat, raportul dintre încasările nete ale acestui exercițiu și cheltuielile de punere în valoare efectuate de contractant. În scopul calculării acestui raport, cheltuielile de punere în valoare cuprind cheltuielile efectuate pentru cumpărarea de material nou sau pentru înlocuirea materialului, din care se scade costul inițial al materialului înlocuit;

o) luarea în calcul a cheltuielilor referitoare la plata dobânzilor de către contractant, care sunt vizate la lit. h), k), l) și n), este autorizată în măsura în care, în toate cazurile, autoritatea, conform art. 4 paragraful 1 din prezenta anexă, a apreciat că raportul dintre capitalul social și datorii, precum și nivelul dobânzii sunt rezonabile, ținând seama de practicile comerciale în vigoare;

p) cheltuielile vizate în prezentul paragraf nu includ sumele plătite cu titlu de impozit asupra societăților sau alte taxe analoge percepute de către state pentru operațiunile contractantului.

7. a) Prin expresia *metale tratate*, folosită la paragrafele 5 și 6, se înțelege metalele sub forma cea mai curentă, care în mod obișnuit sunt comercializate pe piețele internaționale finale. În sensul prevederilor prezentei litere, autoritatea va specifica în regulile, reglementările și procedurile financiare, piețele internaționale finale pertinente. Pentru metalele care nu sunt comercializate pe aceste piețe, prin expresia *metale tratate* se înțelege metalele sub forma cea mai curentă, care în mod obișnuit sunt comercializate în cadrul tranzacțiilor normale conform principiilor întreprinderii independente;

b) dacă autoritatea nu este în măsură să determine în alt mod cantitatea de metale tratate pornind de la nodulii polimetaliți extrași din sectorul vizat de contractul menționat la paragraful 5 lit. b) și la paragraful 6 lit. b), această cantitate se determină după conținutul de metal al acestor noduli, după coeficientul de recuperare după tratare și alți

factori pertinenti, conform regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității și principiilor contabile general admise.

8. Dacă o piață internațională finală oferă un mecanism adecvat de stabilire a prețurilor metalelor tratate, ale nodurilor polimetaliți și metalelor semitratate provenite din noduli, autoritatea va folosi cursul mediu practicat pe această piață. În toate celelalte cazuri, ea va fixa, după ce a consultat pe contractant, un preț echitabil pentru aceste produse, conform paragrafului 9.

9. a) Toate costurile, cheltuielile și încasările, precum și toate prețurile și valorile vizate de prezentul articol vor fi cele practicate în tranzacțiile conforme cu principiile pieței libere sau de întreprinderile independente. În caz contrar, ele vor fi determinate de către autoritate după consultarea contractantului ca și cum s-ar proceda la tranzacții conform principiilor pieței libere sau ale întreprinderii independente, ținându-se seama de tranzacțiile pertinente pe alte piețe;

b) pentru a garanta respectarea prezentului paragraf și punerea lui în aplicare, autoritatea se va inspira din principiile adoptate și din interpretarea dată pentru tranzacțiile conforme principiilor întreprinderii independente de către Comisia Națiunilor Unite pentru societățile transnaționale, de către Grupul de experți pentru convențiile fiscale dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare și de către alte organisme internaționale, și ea va stabili, prin regulile, reglementările și procedurile sale, reguli și proceduri contabile uniforme și acceptabile pe plan internațional, precum și metodele pe care va trebui să le aplice contractantul în alegerea experților contabili independenți, care să fie acceptabili pentru autoritate, și care vor verifica conturile în conformitate cu aceste reguli, reglementări și proceduri.

10. Contractantul va furniza experților contabili, conform regulilor, reglementărilor și procedurilor financiare ale autorității, datele financiare necesare pentru a stabili dacă prevederile prezentului articol au fost respectate.

11. Toate costurile, cheltuielile și încasările, precum și toate prețurile și valorile vizate de prezentul articol vor fi determinate conform principiilor contabile general admise și regulilor, reglementărilor și procedurilor financiare ale autorității.

12. Sumele datorate autorității în aplicarea paragrafelor 5 și 6 vor fi plătite în monede liber utilizabile sau în monede care se pot procura liber și se vor utiliza efectiv pe principalele piețe de schimb sau, la alegerea contractantului, sub formă de echivalent în metale tratate, calculat pe baza valorii marfă. Valoarea marfă este determinată conform paragrafului 5 lit. b). Monedele liber-utilizabile și monedele care se pot procura liber și se pot utiliza efectiv pe principalele piețe de schimb vor fi definite în regulile, reglementările și procedurile autorității conform practicilor monetare internaționale curente.

13. Toate obligațiile financiare ale contractantului către autoritate, ca și toate taxele, costurile, cheltuielile și încasările vizate de prezentul articol, vor fi adaptate, fiind exprimate în valoare constantă în raport cu un an de referință.

14. În îndeplinirea obiectivelor enunțate la paragraful 1, autoritatea poate, ținând seama de recomandările Comisiei planificării economice și ale Comisiei juridice și tehnice, să adopte reguli, reglementări și proceduri care să prevadă acordarea de stimulente contractanților, pe o bază uniformă și nediscriminatorie.

15. În caz de diferend între autoritate și un contractant, privind interpretarea sau aplicarea clauzelor financiare ale unui contract, fiecare dintre părți poate supune diferendul unui arbitraj comercial cu forță obligatorie, în afară de cazul în care cele două părți ar cădea de acord să rezolve diferendul prin alte mijloace, conform art. 188 paragraful 2.

ARTICOLUL 14

Comunicarea de date

1. Conform regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității și potrivit modalităților și condițiilor din planul de muncă, cel care exploatează va comunica autorității, la intervale fixate de către acesta, toate datele care îi sunt deopotrivă necesare și pertinente în vederea exercitării efective, de către principalele organe ale autorității, a puterilor și funcțiilor lor în ce privește sectorul la care se referă planul de muncă.

2. Datele comunicate cu privire la sectorul la care se referă planul de muncă și care sunt considerate ca fiind proprietate industrială nu pot fi utilizate decât în scopurile specificate în prezentul articol. Datele care sunt necesare la elaborarea de către autoritate a regulilor, reglementărilor și procedurilor referitoare la protecția mediului marin și la securitate, altele decât datele referitoare la proiectarea echipamentului, nu vor fi considerate ca fiind proprietate industrială.

3. Autoritatea se abține de a comunica întreprinderii sau oricărui care este străin de autoritate datele care îi sunt furnizate de prospectori, de solicitanții de contracte și de contractanți, și care nu sunt considerate ca fiind proprietate industrială, însă datele referitoare la sectorul rezervat pot fi comunicate întreprinderii. Întreprinderea se abține de a comunica autorității sau oricărui care este străin de autoritate datele de același tip care îi sunt furnizate în același mod.

ARTICOLUL 15

Programe de pregătire a cadrelor

Contractantul va stabili programe practice de pregătire a personalului autorității și al statelor în curs de dezvoltare, care să cuprindă, îndeosebi, participarea acestui personal la toate activitățile desfășurate în zonă, care fac obiectul contractului conform art. 144 paragraful 2.

ARTICOLUL 16

Drept exclusiv de explorare și de exploatare

Autoritatea, în aplicarea părții a XI-a a convenției și a regulilor, reglementărilor și procedurilor sale, va acorda celui care exploatează dreptul exclusiv de explorare și de exploatare a unei categorii determinate de resurse în sectorul la care se referă planul de muncă; ea va veghea ca nici o altă entitate sau persoană să nu exercite în același sector activități referitoare la o categorie diferită de resurse într-un mod care poate jena activitățile celui care exploatează. Cel care exploatează are garanția titlului conform art. 153 paragraful 6.

ARTICOLUL 17

Reguli, reglementări și proceduri ale autorității

1. Autoritatea va adopta și va aplica, în mod uniform, reguli, reglementări și proceduri conform art. 160 paragraful 2 lit. f) (ii) și art. 162 paragraful 2 lit. o) (ii), pentru exercitarea funcțiilor sale, așa cum acestea au fost enunțate în partea a XI-a a convenției, îndeosebi în ce privește problemele următoare:

a) Proceduri administrative referitoare la prospectare, explorare și exploatare în zonă;

b) Operațiuni:

(i) suprafața sectoarelor;

(ii) durata operațiilor;

(iii) normele de eficacitate, inclusiv asigurările prevăzute la art. 4 paragraful 6 lit. c) din prezenta anexă;

(iv) categoriile de resurse;

(v) renunțarea la sectoare;

(vi) rapoarte asupra mersului lucrărilor;

(vii) comunicarea de date;

(viii) inspecții și supravegherea operațiilor;

(ix) măsuri de luat pentru prevenirea stângerii celorlalte activități în mediul marin;

(x) cesiunea drepturilor și obligațiilor sale de către un contractant;

(xi) proceduri referitoare la transferul de tehnologie către țările în curs de dezvoltare conform art. 144, precum și la participarea directă a acestora din urmă;

(xii) norme și practici de exploatare minieră, inclusiv cele legate de securitatea operațiilor de conservarea resurselor și de protecția mediului marin;

(xiii) definirea producției comerciale;

(xiv) criterii de acceptare a solicitanților;

c) Probleme financiare:

(i) elaborarea de reguli uniforme și nediscriminatorii de calcul al costurilor și de contabilitate și modul de selecționare a controlorilor de conturi;

(ii) repartizarea veniturilor rezultate din operațiuni;

(iii) stimulentele vizate de art. 13 al prezentei anexe;

d) Aplicarea hotărârilor luate în virtutea art. 151 paragraful 10 și a art. 164 paragraful 2 lit. d).

2. Regulile, reglementările și procedurile referitoare la următoarele probleme trebuie să corespundă pe deplin criteriilor obiective enunțate mai jos:

a) Suprafața sectoarelor:

Autoritatea va fixa suprafața sectoarelor de explorare, care poate să meargă până la dublul celei a sectoarelor de exploatare, pentru a permite o explorare intensivă. Suprafața sectoarelor de exploatare se va calcula astfel încât să răspundă exigențelor art. 8 al prezentei anexe privind rezervarea de sectoare, precum și exigențelor de producție prevăzute, care vor trebui să fie compatibile cu art. 151 și cu clauzele contractului, ținând seama de starea tehnologiilor disponibile în domeniul exploatării miniere a fundurilor marine și de caracteristicile fizice pertinente ale sectorului. Suprafața sectoarelor nu va fi inferioară nici superioară celei necesare pentru a răspunde acestui obiectiv.

b) Durata operațiilor:

(i) durata prospectărilor nu este limitată;

(ii) durata fazei de explorare trebuie să fie suficientă pentru a permite studierea aprofundată a sectorului vizat, studierea și construirea materialului de extracție minieră pentru acest sector și stabilirea planurilor și construirea de uzine de transformare de capacitate mică și mijlocie pentru a se proceda la încercarea dispozitivelor de extracție minieră sau de tratare a mineralelor;

(iii) durata exploatării trebuie să fie stabilită în funcție de durata de viață economică a proiectului de extracție minieră, ținând seama de factori cum sunt: epuizarea zăcămintului mineral, longevitatea materialului de exploatare și a instalațiilor de tratare și viabilitatea comercială. Durata fazei de exploatare trebuie să fie suficientă pentru a permite extracția comercială a mineralelor din sector și trebuie să cuprindă un termen rezonabil pentru construirea de instalații de extracție minieră și de

tratare la scară comercială, termen în cuprinsul căruia nu trebuie să se pretindă o producție comercială. Totuși durata totală a exploatarei trebuie să fie și suficient de scurtă pentru ca autoritatea să aibă posibilitatea de a modifica condițiile și modalitățile planului de muncă atunci când ea intenționează să-l reînnoiască, conform regulilor, reglementărilor și procedurilor pe care le va fi adoptat după aprobarea planului de muncă.

c) Norme de eficacitate:

Autoritatea va cere ca, în timpul fazei de explorare, cel care exploatează să efectueze periodic cheltuieli care să corespundă în mod rezonabil suprafeței sectorului la care se referă planul de muncă și cheltuieli pe care le-ar face un contract de bună-credință care își propune să lanseze producția comercială în sector în termenul fixat de către autoritate. Cheltuielile considerate necesare nu trebuie să fie fixate la un nivel care să fie de natură să descurajeze pe eventualii exploatanți care dispun de tehnologii mai puțin costisitoare decât tehnologiile folosite în mod curent. Autoritatea va fixa un termen maxim pentru începerea producției la scară comercială, care va începe să curgă de la încheierea fazei de explorare și după primele operațiuni de exploatare. Pentru fixarea acestui termen, autoritatea trebuie să țină seama de faptul că construirea unor importante instalații de extracție și de tratare nu poate fi întreprinsă decât după terminarea fazei de exploatare și începerea fazei de exploatare. În consecință, termenul pentru demararea producției comerciale a unui sector trebuie să fie fixat ținându-se seama de timpul necesar pentru construirea acestor instalații după faza de explorare; trebuie, de asemenea, să se prevadă termene rezonabile pentru întârzierile inevitabile în programul de construcție. După ce a fost atins stadiul producției comerciale, autoritatea va cere celui care exploatează, rămânând în limite rezonabile și luând în considerare toți factorii pertinenti, să continue producția comercială pe toată durata planului de muncă.

d) Categoriile de resurse:

Pentru a determina categoriile de resurse pentru care se pot aproba planuri de muncă, autoritatea se bazează, între altele, pe următoarele elemente:

- (i) faptul că resurse deosebite necesită recurgerea la metode de extracție asemănătoare; și
- (ii) faptul că resurse deosebite pot să fie puse în valoare simultan de către mai mulți exploatanți în același sector, fără ca aceștia să se deranjeze în mod excesiv.

Prezenta dispoziție nu se opune ca autoritatea să acorde un plan de muncă pentru mai multe categorii de resurse care se găsesc în același sector.

e) Renunțare la sectoare:

Cel care exploatează poate oricând, fără a se expune la sancțiuni, să renunțe, în totalitate sau în parte, la drepturile sale asupra sectorului vizat de planul de muncă.

f) Protecția mediului marin:

Vor fi elaborate reguli, reglementări și proceduri cu scopul de a proteja în mod eficace mediul marin împotriva efectelor nocive care rezultă direct din activitățile desfășurate în zonă sau din tratarea, efectuată la bordul unei nave aflate deasupra unui sector de exploatare, a mineralelor extrase dintr-un perimetru minier, ținând seama de măsura în care asemenea efecte nocive pot rezulta direct din activitățile de foraj, de dragare, de carotaj și excavație, precum și din deversarea, din scufundarea și din aruncarea în mediul marin a unor sedimente, deșeuri și alte resturi.

g) Producția comercială:

Se va considera că producția comercială a început atunci când un exploatant a întreprins operațiuni de extracție continue și la scară mare, care produc o cantitate de materiale suficiente pentru a indica în mod clar că obiectul principal al acestei operațiuni este o producție la scară mare și nu o producție având drept scop culegerea de informații, executarea de lucrări de analiză sau încercarea de materiale sau de instalații.

ARTICOLUL 18

Sancțiuni

1. Drepturile contractantului în virtutea contractului nu pot fi suspendate sau anulate decât în următoarele cazuri:

a) atunci când, cu toate avertismentele autorității, contractantul a desfășurat activitățile într-un asemenea mod, încât ele antrenează încălcări grave, repetate și deliberate ale clauzelor fundamentale ale contractului, ale regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității și ale părții a XI-a; sau

b) atunci când contractantul nu s-a conformat unei hotărâri definitive și obligatorii luate în privința sa de către organul de rezolvare a diferendelor.

2. Autoritatea poate aplica contractantului sancțiunea amenzii, stabilită proporțional cu gravitatea încălcării, în cazurile de încălcare a clauzelor contractuale, altele decât cele vizate la paragraful 1 lit. a), sau în locul sancțiunilor de suspendare sau rezilieri a contractului, în cazurile prevăzute la paragraful 1 lit. a).

3. În afară de ordinele date în caz de urgență, în virtutea prevederilor art. 162, paragraful 2 lit. w), autoritatea nu poate să dispună executarea unei hotărâri referitoare la sancțiuni pecuniare sau la suspendarea ori la rezilierea contractului, atât timp cât contractul nu a avut posibilitatea rezonabilă de a epuiza căile de recurs judiciare de care dispune conform secțiunii a 5-a a părții a XI-a.

ARTICOLUL 19

Revizuirea contractului

1. Atunci când apar sau ar putea să apară împrejurări care, după părerea uneia dintre părți, ar putea avea ca efect să facă contractul inechitabil sau să compromită ori să împiedice realizarea obiectivelor prevăzute de contract sau de partea a XI-a a convenției, părțile vor începe negocieri în vederea revizuirii corespunzătoare a contractului.

2. Un contract încheiat conform art. 153 paragraful 3 nu poate fi revizuit decât cu consimțământul părților.

ARTICOLUL 20

Transferul drepturilor și obligațiilor

Drepturile și obligațiile decurgând dintr-un contract nu pot fi transferate decât cu consimțământul autorității și în conformitate cu regulile, reglementările și procedurile sale. Autoritatea nu va refuza, fără motive suficiente, să-și dea consimțământul la transfer, dacă cesionarul propus este, în toate privințele, un solicitant acceptabil care își asumă toate obligațiile cedentului și dacă transferul nu atribuie cesionarului un plan de muncă a cărui aprobare este interzisă de art. 6 paragraful 3 lit. c) al prezentei anexe.

ARTICOLUL 21

Dreptul aplicabil

1. Contractul este condus de clauzele contractului, de regulile, reglementările și procedurile autorității, de dispozițiile părții a XI-a a convenției, precum și de celelalte reguli

de drept internațional care nu sunt incompatibile cu convenția.

2. Orice hotărâre definitivă, dată de o curte sau de un tribunal competent în virtutea convenției, referitoare la drepturile și obligațiile autorității și ale contractantului este executorie pe teritoriul fiecărui stat parte.

3. Nici un stat parte nu poate impune unui contractant condiții incompatibile cu partea a XI-a a convenției. Totuși aplicarea de către un stat parte contractanților aflați sub patronajul său sau navelor care arborează pavilionul său a unor legi și reglementări referitoare la protecția mediului marin sau la altele mai stricte decât regulile, reglementările și procedurile adoptate de autoritate în virtutea art. 17 paragraful 2 lit. f) al prezentei anexe nu va fi considerată incompatibilă cu partea a XI-a a convenției.

ARTICOLUL 22

Răspundere civilă

Orice daună cauzată de un act ilicit comis în efectuarea operațiunilor de către contractant angajează răspunderea acestuia, ținând seama și de partea de răspundere care poate fi imputabilă autorității, datorită actelor și omisiunilor sale. De asemenea, autoritatea este răspunzătoare pentru daunele rezultate din actele ilicite comise în exercitarea atribuțiilor și funcțiilor sale, inclusiv din încălcări ale art. 168 paragraful 2, ținându-se seama de partea de răspundere care poate fi imputabilă contractantului datorită actelor sau omisiunilor sale. În fiecare caz, obligația de a repara va corespunde daunei efectiv suferite.

ANEXA Nr. IV

STATUTUL ÎNTREPRINDERII

ARTICOLUL 1

Scopuri

1. *Întreprinderea* este organul autorității care desfășoară direct activități în zonă în aplicarea art. 153 paragraful 2 lit. a), precum și activități de transport, de tratare și de comercializare a mineralelor extrase din zonă.

2. Pentru realizarea scopurilor sale și exercitarea funcțiilor sale, *întreprinderea* acționează în conformitate cu convenția și cu regulile, reglementările și procedurile autorității.

3. Pentru a pune în valoare resursele zonei în aplicarea paragrafului 1, *întreprinderea*, sub rezerva prevederilor convenției, își desfășoară operațiunile conform principiilor unei gestiuni comerciale sănătoase.

ARTICOLUL 2

Raporturi cu autoritatea

1. În aplicarea art. 170, *întreprinderea* acționează conform politicii generale stabilite de către adunare și directivelor consiliului.

2. Sub rezerva paragrafului 1, *întreprinderea* își desfășoară operațiunile în mod autonom.

3. Nici o dispoziție a convenției nu face *întreprinderea* răspunzătoare pentru actele sau obligațiile autorității și nici autoritatea răspunzătoare pentru actele sau obligațiile *întreprinderii*.

ARTICOLUL 3

Limitarea răspunderii

Fără a se aduce atingere art. 11 paragraful 3 al prezentei anexe, nici un membru al autorității nu va fi răspunzător de actele sau de obligațiile *întreprinderii* pentru simplul fapt că are calitatea de membru.

ARTICOLUL 4

Structura întreprinderii

Întreprinderea va avea un consiliu de administrație, un director general și personalul necesar pentru realizarea funcțiilor sale.

ARTICOLUL 5

Consiliul de administrație

1. Consiliul de administrație va fi compus din 15 membri aleși de către adunare, conform art. 160 paragraful 2 lit. c). Pentru alegerea membrilor consiliului de administrație, se va ține seama în modul convenit de principiul repartiției geografice echitabile. Propunând candidații pentru consiliu, membrii autorității vor ține seama de necesitatea de a desemna candidați având cea mai înaltă competență și calificarea necesară în domeniile respective, pentru a asigura viabilitatea și succesul *întreprinderii*.

2. Membrii consiliului de administrație vor fi aleși pentru un mandat de 4 ani și sunt reeligibili. La alegerea și re-alegerea membrilor consiliului de administrație se va ține seama în mod convenit de principiul rotației locurilor.

3. Membrii consiliului de administrație rămân în funcție până la alegerea succesorilor lor. Dacă locul unui membru al consiliului de administrație devine vacant, adunarea, în conformitate cu art. 160 paragraful 2 lit. c), alege un alt membru pentru o durată până la expirarea mandatului.

4. Membrii consiliului de administrație acționează cu titlu personal. În exercitarea funcțiilor lor, ei nu vor solicita și nici nu vor accepta instrucțiuni de la nici un guvern și de la nici o altă sursă. Membrii autorității vor respecta independența membrilor consiliului și se vor abține de la orice tentativă de a-i influența în exercitarea funcțiilor lor.

5. Fiecare membru al consiliului de administrație primește o remunerație din fondurile *întreprinderii*. Quantumul acestei remunerații va fi fixat de adunare, la recomandarea consiliului.

6. Consiliul de administrație își exercită funcțiile, în mod normal, la sediul principal al *întreprinderii* și se reunește ori de câte ori activitatea *întreprinderii* o impune.

7. Cvorumul este constituit din două treimi din numărul membrilor consiliului de administrație.

8. Fiecare membru al consiliului de administrație dispune de un vot. Deciziile referitoare la orice chestiune cu care este sesizat consiliul de administrație vor fi luate cu majoritatea membrilor acesteia. Dacă o decizie suscită un conflict de interese pentru unul dintre membrii săi, acesta nu va participa la vot.

9. Orice membru al autorității poate să ceară consiliului de administrație informații privind operațiunile care îl privesc în mod deosebit. Consiliul se va strădui să furnizeze aceste informații.

ARTICOLUL 6

Atribuțiile și funcțiile consiliului de administrație

Consiliul de administrație conduce afacerile întreprinderii. Sub rezerva prevederilor convenției, el exercită toate atribuțiile necesare pentru a permite întreprinderii să-și realizeze scopurile, inclusiv atribuțiile:

- a) de a-și alege președintele dintre membrii săi;
- b) de a adopta regulamentul său interior;
- c) de a elabora și supune consiliului planuri de muncă întocmite în scris în conformitate cu art. 153 paragraful 3 și cu art. 162 paragraful 2 lit. j);
- d) de a elabora planuri de muncă și programe în scopul realizării activităților vizate la art. 170;
- e) de a pregăti și prezenta consiliului cererile de autorizare a producției, conform art. 151 paragrafele 2-7;
- f) de a autoriza negocierile referitoare la achiziționarea de tehnologii, îndeosebi cele prevăzute la art. 5 paragraful 3 lit. a), c) și d) al anexei nr. III, și de a aproba rezultatele acestor negocieri;
- g) de a stabili condiții și modalități și de a autoriza negocieri pentru participarea la societăți mixte și la alte forme de acorduri de coantrepriză, așa cum se prevede la art. 9 și 11 ale anexei nr. III, și de a aproba rezultatele acestor negocieri;
- h) de a prezenta adunării recomandări privind partea din venitul întreprinderii care trebuie să fie păstrată pentru constituirea de rezerve, conform art. 160 paragraful 2 lit. f) și art. 10 al prezentei anexe;
- i) de a aproba bugetul anual al întreprinderii;
- j) de a autoriza cumpărarea de bunuri și servicii, conform art. 12 paragraful 3 al prezentei anexe;
- k) de a prezenta consiliului un raport anual, în conformitate cu art. 9 al prezentei anexe;
- l) de a prezenta consiliului, în vederea aprobării de către adunare, proiectele de reguli privind organizarea, administrarea, numirea și concedierea personalului întreprinderii și de a adopta reglementările care pun în aplicare aceste reguli;
- m) de a contracta împrumuturi și de a furniza garanții și alte mijloace asiguratorii, pe care el le va stabili, conform art. 11 paragraful 2 din prezenta anexă;
- n) de a hotărî în privința acțiunilor în justiție, de a încheia acorduri, de a efectua tranzacții și de a lua orice măsuri, așa cum se prevede la art. 13 din prezenta anexă;
- o) de a delega, sub rezerva aprobării consiliului, orice atribuții neexclusive comitetelor sale sau directorului general.

ARTICOLUL 7

Directorul general și personalul

1. La recomandarea consiliului, adunarea alege dintre candidații propuși de consiliul de administrație pe directorul general al întreprinderii, care nu este membru al consiliului de administrație. Directorul general este ales pentru un mandat cu durată determinată care nu va depăși 5 ani și poate fi reales pentru noi mandate.

2. Directorul general este reprezentantul legal al întreprinderii și administratorul său șef; el este direct răspunzător în fața consiliului de administrație pentru conducerea treburilor întreprinderii. El este însărcinat cu organizarea, administrarea, numirea și concedierea personalului, conform regulilor și reglementărilor vizate la art. 6 lit. l) din prezenta

anexă. El participă la reuniunile consiliului de administrație, fără drept de vot. El poate participa, fără drept de vot, la reuniunile adunării și ale consiliului, atunci când aceste organe examinează probleme ce privesc întreprinderea.

3. Criteriul precumpănitor în recrutarea și stabilirea condițiilor de angajare a personalului va fi necesitatea de a asigura întreprinderii serviciile unor persoane posedând cele mai înalte calități de muncă și de competență tehnică. Sub această rezervă, se va acorda atenția cuvenită importanței unei recrutări efectuate pe o bază geografică echitabilă.

4. În îndeplinirea funcțiilor lor, directorul general și personalul întreprinderii nu vor solicita și nu vor accepta instrucțiuni de la nici un guvern și de la nici o sursă străină de autoritate. Ei se vor abține de la orice act incompatibil cu calitatea lor de funcționari internaționali ai întreprinderii și nu sunt răspunzători decât față de aceasta. Fiecare stat parte se angajează să respecte caracterul exclusiv internațional al funcțiilor directorului general și ale personalului; statele părți se angajează să se abțină de la orice tentativă de a-i influența în exercitarea funcțiilor lor.

5. Obligațiile enunțate la art. 168 paragraful 2 incumbă și personalului întreprinderii.

ARTICOLUL 8

Amplasarea

Întreprinderea are biroul său principal la sediul autorității. Ea poate deschide alte birouri și instalații pe teritoriul oricărui stat parte, cu consimțământul acestuia.

ARTICOLUL 9

Rapoarte și situații financiare

1. Întreprinderea va supune consiliului spre examinare, în termen de 3 luni de la încheierea fiecărui exercițiu, un raport anual conținând o situație verificată a conturilor sale și îi va comunica, la intervale corespunzătoare, o situație recapitulativă asupra stării sale financiare și o situație a profiturilor și pierderilor, indicând rezultatele exploatarei.

2. Întreprinderea va publica raportul său anual și orice alte rapoarte pe care le va considera corespunzătoare.

3. Toate rapoartele și situațiile financiare vizate de prezentul articol vor fi comunicate autorității.

ARTICOLUL 10

Repartizarea venitului net

1. Sub rezerva paragrafului 3, întreprinderea va plăti autorității sumele prevăzute la art. 13 al anexei nr. III sau echivalentul lor.

2. Adunarea va fixa, la recomandarea consiliului de administrație, proporția din venitul net al întreprinderii, care va fi păstrată pentru constituirea rezervelor, soldul fiind vărsat autorității.

3. În cursul perioadei inițiale necesare pentru ca întreprinderea să atingă stadiul de autonomie financiară, cu o durată de maximum 10 ani de la demararea producției comerciale, adunarea va scuti întreprinderea de plățile vizate la paragraful 1 și va lăsa venitul net al întreprinderii, în totalitate, în rezervele acesteia.

ARTICOLUL 11

Finanțe

1. Resursele financiare ale întreprinderii cuprind:

a) sumele primite de către autoritate conform art. 173 paragraful 2 lit. b);

b) contribuțiile voluntare plătite de către statele părți pentru finanțarea activităților întreprinderii;

c) cuantumul împrumuturilor contractate de către întreprindere în virtutea paragrafelor 2 și 3;

d) venitul realizat de întreprindere din operațiunile sale;

e) celelalte resurse financiare puse la dispoziția întreprinderii pentru a-i permite să-și înceapă operațiunile cât mai devreme posibil și să-și exercite funcțiile;

2.a) Întreprinderea are capacitatea de a contracta împrumuturi și de a furniza o anumită garanție sau o altă modalitate asiguratorie pe care o va stabili ea însăși. Înainte de a proceda la o vânzare publică a obligațiunilor sale pe piețele financiare sau în moneda unui stat parte, întreprinderea va obține consimțământul acestui stat. Cuantumul total al împrumuturilor trebuie să fie aprobat de către consiliu, la recomandarea consiliului de administrație.

b) Statele părți vor depune toate eforturile rezonabile pentru a sprijini cererile de împrumut ale întreprinderii pe piețele financiare și pe lângă instituțiile financiare internaționale.

3.a) Întreprinderea va fi dotată cu resursele financiare care îi sunt necesare pentru explorarea și exploatarea unui perimetru minier, pentru asigurarea transportului, a tratării și comercializării mineralelor pe care le extrage din acesta și a nichelului, cuprului, cobaltului și manganului, pe care le obține din aceste minerale, și pentru acoperirea cheltuielilor sale inițiale de administrație. Comisia pregătitoare va indica, în proiectul de reguli, reglementări și proceduri ale autorității, cuantumul acestor fonduri, precum și criteriile și factorii stabiliți pentru a opera modificările necesare.

b) Toate statele părți vor furniza întreprinderii echivalentul a jumătate din resursele financiare vizate la lit. a), sub formă de împrumuturi pe termen lung, fără dobânzi, conform baremului contribuțiilor la bugetul ordinar al Organizației Națiunilor Unite în vigoare în momentul plății acestor contribuții, operându-se modificări pentru a se ține seama de statele care nu sunt membre ale Organizației Națiunilor Unite. Cealaltă jumătate a resurselor financiare va fi obținută pe calea unor împrumuturi garantate de toate statele părți conform baremului amintit.

c) Dacă cuantumul contribuțiilor statelor părți este inferior celui al resurselor financiare care trebuie furnizate întreprinderii în virtutea lit. a), adunarea va examina, în prima sa ședință, deficitul și, ținând seama de obligațiile statelor părți, în virtutea dispozițiilor de la lit. a) și b), și de recomandările comisiei pregătitoare, va adopta, prin consens, măsuri privind acest deficit.

d) (i) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a convenției sau de 30 de zile de la data depunerii instrumentelor sale de ratificare sau de aderare, termenul cel mai depărtat fiind reținut, fiecare stat parte va depune la întreprindere bilete la ordin irevocabile, nenegociabile și fără dobânzi, pentru cuantumul participării statului parte în cauză la împrumutul nepurtător de dobânzi, prevăzut la lit. b).

(ii) Imediat ce va fi posibil după intrarea în vigoare a convenției, apoi anual sau la alte intervale corespunzătoare, consiliul de administrație al întreprinderii va stabili o situație cantitativă a nevoilor întreprinderii, însoțită de o eșalonare în timp, pentru finanțarea cheltuielilor administrative ale acesteia și pentru executarea activităților pe care întreprinderea le realizează în virtutea dispozițiilor art. 170 și ale art. 12 al prezentei anexe.

(iii) Întreprinderea va notifica statelor părți, prin intermediul autorității, cuantumul participărilor lor respective la aceste cheltuieli, stabilit conform dispozițiilor de la lit. b). Întreprinderea va încasa

biletele la ordin la concurența cuantumului necesar pentru finanțarea cheltuielilor menționate în eșalonarea privitoare la împrumuturile nepurtătoare de dobânzi.

(iv) După primirea notificării, statele părți vor pune la dispoziția întreprinderii partea lor respectivă de garanție a datoriei, conform dispozițiilor lit. b).

e) (i) La cererea întreprinderii, un stat parte poate furniza garanții pentru datorii în plus față de cele pe care le-a acordat conform baremului vizat la lit. b).

(ii) În locul unei garanții a datoriei, un stat parte poate plăti întreprinderii o contribuție voluntară în cuantum echivalent fracțiunii de datorie pe care ar fi fost obligat să o garanteze.

f) Rambursarea datoriilor purtătoare de dobânzi are prioritate față de cea a datoriilor nepurtătoare de dobânzi. Datoriile nepurtătoare de dobânzi se rambursează după un calendar adoptat de adunare la recomandarea consiliului și cu avizul consiliului de administrație. Consiliul de administrație exercită această funcție în conformitate cu dispozițiile pertinente ale regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității, care țin seama de necesitatea fundamentală de a asigura buna funcționare a întreprinderii și, în special, de a asigura independența sa financiară.

g) Sumele datorate întreprinderii sunt plătite în monede liber utilizabile sau în monede liber disponibile și utilizabile efectiv pe principalele piețe de schimb. Aceste monede sunt definite în regulile, reglementările și procedurile autorității conform practicilor monetare internaționale curente. Sub rezerva paragrafului 2, nici un stat parte nu va aplica sau nu va impune restricții în ce privește posibilitatea pentru întreprindere de a deține, utiliza sau schimba aceste sume.

h) Prin *garanția datoriei* se înțelege promisiunea făcută de un stat parte creditorilor întreprinderii de a onora, în măsura prevăzută de baremul corespunzător, obligațiile financiare ale întreprinderii acoperite de garanție, după notificarea de către creditorii a neputinței întreprinderii de a onora obligațiile menționate. Procedurile de executare a acestor obligații vor fi conforme regulilor, reglementărilor și procedurilor autorității.

4. Resursele financiare, proprietățile și cheltuielile întreprinderii vor fi ținute separat de cele ale autorității. Întreprinderea va putea, totuși, să încheie cu autoritatea acorduri privind instalațiile, personalul și serviciile sau acorduri referitoare la rambursarea cheltuielilor de administrație al căror cuantum a fost avansat de către una în contul celeilalte.

5. Documentele, registrele și conturile întreprinderii, inclusiv rapoartele sale financiare anuale vor fi verificate în fiecare an de către un controlor independent, numit de consiliu.

ARTICOLUL 12

Operațiuni

1. Întreprinderea va supune consiliului proiecte referitoare la activitățile vizate la art. 170. Aceste proiecte vor cuprinde un plan de muncă întocmit în scris pentru activitățile ce urmează a se desfășura în zonă, conform art. 153 paragraful 3, și orice alte informații sau date ce pot fi necesare pentru evaluarea proiectelor de către comisia juridică și tehnică și aprobarea lor de către consiliu.

2. După aprobarea proiectului de către consiliu, întreprinderea îl va executa pe baza planului de muncă întocmit în scris, vizat la paragraful 1.

3. a) Dacă întreprinderea nu dispune de bunurile și serviciile care îi sunt necesare pentru operațiunile sale, ea poate să-și procure asemenea bunuri și servicii. În acest

scop, întreprinderea va lansa invitații pentru oferte și va încheia contracte cu cei care prezintă ofertele cele mai avantajoase din punct de vedere al calității, al prețului și al datei livrării.

b) Dacă mai multe oferte răspund acestor condiții, contractul va fi acordat conform:

(i) principiului interzicerii oricărei discriminări bazate pe considerente politice sau de altă natură, care sunt fără legătură cu executarea diligentă și eficace a operațiunilor;

(ii) directivelor stabilite de către consiliu în ceea ce privește preferința ce trebuie acordată bunurilor și serviciilor provenite din statele în curs de dezvoltare, în special din acelea dintre ele care nu au litoral sau sunt dezavantajate din punct de vedere geografic.

c) Consiliul de administrație poate adopta reguli care să stabilească circumstanțele speciale în care se poate face derogare, în interesul întreprinderii, de la obligația de a lansa invitații pentru oferte.

4. Întreprinderea are proprietate asupra tuturor mineralelor și tuturor substanțelor tratate pe care ea le produce.

5. Întreprinderea va vinde produsele sale pe o bază nediscriminatorie și nu va acorda reduceri cu caracter necomercial.

6. Fără a aduce atingere unei atribuții cu caracter general sau special, care îi este conferită prin alte dispoziții ale convenției, întreprinderea va exercita atribuțiile care îi sunt necesare pentru conducerea afacerilor sale.

7. Întreprinderea nu se va amesteca în afacerile politice ale statelor părți și nu se va lăsa influențată în hotărârile sale de orientarea politică a statelor cu care tratează. Hotărârile întreprinderii se vor baza în mod exclusiv pe considerente de ordin comercial, care vor fi luate în considerare în mod imparțial în vederea realizării scopurilor definite la art. 1 al prezentei anexe.

ARTICOLUL 13

Statut juridic, privilegii și imunități

1. Pentru a da posibilitatea întreprinderii de a-și exercita funcțiile, acesteia i se vor recunoaște, pe teritoriul statelor părți, statutul, imunitățile și privilegiile definite în prezentul articol. Pentru a da efect acestui principiu, întreprinderea și statele părți vor putea, dacă este necesar, să încheie acorduri speciale.

2. Întreprinderea are capacitatea juridică indispensabilă exercitării funcțiilor sale și realizării scopurilor sale, și, în special, capacitatea:

a) de a încheia contracte și acorduri de coantrepriză sau de altă natură, inclusiv acorduri cu state sau cu organizații internaționale;

b) de a dobândi, închiria, deține și înstrăina bunuri mobile și imobile;

c) de a sta în justiție.

3.a) Întreprinderea nu poate fi urmărită decât în fața unui tribunal competent al unui stat parte pe teritoriul cărui are aceasta:

(i) are un birou sau instalații;

(ii) a numit un agent în scopul urmăririi afacerilor judiciare;

(iii) a încheiat un contract de bunuri sau de servicii;

(iv) a emis titluri de valoare;

(v) exercită o activitate comercială sub orice formă;

b) Bunurile și proprietățile întreprinderii, oriunde s-ar găsi și oricare ar fi deținătorul lor, se vor bucura de imunitate față de orice formă de sechestrul sau orice formă de executare silită, atât timp cât o sentință definitivă împotriva întreprinderii nu a fost pronunțată.

4.a) Bunurile și proprietățile întreprinderii, oriunde s-ar găsi și oricare ar fi deținătorul lor, se vor bucura de imunitate față de actele de rechiziție, confiscare, expropriere sau față de orice altă formă de reținere în baza unor acte ale organelor de stat executive sau legislative.

b) Bunurile și proprietățile întreprinderii, oriunde s-ar găsi și oricare ar fi deținătorul lor, nu vor fi supuse vreunui control, restricții, reglementări sau moratoriu cu caracter discriminatoriu, indiferent de ce natură ar fi acesta.

c) Întreprinderea și personalul său vor respecta legile și reglementările oricărui stat sau teritoriu în care întreprinderea sau personalul său vor exercita activități industriale și comerciale sau de altă natură.

d) Statele părți vor asigura ca întreprinderea să se bucure de toate drepturile, privilegiile și imunitățile pe care ele le acordă entităților care exercită activități comerciale pe teritoriul lor. Aceste drepturi, privilegiile și imunități vor fi acordate întreprinderii prin modalități care nu vor fi mai puțin favorabile decât cele aplicate unor entități angajate în activități similare. Atunci când statele acordă privilegiile speciale țărilor în curs de dezvoltare sau entităților lor comerciale, întreprinderea va beneficia de aceste privilegii pe o bază preferențială analoagă.

e) Statele pot să acorde întreprinderii stimulente, drepturi, privilegii și imunități speciale, fără a fi ținute să le acorde și altor entități comerciale.

5. Întreprinderea va negocia cu statele pe teritoriul cărora ea are birouri sau instalații, pentru a obține scutiri de impozite directe și indirecte.

6. Fiecare stat parte va lua toate măsurile necesare pentru a da efect, în cadrul dreptului său intern, principiilor enunțate în prezenta anexă și va informa întreprinderea despre măsurile concrete pe care le-a luat.

7. Întreprinderea poate să renunțe, în măsura și pe baza condițiilor fixate de ea, la oricare dintre privilegiile sau imunitățile care îi sunt conferite prin prezentul articol sau prin acordurile speciale vizate de paragraful 1.

ANEXA Nr. V

CONCILIEREA

Secțiunea 1

Concilierea conform secțiunii 1 a părții a XV-a

ARTICOLUL 1

Declanșarea procedurii

Dacă părțile la un diferend au convenit, conform art. 284, să-l supună concilierii, după procedura prevăzută în prezenta secțiune, orice parte la diferendul respectiv

poate declanșa procedura printr-o notificare scrisă adresată celeilalte sau celorlalte părți la diferend.

ARTICOLUL 2

Lista conciliatorilor

1. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va întocmi și va ține o listă de conciliatori. Fiecare stat parte este abilitat să desemneze 4 conciliatori care se bucură

de cea mai înaltă reputație privind imparțialitatea, competența și integritatea. Numele persoanelor astfel desemnate vor fi înscrise pe listă.

2. Dacă, la un moment dat, numărul conciliatorilor, desemnați de către un state parte și care figurează pe listă, este mai mic de 4, acel stat poate să procedeze la numirile suplimentare la care are dreptul.

3. Numele unui conciliator va rămâne pe listă până când acesta este retras de către statul parte care l-a desemnat, înțelegându-se ca acel conciliator să continue să facă parte din orice comisie de conciliere în care a fost numit, până la încheierea procedurii în fața acelei comisii.

ARTICOLUL 3

Constituirea comisiei de conciliere

Dacă părțile nu convin altfel, comisia de conciliere va fi constituită după cum urmează:

a) sub rezerva dispozițiilor lit. g), comisia de conciliere va fi alcătuită din 5 membri;

b) partea care declanșează procedura va numi 2 conciliatori care sunt aleși, de preferință, din lista vizată la art. 2 al prezentei anexe, dintre care unul poate să fie cetățean al său, în afara cazului când părțile convin altfel. Aceste numiri sunt menționate în notificarea prevăzută la art. 1.

c) cealaltă parte la diferend va numi doi conciliatori în modul prevăzut la lit. b), în termen de 21 de zile de la primirea notificării vizate la art. 1. Dacă numirile nu sunt făcute în termenul prevăzut, partea care a declanșat procedura poate, în săptămâna care urmează după expirarea acestui termen, fie să pună capăt procedurii printr-o notificare adresată celeilalte părți, fie să ceară secretarului general al Organizației Națiunilor Unite să efectueze aceste numiri conform lit. e);

d) în termen de 30 de zile de la data ultimei numiri, cei 4 conciliatori vor numi pe un al cincilea, ales de pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe, care va fi președinte. Dacă numirea nu este făcută în termenul prevăzut, fiecare parte poate, în săptămâna care urmează după expirarea acestui termen, să ceară secretarului general al Organizației Națiunilor Unite să efectueze această numire conform lit. e);

e) în termen de 30 de zile de la primirea unei cereri făcute în virtutea lit. c) sau d), secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va efectua numirile necesare, alegând, cu consultarea părților la diferend, persoane care figurează pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe;

f) pentru orice loc vacant, se va proceda în maniera prevăzută pentru numirea inițială;

g) atunci când două sau mai multe părți se înțeleg pentru a face cauză comună, ele vor numi împreună 2 conciliatori. Atunci când două sau mai multe părți fac cauză separată sau nu se pot înțelege pentru a face cauză comună, ele vor numi, separat, conciliatori;

h) atunci când mai mult de două părți fac cauză separată sau nu se pot înțelege pentru a face cauză comună, părțile la diferend vor aplica dispozițiile lit. a) – f), în măsura în care va fi posibil.

ARTICOLUL 4

Procedura

Dacă părțile nu convin altfel, comisia de conciliere își stabilește singură procedura. Ea poate, cu consimțământul părților la diferend, să invite orice stat parte să-i prezinte punctul său de vedere, oral sau în scris. Hotărârile de pro-

cedură, recomandările și raportul comisiei vor fi adoptate cu majoritatea membrilor săi.

ARTICOLUL 5

Rezolvarea pe cale amiabilă

Comisia poate supune atenției părților orice măsură susceptibilă de a facilita rezolvarea pe cale amiabilă a diferendului.

ARTICOLUL 6

Funcțiile comisiei

Comisia ascultă părțile, examinează pretențiile și obiecțiile lor și le face propuneri în scopul de a le ajuta să ajungă la o rezolvare a diferendului pe cale amiabilă.

ARTICOLUL 7

Raportul

1. Comisia va prezenta un raport, în termen de 12 luni de la constituirea sa. Raportul său va conține eventualul acord intervenit și, în lipsa acordului, concluziile sale asupra tuturor problemelor de fapt sau de drept referitoare la obiectul diferendului, precum și recomandările pe care ea le consideră potrivite în scopul unei rezolvări amiabile. Raportul se depune la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite și se transmite părților la diferend.

2. Raportul comisiei, inclusiv toate concluziile sau recomandările conținute în acesta, nu leagă părțile.

ARTICOLUL 8

Încheierea procedurii

Procedura de conciliere este încheiată atunci când diferendul a fost rezolvat, când părțile au acceptat sau o parte a respins recomandările din raport, printr-o notificare scrisă adresată secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, sau la expirarea unei perioade de 3 luni de la data comunicării raportului către părți.

ARTICOLUL 9

Onorarii și cheltuieli

Onorariile și cheltuielile comisiei vor fi suportate de către părțile la diferend.

ARTICOLUL 10

Dreptul părților de a se abate de la procedură

Părțile la diferend, printr-un acord aplicabil numai diferendului respectiv, pot conveni să deroge de la orice dispoziție din prezenta anexă.

Secțiunea a 2-a

Supunerea obligatorie la procedura de conciliere conform secțiunii a 3-a a părții a XV-a

ARTICOLUL 11

Declanșarea procedurii

1. Orice parte la un diferend care, conform secțiunii a 3-a a părții a XV-a, poate fi supus concilierii, conform procedurii prevăzute în prezenta secțiune, poate angaja procedura, printr-o notificare scrisă adresată celeilalte sau celorlalte părți la diferend.

2. Orice parte la diferend, care a primit notificarea prevăzută la paragraful 1, este obligată să se supună procedurii de conciliere.

ARTICOLUL 12

Absența răspunsului sau refuzul de a se supune procedurii

Faptul că una sau mai multe părți la diferend nu răspund notificării de declanșare a unei proceduri de conciliere sau nu se supun unei astfel de proceduri nu constituie un obstacol la procedură.

ARTICOLUL 13

Competență

În caz de contestație asupra faptului de a ști dacă o comisie de conciliere, constituită în virtutea prezentei secțiuni, este competentă, comisia hotărăște.

ARTICOLUL 14

Aplicarea secțiunii 1

Articolele 2–10 ale secțiunii 1 se aplică sub rezerva dispozițiilor prezentei secțiuni.

ANEXA Nr. VI

STATUTUL

Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării

ARTICOLUL 1

Dispoziții generale

1. Tribunalul Internațional pentru Dreptul Mării este constituit și va funcționa conform dispozițiilor convenției și ale prezentului statut.

2. Tribunalul are sediul în orașul liber hanseatic Hamburg, din Republica Federală Germania.

3. Tribunalul poate, totuși, să țină ședință și să-și exercite funcțiile în altă parte, dacă consideră că aceasta este de dorit.

4. Sesizarea tribunalului cu un diferend este guvernată de dispozițiile părților a XI-a și a XV-a ale convenției.

Secțiunea 1

Organizarea tribunalului

ARTICOLUL 2

Componența tribunalului

1. Tribunalul va fi compus din 21 de membri independenți, aleși dintre persoanele care se bucură de cea mai înaltă reputație de echitate și integritate și care posedă o competență recunoscută în domeniul dreptului mării.

2. În compunerea tribunalului trebuie să se asigure reprezentarea principalelor sisteme juridice din lume și o repartizare geografică echitabilă.

ARTICOLUL 3

Membrii tribunalului

1. Tribunalul nu poate avea în componența sa mai mult de un cetățean al aceluiași stat. În această privință, dacă o persoană ar putea fi considerată ca cetățean al mai multor state, ea va fi considerată cetățean al aceluia dintre state unde își exercită în mod obișnuit drepturile civile și politice.

2. Tribunalul nu poate avea mai puțin de 3 membri din fiecare grup geografic definit de către Adunarea generală a O.N.U.

ARTICOLUL 4

Candidaturi și alegeri

1. Fiecare stat parte poate desemna cel mult două persoane care să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 2 al prezentei anexe. Membrii tribunalului vor fi aleși din lista persoanelor astfel desemnate.

2. Cu cel puțin 3 luni înainte de data alegerilor, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, dacă este vorba de prima alegere, sau grefierul tribunalului, dacă este vorba de o alegere ulterioară, va invita în scris statele părți să-i comunice, în termen de două luni, numele candidaților lor. Secretarul general sau grefierul va întocmi, în ordine alfabetică, o listă a tuturor candidaților astfel desemnați, menționând statele părți care i-au desemnat, și va comunica această listă statelor părți înainte de cea de-a 7-a zi a ultimei luni care precede data alegerii.

3. Prima alegere va avea loc în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a convenției.

4. Membrii tribunalului vor fi aleși prin vot secret. Alegerile vor avea loc în cadrul unei reuniuni a statelor părți, convocată de către secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, în cazul primei alegeri, și, după procedura fixată de către statele părți, în cazul alegerilor următoare. La fiecare reuniune, cvorumul este constituit din două treimi din numărul statelor părți. Vor fi aleși ca membri ai tribunalului candidații care au obținut cel mai mare număr de voturi și majoritatea de două treimi din numărul statelor părți prezente și votante, înțelegându-se că această majoritate trebuie să cuprindă cel puțin majoritatea statelor părți.

ARTICOLUL 5

Durata funcțiilor

1. Membrii tribunalului sunt aleși pentru 9 ani și sunt reeligibili; totuși, în ceea ce privește pe membrii aleși la prima alegere, funcțiile a 7 dintre ei vor lua sfârșit după 3 ani, iar cele ale altor 7 vor lua sfârșit după 6 ani.

2. Membrii tribunalului ale căror funcții vor lua sfârșit la încheierea perioadelor inițiale de 3 și de 6 ani, menționate mai sus, vor fi desemnați prin tragere la sorți efectuată de către secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, imediat după prima alegere.

3. Membrii tribunalului rămân în funcție până la înlocuirea lor. După înlocuire, ei vor continua să judece cazurile cu care erau deja sesizați.

4. În caz de demisie a unui membru al tribunalului, demisia va fi adresată, în scris, președintelui tribunalului. Locul devine vacant la data primirii scrisorii de demisie.

ARTICOLUL 6

Locuri vacante

1. Locurile devenite vacante vor fi completate după metoda urmată pentru prima alegere, sub rezerva dispoziției ce urmează: în luna următoare eliberării locului,

grefierul va proceda la invitarea prevăzută la art. 4 al prezentei anexe, iar data alegerii va fi fixată de către președintele tribunalului, după consultarea statelor părți.

2. Înlocuitorul unui membru al tribunalului al cărui mandat nu a expirat va fi ales pentru perioada rămasă neîmplinită din acest mandat.

ARTICOLUL 7 *Incompatibilități*

1. Membrii tribunalului nu pot exercita nici o funcție politică sau administrativă, nici să fie asociați în mod activ sau să aibă interese financiare în nici una dintre operațiunile unei întreprinderi care se ocupă cu explorarea sau exploatarea resurselor mării sau ale fundurilor marine, ori cu altă utilizare comercială a mării sau a fundurilor marine.

2. Membrii tribunalului nu pot exercita funcțiile de agent, consilier sau avocat în nici un proces.

3. În caz de îndoială asupra acestor aspecte, tribunalul va decide cu majoritatea celorlalți membri prezenți.

ARTICOLUL 8 *Condiții referitoare la participarea membrilor la soluționarea unei cauze anumite*

1. Membrii tribunalului nu pot participa la rezolvarea nici unei cauze în care ei au intervenit anterior în calitate de agenți, consilieri sau avocați ai uneia dintre părți, ca membri ai unei curți sau ai unui tribunal național ori internațional, sau în orice altă calitate.

2. Dacă, pentru un motiv deosebit, un membru al tribunalului consideră că nu trebuie să ia parte la rezolvarea unei anumite cauze, el îl va informa despre aceasta pe președintele tribunalului.

3. Dacă președintele consideră că unul dintre membrii tribunalului nu trebuie, pentru un motiv deosebit, să ia parte la rezolvarea unei cauze anumite, el îl va avertiza despre aceasta.

4. În caz de îndoială asupra acestor aspecte, tribunalul va decide cu majoritatea celorlalți membri prezenți.

ARTICOLUL 9 *Consecințe ale faptului că un membru încetează să îndeplinească condițiile cerute*

Dacă, după părerea unanimă a celorlalți membri, un membru al tribunalului a încetat să îndeplinească condițiile cerute, președintele tribunalului va declara locul acestuia vacant.

ARTICOLUL 10 *Privilegii și imunități*

Membrii tribunalului se bucură, în executarea funcțiilor lor, de privilegii și imunități diplomatice.

ARTICOLUL 11 *Angajamente solemne*

Fiecare membru al tribunalului trebuie, înainte de a intra în funcție, să-și asume, în ședință publică, angajamentul solemn de a-și exercita atribuțiile cu toată imparțialitatea și conform conștiinței sale.

ARTICOLUL 12 *Președintele, vicepreședintele și grefierul*

1. Tribunalul își alege, pentru 3 ani, președintele și vicepreședintele, care sunt reeligibili.

2. Tribunalul își numește grefierul și se poate îngriji de numirea altor asemenea funcționari care îi sunt necesari.

3. Președintele și grefierul își au reședința la sediul tribunalului.

ARTICOLUL 13 *Cvorumul*

1. Tribunalul ține ședință cu toți membrii săi disponibili; un cvorum de 11 membri este necesar pentru a constitui tribunalul.

2. Tribunalul va decide care sunt membrii disponibili pentru a judeca un anumit diferend, ținând seama de art. 17 al prezentei anexe și de necesitatea de a asigura buna funcționare a camerelor prevăzute la art. 14 și 15.

3. Tribunalul va statua asupra tuturor diferendelor și cererilor care îi sunt supuse, în afară de cazul când se aplică art. 14 al prezentei anexe sau când părțile cer aplicarea art. 15 al aceleiași anexe.

ARTICOLUL 14 *Camera pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine*

Conform dispozițiilor secțiunii a 4-a a prezentei anexe, va fi creată o cameră pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, competența, atribuțiile și funcțiunile acesteia fiind definite în secțiunea a 5-a a părții a XI-a.

ARTICOLUL 15 *Camere speciale*

1. Tribunalul poate să constituie, după cum va considera necesar, camere compuse din cel puțin 3 dintre membrii săi, pentru soluționarea anumitor categorii de diferende.

2. Tribunalul va constitui o cameră pentru soluționarea unui anumit diferend care i-a fost supus, dacă părțile o cer. Componența acestei camere va fi stabilită de către tribunal, cu asentimentul părților.

3. În vederea soluționării cu promptitudine a cauzelor, tribunalul va constitui în fiecare an o cameră compusă din 5 dintre membrii săi aleși, care va statua după o procedură sumară. Doi membri supleanți sunt desemnați pentru a înlocui pe membrii care s-ar găsi în imposibilitatea de a participa la judecarea unei anumite cauze.

4. Camerele prevăzute de prezentul articol vor statua asupra diferendelor, dacă părțile o cer.

5. Orice sentință dată de către una dintre camerele prevăzute de prezentul articol și de art. 14 al prezentei anexe va fi considerată ca fiind dată de către tribunal.

ARTICOLUL 16 *Regulamentul tribunalului*

Tribunalul stabilește printr-un regulament modul în care își exercită atribuțiile. El va adopta, îndeosebi, reguli de procedură.

ARTICOLUL 17 *Membri având naționalitatea părților*

1. Membrii tribunalului având naționalitatea vreuneia dintre părțile la un diferend își păstrează dreptul de a participa în calitate de membri ai tribunalului.

2. Dacă, atunci când soluționează un diferend, tribunalul nu cuprinde nici un membru de naționalitatea uneia dintre părți, oricare altă parte la diferend poate desemna o persoană, la alegerea sa, pentru a participa în calitate de membru al tribunalului.

3. Dacă, atunci când soluționează un diferend, tribunalul nu cuprinde nici un membru de naționalitatea părților, fiecare dintre aceste părți poate desemna o persoană, la alegerea sa, pentru a participa în calitate de membru al tribunalului.

4. Prezentul articol se aplică camerelor vizate la art. 14 și 15 ale prezentei anexe. În asemenea cazuri, președintele, în consultare cu părțile, va invita atâția membri ai camerelor, cât va fi necesar, să cedeze locurile membrilor tribunalului de naționalitatea părților interesate și, în lipsă sau în cazul în care aceștia din urmă nu pot participa, să cedeze locurile lor membrilor special desemnați de către părți.

5. Atunci când mai multe părți fac cauză comună, ele vor fi considerate, în aplicarea dispozițiilor precedente, ca fiind o singură parte. În caz de îndoială asupra acestui aspect, tribunalul va decide.

6. Membrii desemnați conform paragrafelor 2, 3 și 4 trebuie să îndeplinească condițiile stabilite la art. 2, 8 și 11 din prezenta anexă. Ei vor participa la luarea hotărârii în condiții de completă egalitate cu colegii lor.

ARTICOLUL 18

Remunerarea

1. Fiecare dintre membrii aleși ai tribunalului va primi o alocație anuală, precum și o alocație specială pentru fiecare zi în care își exercită funcțiile, înțelegându-se că, pentru fiecare an, cuantumul total al alocației sale speciale nu va depăși cuantumul total al alocației sale anuale.

2. Președintele va primi o alocație anuală specială.

3. Vicepreședintele va primi o alocație specială pentru fiecare zi în care îndeplinește funcția de președinte.

4. Membrii desemnați în aplicarea art. 17 al prezentei anexe, alții decât membrii aleși ai tribunalului, vor primi o indemnizație pentru fiecare zi în care își exercită funcțiile.

5. Aceste remunerații, alocații și indemnizații sunt fixate periodic, cu ocazia unor reuniuni ale statelor părți, ținându-se seama de volumul de lucru al tribunalului. Ele nu pot fi diminuate pe durata îndeplinirii funcțiilor.

6. Salariul grefierului este fixat cu ocazia unor reuniuni ale statelor părți, la propunerea tribunalului.

7. Prin regulamente adoptate cu ocazia unor reuniuni ale statelor părți, vor fi stabilite condițiile în care se acordă pensii membrilor tribunalului și grefierului, precum și condițiile de rambursare a cheltuielilor de călătorie.

8. Remunerațiile, alocațiile și indemnizațiile sunt scutite de orice impozit.

ARTICOLUL 19

Cheltuielile tribunalului

1. Cheltuielile tribunalului vor fi suportate de către statele părți și de către autoritate, în condițiile și potrivit modului ce urmează să fie stabilite la reuniunile statelor părți.

2. Când o entitate, alta decât un stat parte, sau o autoritate este parte la un diferend supus tribunalului, acesta va fixa contribuția la cheltuielile tribunalului, pe care acea parte trebuie să o suporte.

Secțiunea a 2-a **Competența tribunalului**

ARTICOLUL 20

Accesul la tribunal

1. Statele părți au calitatea de a se prezenta în fața tribunalului.

2. Entitățile, altele decât statele părți, se pot prezenta în fața tribunalului în toate cazurile prevăzute în mod expres în partea a XI-a a convenției sau pentru orice diferend supus în conformitate cu orice alt acord care conferă competență tribunalului și este acceptat de toate părțile la diferend.

ARTICOLUL 21

Competența

Competența tribunalului se întinde asupra tuturor diferendelor și cererilor care îi sunt supuse în conformitate cu convenția, precum și asupra tuturor chestiunilor prevăzute în mod special în orice alt acord care conferă competență tribunalului.

ARTICOLUL 22

Sesizarea tribunalului cu diferendele referitoare la alte acorduri

Dacă toate părțile la un tratat sau la o convenție deja în vigoare, care se referă la o problemă vizată de prezenta convenție, sunt de acord în acest sens, orice diferend privind interpretarea sau aplicarea acestui tratat sau acestei convenții poate să fie supus tribunalului, potrivit modalităților convenite.

ARTICOLUL 23

Dreptul aplicabil

Tribunalul va statua asupra tuturor diferendelor și cererilor în conformitate cu art. 293.

Secțiunea a 3-a

Procedura

ARTICOLUL 24

Sesizarea instanței

1. Diferendele pot să fie aduse în fața tribunalului, după caz, fie prin notificarea oricărui compromis, fie printr-o cerere adresată grefierului. În ambele cazuri, trebuie să se indice obiectul diferendului și părțile.

2. Grefierul va comunica imediat compromisul sau cererea tuturor celor interesați.

3. Grefierul va comunica, de asemenea, compromisul sau cererea tuturor statelor părți.

ARTICOLUL 25

Măsuri conservatorii

1. În conformitate cu art. 290, tribunalul și Camera de rezolvare a diferendelor referitoare la teritoriile submarine au competența să ordone măsuri conservatorii.

2. Dacă tribunalul nu este în sesiune sau dacă numărul membrilor disponibili este mai mic decât cvorumul, măsurile conservatorii vor fi dispuse de către camera de procedură sumară, constituită în conformitate cu art. 15 paragraful 3 al prezentei anexe. Prin derogare de la prevederile art. 15 paragraful 4 al aceleiași anexe, aceste măsuri conservatorii pot să fie dispuse la cererea oricărei părți la diferend. Ele vor fi supuse reexaminării și revizuirii de către tribunal.

ARTICOLUL 26

Dezbaterile

1. Dezbaterile vor fi conduse de către președinte și, în lipsa acestuia, de către vicepreședinte; în lipsa acestora, ele vor fi conduse de către cel mai vechi dintre judecătorii prezenți al tribunalului.

2. Dezbaterile sunt publice, în afara cazului în care tribunalul ar hotărî altfel sau dacă părțile ar cere ca ședințele să fie închise.

ARTICOLUL 27

Conducerea procesului

Tribunalul va da ordonanțe pentru conducerea procesului și stabilirea formelor și termenelor în care fiecare parte trebuie să-și prezinte concluziile; el va lua toate măsurile pe care le comportă administrarea probelor.

ARTICOLUL 28

Neprezentarea

Atunci când una dintre părțile la diferend nu se prezintă în fața tribunalului sau nu face uz de mijloacele pe care le are la dispoziție, cealaltă parte poate cere tribunalului continuarea procedurii și luarea unei hotărâri. Absența uneia dintre părți sau faptul că una dintre ele nu face uz de mijloacele pe care le are la dispoziție nu poate constitui un obstacol pentru desfășurarea procedurii. Tribunalul trebuie să se asigure, înainte de a lua hotărârea, nu numai că are competența de a soluționa diferendul, ci și că cererea este întemeiată în fapt și în drept.

ARTICOLUL 29

Majoritatea necesară pentru luarea hotărârilor

1. Hotărârile tribunalului se iau cu majoritatea membrilor prezenți.

2. În caz de egalitate a voturilor, votul președintelui sau al celui care îl înlocuiește va fi preponderent.

ARTICOLUL 30

Sentiința

1. Sentiința va fi motivată.

2. Ea va menționa numele membrilor tribunalului care au participat la luarea hotărârii.

3. Dacă sentiința nu exprimă, în tot sau în parte, opinia unanimă a membrilor tribunalului, orice membru are dreptul să anexeze la sentiința opinia sa separată sau disidentă.

4. Sentiința va fi semnată de către președinte și grefier. Ea va fi citită în ședință publică, părțile la diferend fiind notificate în mod corespunzător.

ARTICOLUL 31

Cerere de intervenție

1. Atunci când un stat parte consideră că, într-un diferend, este în cauză un interes de ordin juridic pentru el, acesta se poate adresa tribunalului cu o cerere pentru intervenție în proces.

2. Tribunalul se va pronunța asupra cererii.

3. Dacă tribunalul admite cererea de intervenție, hotărârea sa privind diferendul va fi obligatorie pentru statul care a intervenit, dar numai în măsura în care se referă la aspectele ce au făcut obiectul intervenției.

ARTICOLUL 32

Dreptul de intervenție în cauzele privind interpretarea sau aplicarea convenției

1. Atunci când este în cauză interpretarea sau aplicarea convenției, grefierul va notifica aceasta fără întârziere tuturor statelor părți.

2. Atunci când, în cadrul art. 22 și 23 ale prezentei anexe este în cauză interpretarea sau aplicarea unui acord

internațional, grefierul va notifica aceasta tuturor părților la acel acord.

3. Fiecare parte vizată la paragrafele 1 și 2 are dreptul să intervină în proces și, dacă ea exercită această facultate, interpretarea cuprinsă în sentiință va fi obligatorie și în ceea ce o privește.

ARTICOLUL 33

Caracterul definitiv și forța obligatorie a hotărârilor

1. Hotărârea tribunalului este definitivă și toate părțile la diferend trebuie să i se conformeze.

2. Hotărârea tribunalului nu este obligatorie decât pentru părțile în litigiu și numai pentru cauza care a fost rezolvată.

3. În caz de contestație privind sensul și cuprinsul hotărârii, tribunalul este competent să o interpreteze, la cererea oricăreia dintre părți.

ARTICOLUL 34

Cheltuieli de judecată

Dacă tribunalul nu decide altfel, fiecare parte își va suporta cheltuielile sale de judecată.

Secțiunea a 4-a

Camera pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine

ARTICOLUL 35

Componența

1. Camera pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, menționată la art. 14 al prezentei anexe, se va compune din 11 membri aleși de către tribunal dintre membrii săi, cu majoritatea voturilor acestora.

2. În alegerea membrilor camerei trebuie să se asigure reprezentarea principalelor sisteme juridice din întreaga lume și o repartizare geografică echitabilă. Adunarea autorității poate adopta recomandări de ordin general privind reprezentarea și repartizarea respectivă.

3. Membrii camerei vor fi aleși din 3 în 3 ani, iar mandatul lor nu va putea fi reînnoit decât o dată.

4. Camera își alege președintele dintre membrii săi; președintele rămâne în funcție pe durata mandatului camerei.

5. Dacă vreo cauză este încă pendinte la sfârșitul perioadei de 3 ani pentru care a fost aleasă camera, aceasta va încheia procesul în componența sa inițială.

6. Atunci când apare un loc vacant în cameră, tribunalul alege dintre membrii săi un succesor care va funcționa până la sfârșitul mandatului predecesorului său.

7. Pentru a constitui camera, este necesar un cvorum de 7 dintre membrii aleși de tribunal.

ARTICOLUL 36

Camere ad-hoc

1. Camera pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine va constitui o cameră ad-hoc, compusă din 3 dintre membrii săi, pentru a soluționa un anumit diferend cu care a fost sesizată, conform art. 188 paragraful 1 lit. b). Componența acestei camere va fi stabilită de către camera pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine, cu asentimentul părților.

2. Dacă părțile nu cad de acord asupra componenței unei camere ad-hoc, fiecare parte la diferend va numi un membru, al treilea membru fiind numit de comun acord între aceștia. Dacă părțile nu cad de acord sau o parte nu numește un membru, președintele camerei pentru rezolvarea diferendelor referitoare la teritoriile submarine va

proceda fără întârziere la numirea membrului sau a membrilor lipsă, care vor fi aleși dintre membrii acestei camere, după consultarea părților.

3. Membrii unei camere ad-hoc nu trebuie să fie în serviciul nici uneia dintre părțile la diferend și nici cetățeni ai vreuneia dintre părți.

ARTICOLUL 37

Accesul la cameră

Camera este deschisă statelor părți, autorității și celorlalte entități sau persoane vizate la secțiunea a 5-a a părții a XI-a.

ARTICOLUL 38

Dreptul aplicabil

Pe lângă dispozițiile art. 293, camera va aplica:

- a) regulile, reglementările și procedurile autorității, adoptate conform convenției; și
- b) clauzele oricărui contract referitor la activități desfășurate în zonă, în orice problemă legată de contractul în cauză.

ARTICOLUL 39

Executarea hotărârilor camerei

Hotărârile camerei sunt executorii pe teritoriul statelor părți, în același mod ca și sentințele sau ordonanțele celei

mai înalte instanțe judiciare a statului parte pe teritoriul căruia se cere executarea.

ARTICOLUL 40

Aplicarea celorlalte secțiuni ale prezentei anexe

1. Dispozițiile celorlalte secțiuni ale prezentei anexe, care nu sunt incompatibile cu prezenta secțiune, se vor aplica și camerei.

2. În exercitarea atribuțiilor sale consultative, camera va fi călăuzită de dispozițiile prezentei anexe referitoare la procedura de urmat în fața tribunalului, în măsura în care ea le recunoaște ca fiind aplicabile.

Secțiunea a 5-a

Amendamente

ARTICOLUL 41

Amendamente

1. Amendamentele la prezenta anexă, altele decât cele referitoare la secțiunea a 4-a, nu pot fi adoptate decât conform art. 313 sau prin consens în cadrul unei conferințe convocate conform convenției.

2. Amendamentele la secțiunea a 4-a nu pot fi adoptate decât în conformitate cu art. 314.

3. Tribunalul va putea propune statelor părți, prin comunicări scrise, amendamentele pe care le va considera necesare a fi aduse prezentului statut, pentru a fi examinate în conformitate cu dispozițiile paragrafelor 1 și 2.

ANEXA Nr. VII

ARBITRAJUL

ARTICOLUL 1

Declanșarea procedurii

Sub rezerva dispozițiilor părții a XV-a, orice parte la un diferend poate să-l supună procedurii de arbitraj prevăzute în prezenta anexă, printr-o notificare adresată celeilalte sau celorlalte părți la diferend. Notificarea va fi însoțită de o prezentare a concluziilor și a motivelor pe care acestea se sprijină.

ARTICOLUL 2

Lista arbitrilor

1. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va întocmi și va ține o listă a arbitrilor. Fiecare stat parte poate să desemneze patru arbitri care au experiență în problemele maritime și care se bucură de o perfectă reputație în ceea ce privește imparțialitatea, competența și integritatea. Numele persoanelor astfel desemnate vor fi înscrise pe listă.

2. Dacă, la un moment dat, arbitrii desemnați de un stat parte și care figurează pe listă sunt mai puțini de patru, acel stat poate proceda la desemnările suplimentare la care are dreptul.

3. Numele unui arbitru va rămâne pe listă până când este retras de către statul parte care l-a desemnat, înțelegându-se că arbitrul menționat va continua să-și exercite funcțiile până la rezolvarea cauzelor aflate în fața oricărui tribunal arbitral în care el a fost numit.

ARTICOLUL 3

Constituirea tribunalului arbitral

În scopul procedurii prevăzute în prezenta anexă, tribunalul arbitral va fi constituit, dacă părțile nu convin altfel, după cum urmează:

a) sub rezerva dispoziției de la lit. g), tribunalul arbitral se compune din cinci membri;

b) partea care declanșează procedura va numi un membru care este ales, de preferință, de pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe și care poate să fie dintre cetățenii săi. Numele membrului astfel numit va figura în notificarea vizată la art. 1 al prezentei anexe;

c) cealaltă parte la diferend va numi, în termen de 30 de zile, socotit de la primirea notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, un membru, care este ales, de preferință, de pe listă și care poate să fie dintre cetățenii săi. Dacă numirea nu intervine în acest termen, partea care a declanșat procedura poate, într-un interval de două săptămâni de la expirarea acestui termen, să ceară să se procedeze la această numire conform dispozițiilor lit. e);

d) ceilalți trei membri vor fi numiți de comun acord de către părți. Ei vor fi aleși, de preferință, de pe listă și vor fi cetățeni ai unor state terțe, dacă părțile nu convin altfel. Părțile la diferend vor numi pe președintele tribunalului arbitral dintre acești trei membri, dacă, în termen de 60 de zile de la data primirii notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, părțile nu ajung la un acord asupra numirii unuia sau mai multor membri ai tribunalului arbitral, care urmau

să fie desemnați de comun acord, sau asupra numirii președintelui, se va proceda la numirea sau numirile restante, conform dispozițiilor lit. e), la cererea oricărei părți la diferend. Această cerere va fi prezentată în următoarele două săptămâni după expirarea termenului menționat;

e) dacă părțile nu convin să încredințeze unei persoane sau unui stat terț ales de ele sarcina de a efectua numirile necesare, în aplicarea lit. c) și d), președintele Tribunalului Internațional pentru Dreptul Mării va efectua aceste numiri. Dacă președintele nu este în măsură să efectueze aceste numiri sau dacă el este cetățean al uneia dintre părțile la diferend, numirea se va efectua de către membrul cel mai vechi al tribunalului, care este disponibil și care nu este cetățean al nici uneia dintre părți. Numirile vizate de dispozițiile prezentei litere se vor efectua prin desemnarea unor persoane de pe lista vizată la art. 2 al prezentei anexe, în termen de 30 de zile de la primirea cererii și cu consultarea părților. Membrii astfel numiți trebuie să fie de naționalități diferite și să nu fie în serviciul nici uneia dintre părțile la diferend; ei nu trebuie să aibă domiciliul pe teritoriul vreuneia dintre ele și nici să fie cetățeni ai vreuneia dintre ele;

f) locurile devenite vacante vor fi completate în modul prevăzut pentru numirile inițiale;

g) părțile care fac cauză comună vor numi împreună, de comun acord, un membru al tribunalului arbitral. Atunci când sunt mai multe părți care fac cauză separată sau în caz de dezacord asupra faptului că acestea fac cauză comună, fiecare dintre ele va numi un membru al tribunalului arbitral. Numărul membrilor tribunalului, numit separat de către părți, trebuie să fie întotdeauna mai mic cu unu decât numărul membrilor tribunalului arbitral, numit împreună de către părți;

h) în diferendele implicând mai mult de două părți, dispozițiile lit. a) — f) vor fi aplicate în măsura posibilului.

ARTICOLUL 4

Funcțiile tribunalului arbitral

Un tribunal arbitral constituit potrivit dispozițiilor art. 3 al prezentei anexe își va exercita funcțiile conform dispozițiilor prezentei anexe și celorlalte prevederi ale convenției.

ARTICOLUL 5

Procedura

În afară de cazul în care părțile vor conveni altfel, tribunalul arbitral își stabilește el însuși procedura, dând fiecărei părți posibilitatea de a fi ascultată și de a-și susține cauza.

ARTICOLUL 6

Obligațiile părților

Părțile la diferend vor facilita sarcina tribunalului arbitral și, în special, conform legislației lor și prin toate mijloacele aflate la dispoziția lor:

a) vor furniza tribunalului arbitral toate documentele, facilitățile și informațiile pertinente; și

b) îi vor permite, atunci când acest lucru este necesar, să citeze și să audieze martori sau experți și să se deplaseze la fața locului.

ARTICOLUL 7

Cheltuielile

Dacă tribunalul arbitral nu decide altfel, datorită circumstanțelor speciale ale speței, cheltuielile acestuia, inclusiv

remunerarea membrilor săi vor fi suportate în părți egale de către părțile la diferend.

ARTICOLUL 8

Majoritatea necesară pentru luarea hotărârilor

Hotărârile tribunalului arbitral vor fi luate cu majoritatea membrilor săi. Absența sau abținerea a mai puțin de jumătate din numărul membrilor săi nu va împiedica tribunalul arbitral să statueze. În caz de vot egal, votul președintelui va fi precumpănit.

ARTICOLUL 9

Neprezentare

Atunci când una dintre părțile la diferend nu se prezintă sau nu face uz de mijloacele pe care le are la dispoziție, cealaltă parte poate să ceară tribunalului arbitral să continue procedura și să dea o hotărâre. Absența uneia dintre părți sau faptul că una dintre părți nu face uz de mijloacele pe care le are la dispoziție nu poate constitui un obstacol pentru desfășurarea procedurii. Înainte de a da sentința, tribunalul arbitral trebuie să se asigure nu numai că are competența de a soluționa diferendul, ci și că cererea este fondată în fapt și în drept.

ARTICOLUL 10

Sentința

Sentința tribunalului arbitral se va limita la obiectul diferendului și va fi motivată. Ea va menționa numele membrilor tribunalului arbitral care au participat și data la care a fost pronunțată. Orice membru al tribunalului arbitral poate alături la hotărâre o expunere a opiniei sale separate sau disidente.

ARTICOLUL 11

Caracterul definitiv al sentinței

Sentința este definitivă și fără apel, în afara cazului în care părțile la diferend au convenit dinainte asupra unei proceduri de apel. Toate părțile la diferend trebuie să se conformeze acesteia.

ARTICOLUL 12

Interpretarea sau executarea sentinței

1. Orice controversă care ar putea apărea între părțile la diferend în ceea ce privește interpretarea sau modul de executare a sentinței poate fi supusă de către una sau alta dintre părți, spre a decide, tribunalului arbitral care a pronunțat sentința. În acest scop, locurile vacante se vor completa după metoda urmată pentru numirea inițială a membrilor tribunalului.

2. Dacă toate părțile la diferend sunt de acord, orice contestație de acest gen poate fi supusă unei alte curți sau unui alt tribunal, conform art. 287.

ARTICOLUL 13

Aplicarea la alte entități decât statele părți

Prezenta anexă se va aplica, *mutatis mutandis*, oricărui diferend care pune în cauză entități, altele decât statele părți.

ARBITRAJUL SPECIAL

ARTICOLUL 1

Instituirea procedurii speciale de arbitraj

Sub rezerva părții a XV-a a convenției, orice parte la un diferend referitor la interpretarea sau aplicarea articolelor convenției privind: 1) pescuitul; 2) protecția și conservarea mediului marin; 3) cercetarea științifică marină; sau 4) navigația, inclusiv poluarea cauzată de nave sau prin imersiune, poate să supună acest diferend procedurii de arbitraj special prevăzute de prezenta anexă, printr-o notificare adresată celeilalte sau celorlalte părți la diferend.

ARTICOLUL 2

Liste de experți

1. Se va întocmi și se va ține câte o listă de experți pentru fiecare dintre domeniile următoare: 1) pescuitul; 2) protecția și conservarea mediului marin; 3) cercetarea științifică marină; 4) navigația, inclusiv poluarea cauzată de nave sau prin imersiune.

2. În domeniul pescuitului, lista experților va fi întocmită și păstrată de către Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, în domeniul protecției și conservării mediului marin de către Programul Națiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător, în domeniul cercetării științifice marine — de către Comisia Oceanografică Interguvernamentală, în domeniul navigației, inclusiv poluarea cauzată de nave sau prin imersiune — de către Organizația Maritimă Internațională sau, în fiecare caz, de către organul subsidiar corespunzător căruia organizația, programul sau comisia în cauză i-au delegat această funcție.

3. Fiecare stat parte poate desemna, în fiecare dintre aceste domenii, doi experți a căror competență juridică, științifică sau tehnică în materie este stabilită și general recunoscută și care se bucură de o perfectă reputație de imparțialitate și integritate. Pentru fiecare domeniu, lista va fi compusă din numele persoanelor astfel desemnate.

4. Dacă, la un moment dat, numărul experților desemnați de către un stat parte pentru a figura pe o listă va fi mai mic de doi, acest stat va putea să facă demersurile suplimentare la care are dreptul.

5. Numele unui expert va rămâne pe listă până ce va fi retras de către statul parte care l-a desemnat, înțelegându-se că acest expert va continua să-și exercite funcțiile în cadrul unui tribunal arbitral special în care a fost numit, până la încheierea procedurii în fața acestui tribunal.

ARTICOLUL 3

Constituirea tribunalului arbitral special

În scopul procedurii prevăzute în prezenta anexă, tribunalul arbitral special, dacă părțile nu convin altfel, se constituie după cum urmează:

a) sub rezerva dispozițiilor lit. g), tribunalul arbitral special este alcătuit din cinci membri;

b) partea care declanșează procedura va numi doi membri, dintre care unul poate să fie dintre cetățenii săi, aleși de preferință din listele vizate la art. 2 al prezentei anexe, în raport de obiectul litigiului. Numele membrilor astfel numiți vor figura în notificarea vizată la art. 1 al prezentei anexe;

c) cealaltă parte la diferend va numi, în termen de 30 de zile, socotit de la primirea notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, doi membri care sunt aleși de preferință din listă sau liste, în raport cu obiectul diferendului și dintre care unul poate să fie dintre cetățenii săi.

Dacă numirea nu are loc în acest termen, partea care a declanșat procedura poate, într-un interval de două săptămâni de la expirarea acestui termen, să ceară efectuarea acestei numiri conform dispozițiilor lit. e);

d) părțile la diferend vor numi de comun acord pe președintele tribunalului arbitral special, care va fi ales de preferință din lista corespunzătoare și va fi cetățean al unui stat terț, dacă părțile nu convin altfel. Dacă, în termen de 30 de zile de la data primirii notificării vizate la art. 1 al prezentei anexe, părțile nu au putut ajunge la un acord pentru numirea președintelui, se va proceda la această numire conform dispozițiilor lit. e), la cererea oricărei părți la diferend. Această cerere va fi prezentată în intervalul de două săptămâni de la expirarea termenului menționat;

e) dacă părțile nu convin să încredințeze această sarcină unei persoane sau unui stat terț ales de ele, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va proceda la numirile necesare, în termen de 30 de zile, socotit de la data primirii unei cereri făcute în aplicarea lit. c) sau d). Se va proceda la aceste numiri prin alegerea unor persoane din lista sau listele de experți vizate la art. 2 al prezentei anexe, după cum va fi cazul, în consultare cu părțile la diferend și cu organizația internațională corespunzătoare. Membrii astfel numiți trebuie să fie de naționalități diferite și să nu fie în serviciul vreuneia dintre părțile la diferend; ei nu trebuie să aibă domiciliul pe teritoriul vreuneia dintre părți și nici să fie cetățeni ai vreuneia dintre ele;

f) locurile devenite vacante vor fi completate în modul prevăzut pentru numirile inițiale;

g) părțile care fac cauză comună vor numi împreună doi membri ai tribunalului arbitral. Atunci când există mai multe părți care fac cauză separată sau în caz de dezacord asupra chestiunii de a ști dacă ele fac cauză comună, fiecare dintre ele va numi un membru al tribunalului arbitral;

h) în diferendele implicând mai mult de două părți, dispozițiile lit. a) — f) vor fi aplicate în măsura posibilului.

ARTICOLUL 4

Dispoziții generale

Art. 4—13 ale anexei nr. VII se vor aplica, *mutatis mutandis*, procedurii de arbitraj special prevăzute în prezenta anexă.

ARTICOLUL 5

Stabilirea faptelor

1. Părțile la un diferend privind interpretarea sau aplicarea prevederilor convenției referitoare la: 1) pescuit; 2) protecția și conservarea mediului marin; 3) cercetarea științifică marină; sau 4) navigația, inclusiv poluarea de către nave sau prin imersiune pot în orice moment să convină să ceară unui tribunal arbitral special, constituit în conformitate cu art. 3 al prezentei anexe, să procedeze la o anchetă și la stabilirea faptelor care au cauzat diferendul.

2. Dacă părțile nu convin altfel, faptele constatate de către tribunalul arbitral special în aplicarea paragrafului 1 vor fi considerate ca fiind stabilite de către părți.

3. Dacă toate părțile la diferend o solicită, tribunalul arbitral special poate să formuleze recomandări care nu au valoare de decizie și care vor constitui numai baza pentru

o reexaminare de către părțile interesate a problemelor care au dat naștere diferendului.

4. Sub rezerva paragrafului 2, tribunalul arbitral special se va conforma dispozițiilor prezentei anexe, dacă părțile nu convin altfel.

ANEXA Nr. IX

PARTICIPAREA ORGANIZAȚIILOR INTERNAȚIONALE

ARTICOLUL 1

Folosirea termenului „organizație internațională”

Pentru scopurile art. 305 și ale prezentei anexe, prin *organizație internațională* se înțelege o organizație interguvernamentală constituită din state care i-au transferat competență în domeniile de care se ocupă convenția, inclusiv competența de a încheia tratate în aceste domenii.

ARTICOLUL 2

O organizație internațională poate semna convenția, dacă aceasta a fost semnată de majoritatea statelor membre. În momentul în care semnează convenția, o organizație internațională va face o declarație în care va specifica domeniile de care se ocupă convenția și pentru care statele membre semnatare i-au transferat competență, precum și natura și întinderea acestei competențe.

ARTICOLUL 3

Confirmarea oficială și aderarea

1. O organizație internațională poate să depună instrumentul său de confirmare oficială sau de aderare, dacă majoritatea statelor membre depun sau au depus instrumentele lor de ratificare sau de aderare.

2. Instrumentul depus de către o organizație internațională trebuie să conțină angajamentele și declarațiile prescrise în art. 4 și 5 ale prezentei anexe.

ARTICOLUL 4

Întinderea participării, drepturi și obligații

1. Instrumentul de confirmare oficială sau de aderare, depus de către o organizație internațională, trebuie să conțină angajamentul de a accepta, în ceea ce privește domeniile pentru care i s-a transferat competență de către statele membre, părți la convenție, drepturile și obligațiile prevăzute prin convenție pentru state.

2. O organizație internațională va fi parte la convenție în limitele competenței definite în declarațiile, comunicările sau notificările vizate la art. 5 al prezentei anexe.

3. În ceea ce privește domeniile pentru care statele membre, părți la convenție, i-au transferat competență, o organizație internațională va exercita drepturile și se va achita de obligațiile pe care le-ar avea în mod normal statele părți la convenție. Statele membre ale unei organizații internaționale nu vor exercita competența pe care i-au transferat-o.

4. Participarea unei organizații internaționale nu va antrena în nici un caz o reprezentare superioară celei pe care, în mod normal, ar putea să o pretindă statele membre, părți la convenție; această prevedere se va aplica și în ceea ce privește luarea deciziilor.

5. Participarea unei organizații internaționale nu va conferi statelor sale membre, care nu sunt părți la convenție, nici unul dintre drepturile prevăzute de aceasta.

6. În caz de conflict între obligațiile care incumbă unei organizații internaționale în virtutea convenției și cele care îi incumbă în virtutea acordului prin care a fost creată această organizație sau a oricărui act conex, obligațiile care decurg din convenție vor prevala.

ARTICOLUL 5

Declarații, notificări și comunicări

1. Instrumentul de confirmare oficială sau de aderare a unei organizații internaționale va conține o declarație în care vor fi specificate domeniile de care se ocupă convenția și pentru care i-a fost transferată competența de către statele membre, părți la convenție.

2. Un stat membru la o organizație internațională, în momentul în care ratifică convenția ori aderă la ea, sau în momentul în care organizația depune instrumentul său de confirmare oficială ori de aderare, evenimentul care va interveni mai târziu fiind reținut, va face o declarație în care va specifica domeniile de care se ocupă convenția și pentru care acest stat a transferat competență organizației.

3. Statele părți, membre ale unei organizații internaționale și care sunt părți la convenție, vor fi considerate ca având competență în ceea ce privește toate domeniile de care se ocupă convenția și în privința cărora ele nu au indicat în mod expres, printr-o declarație, comunicare sau notificare făcută în conformitate cu prezentul articol, că au transferat competență organizației.

4. Organizația internațională și statele sale membre, părți la convenție, vor notifica depozitarului, cu promptitudine, orice modificare a repartizării competențelor specificate în declarațiile vizate la paragrafele 1 și 2, inclusiv noile transferuri de competență.

5. Orice stat parte poate să ceară unei organizații internaționale și statelor membre ale acesteia, care sunt părți la convenție, să-i indice cine are competență pentru o chestiune anumită care a apărut: organizația sau statele sale membre. Organizația și statele membre interesate vor comunica această informație într-un termen rezonabil. Organizația și statele sale membre pot comunica o asemenea informație și din proprie inițiativă.

6. Natura și întinderea competențelor transferate vor fi specificate în declarațiile, notificările și comunicările făcute în aplicarea prezentului articol.

ARTICOLUL 6

Răspunderea

1. Părțile care au competență în virtutea art. 5 al prezentei anexe vor răspunde pentru orice nerespectare a

obligățiilor care decurg din convenție și pentru orice alte încălcări ale acesteia.

2. Orice stat parte poate cere unei organizații internaționale sau statelor sale membre, părți la convenție, să indice cui îi revine răspunderea într-un caz anumit. Organizația și statele membre interesate sunt obligate să comunice această informație. Dacă nu o fac într-un termen rezonabil sau dacă ele comunică informații contradictorii, ele vor răspunde împreună, în mod solidar.

ARTICOLUL 7

Rezolvarea diferendelor

1. Atunci când depune instrumentul său de confirmare oficială sau de aderare, sau în orice alt moment ulterior, o organizație internațională este liberă să aleagă, printr-o declarație scrisă, unul sau mai multe dintre mijloacele vizate la art. 287 paragraful 1 lit. a), c) și d) pentru rezolvarea diferendelor referitoare la interpretarea sau la aplicarea convenției.

2. Partea a XV-a se va aplica, *mutatis mutandis*, la orice diferend între părțile la convenție, dintre care una sau mai multe sunt organizații internaționale.

3. Atunci când o organizație internațională și unul sau mai multe dintre statele sale membre fac cauză comună, se va considera că organizația a acceptat aceleași proceduri de rezolvare a diferendelor ca și aceste state; în cazul în care unul dintre aceste state a ales, în aplicarea art. 287, numai Curtea Internațională de Justiție, se va considera că organizația și acest stat membru au acceptat arbitrajul potrivit procedurii prevăzute în anexa nr. VII, în afara cazului în care părțile la diferend au convenit să aleagă un alt mijloc.

ARTICOLUL 8

Aplicarea părții a XVII-a

Partea a XVII-a se va aplica, *mutatis mutandis*, organizațiilor internaționale, sub rezerva dispozițiilor următoare:

- a) instrumentul de confirmare oficială sau de aderare a unei organizații internaționale nu va fi luat în considerare în ceea ce privește aplicarea art. 308 paragraful 1;
- b) (i) o organizație internațională va avea capacitatea exclusivă de a acționa în baza art. 312—315 dacă ea are competență, în virtutea art. 5 al prezentei anexe, pentru întregul domeniu vizat prin amendament;
- (ii) atunci când o organizație internațională are competență, în virtutea art. 5 al prezentei anexe, pentru întregul domeniu vizat prin amendament, instrumentul său de confirmare oficială sau de aderare referitor la acest amendament va fi considerat, pentru aplicarea art. 316 paragrafele 1, 2 și 3, ca fiind instrumentul de ratificare sau de aderare al fiecăruia dintre statele membre, părți la convenție;
- (iii) instrumentul de confirmare oficială sau de aderare a unei organizații internaționale nu va fi luat în considerare, pentru aplicarea art. 316 paragrafele 1 și 2, în toate celelalte cazuri;
- c) (i) în scopurile art. 317, o organizație internațională care numără printre membrii săi un stat parte la convenție și care continuă să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 1 al prezentei anexe nu poate denunța convenția;
- (ii) o organizație internațională trebuie să denunțe convenția, dacă ea nu mai numără printre membrii săi nici un stat parte sau dacă ea a încetat să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 1 al prezentei anexe. Denunțarea va produce imediat efecte.

ACORD

referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, adoptată la 10 decembrie 1982*)

Statele părți la prezentul acord,

recunoscând contribuția importantă a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 10 decembrie 1982 (denumită în continuare *convenția*) la menținerea păcii, justiției și progresului pentru toate popoarele lumii,

reafirmând că fundul mărilor și al oceanelor și subsolul acestora de dincolo de limitele jurisdicției naționale (denumite în continuare *zonă*), precum și resursele zonei, constituie patrimoniu comun al umanității,

conștiente de importanța ce revine convenției pentru protecția și conservarea mediului marin și de preocuparea crescândă pentru mediul global,

examinând raportul secretarului general al Organizației Națiunilor Unite asupra rezultatelor consultărilor oficiale între state, desfășurate între anii 1990-1994, asupra problemelor în suspensie legate de partea a XI-a și de dispozițiile corelative ale convenției (denumită în continuare *partea a XI-a*),

constatând schimbările politice și economice, inclusiv cele legate de trecerea la economia de piață, care afectează punerea în aplicare a părții a XI-a,

*)Traducere.

dorind să faciliteze o participare universală la convenție, considerând că cel mai bun mijloc de a atinge acest obiectiv este încheierea unui acord referitor la aplicarea părții a XI-a, au convenit asupra următoarelor:

ARTICOLUL 1

Punerea în aplicare a părții a XI-a

1. Statele părți la prezentul acord se angajează să pună în aplicare partea a XI-a, conform prezentului acord.
2. Anexa constituie parte integrantă a prezentului acord.

ARTICOLUL 2

Raportul dintre prezentul acord și partea a XI-a

1. Dispozițiile prezentului acord și ale părții a XI-a trebuie interpretate și aplicate împreună, ca unul și același instrument juridic. În cazul oricărei incompatibilități între prezentul acord și partea a XI-a, vor prevala prevederile prezentului acord.
2. Prevederile art. 309—319 ale convenției se vor aplica prezentului acord în același mod în care se aplică convenției.

ARTICOLUL 3

Semnarea

Acest acord va rămâne deschis pentru semnare de către state și entitățile prevăzute la art. 305 paragraful 1 lit. a), c), d), e) și f) al convenției, la sediul Organizației Națiunilor Unite, pe o perioadă de 12 luni de la data adopției sale.

ARTICOLUL 4

Consimțământul de a fi parte

1. După adoptarea prezentului acord, orice instrument de ratificare sau de confirmare oficială a convenției sau de aderare la aceasta va reprezenta, totodată, consimțământul de a fi parte la acest acord.
2. Nici un stat sau o entitate nu-și poate exprima consimțământul de a fi parte la prezentul acord decât dacă și-a exprimat în prealabil sau își exprimă, concomitent, consimțământul de a fi parte la convenție.
3. Orice stat sau entitate prevăzută la art. 3 își poate exprima consimțământul de a fi parte la prezentul acord în următoarele moduri:
 - a) semnare nesupusă ratificării, confirmării oficiale sau procedurii prevăzute la art. 5;
 - b) semnare sub rezerva ratificării sau confirmării oficiale, urmată de ratificare sau de confirmare oficială;
 - c) semnare supusă procedurii instituite la art. 5;
 - d) aderare.
4. Confirmarea oficială de către entitățile prevăzute la art. 305 paragraful 1 lit. f) al convenției va fi făcută în conformitate cu anexa nr. IX din convenție.
5. Instrumentele de ratificare, de confirmare oficială sau de aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

ARTICOLUL 5

Procedura simplificată

1. Un stat sau o entitate care, înainte de data adoptării prezentului acord, a depus un instrument de ratificare sau de confirmare oficială ori de aderare la convenție și care a semnat prezentul acord în conformitate cu prevederile

art. 4 paragraful 3 lit. c), va fi considerat că și-a exprimat consimțământul de a fi parte la prezentul acord după 12 luni de la data adoptării sale, dacă nu notifică în scris depozitarului, înaintea împlinirii termenului de 12 luni, că nu dorește să se prevaleze de procedura simplificată prevăzută în acest articol.

2. În eventualitatea unei asemenea notificări, consimțământul de a fi parte la prezentul acord va fi exprimat potrivit art. 4 paragraful 3 lit. b).

ARTICOLUL 6

Intrarea în vigoare

1. Prezentul acord va intra în vigoare la 30 de zile după data exprimării consimțământului de a fi părți la acord de către 40 de state, conform art. 4 și 5, printre aceste state urmând să se afle cel puțin șapte state la care se referă paragraful 1 lit. a) al Rezoluției a II-a a celei de-a 3-a Conferințe a Națiunilor Unite asupra dreptului mării (denumită în continuare *Rezoluția a II-a*), dintre care cel puțin 5 state dezvoltate. Dacă aceste condiții sunt îndeplinite înainte de data de 16 noiembrie 1994, prezentul acord va intra în vigoare la data de 16 noiembrie 1994.
2. Pentru statele sau entitățile care își exprimă consimțământul de a fi părți la acord după îndeplinirea cerințelor din paragraful 1, prezentul acord va intra în vigoare după 30 de zile de la data exprimării consimțământului lor.

ARTICOLUL 7

Aplicarea provizorie

1. Dacă la data de 16 noiembrie 1994 prezentul acord nu va intra în vigoare, acesta va fi aplicat, cu titlu provizoriu, până la intrarea în vigoare, de către:
 - a) statele care au votat pentru adoptarea sa în Adunarea generală a Națiunilor Unite, cu excepția statelor care, înainte de 16 noiembrie 1994, vor notifica, în scris, depozitarului fie că nu vor aplica în acest fel acordul, fie că vor consimți la o astfel de aplicare numai după semnarea sau notificarea în scris ulterioară;
 - b) statele sau entitățile care semnează prezentul acord, cu excepția acelor care vor notifica în scris depozitarului, la data semnării, că nu vor aplica acordul cu titlu provizoriu;
 - c) statele și entitățile care acceptă aplicarea cu titlu provizoriu a acordului prin notificare scrisă adresată depozitarului;
 - d) statele care aderă la prezentul acord.
2. Toate aceste state sau entități vor aplica acordul cu titlu provizoriu, în concordanță cu legile lor și cu reglementările naționale sau interne, începând din 16 noiembrie 1994 sau de la data semnării, notificării, consimțământului sau aderării, dacă aceasta este ulterioară.

3. Aplicarea cu titlu provizoriu va înceta la data intrării în vigoare a acordului. În orice caz, aplicarea cu titlu provizoriu va înceta la data de 16 noiembrie 1998, dacă la această dată nu vor fi îndeplinite cerințele enunțate la art. 6 paragraful 1, conform căruia cel puțin șapte state vizate de paragraful 1 lit. a) al Rezoluției a II-a (dintre care cel

puțin cinci trebuie să fie state dezvoltate) trebuie să-și fi exprimat consimțământul de a fi parte la prezentul acord.

ARTICOLUL 8

State părți

1. În sensul prezentului acord, *state părți* reprezintă acele state care au consimțit să fie părți la prezentul acord și față de care acordul este în vigoare.

2. Prezentul acord se aplică *mutatis mutandis* entităților la care se referă art. 305 paragraful 1 lit. c), d), e) și f) din convenție, care devin părți la acord potrivit condițiilor care privesc pe fiecare dintre ele și, în acest caz, termenul de *state părți* se extinde și asupra entităților respective.

ARTICOLUL 9

Depozitarul

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va fi depozitarul prezentului acord.

ARTICOLUL 10

Textele autentice

Originalul prezentului acord, ale cărui texte în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă sunt deopotrivă autentice, va fi depozitat la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Drept pentru care, subsemnații plenipotențiarilor autorizați în acest scop, au semnat prezentul acord.

Semnat la New York, la 28 iulie 1994.

ANEXĂ

Secțiunea 1

Cheltuielile statelor părți și aranjamente instituționale

1. Autoritatea Internațională a Fundului Mărilor (denumită în continuare *autoritatea*) este organizația prin intermediul căreia statele părți la convenție organizează și controlează activitățile desfășurate în zonă, în special cele având în vedere administrarea resurselor din zonă, în conformitate cu regimul instituit pentru zonă prin partea a IX-a și prin prezentul acord. Puterile și funcțiile autorității vor fi cele conferite în mod expres acesteia prin convenție. Autoritatea va fi investită cu puteri subsidiare, compatibile cu convenția, care implică în mod necesar exercitarea acestor puteri și funcții referitoare la activitățile desfășurate în zonă.

2. Pentru a reduce la minimum cheltuielile din sarcina statelor părți, toate organele și organismele subsidiare ce vor fi înființate conform convenției și prezentului acord vor trebui să răspundă cerințelor de economii. Acest principiu se va aplica, de asemenea, în legătură cu frecvența, durata și programarea reuniunilor.

3. Înființarea și funcționarea organelor și a organismelor subsidiare ale autorității vor fi bazate pe o abordare evolutivă, luând în considerare necesitățile funcționale ale organelor și organismelor subsidiare în cauză, în scopul ca acestea să-și poată îndeplini efectiv responsabilitățile respective în diferitele etape ale dezvoltării activităților în zonă.

4. După intrarea în vigoare a convenției, funcțiile inițiale ale autorității vor fi exercitate de către adunare, consiliu, secretariat, comisia juridică și tehnică și comisia de finanțe. Funcțiile comisiei de planificare economică vor fi asigurate de comisia juridică și tehnică până când consiliul va decide altfel sau până la aprobarea primului plan de lucru referitor la exploatare.

5. De la intrarea în vigoare a convenției și până la aprobarea primului plan de lucru referitor la exploatare, autoritatea se va concentra asupra următoarelor:

a) examinarea cererilor pentru aprobare de planuri de lucru referitoare la explorare, în conformitate cu partea a XI-a și cu prezentul acord;

b) aplicarea deciziilor comisiei pregătitoare a Autorității Internaționale a Fundului Mărilor și Tribunalului internațional al dreptului mării (denumită în continuare *comisia pre-*

gătitoare), referitoare la investitorii pionieri înregistrați și la statele care îi certifică, inclusiv drepturile și obligațiile lor, în conformitate cu art. 308 paragraful 5 din convenție și cu paragraful 13 al Rezoluției a II-a;

c) supravegherea respectării planurilor de lucru referitoare la explorare, aprobate sub formă de contracte;

d) urmărirea și studierea tendințelor și a evoluțiilor privind activitățile de exploatare a resurselor fundului mărilor, în special analizarea cu regularitate a situației de pe piața mondială a metalelor, a prețurilor metalelor și a tendințelor și perspectivelor în acest domeniu;

e) studierea impactului potențial al producției de mine-reuri provenind din zonă asupra economiilor țărilor în curs de dezvoltare producătoare terestre de asemenea minereuri, care sunt susceptibile de a fi cel mai grav afectate, în vederea reducerii la minimum a dificultăților lor și a sprijinirii acestora în eforturile lor de adaptare a economiilor lor, luând în considerare activitatea întreprinsă în această privință de comisia pregătitoare;

f) adoptarea regulilor, regulamentelor și procedurilor necesare conduitei activităților desfășurate în zonă, pe măsură ce acestea avansează. În pofida dispozițiilor art. 17 paragraful 2 lit. b) și c) din anexa nr. III la convenție, aceste reguli, regulamente și proceduri vor lua în considerare prevederile prezentului acord, termenele de lungă durată în producția comercială a minereurilor marine și ritmul probabil al activităților în zonă;

g) adoptarea regulilor, regulamentelor și procedurilor care să cuprindă standardele aplicabile pentru protecția și conservarea mediului marin;

h) promovarea și încurajarea conduitei cercetărilor științifice marine în legătură cu activitățile în zonă, precum și strângerea și difuzarea rezultatelor unor asemenea cercetări și analize, când ele sunt disponibile, punându-se un accent special pe cercetările referitoare la impactul activităților din zonă asupra mediului;

i) obținerea de cunoștințe științifice și urmărirea dezvoltării tehnologiilor marine relevante pentru activitățile în zonă, în special acele tehnologii referitoare la protecția și conservarea mediului marin;

j) evaluarea datelor disponibile referitoare la prospecțiuni și la exploatare;

k) elaborarea, în timp util, a regulilor, regulamentelor și normelor de procedură aplicabile exploatarei, inclusiv în ceea ce privește protecția și conservarea mediului marin.

6. a) Cererea de aprobare a unui plan de lucru referitor la explorare va fi examinată de către consiliu după primirea unei recomandări din partea comisiei juridice și tehnice. Examinarea unei asemenea cereri trebuie să fie conformă cu dispozițiile convenției, inclusiv cu cele ale anexei nr. III la aceasta, precum și cu prezentul acord, înțelegându-se că:

(i) un plan de lucru referitor la explorare, înaintat în numele unui stat sau al unei entități, sau în numele unei componente a acestei entități, vizată de paragraful 1 lit. a) (ii) și (iii) din Rezoluția a II-a, alta decât un investitor pionier înregistrat, care a desfășurat deja activități substanțiale în zonă, anterior intrării în vigoare a convenției, sau succesorii lui de drept, va fi luat în considerare ca întrunind cerințele financiare și tehnice necesare pentru aprobarea sa, dacă statul sau statele care sprijină cererea certifică faptul că solicitantul a investit o sumă echivalentă cu cel puțin 30 de milioane dolari S.U.A. în activități de cercetare sau explorare, din care cel puțin 10% reprezintă cheltuieli de localizare, studiu topografic și de evaluare a sectorului indicat în planul de lucru. Dacă planul de lucru satisface toate cerințele convenției și toate regulile, regulamentele și normele de procedură adoptate în aplicarea convenției, acesta va fi aprobat de consiliu sub forma unui contract. Dispozițiile paragrafului 11 al secțiunii a 3-a din prezenta anexă vor fi interpretate și se vor aplica în mod corespunzător;

(ii) în pofida dispozițiilor paragrafului 8 lit. a) din Rezoluția a II-a, un investitor pionier înregistrat poate solicita aprobarea unui plan de lucru referitor la explorare în termen de 36 de luni de la data intrării în vigoare a convenției. Un asemenea plan va trebui să cuprindă documentele, rapoartele și alte date, prezentate comisiei pregătitoare atât înainte cât și după înregistrare, și să fie însoțit de un certificat de conformitate, constând dintr-un raport efectiv asupra stadiului îndeplinirii obligațiilor ce incumbă investitorilor pionieri, elaborat de către comisia pregătitoare în aplicarea paragrafului 11 lit. a) din Rezoluția a II-a. Un asemenea plan de lucru va fi considerat ca fiind aprobat. Un plan de lucru aprobat va avea forma unui contract încheiat între autoritate și investitorul pionier înregistrat, în conformitate cu partea a XI-a și cu prezentul acord. Taxa de 250.000 de dolari S.U.A., achitată în baza paragrafului 7 lit. a) din Rezoluția a II-a, trebuie considerată ca fiind taxa datorată pentru faza de explorare, în conformitate cu secțiunea a 8-a paragraful 3 din prezenta anexă. Paragraful 11 al secțiunii a 3-a din prezenta anexă va fi interpretat și se va aplica în mod corespunzător;

(iii) în conformitate cu principiul nediscriminării, contractele încheiate cu state sau cu entități, ori cu

componente ale unei asemenea entități prevăzute la pct. (i) al subparagrafului a) trebuie să cuprindă clauze similare și nu mai puțin favorabile celor convenite cu investitorii pionieri înregistrați, prevăzuți la pct. (ii) al subparagrafului a). Dacă oricărui stat, oricărei entități ori componente sau oricărei componente a unei asemenea entități, prevăzută la pct. (i) al lit. a), îi sunt acordate clauze mai favorabile, consiliul va adopta dispoziții similare și nu mai puțin favorabile cu privire la drepturile și obligațiile investitorilor pionieri înregistrați și prevăzuți la pct. (ii) al lit. a), sub rezerva ca asemenea dispoziții să nu afecteze interesele autorității sau să nu le fie prejudiciabile;

(iv) un stat care sprijină o cerere referitoare la un plan de lucru în conformitate cu dispozițiile pct. (i) sau (ii) ale lit. a) poate fi un stat parte sau un stat care aplică prezentul acord cu titlu provizoriu, conform art. 7, sau un stat care este membru al autorității cu titlu provizoriu, potrivit paragrafului 12;

(v) paragraful 8 lit. c) din Rezoluția a II-a trebuie interpretat și aplicat în conformitate cu pct. (iv) al lit. a).

b) Aprobarea planului de lucru referitor la explorare trebuie să fie în conformitate cu art. 153, paragraful 3 din convenție.

7. Cererea de aprobare a unui plan de lucru trebuie să fie însoțită de o evaluare a impactului potențial al activităților propuse asupra mediului și de o descriere a programelor de studii oceanografice și ecologice, în conformitate cu regulile, regulamentele și procedurile adoptate de autoritate.

8. Sub rezerva dispozițiilor paragrafului 6 lit. a) pct. (i) sau (ii), cererea de aprobare a unui plan de lucru referitor la explorare trebuie examinată în conformitate cu procedurile prevăzute în secțiunea a 3-a paragraful 11 a prezentei anexe.

9. Un plan de lucru referitor la explorare va fi aprobat pentru o perioadă de 15 ani. După expirarea planului de lucru, contractantul trebuie să prezinte o cerere pentru un plan de lucru referitor la exploatare, dacă nu a făcut deja acest lucru sau nu a obținut o prelungire a planului respectiv de explorare. Contractantul poate solicita asemenea prelungiri pentru perioade care să nu depășească 5 ani fiecare. Asemenea prelungiri vor fi acordate dacă contractantul a depus toate eforturile cu bună-credință pentru a se conforma prevederilor planului de lucru, dar, din motive independente de voința sa, nu a fost în măsură să execute lucrările pregătitoare necesare pentru a trece la etapa de exploatare sau dacă circumstanțe economice de moment nu justifică trecerea la etapa de exploatare.

10. În conformitate cu art. 8 din anexa nr. III la convenție, desemnarea unui sector rezervat autorității va avea loc o dată cu aprobarea unei cereri pentru un plan de lucru referitor la explorare sau cu aprobarea unei cereri pentru un plan de lucru referitor la explorare și la exploatare.

11. În pofida prevederilor paragrafului 9, un plan de lucru aprobat referitor la explorare, care este sprijinit de cel puțin un stat care aplică cu titlu provizoriu prezentul acord, își încetează valabilitatea dacă respectivul stat va înceta să

aplice cu titlu provizoriu prezentul acord și dacă acesta nu a devenit membru, cu titlu provizoriu, în conformitate cu paragraful 12, sau nu a devenit stat parte.

12. După intrarea în vigoare a prezentului acord, statele și entitățile menționate la art. 3 al acordului, care îl aplică cu titlu provizoriu, în conformitate cu art. 7 și față de care acesta nu este încă în vigoare, pot continua să fie membri ai autorității, cu titlu provizoriu, până la intrarea în vigoare a acordului față de ele, în conformitate cu următoarele subparagrafe:

a) dacă prezentul acord intră în vigoare înainte de data de 16 noiembrie 1996, respectivele state și entități vor putea continua să participe ca membri cu titlu provizoriu ai autorității, notificând depozitarului acordului intenția lor de a participa la autoritate în calitate de membru cu titlu provizoriu. O asemenea participare va lua sfârșit la data de 16 noiembrie 1996 sau la data la care prezentul acord și convenția intră în vigoare față de membrul respectiv, dacă această dată este anterioară celei de 16 noiembrie 1996. La cererea statului sau a entității interesate, consiliul poate prelungi statutul de membru cu titlu provizoriu și după data de 16 noiembrie 1996 pentru una sau mai multe perioade, ce nu pot depăși însă, în total, 2 ani, numai dacă consideră că statul sau entitatea respectivă face eforturi, cu bună-credință, pentru a deveni parte la acord și la convenție;

b) dacă prezentul acord intră în vigoare după data de 15 noiembrie 1996, statele sau entitățile respective pot cere consiliului să aprobe să rămână membri cu titlu provizoriu ai autorității, pentru una sau mai multe perioade, nedeșind însă data de 16 noiembrie 1998. Consiliul va aproba o asemenea participare care va avea efect de la data cererii, dacă va considera că statul sau entitatea interesată a făcut eforturi cu bună-credință pentru a deveni parte la acord și la convenție;

c) statele și entitățile care sunt membre cu titlu provizoriu ale autorității, în conformitate cu subparagrafele a) sau b), vor aplica dispozițiile părții a XI-a și ale prezentului acord în conformitate cu legile și cu regulamentele lor naționale sau interne și cu alocațiile lor bugetare anuale și vor avea aceleași drepturi și obligații ca și ceilalți membri, și anume:

(i) obligația de a contribui la bugetul administrativ al autorității, conform baremului convenit;

(ii) dreptul de a susține cererile pentru aprobarea unui plan de lucru referitor la explorare. În cazul entităților ale căror componente sunt persoane fizice sau juridice având cetățenia/naționalitatea mai multor state, un plan de lucru referitor la explorare nu va fi aprobat decât dacă toate statele ale căror persoane fizice sau juridice compun acele entități sunt state părți sau membri cu titlu provizoriu;

d) în pofida dispozițiilor paragrafului 9, un plan de lucru referitor la explorare aprobat în forma unui contract care a fost susținut, potrivit pct. (ii) al lit. c), de către un stat membru cu titlu provizoriu încetează să fie valabil dacă acest statut de membru cu titlu provizoriu încetează, fără ca statul sau entitatea să fi devenit stat parte;

e) dacă un asemenea membru cu titlu provizoriu nu și-a achitat contribuția sau nu și-a îndeplinit, în orice alt mod,

obligațiile în conformitate cu prezentul paragraf, statutul său de membru cu titlu provizoriu încetează.

13. Referirea din art. 10 al anexei nr. III la convenție, la executarea nesatisfăcătoare a unui plan de lucru aprobat, trebuie interpretată în sensul că contractul nu a respectat prevederile planului de lucru în ciuda avertismentelor scrise pe care autoritatea i le-a adresat în acest scop.

14. Autoritatea va avea propriul său buget. Până la sfârșitul anului ulterior celui în care prezentul acord va intra în vigoare, cheltuielile administrative ale autorității vor fi acoperite din bugetul Organizației Națiunilor Unite. Ulterior, cheltuielile administrative ale autorității vor fi suportate din contribuțiile achitate de către membrii acesteia, inclusiv, dacă este cazul, de către membrii cu titlu provizoriu, în conformitate cu art. 171 lit. a) și cu art. 173 ale convenției, precum și cu prezentul acord, până când autoritatea va dispune de suficiente fonduri din alte surse pentru a face față acestor cheltuieli. Autoritatea nu își va exercita capacitatea de a contracta împrumuturi, pe care i-o conferă art. 174 paragraful 1 al convenției, pentru a-și finanța bugetul administrativ.

15. Autoritatea va elabora și va adopta regulile, regulamentele și normele de procedură prevăzute la art. 162 paragraful 2 lit. o) pct. (ii) al convenției, bazându-se pe principiile conținute în secțiunile 2, 5, 6, 7 și 8 ale prezentei anexe, precum și pe orice reguli, regulamente și norme de procedură, necesare pentru a facilita aprobarea planurilor de lucru referitoare la explorare și exploatare, în conformitate cu următoarele subparagrafe:

a) consiliul poate întreprinde elaborarea acestor reguli, regulamente și norme de procedură când consideră că ele sunt necesare pentru conduita activităților în zonă sau când s-a stabilit că exploatarea comercială este iminentă, sau la cererea unui stat ai căror cetățeni intenționează să depună o cerere pentru aprobarea unui plan de lucru referitor la exploatare;

b) dacă o cerere este făcută de către un stat menționat în subparagraful a), consiliul, în conformitate cu art. 162 paragraful 2 lit. o) al convenției, va adopta regulile, regulamentele și normele sale de procedură, în termen de 2 ani de la solicitare;

c) dacă consiliul nu a finalizat elaborarea regulilor, regulamentelor și normelor de procedură referitoare la exploatare în termenul stabilit și dacă o cerere de aprobare a unui plan de lucru pentru exploatare se află în studiu, el trebuie, totuși, să examineze și să aprobe, cu titlu provizoriu, acest plan de lucru, în baza prevederilor convenției și a oricăror reguli, regulamente și norme de procedură pe care consiliul a reușit să le adopte cu titlu provizoriu sau în baza normelor prevăzute în convenție și a condițiilor și principiilor conținute în prezenta anexă, precum și a principiului nediscriminării între contractanți.

16. Proiectele de reguli, regulamente și norme de procedură, precum și orice recomandări referitoare la dispozițiile părții a XI-a, care sunt conținute în rapoartele și în recomandările comisiei pregătitoare, sunt luate în considerare de către autoritate când adoptă regulile, regulamentele și normele de procedură, în conformitate cu partea a XI-a și cu prezentul acord.

17. Dispozițiile pertinente ale secțiunii a 4-a a părții a XI-a a convenției vor fi interpretate și aplicate în conformitate cu prezentul acord.

Secțiunea a 2-a

Întreprinderea

1. Secretariatul autorității va îndeplini funcțiile întreprinderii până când aceasta va începe să funcționeze independent de secretariat. Secretarul general al autorității va numi un director general interimar, din cadrul personalului autorității, pentru a supraveghea exercitarea acestor funcții de către secretariat.

Funcțiile îndeplinite vor fi:

a) urmărirea și studierea tendințelor și a evoluției privind activitățile de exploatare a resurselor fundului mărilor, îndeosebi prin analiza cu regularitate a situației pieței mondiale a metalelor, a prețurilor metalelor, a tendințelor și perspectivei în domeniu;

b) evaluarea rezultatelor cercetării științifice marine în legătură cu activitățile desfășurate în zonă, cu un accent special asupra cercetărilor referitoare la impactul activităților din zonă asupra mediului;

c) evaluarea datelor disponibile referitoare la activitățile de prospecțiuni și explorare, îndeosebi criteriile aplicabile acestor activități;

d) evaluarea inovațiilor tehnologice interesând activitățile desfășurate în zonă, în special tehnologiile referitoare la protecția și conservarea mediului marin;

e) evaluarea informațiilor și a datelor referitoare la sectoarele rezervate autorității;

f) aprecierea abordărilor în materie de întreprinderi mixte;

g) strângerea de informații asupra disponibilității de mână de lucru calificată;

h) studierea politicilor de gestiune care pot fi aplicate pentru administrarea întreprinderii în diferite etape ale operațiunilor acesteia.

2. Întreprinderea va desfășura primele sale operațiuni de exploatare a resurselor fundului mărilor în cadrul întreprinderilor mixte. După aprobarea unui plan de muncă referitor la exploatare, prezentat de către o entitate, alta decât întreprinderea, sau după primirea de către consiliu a unei cereri pentru o operațiune de întreprindere mixtă cu între-

prinderea, consiliul va examina problema funcționării întreprinderii independent de secretariatul autorității. Dacă apreciază că operațiunile întreprinderii mixte sunt conforme cu principiile comerciale sănătoase, consiliul va adopta o directivă potrivit art. 170 paragraful 2 din convenție, autorizând funcționarea independentă a întreprinderii.

3. Obligația statelor părți de a finanța un sit minier al întreprinderii, prevăzut la art. 11 paragraful 3 al anexei nr. IV la convenție, nu se va aplica și statele părți nu vor avea nici o obligație de a finanța operațiunile privind un sit minier al întreprinderii sau în cadrul acordurilor sale de întreprindere mixtă.

4. Obligațiile care incumbă contractanților se vor aplica și întreprinderii. În pofida dispozițiilor art. 153 paragraful 3 și art. 3 paragraful 5 din anexa nr. III la convenție, orice plan de lucru al întreprinderii, după aprobare, va avea forma unui contract încheiat între autoritate și întreprindere.

5. Contractantul care a remis un sector specific autorității, cu titlu de sector rezervat, are un drept de preempțiune pentru a încheia cu întreprinderea un acord de întreprindere mixtă, în scopul explorării și exploatării aceluia sector. Dacă întreprinderea nu prezintă o cerere pentru aprobarea unui plan de lucru pentru activități în acest sector rezervat, în termen de 15 ani de la data începerii funcționării sale, independent de secretariatul autorității, sau de la data la care acest sector a fost rezervat autorității, dacă această dată este mai târzie, contractantul care a remis sectorul respectiv are dreptul să prezinte o cerere pentru aprobarea unui plan de lucru pentru acest sector, asumându-și obligația de a asocia, cu bună-credință, întreprinderea la activitățile sale în cadrul unei întreprinderi mixte.

6. Prevederile art. 170 paragraful 4 din anexa nr. IV și celelalte dispoziții ale convenției referitoare la întreprindere vor fi interpretate și aplicate în conformitate cu prezenta secțiune.

Secțiunea a 3-a

Luarea de decizii

1. Politica generală a autorității va fi stabilită de către adunarea acesteia, în colaborare cu consiliul.

2. Ca regulă generală, organele autorității vor depune eforturi să adopte deciziile lor prin consens.

3. Dacă toate eforturile de a se ajunge la o decizie prin consens au fost epuizate, deciziile supuse la vot adunării asupra chestiunilor de procedură vor fi adoptate cu majoritatea membrilor prezenți și votanți, iar deciziile în chestiunile de fond vor fi luate cu o majoritate de două treimi din numărul membrilor prezenți și votanți, așa cum este prevăzut în art. 159, paragraful 8 al convenției.

4. Deciziile adunării în probleme în care are competențe și consiliul sau în orice problemă de natură administrativă,

bugetară sau financiară se vor baza pe recomandările consiliului. Dacă adunarea nu acceptă recomandarea consiliului într-o problemă, aceasta va fi returnată consiliului pentru reexaminare. Consiliul va reexamina problema în lumina părerilor exprimate de adunare.

5. Dacă toate eforturile pentru a se ajunge la o decizie prin consens au fost epuizate, deciziile supuse la vot consiliului asupra chestiunilor de procedură se vor lua cu majoritatea membrilor prezenți și votanți, iar deciziile asupra problemelor de fond, cu excepția celor pentru care convenția prevede obligativitatea consensului în cadrul consiliului, vor fi luate cu majoritatea calificată de două treimi din numărul membrilor prezenți și votanți, cu condiția ca o

asemenea decizie să nu suscite opoziția majorității în oricare dintre camerele menționate în paragraful 9. În luarea deciziilor, consiliul va căuta să promoveze interesele tuturor membrilor autorității.

6. Consiliul poate amâna luarea unei decizii pentru a facilita continuarea negocierilor, ori de câte ori consideră că n-au fost epuizate toate eforturile pentru realizarea unui consens în problema respectivă.

7. Deciziile adunării sau ale consiliului, care au incidențe financiare sau bugetare, vor fi bazate pe recomandările comisiei de finanțe.

8. Dispozițiile art. 161 paragraful 8 lit. b) și c) din convenție nu sunt aplicabile.

9. a) Fiecare grup de state, ales conform paragrafului 15 lit. a)—c), va fi considerat o cameră pentru votările în consiliu. În același scop, statele în curs de dezvoltare, alese conform paragrafului 15 subparagrafele d) și e), vor fi considerate o singură cameră pentru votările în consiliu.

b) Înaintea alegerii membrilor consiliului, adunarea va stabili liste de țări care îndeplinesc criteriile de apartenență la grupele de state conform paragrafului 15 lit. a) — d). Dacă un stat îndeplinește criteriile de apartenență la mai mult decât un singur grup, el poate fi propus doar de un grup pentru alegerile în consiliu și nu va reprezenta decât acest grup în cadrul votărilor în consiliu.

10. Fiecare dintre grupele de state, menționate în paragraful 15 subparagrafele a)—d), va fi reprezentat în consiliu de acei membri care i-au prezentat candidatura. Fiecare grup va prezenta un număr de candidați egal cu numărul de locuri care îi sunt atribuite. Când numărul candidaților potențiali în fiecare dintre grupurile prevăzute la paragraful 15 lit. a)—e) depășește numărul de locuri prevăzute pentru grupul respectiv, în fiecare dintre aceste grupuri se va aplica, de regulă, principiul rotației. Statele aparținând acestor grupuri vor stabili cum se va aplica acest principiu în grupul lor.

11. a) Consiliul aprobă orice recomandare favorabilă a comisiei juridice și tehnice privind aprobarea unui plan de lucru, în afară de cazul în care decide să respingă un asemenea plan de lucru cu o majoritate de două treimi din numărul membrilor săi prezenți și votanți, din care majoritatea membrilor prezenți și votanți în fiecare dintre camerele sale. Dacă consiliul nu ia, în termenul prevăzut, o decizie asupra unei recomandări favorabile pentru aprobarea unui plan de lucru, recomandarea respectivă se va considera a fi aprobată de consiliu la expirarea acestei perioade. Termenul stabilit va fi în mod normal de 60 de zile, dacă consiliul nu decide să fixeze un termen mai lung. Dacă comisia recomandă respingerea unui plan de lucru sau nu face nici o recomandare, consiliul poate totuși să aprobe planul de lucru, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său interior privind luarea deciziilor în chestiunile de fond.

b) Dispozițiile art. 162 paragraful 2 lit. j) al convenției nu sunt aplicabile.

12. Orice diferend care ar putea apărea în legătură cu respingerea unui plan de lucru va fi supus procedurilor de reglementare a diferendelor prevăzute în convenție.

13. Deciziile supuse la vot în comisia juridică și tehnică vor fi luate cu majoritatea membrilor prezenți și votanți.

14. Subsecțiunile B și C ale secțiunii a 4-a din cadrul părții a XI-a a convenției vor fi interpretate și aplicate în conformitate cu prezenta secțiune.

15. Consiliul va fi compus din 36 de membri ai autorității, aleși de adunare în ordinea următoare:

a) patru membri aleși dintre statele părți ale căror consum sau importuri nete de produse de bază din categoriile de minereuri care urmează să fie extrase din zonă au depășit, în cursul ultimilor 5 ani pentru care există statistici, 2% din valoarea totalului mondial al consumului sau al importului de asemenea produse de bază, între care statul din regiunea est-europeană având cea mai importantă economie din acea regiune, din punct de vedere al produsului intern brut, precum și statul care, la data intrării în vigoare a convenției, are cea mai importantă economie din punct de vedere al produsului intern brut, dacă aceste state doresc să fie reprezentate în acest grup;

b) patru membri aleși dintre cele opt state părți care au efectuat cele mai mari investiții pentru pregătirea și realizarea activităților în zonă, fie în mod direct, fie prin intermediul cetățenilor lor;

c) patru membri aleși dintre statele părți care, pe baza producției provenind din zonele aflate sub jurisdicția lor, sunt printre principalii exportatori ai acelor categorii de minereuri care urmează să fie extrase din zonă, dintre care cel puțin două state în curs de dezvoltare ale căror economii sunt pronunțat dependente de exporturile de asemenea minerale;

d) șase membri aleși dintre statele părți în curs de dezvoltare și reprezentând interese speciale. Interesele speciale de a fi reprezentate vor include pe cele ale statelor cu număr mare de locuitori, statelor fără ieșire la mare sau dezavantajate geografic, statelor insulare, statelor care figurează printre principalii importatori ai categoriilor de minereuri care urmează să fie extrase din zonă, statelor potențial producătoare de astfel de minereuri, precum și ale statelor cel mai puțin avansate;

e) optsprezece membri aleși conform principiului unei repartiții geografice echitabile a locurilor în consiliu, în ansamblul său, având în vedere ca fiecare regiune geografică să aibă cel puțin un membru ales, în aplicarea prezentei dispoziții. În acest scop, regiunile geografice avute în vedere vor fi: Africa, Asia, America Latină și Caraibe, Europa de Est, Europa Occidentală și celelalte state.

16. Dispozițiile art. 161 paragraful 1 al convenției nu sunt aplicabile.

Secțiunea a 4-a

Conferința de revizuire

Dispozițiile referitoare la Conferința de revizuire, prevăzute în art. 155 paragrafele 1, 3 și 4 din convenție, nu sunt aplicabile. În pofida dispozițiilor art. 314 paragraful 2 din convenție, adunarea poate întreprinde în orice moment, la recomandarea consiliului, o examinare a problemelor vizate la art. 155 paragraful 1 din convenție.

Amendamentele la prezentul acord și la partea a XI-a vor fi supuse procedurilor prevăzute la art. 314, 315 și 316 din convenție, având în vedere faptul că principiile, regimul și alte dispoziții menționate în art. 155 paragraful 2 din convenție trebuie menținute, iar drepturile vizate la paragraful 5 al respectivului articol să nu fie afectate.

Secțiunea a 5-a

Transferul de tehnologie

1. Transferul de tehnologie, în scopurile părții a XI-a, este reglementat de dispozițiile art. 144 al convenției și de următoarele principii:

a) întreprinderea și statele în curs de dezvoltare, care doresc să obțină tehnologii de exploatare minieră a fundului mărilor, se vor strădui să obțină aceste tehnologii în modalități și condiții comerciale juste și rezonabile pe piața liberă sau prin intermediul acordurilor întreprinderii mixte;

b) dacă întreprinderea sau statele în curs de dezvoltare nu pot obține tehnologii de exploatare minieră a fundului mărilor, autoritatea poate cere contractanților, precum și statului sau statelor care îi sprijină să coopereze cu aceasta pentru a permite întreprinderii, întreprinderii sale mixte, unuia sau mai multor state în curs de dezvoltare care doresc să dobândească aceste tehnologii să le achiziționeze mai ușor în modalități și în condiții comerciale juste

și rezonabile, compatibile cu protecția efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală.

Statele părți se angajează să coopereze plenar și în mod eficace cu autoritatea în acest scop și să acționeze pentru ca și contractanții pe care îi sprijină să coopereze efectiv cu autoritatea;

c) ca regulă generală, statele părți se angajează să promoveze cooperarea tehnică și științifică internațională cu privire la activitățile desfășurate în zonă, fie direct între părțile interesate, fie prin elaborarea unor programe de formare, asistența tehnică și cooperarea științifică în materie de științe și tehnologii marine, precum și în domeniul protecției și conservării mediului marin.

2. Dispozițiile art. 5 din anexa nr. III la convenție nu sunt aplicabile.

Secțiunea a 6-a

Politica în materie de producție

1. Politica autorității în materie de producție se va baza pe următoarele principii:

a) punerea în valoare a resurselor din zonă se va face în conformitate cu principiile unei gestiuni comerciale sănătoase;

b) dispozițiile Acordului general de tarife vamale și comerț, codurile sale pertinente, precum și acordurile destinate să le succedă sau să le înlocuiască se vor aplica în ceea ce privește activitățile din zonă;

c) în special, activitățile din zonă nu vor fi subvenționate decât în măsura în care acordurile menționate la lit. b) le autorizează. În aplicarea acestor principii, subvențiile sunt definite ca în acordurile menționate la lit. b);

d) nu se va face nici o discriminare între minereurile extrase din zonă și cele provenind din alte surse. Aceste

minereuri, precum și importurile de produse de bază obținute din aceste minereuri nu vor beneficia de nici un acces preferențial pe piețe, în special:

(i) prin utilizarea de bariere tarifare sau netarifare; și

(ii) prin acordarea de către statele părți a unui tratament preferențial acestor minereuri sau produselor de bază obținute din asemenea minereuri de către întreprinderile lor de stat sau de către persoane fizice sau juridice care au cetățenia/naționalitatea lor ori sunt controlate de ele sau de cetățenii lor;

e) planul de lucru aprobat de către autoritate pentru exploatarea fiecărui sector minier va cuprinde un calendar al producției, care să indice cantitățile maxime de minereuri ce vor fi extrase în fiecare an în aplicarea acestui plan de lucru;

f) diferendele privind dispozițiile acordurilor prevăzute la lit. b) vor fi soluționate după cum urmează:

(i) dacă statele părți implicate sunt părți la astfel de acorduri, ele vor recurge la procedurile de reglementare a diferendelor prevăzute în aceste acorduri;

(ii) dacă unul sau mai multe state părți implicate nu sunt părți la asemenea acorduri, ele vor recurge la procedurile de reglementare a diferendelor prevăzute în convenție;

g) dacă se stabilește, în virtutea acordurilor prevăzute la lit. b), că un stat parte a acordat subvenții care sunt interzise sau care au avut ca efect lezarea intereselor unui alt stat parte, iar statul sau statele părți interesate nu au adoptat măsuri corespunzătoare, orice stat parte poate cere consiliului să ia măsurile adecvate.

2. Principiile enunțate la paragraful 1 nu vor afecta drepturile și obligațiile rezultate din dispozițiile pertinente ale acordurilor prevăzute la lit. b) al paragrafului 1 sau ale acordurilor de liber schimb sau de uniune vamală în relațiile dintre statele părți care sunt părți la acordurile respective.

3. Acceptarea de către un contractant a unor subvenții, altele decât cele care pot fi autorizate conform acordurilor menționate la paragraful 1 lit. b) reprezintă o violare a clauzelor de bază ale contractului care constituie un plan de lucru pentru desfășurarea activităților în zonă.

4. Orice stat parte care are motive să creadă că au fost încălcate dispozițiile paragrafului 1 lit. b)–d) sau ale paragrafului 3 poate iniția procedurile de reglementare a diferendelor, în conformitate cu paragraful 1 lit. f) sau g).

5. Orice stat parte poate, în orice moment, să aducă la cunoștință consiliului activitățile pe care le consideră incompatibile cu dispozițiile paragrafului 1 lit. b)–d).

6. Autoritatea va elabora reguli, regulamente și norme de procedură pentru a asigura punerea în aplicare a dispozițiilor prezentei secțiuni, îndeosebi reguli, regulamente și norme de procedură specifice care să reglementeze aprobarea planurilor de lucru.

7. Dispozițiile art. 151 paragrafele 1–7 și 9, ale art. 162 paragraful 2 lit. q), precum și ale art. 165 paragraful 2 lit. n) din convenție, precum și ale art. 6 paragraful 5 și ale art. 7 din anexa nr. III la convenție nu sunt aplicabile.

Secțiunea a 7-a

Asistența economică

1. Politica pusă în aplicare de către autoritate pentru a veni în ajutorul țărilor în curs de dezvoltare, ale căror economii și venituri din export resimt grav efectele defavorabile ale unei scăderi a prețurilor unui minereu care figurează printre cele extrase din zonă sau ale unei reduceri a volumului exporturilor lor de acest minereu, în măsura în care această scădere sau reducere se datorează activităților desfășurate în zonă, se va baza pe următoarele principii:

a) autoritatea va înființa un fond de asistență economică alimentat din acea parte a resurselor autorității care depășește necesarul pentru acoperirea cheltuielilor sale administrative. Quantumul sumelor rezervate în acest scop va fi stabilit periodic de către consiliu, la recomandarea comisiei de finanțe. Pentru constituirea acestui fond de asistență economică vor putea fi folosite numai fondurile ce provin din plățile de la contractanți, inclusiv de la întreprinderi, precum și din contribuțiile voluntare;

b) statele în curs de dezvoltare, producătoare terestre, ale căror economii s-a stabilit că sunt grav afectate de producția de minereuri de pe fundul mărilor, vor beneficia

de asistență prin intermediul fondului de asistență economică al autorității;

c) prin aceste fonduri, autoritatea va furniza asistență statelor în curs de dezvoltare, producătoare terestre, în caz necesar, în cooperare cu instituțiile de dezvoltare mondiale sau regionale existente, care dispun de o infrastructură și competență necesare pentru a realiza asemenea programe de asistență;

d) întinderea și durata acestei asistențe vor fi stabilite de la caz la caz. Pentru aceasta, se va ține seama de natura și amploarea, problemelor cu care se confruntă statele în curs de dezvoltare producătoare terestre afectate.

2. Prevederile art. 151 paragraful 10 al convenției vor fi puse în aplicare prin mijloacele și măsurile de asistență economică menționate la paragraful 1. Prevederile art. 160 paragraful 2 lit. l), ale art. 162 paragraful 2 lit. n), ale art. 164 paragraful 2 lit. d), ale art. 171 lit. f) și ale art. 173 paragraful 2 lit. c) din convenție vor fi interpretate în mod corespunzător.

Secțiunea a 8-a

Clauzele financiare ale contractelor

1. Următoarele principii vor servi ca bază pentru stabilirea de reguli, regulamente și norme de procedură referitoare la clauzele financiare ale contractelor:

a) sistemul de plăți către autoritate va fi echitabil atât pentru contractant, cât și pentru autoritate, și va prevedea mijloace adecvate pentru a determina ca respectivul contractant să se conformeze acestui sistem;

b) taxele de plăți aplicate în cadrul acestui sistem trebuie să fie comparabile celor în vigoare, în ceea ce privește producția terestră de aceleași minereuri sau de minereuri similare, în scopul de a se evita să se acorde producătorilor de minereuri extrase de pe fundul mărilor un avantaj artificial sau de a le impune un dezavantaj față de concurenți;

c) sistemul nu trebuie să fie complicat și nici să impună cheltuieli administrative ridicate pentru autoritate sau pentru contractanți. Va trebui avută în vedere adoptarea unui sistem de redevențe sau o combinație a sistemelor de redevențe și de împărțire a beneficiilor. Dacă sunt adoptate sisteme diferite, contractantul are dreptul să aleagă sistemul aplicabil contractului său. Orice schimbare ulterioară în alegerea sistemului impune totuși un acord între autoritate și contractant;

d) o taxă anuală fixă va fi plătită de la data începerii producției comerciale. Această taxă poate fi dedusă din alte plăți datorate, în aplicarea sistemului adoptat, în concordanță cu prevederile lit. c). Quantumul taxei va fi stabilit de consiliu;

e) sistemul de plăți poate fi revizuit periodic, ținând seama de schimbările de circumstanțe. Orice modificare va fi aplicată într-o manieră nediscriminatorie. Asemenea schimbări se pot aplica la contractele existente, numai dacă le solicită contractantul. Orice schimbare ulterioară în alegerea făcută între sisteme impune un acord între autoritate și contractant;

f) diferendele privind interpretarea sau aplicarea regulilor și regulamentelor bazate pe prezentele principii vor fi supuse procedurilor de soluționare a diferendelor prevăzute de convenție.

2. Dispozițiile art. 13 paragrafele 3—10 din anexa nr. III a convenției nu sunt aplicabile.

3. În ce privește aplicarea art. 13 paragraful 2 din anexa nr. III a convenției, taxa care trebuie achitată pentru studierea cererilor de aprobare a unui plan de lucru limitat la o singură fază, fie că este vorba de faza explorării, fie de cea o exploatarea, va fi de 250.000 de dolari S.U.A.

Secțiunea a 9-a

Comisia de finanțe

1. Se va constitui o comisie de finanțe compusă din 15 membri având calificările necesare în materie financiară. Statele părți vor propune candidați care trebuie să posedă cele mai înalte calități de competență și de integritate.

2. Comisia de finanțe nu poate cuprinde mai mult de un singur cetățean al aceluiași stat parte.

3. Membrii comisiei de finanțe vor fi aleși de către adunare, ținându-se seama de necesitatea asigurării unei repartitii geografice echitabile și de reprezentarea intereselor speciale. Fiecare grup de state menționate în paragraful 15 lit. a), b), c) și d) ale secțiunii a 3-a din prezenta anexă trebuie să fie reprezentat în comisia de finanțe de către cel puțin un membru. Până când autoritatea va dispune de fonduri suficiente provenind din alte surse decât cele privind contribuțiile stabilite pentru a face față cheltuielilor sale administrative, comisia va include între membrii săi un reprezentant al fiecăruia dintre cele cinci state având cea mai mare contribuție la bugetul administrativ al autorității. Ca urmare, alegerea unui membru al fiecărui grup se va face pe baza candidaturilor prezentate de către membrii respectivului grup, fără a prejudicia posibilitatea ca și alți membri ai fiecărui grup să fie aleși.

4. Membrii comisiei de finanțe sunt aleși pentru o perioadă de 5 ani. Ei pot fi realeși pentru încă un mandat.

5. În caz de deces, de incapacitate sau de demisie a unui membru al comisiei de finanțe, înainte de expirarea mandatului său, adunarea va alege pentru restul mandatului un membru aparținând aceleiași regiuni geografice sau aceluiași grup de state.

6. Membrii comisiei de finanțe nu trebuie să aibă nici un interes financiar în orice activitate legată de problemele în legătură cu care comisia trebuie să facă recomandări. Chiar și după expirarea mandatului lor, ei nu pot divulga nici o informație confidențială de care au cunoștință în virtutea funcțiilor îndeplinite în serviciul autorității.

7. Consiliul și adunarea vor ține seama de recomandările comisiei de finanțe când adoptă decizii privind chestiunile următoare:

a) proiectele de reguli, regulamente și normele de procedură aplicabile în materie financiară organelor autorității, precum și gestiunea financiară și administrarea financiară internă a autorității;

b) calculul contribuțiilor membrilor la bugetul administrativ al autorității, în conformitate cu art. 160 paragraful 2 lit. e) al convenției;

c) toate problemele financiare pertinente, inclusiv proiectul de buget anual elaborat de către secretarul general al autorității, în conformitate cu art. 172 al convenției, precum și aspectele financiare ale punerii în aplicare a programelor de lucru ale secretariatului;

d) bugetul administrativ;

e) obligațiile financiare care decurg pentru statele părți din aplicarea prezentului acord și a părții a XI-a, precum și implicațiile administrative și bugetare ale propunerilor și recomandărilor care antrenează cheltuieli ce trebuie să fie finanțate din resursele autorității;

f) regulile, regulamentele și normele de procedură aplicabile împărțirii echitabile a beneficiilor financiare sau a altor avantaje economice, provenite din activități desfășurate în zonă, precum și deciziile ce trebuie luate în legătură cu acest subiect.

8. Deciziile comisiei de finanțe în probleme privind normele de procedură vor fi luate cu majoritatea membrilor prezenți și votanți, iar cele în probleme de fond, prin consens.

9. Dispozițiile art. 162 paragraful 2 lit. y) al convenției, referitoare la înființarea unui organ subsidiar însărcinat cu problemele financiare, trebuie considerate îndeplinite prin crearea comisiei de finanțe, în conformitate cu prezenta secțiune.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii privind ratificarea
Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării,
încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982,
și aderarea la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a
a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării,
încheiat la New York la 28 iulie 1994**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind ratificarea Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay (Jamaica) la 10 decembrie 1982, și aderarea la Acordul referitor la aplicarea părții a XI-a a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiat la New York la 28 iulie 1994, și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 10 octombrie 1996.
Nr. 492.

RECTIFICARE

În Procesul-verbal privind rezultatul alegerilor din 3 noiembrie 1996 pentru Senat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 13 noiembrie 1996, se face următoarea rectificare:

— la paginile 93 și 99, în dreptul Circumscripției electorale Caraș-Severin și al senatorului ales, Constantin Muller, la rubrica „Aparența politică”, în loc de „P.N.Ț.C.D.” se va citi „P.N.L.C.D.”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, telefon 668.55.58 și 614.17.39.